

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA,
FINANSINĖS ATASKAITOS IR
METINIS PRANEŠIMAS

2017 m. gruodžio 31 d.

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA AB ŠIAULIŲ BANKO AKCININKAMS	3
FINANSINĖS ATASKAITOS	10
GRUPĖS IR BANKO PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS	11
GRUPĖS IR BANKO BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	12
GRUPĖS IR BANKO FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS	13
GRUPĖS IR BANKO NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	14
GRUPĖS IR BANKO PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	15
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	16
BENDROJI INFORMACIJA	16
APSKAITOS PRINCIPAI	17
FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS	32
REIŠMINGI APSKAITINIAI ĮVERTINIMAI IR PRIELAIDOS	75
INFORMACIJA APIE SEGMENTUS	76
1 PASTABA GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS	78
2 PASTABA GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISNIŲ PAJAMOS	78
3 PASTABA GRYNASIS PELNAS IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS, UŽSIENIO VALIUTA IR IŠVESTINĖMIS FINANSINĖMIS PRIEMONĖMIS	79
4 PASTABA KITOS VEIKLOS SĄNAUDOS	79
5 PASTABA PAJAMOS IR IŠLAIDOS, SUSIJUSIOS SU KITA GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLA	80
6 PASTABA KITOS PAJAMOS	80
7 PASTABA VERTĖS SUMAŽĖJIMO NUOSTOLIAI	81
8 PASTABA PELNO MOKESTIS	81
9 PASTABA PELNAS, TENKANTIS VIENAI AKCIJAI	83
10 PASTABA PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	83
11 PASTABA GAUTINOS SUMOS IŠ KITŲ BANKŲ	84
12 PASTABA FINANSINIS TURTAI IR ĮSIPAREIGOJIMAI, VERTINAMI TIKRĄJA VERTE PER PELNĄ (NUOSTOLIUS)	84
13 PASTABA KLIENTAMS SUTEIKTOS PASKOLOS	88
14 PASTABA FINANSINĖS NUOMOS (LIZINGO) GAUTINOS SUMOS	89
15 PASTABA INVESTICINIAI VERTYBINIAI POPIERIAI	91
16 PASTABA INVESTICIJOS Į PATRONUOJAMĄSIAIS ĮMONES	93
17 PASTABA NEMATERIALUSIS TURTAI	95
18 PASTABA ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAI	96
19 PASTABA KITAS TURTAI	98
20 PASTABA ĮSISKOLINIMAS KITIEMS BANKAMS IR FINANSŲ INSTITUCIJOMS	99
21 PASTABA KLIENTAMS MOKĖTINOS SUMOS	99
22 PASTABA SPECIALIEJI IR SKOLINIMO FONDAI	100
23 PASTABA IŠLEISTI SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI	100
24 PASTABA ĮSIPAREIGOJIMAI, SUSIJĘ SU DRAUDIMO VEIKLA	100
25 PASTABA KITI ĮSIPAREIGOJIMAI	101
26 PASTABA INVESTICINIS TURTAI	101
27 PASTABA AKCINIS KAPITALAS	102
28 PASTABA NEAPIBRĖŽTIEJI IR NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	102
29 PASTABA DIVIDENDAI	103
30 PASTABA SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS	103
31 PASTABA INFORMACIJA APIE FINANSINĘ GRUPĘ	106
2017 M. KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	110
INFORMACIJA APIE VEIKLOS REZULTATUS	111
VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS	115
ANKO ĮSTATINIS KAPITALAS IR AKCININKAI	115
BANKO VALDYMAS	117
BANKE SUDARYTI KOMITETAI	122
RIZIKOS VALDYMAS, VEIKLOS RIZIKĄ RIBOJANČIŲ NORMATYVŲ VYKDYMAS	123
VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS	124
IŠORĖS AUDITAS	124
DARBUOTOJAI	125
ATLYGIO POLITIKA	127
PAGRINDINĖS PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ PADARYTOS INVESTICIJOS	130
PRIKLAUSYMAS ASOCIJUOTOMS STRUKTŪROMS	130
BANKO ĮMONIŲ GRUPĖ	130
KITA INFORMACIJA, VIEŠAI SKELBTA INFORMACIJA IR SVARBIAUSI ĮVYKIAI	131
BANKO VALDYSENOS ATASKAITA	132
2017 M. SOCIALIAI ATSAKINGOS VEIKLOS ATASKAITA	151
ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS	167

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB Šiaulių bankas akcininkams

Išvada dėl atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą AB Šiaulių bankas (toliau – Bankas) ir jo patronuojamųjų įmonių (toliau visos kartu – Grupė) 2017 m. gruodžio 31 d. atskirosios bei konsoliduotosios finansinės būklės ir tuomet pasibaigusių metų jų atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų ir atskirųjų bei konsoliduotųjų pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą Audito komitetui.

Mūsų audito apimtis

Banko ir Grupės atskirąsias bei konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2017 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Banko finansinės padėties ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų Grupės ir Banko pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų Grupės ir Banko nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų Grupės ir Banko pinigų srautų ataskaitos; ir
- atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Banko ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bankui ir Grupei, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. suteikėme Bankui ir Grupei, atskleistos Konsoliduotajame metiniame pranešime.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

UAB „PricewaterhouseCoopers“, įmonės kodas 111473315, įregistruota LR juridinių asmenų registre.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Reikšmingumo lygis

- Bendras reikšmingumo lygis Bankui yra 2 300 tūkst. Eur.
- Bendras reikšmingumo lygis Grupei yra 2 400 tūkst. Eur.

Audito apimtis

- Auditą atlikome keturiuose ataskaitas rengiančiuose ūkio subjektuose, kurie visi veikia Lietuvoje.
- Mūsų visas audito darbas apėmė iš esmės visas Grupės pajamas ir 98 % Grupės turto.

Pagrindiniai audito dalykai

- Klientams suteiktų paskolų vertės sumažėjimas.

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose (toliau – finansinės ataskaitos) rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Banko ir Grupės reikšmingumo lygį atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų poveikį finansinėse ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Bankui	2 300 tūkst. eurų (2016: 1 730 tūkst. eurų)
Bendras reikšmingumo lygis Grupei	2 400 tūkst. eurų (2016: 1 850 tūkst. eurų)
Kaip mes jį nustatėme	5 % pelno prieš apmokestinimą, koreguoto vienkartiniais nuostoliais iš subordinuotos paskolos tikrosios vertės pasikeitimo bei pelnu iš finansinio turto vienetų pripažinimo nutraukimo. Šie koregavimai turėjo įtakos tiek Banko, tiek Grupės pelnui prieš apmokestinimą.
Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas	Pelno prieš apmokestinimą kriterijus laikomas tinkamu, nes mūsų nuomone, suinteresuotos šalys dažniausiai remiasi būtent šiuo kriterijumi, norėdamos įvertinti Banko ir Grupės veiklos rezultatus, ir tai yra pagrindinis vadovybės ir Stebėtojų tarybos naudojamas rodiklis. Koreguojantys vienetai nėra įtraukti remiantis tuo, kad jie neatspindi kasdienių Banko ir Grupės veiklos rezultatų. Pasirinkome 5 %, kuris yra priimtinos šio kriterijaus kiekybinio reikšmingumo lygio ribose.

Sutarėme su Audito komitetu, kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 120 tūkst. eurų sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiamo jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką
<p>Klientams suteiktų paskolų vertės sumažėjimas</p> <p><i>Žr. finansinių ataskaitų pastabas „Finansinės rizikos valdymas“ 1 dalį „Kredito rizika“ 32 – 51 psl., 7 pastabą „Vertės sumažėjimo nuostoliai“ 81 psl., ir 13 pastabą „Klientams suteiktos paskolos“ 88–89 psl.</i></p> <p>Pagrindinį dėmesį skyrėme šiai sričiai, nes vadovybė priima sudėtingus ir subjektyvius sprendimus tiek dėl vertės sumažėjimo pripažinimo laiko, tiek dėl jo dydžio įvertinimo. Klientams suteiktų paskolų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo suma už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.,</p>	<p>Mes įvertinome klientams suteiktų paskolų Grupės apskaitos politikos atitiktį TFAS reikalavimams.</p> <p>Mes įvertinome kontrolės procedūrų, susijusių su vertės sumažėjimo duomenimis ir apskaičiavimu, sistemą ir jos veiksmingumą. Šios kontrolės procedūros apima reguliarių kredito bylos peržiūrėjimą ir reitingo įvertinimą, užtikrinimo priemonių, suteiktų už Banko išduotas paskolas, kontrolės procedūrų stebėjimą, atidėjinio Grupės įmonės UAB „SB lizingas“ išduotų vartojimo paskolų vertės sumažėjimui apskaičiavimą.</p>

yra 2 047 tūkst. Eur Banko atveju ir 2 417 tūkst. Eur Grupės atveju (žr. 7 pastabą „Vertės sumažėjimo nuostoliai“).

Atidėjinio vertės sumažėjimui suma Banko ir Grupės paskolų portfeliui iš esmės yra pagrįsta individualiu vertinimu, atsižvelgiant į klientui priskirtą vidinį kredito reitingą ir kitus žinomus padidėjusios rizikos veiksnius. Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas apskaičiuojamas įvertinant riziką ir atsižvelgiant į įvertintus būsimus pinigų srautus iš kliento ir diskontuotą užtikrinimo priemonės rinkos vertę balanso sudarymo dieną.

Atidėjiniai vartojimo paskolų vertės sumažėjimui nustatomi remiantis istorinės informacijos apie kiekvieną homogeninių paskolų grupę analize ir ekspertiniais vertinimais.

Individualiai vertinamų paskolų atveju, kurioms nuostolio įvykis individualiai dar nebuvo nustatytas, atidėjiniai patiriami, bet dar nepraneštiems vertės sumažėjimo nuostoliams (angl. *IBNR – incurred but not yet reported*) apskaičiuojami bendrai.

Reikšmingiausi vadovybės priimti sprendimai dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo susiję su toliau išvardytais dalykais, kuriems mes ir skyrėme pagrindinį dėmesį audito metu:

- Kliento kredito reitingo stebėjimas ir savalaikis nuostolio įvykio nustatymas;
- Būsimų pinigų srautų iš kliento veiklos ir užtikrinimo priemonių įvertinimas;
- Parametrų, naudojamų nustatant atidėjinius vartojimo paskolų vertės sumažėjimui, apskaičiavimas.

Mes nustatėme, kad galime remtis šiomis kontrolės procedūromis atlikdami auditą.

Mes atrinkome individualiai vertinamas paskolas ir išnagrinėjome kliento finansinę informaciją, duomenis apie užtikrinimo priemones ir kitą turimą informaciją, siekdami įvertinti, ar klientui nustatytas tinkamas kredito reitingas, ar nuostolio įvykis buvo laiku nustatytas ir ar įvertinti būsimi pinigų srautai iš kliento ir iš užtikrinimo priemonių realizavimo yra tinkamai pagrįsti klientų, kuriems nustatytas nuostolio įvykis, atveju. Mes taip pat patikrinome, ar vertės sumažėjimo suma buvo teisingai apskaičiuota taikant šiuos įvertinimus ir prielaidas.

Mes taip pat atlikome toliau išvardytų dalykų detalų testavimą:

- Individualiai nustatyto vertės sumažėjimo vertinimo ir apskaičiavimo išsamumo;
- Prielaidų, taikomų apskaičiuojant atidėjinius patiriamiems, bet dar nepraneštiems vertės sumažėjimo nuostoliams (angl. *IBNR*);
- Prielaidų, susijusių su svarbiais įvesties duomenimis, naudojamais vertinant atidėjinius vartojimo paskolų vertės sumažėjimui.

Remdamiesi turimais įrodymais, mes nustatėme, kad vadovybės prielaidos yra pagrįstos, o atskleista informacija – tinkama.

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į pramonės sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą.

Grupę sudaro keletas dukterinių įmonių, kurios veikia Lietuvoje (žr. finansinių ataskaitų pastabą „Bendroji informacija“ 16 psl.). „PwC“ firma Lietuvoje atliko toliau išvardytų Grupės įmonių visą audito darbą, kuris apėmė iš esmės visas Grupės palūkanų, paslaugų ir komisinių pajamas ir 98 % Grupės turto:

- AB Šiaulių bankas;
- UAB „Šiaulių banko lizingas“;
- UAB „SB lizingas“;
- UAB „Bonum Publicum GD“.

Kitų Grupės įmonių atveju mes atlikome audito darbus, susijusius su pasirinktais likučiais ir sandoriais, kuriuos įvertinome kaip reikšmingus Grupės audito atžvilgiu.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima konsoliduotąjį metinį pranešimą, įskaitant bendrovių valdymo ataskaitą ir socialinės atsakomybės ataskaitą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas), kurią gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Konsoliduotojo metinio pranešimo atžvilgiu mes įvertinome, ar konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, kuriais įgyvendinami Direktyvos 2013/34/ES 19 straipsnio reikalavimai, numatyta informacija.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose; ir
- konsoliduotasis metinis pranešimas yra parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo bei Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Bankas ir Grupė pateikė socialinės atsakomybės ataskaitą, kuri yra sudėtinė konsoliduotojo metinio pranešimo dalis.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Banką ir Grupę bei jų aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų konsoliduotajame metiniame

pranešime, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Banko ir Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Banką ir Grupę ar nutraukti jų veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Banko ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Banko ir Grupės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Banko ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bankas ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos;

- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surenkame pakankamų ir tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Banko ir Grupės auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 1994 metais. Mūsų paskyrimas buvo pratęsiamas kasmet remiantis audito konkursais bei akcininkų sprendimais ir viso nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis apima 24 metus.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, atestuotas auditorius yra Vytenis Lazauskas.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Direktorius

Vytenis Lazauskas
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000536

Vilnius, Lietuvos Respublika
2018 m. kovo 7 d.

FINANSINĖS ATASKAITOS

2017 m. gruodžio 31 d.

Tilžės g. 149, LT-76348 Šiauliai
Tel. (8 41) 595 607, faks. (8 41) 430 774
El. paštas info@sb.lt
www.sb.lt

GRUPĖS IR BANKO PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.		
	Pastabos	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	1	67 078	58 136	65 934	58 569
Palūkanų ir kitos panašios išlaidos	1	(9 921)	(9 915)	(12 013)	(12 019)
Grynosios palūkanų pajamos		57 157	48 221	53 921	46 550
Paslaugų ir komisinių pajamos	2	15 752	15 294	14 115	13 711
Paslaugų ir komisinių išlaidos	2	(4 800)	(4 660)	(4 702)	(4 364)
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos		10 952	10 634	9 413	9 347
Grynasis pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais	3	2 923	1 556	6 164	4 872
Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta ir susijusiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis	3	4 829	5 514	4 477	4 248
Grynieji nuostoliai iš kitų išvestinių finansinių priemonių	3, 12	(2 885)	(2 589)	(1 913)	(1 671)
Grynieji nuostoliai iš subordinuotos paskolos tikrosios vertės pasikeitimo	30	(12 139)	(12 139)	(1 644)	(1 644)
Grynasis pelnas iš finansinio turto vertės pripažinimo nutraukimo	6	3 178	3 070	12 644	12 671
Grynasis pelnas už parduotą materialųjį turtą	6	2 897	37	612	656
Pajamos, susijusios su kita Grupės įmonių veikla	5	10 539	-	15 293	-
Kitos veiklos pajamos	6	1 366	380	1 688	543
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos		(20 192)	(16 727)	(18 340)	(15 558)
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos		(1 863)	(1 510)	(1 773)	(1 339)
Išlaidos, susijusios su kita Grupės įmonių veikla	5	(8 686)	-	(12 766)	-
Kitos veiklos sąnaudos	4	(10 293)	(7 574)	(9 677)	(6 835)
Veiklos pelnas prieš vertės sumažėjimą		37 783	28 873	58 099	51 840
Paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas / (nuostoliai)	7	2 457	2 018	(7 185)	(7 451)
Kito turto vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas / (nuostoliai)	7	(483)	25	(590)	(45)
Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo nuostoliai	7, 19	-	(1 261)	-	(6 060)
Dividendai iš investicijų į patrunuojamąsias įmones ir iš investicijų į laikomas parduoti patrunuojamąsias įmones	19, 29	-	7 681	-	9 632
Pelnas prieš pelno mokesťį		39 757	37 336	50 324	47 916
Pelno mokesčio sąnaudos	8	(7 630)	(6 446)	(6 658)	(6 239)
Grynasis pelnas		32 127	30 890	43 666	41 677
Grynasis pelnas priskirtinas:					
Banko akcininkams		32 127	30 890	43 666	41 677
Nekontroliuojančiai daliai		-	-	-	-
Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai (Eur už vieną akciją), priskirtinas Banko akcininkams		0,07		0,10	
Sumažintasis pelnas, tenkantis vienai akcijai (Eur už vieną akciją), priskirtinas Banko akcininkams		0,07		0,10	

Administracijos vadovas

Vyriausioji buhalterė

2018 m. kovo 7 d.

Vytautas Sinius

Vita Urbonienė

Apskaitos principai ir aiškinamasis raštas, pateikti 16 - 109 puslapiuose, yra neatskiriama šių ataskaitų dalis.

GRUPĖS IR BANKO BENDRŪJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS

	Metai, pasibaigę				
	Pastabos	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
		Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Grynasis pelnas		32 127	30 890	43 666	41 677
Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai)					
<i>Straipsniai, kurie vėliau gali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius):</i>					
<i>Finansinio turto vertinimo pelnas, pripažįstamas nuosavybėje</i>	15	690	469	1 479	1 458
<i>Finansinio turto vertinimo rezultatas, perkeltas į pelną arba nuostolius</i>	15	(388)	(409)	(2 110)	(2 129)
<i>Portfelio, perklasifikuoto į laikomų iki išpirkimo investicijų kategoriją, perkainojimo amortizacija</i>	15	(45)	(45)	(57)	(57)
<i>Atidėtasis pelno mokestis, susijęs su finansinio turto perkainojimu</i>	8, 15	(38)	(2)	103	109
Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai), atėmus atidėtąjį pelno mokestį		219	13	(585)	(619)
Bendrųjų pajamų iš viso		32 346	30 903	43 081	41 058
Bendrosios pajamos priskirtinos:					
<i>Banko akcininkams</i>		32 346	30 903	43 081	41 058
<i>Nekontroliuojančiai daliai</i>		-	-	-	-
		32 346	30 903	43 081	41 058

Administracijos vadovas

Vyriausioji buhalterė

2018 m. kovo 7 d.

Vytautas Sinius

Vita Urbonienė

Apskaitos principai ir aiškinamasis raštas, pateikti 16 - 109 puslapiuose, yra neatskiriama šių ataskaitų dalis.

GRUPĖS IR BANKO FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS

	Pastabos	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
		Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
TURTAS					
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	10	129 738	126 591	153 867	152 111
<i>Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	12	49 175	18 284	57 427	26 103
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų</i>	11	2 218	2 218	5 337	5 337
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	12	3 031	3 031	8 983	8 687
<i>Klientams suteiktos paskolos</i>	13	1 098 327	1 102 927	953 609	994 155
<i>Finansinės nuomos gautinos sumos</i>	14	91 139	90 898	69 807	48 170
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai:</i>					
<i>- skirti parduoti</i>	15	16 472	11 542	19 168	17 504
<i>- laikomi iki išpirkimo</i>	15	576 260	576 260	524 054	524 054
<i>Investicijos į patironuojamąsias įmones</i>	16	-	26 895	-	26 665
<i>Nematerialusis turtas</i>	17	4 535	1 684	4 180	1 210
<i>Ilgalaikis materialusis turtas</i>	18	10 702	10 068	11 469	10 532
<i>Investicinis turtas</i>	26	12 230	3 771	16 804	1 112
<i>Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio permoka</i>		16	-	70	-
<i>Atidėtojo pelno mokesčio turtas</i>	8	718	218	665	-
<i>Atsargos</i>	19	18 316	-	24 936	-
<i>Kitas finansinis turtas</i>	19	10 485	9 616	4 136	3 078
<i>Kitas nefinansinis turtas</i>	19	7 400	5 963	6 766	4 921
Iš viso turto		2 030 762	1 989 966	1 861 278	1 823 639
ĮSIPAREIGOJIMAI					
<i>Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms</i>	20	55 717	57 884	89 793	92 079
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	12	1 894	1 894	175	175
<i>Klientams mokėtinos sumos</i>	21	1 648 053	1 648 817	1 495 087	1 495 478
<i>Specialieji ir skolinimo fondai</i>	22	13 336	13 336	28 326	28 326
<i>Išleisti skolos vertybiniai popieriai</i>	23	20 003	20 003	-	-
<i>Subordinuota paskola</i>	30	34 203	34 203	22 064	22 064
<i>Ataskaitinių metų pelno mokesčio įsipareigojimai</i>		3 735	3 440	4 790	4 650
<i>Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimai</i>	8	525	-	468	30
<i>Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla</i>	24	27 232	-	25 515	-
<i>Kiti finansiniai įsipareigojimai</i>	25	11 876	7 945	11 781	7 544
<i>Kiti nefinansiniai įsipareigojimai</i>	25	4 212	485	3 762	350
Iš viso įsipareigojimų		1 820 786	1 788 007	1 681 761	1 650 696
NUOSAVYBĖ					
<i>Akcinis kapitalas</i>	27	131 366	131 366	109 472	109 472
<i>Atsargos kapitalas</i>	27	756	756	756	756
<i>Privalomasis rezervas</i>	27	7 177	7 071	4 157	4 157
<i>Finansinio turto perkainojimo rezervas</i>		530	290	311	277
<i>Nepaskirstytas pelnas</i>		70 147	62 476	64 821	58 281
<i>Nekontroliuojanti dalis</i>		-	-	-	-
Iš viso nuosavybės		209 976	201 959	179 517	172 943
Iš viso įsipareigojimų ir akcininkų nuosavybės		2 030 762	1 989 966	1 861 278	1 823 639

Administracijos vadovas

Vyriausioji buhalterė

2018 m. kovo 7 d.

Vytautas Sinius

Vita Urbonienė

Apskaitos principai ir aiškinamasis raštas, pateikti 16 - 109 puslapiuose, yra neatskiriama šių ataskaitų dalis.

GRUPĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Pastabas	Akcinis kapitalas	Emisinis skirtumas	Atsargos kapitalas	Finansinio turto perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso	Nekontroliuojanti dalis	Nuosavybės iš viso
	Priskirtina Banko akcininkams								
2016 m. sausio 1 d.	91 226	-	756	896	2 468	41 718	137 064	-	137 064
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	1 689	(1 689)	-	-	-
Dividendų išmokėjimas	29	-	-	-	-	(628)	(628)	-	(628)
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	27	18 246	-	-	-	(18 246)	-	-	-
Bendrujų pajamų iš viso:	-	-	-	(585)	-	43 666	43 081	-	43 081
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	43 666	43 666	-	43 666
Kiti bendrieji (nuostoliai)	-	-	-	(585)	-	-	(585)	-	(585)
2016 m. gruodžio 31 d.	109 472	-	756	311	4 157	64 821	179 517	-	179 517
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	3 020	(3 020)	-	-	-
Dividendų išmokėjimas	29	-	-	-	-	(1 887)	(1 887)	-	(1 887)
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	27	21 894	-	-	-	(21 894)	-	-	-
Bendrujų pajamų iš viso:	-	-	-	219	-	32 127	32 346	-	32 346
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	32 127	32 127	-	32 127
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	219	-	-	219	-	219
2017 m. gruodžio 31 d.	131 366	-	756	530	7 177	70 147	209 976	-	209 976

BANKO NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Pastabas	Akcinis kapitalas	Emisinis skirtumas	Atsargos kapitalas	Finansinio turto perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	91 226	-	756	896	2 290	37 345	132 513
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	1 867	(1 867)	-
Dividendų išmokėjimas	29	-	-	-	-	(628)	(628)
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	27	18 246	-	-	-	(18 246)	-
Bendrujų pajamų iš viso:	-	-	-	(619)	-	41 677	41 058
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	41 677	41 677
Kiti bendrieji (nuostoliai)	-	-	-	(619)	-	-	(619)
2016 m. gruodžio 31 d.	109 472	-	756	277	4 157	58 281	172 943
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	2 914	(2 914)	-
Dividendų išmokėjimas	29	-	-	-	-	(1 887)	(1 887)
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	27	21 894	-	-	-	(21 894)	-
Bendrujų pajamų iš viso:	-	-	-	13	-	30 890	30 903
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	30 890	30 890
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	13	-	-	13
2017 m. gruodžio 31 d.	131 366	-	756	290	7 071	62 476	201 959

Apskaitos principai ir aiškinamasis raštas, pateikti 16 - 109 puslapiuose, yra neatskiriama šių ataskaitų dalis.

GRUPĖS IR BANKO PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS

Metai, pasibaigę

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.		
	Pastabos	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Pagrindinė veikla					
Gautos palūkanos už paskolas ir gautinas sumas		55 595	48 309	53 682	46 835
Gautos palūkanos už vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius)		1 254	901	1 800	1 382
Sumokėtos palūkanos		(9 647)	(9 641)	(13 106)	(13 112)
Paslaugų ir komisinių pajamos		15 752	15 294	14 115	13 711
Paslaugų ir komisinių išlaidos		(4 800)	(4 660)	(4 702)	(4 364)
Grynosios įplaukos iš prekybos vertybiniais popieriais, vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius)		7 654	7 365	14 915	16 558
Grynosios pajamos iš operacijų užsienio valiuta		9 152	9 837	4 812	4 583
Grynosios pajamos iš finansinio turto pripažinimo nutraukimo		2 026	1 918	17 441	17 441
Grynosios pajamos iš nefinansinio turto pripažinimo nutraukimo		5 962	362	4 128	3 093
Įplaukos iš kitos Grupės įmonių veiklos		11 905	380	16 946	543
Išmokos, susijusios su kita Grupės įmonių veikla		(7 391)	-	(8 284)	-
Pinigų srautai iš susigrąžintų anksčiau nurašytų paskolų		1 245	555	975	139
Darbuotojų atlyginimai ir kiti susiję mokėjimai už darbuotojus		(19 953)	(16 488)	(18 190)	(15 408)
Mokėjimai, susiję su veiklos sąnaudomis ir kitomis išlaidomis		(10 276)	(7 506)	(7 800)	(4 750)
Sumokėtas pelno mokestis	8	(8 664)	(7 901)	(2 900)	(1 717)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos prieš pagrindinės veiklos turto ir įsipareigojimų pasikeitimą		49 814	38 725	73 832	64 934
Turto ir įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas:					
Gautinų sumų iš kitų bankų sumažėjimas		3 119	3 119	1 440	1 162
Klientams suteiktų paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų (padidėjimas)		(155 379)	(140 816)	(129 184)	(140 921)
Kito turto sumažėjimas (padidėjimas)		(4 694)	(10 698)	1 473	(7 137)
Įsiskolinimų kitiems bankams ir finansų institucijoms padidėjimas (sumažėjimas)		(34 545)	(34 664)	39 198	38 476
Klientams mokėtinų sumų padidėjimas		153 161	153 534	59 975	59 984
Specialiųjų ir skolinimo fondų (sumažėjimas) padidėjimas		(14 990)	(14 990)	20 135	20 135
Kitų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		2 039	313	(3 059)	195
Pasikeitimas		(51 289)	(44 202)	(10 022)	(28 106)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos		(1 475)	(5 477)	63 810	36 828
Investicinė veikla					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, investicinio turto (įsigijimas)		(1 450)	(1 578)	(4 044)	(2 133)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, investicinio turto pardavimas		8 114	398	2 692	2 740
Vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo (įsigijimas)	15	(149 508)	(149 508)	(87 659)	(87 659)
Įplaukos išpirkus vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo	15	85 897	85 897	55 794	55 794
Gautos palūkanos už vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo	15	13 177	13 177	13 229	13 229
Gauti dividendai	29	15	7 425	62	9 694
Vertybinių popierių, laikomų pardavimui (įsigijimas)		(15 021)	(6 306)	(5 776)	(4 758)
Vertybinių popierių, laikomų pardavimui, pardavimas ar išpirkimas		17 502	12 592	10 743	10 743
Gautos vertybinių popierių, laikomų pardavimui, palūkanos		481	465	628	580
Įplaukos iš patronuojamųjų įmonių, laikomų parduoti	19	-	256	-	13 942
Verslo įsigijimas		-	-	1	-
Patronuojamųjų įmonių nuostolių dengimas ir kapitalo stiprinimas	16	-	(1 000)	-	(550)
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos		(40 793)	(38 182)	(14 330)	11 622
Finansinė veikla					
Išmokėti dividendai	29	(1 864)	(1 864)	(625)	(625)
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	23	20 003	20 003	-	-
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		18 139	18 139	(625)	(625)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas padidėjimas (sumažėjimas)		(24 129)	(25 520)	48 855	47 825
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d.		153 867	152 111	105 012	104 286
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.	10	129 738	126 591	153 867	152 111

Apskaitos principai ir aiškinamasis raštas, pateikti 16 - 109 puslapiuose, yra neatskiriama šių ataskaitų dalis.

BENDROJI INFORMACIJA

AB Šiaulių bankas įregistruotas kaip akcinė bendrovė Lietuvos Respublikos įmonių registre 1992 m. vasario 4 d. Bankas turi Lietuvos banko išduotą licenciją vykdyti visas bankines operacijas, nurodytas Lietuvos Respublikos bankų įstatyme ir Banko įstatuose. AB Šiaulių bankas toliau tekste vadinamas Banku, AB Šiaulių banko grupė, apimanti Banką ir jo patrunuojamąsias įmones - Grupe.

Banko centrinė būstinė įsikūrusi Šiauliuose, Tilžės g. 149, LT-46348. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bankas turėjo 65 klientų aptarnavimo padalinius (2016 m. gruodžio 31 d. – 68 padalinius). 2017 m. gruodžio 31 d. Banke dirbo 702 darbuotojai (2016 m. gruodžio 31 d. - 722). 2017 m. gruodžio 31 d. Grupėje dirbo 805 darbuotojai (2016 m. gruodžio 31 d. (be laikomų pardavimui patrunuojamųjų įmonių) – 829 darbuotojai).

Bankas priima indėlius, teikia paskolas, atlieka piniginius pervedimus ir dokumentinius atsiskaitymus, keičia valiutas savo klientams, išduoda ir aptarnauja debetines ir kreditines korteles, atlieka prekybos finansavimą, investuoja į vertybinius popierius ir jais prekiauja bei atlieka kitas operacijas, numatytas Lietuvos Respublikos bankų įstatyme ir Banko įstatuose.

Banko akcijos yra listinguojamos NASDAQ vertybinių popierių biržos Baltijos Oficialiajame prekybos sąrašė.

Bankas 2017-12-31 turėjo šias tiesiogiai valdomas patrunuojamąsias įmones:

1. GD UAB „Bonum Publicum“ (gyvybės draudimo veikla),
2. UAB „Minera“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
3. UAB „Pavasaris“ (daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo vystymas),
4. UAB „SB lizingas“ (vartotojiško finansavimo veikla),
5. UAB „SBTF“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
6. UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ (investicijų valdymo veikla),
7. UAB „Šiaulių banko lizingas“ (finansinė nuoma (lizingas) ir nuoma),
8. UAB „Šiaulių banko turto fondas“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Bankas 2017-12-31 turėjo šias netiesiogiai valdomas patrunuojamąsias įmones:

9. UAB „Apželdinimas“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
10. UAB „Sandworks“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
11. UAB „ŽSA 5“ (pagrindinių buveinių veikla).

Bankas 2016-12-31 turėjo šias tiesiogiai valdomas patrunuojamąsias įmones:

1. GD UAB „Bonum Publicum“ (gyvybės draudimo veikla),
2. UAB „Minera“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
3. UAB „Pavasaris“ (daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo vystymas),
4. UAB „SB lizingas“ (vartotojiško finansavimo veikla),
5. UAB „SBTF“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
6. UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ (investicijų valdymo veikla),
7. UAB „Šiaulių banko lizingas“ (finansinė nuoma (lizingas) ir nuoma),
8. UAB „Šiaulių banko turto fondas“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Bankas 2016-12-31 turėjo šias netiesiogiai valdomas patrunuojamąsias įmones:

9. UAB „Apželdinimas“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
10. UAB „Sandworks“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Bankas 2016-12-31 turėjo šias tiesiogiai valdomas patrunuojamąsias įmones, laikomas pardavimui:

- 11.-15. UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“, UAB „ŽSA 5“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Bankas 2016-12-31 turėjo šią netiesiogiai valdomą patrunojamąją įmonę, laikomą pardavimui:

16. UAB „Žalgirio sporto arena“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Investicijos į patrunuojamąsias įmones yra išsamiau aprašytos 16 pastaboje *Investicijos į patrunuojamąsias įmones*.

Investicijos į patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti, yra išsamiau aprašytos 19 pastaboje *Kitas turtas*.

Banko akcininkų struktūra atskleista 27 pastaboje *Akcinis kapitalas*.

APSKAITOS PRINCIPAI

Toliau aprašyti pagrindiniai apskaitos principai, kuriais buvo remiamasi rengiant šias finansines ataskaitas.

Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas

Banko bei Grupės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje. Finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorinės įsigijimo savikainos samprata, pakeista dėl parduoti skirtų investicinių vertybinių popierių, prekybinio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, visų išvestinių finansinių priemonių bei investicinio turto perkainojimo.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, taikomos prielaidos ir vertinimai, kurie turi įtakos apskaitomo turto ir įsipareigojimų sumoms bei neapibrėžtojo turto ir įsipareigojimų atskleidimui finansinių ataskaitų sudarymo dieną, taip pat per ataskaitinį laikotarpį apskaitytoms pajamų ir sąnaudų sumoms. Nors šie vertinimai yra pagrįsti vadovybės turimomis žiniomis apie esamą padėtį ir veiksmus, faktiniai rezultatai galiausiai gali skirtis nuo šių vertinimų.

Šios finansinės ataskaitos apima konsoliduotas Grupės finansines ataskaitas ir Banko atskiras finansines ataskaitas. Toks finansinių ataskaitų pateikimo būdas naudojamas siekiant užtikrinti atitikimą Lietuvos Banko nustatytam formatui, kuris naudojamas įstatymų numatytos finansinės atskaitomybės tikslams.

Sumos šiose finansinėse ataskaitose pateikiamos nacionaline valiuta euru (EUR), kuri yra Banko ir Grupės funkcinė ir pateikimo valiuta.

Standartų pakeitimai ir aiškinimai, įsigalioję 2017 m.

„Atidėtųjų mokesčių turto, skirto nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimas“ – 12-ojo TAS pataisos ((taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau). Standarto pataisomis patikslinami atidėtųjų mokesčių turto, skirto skolos priemonių nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimo reikalavimai. Ūkio subjektas turės pripažinti atidėtųjų mokesčių turtą nerealizuotiems nuostoliams, kurie atsiranda diskontuojant skolos priemonių pinigų srautus taikant rinkos palūkanų normas, net ir tuo atveju, jeigu jis ketina laikyti skolos priemonę iki galiojimo pabaigos ir atgavus pagrindinę paskolos sumą nebus mokami jokie mokesčiai. Atidėtųjų mokesčių turto ekonominė nauda atsiranda dėl skolos priemonės turėtojo galimybių gauti pelną ateityje (diskonto išskleidimas) nemokant mokesčių už šį pelną. Pataisos neturėjo įtakos Banko ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ – 7-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau). 7-ojo TAS pataisomis reikalaujama atskleisti iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų pokyčių suderinimą. Atsižvelgiant į pataisas, buvo atlikti papildomi atskleidimai Grupės finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (žr. 23 pastabą).

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Standartai ir standartų pasikeitimai, kurie dar neįsigaliojo ir kurių Bankas ir Grupė neįpradėjo taikyti anksčiau laiko

9-asis TFAS „Finansinės priemonės“:

a) Standarto apibūdinimas

Standartas taikomas taikomas metiniams laikotarpiais, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau ir pakeičia 39-ąjį TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“. Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniais pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimą, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatiskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.

- Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis je, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.

- Daugelis 39-ajame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išskylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.

- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.

- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

b) Bendrą įtaką nuosavybei

Grupė vertina, kad naujasis standartas turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms. Grupė atliko 9-ojo TFAS pradinio taikymo tikėtino poveikio finansinėms ataskaitoms įvertinimą. Galutinė 9-ojo TFAS įdiegimo įtaka gali skirtis nuo įvertinimo, kandangi Grupė dar nėra baigusi naujųjų IT sistemų testavimo ir kontrolių įvertinimų, ir naujieji apskaitos principai gali keistis iki Grupė išleis pirmąją pilną finansinę atskaitomybę, apimančią standarto pradinio taikymo datą.

Iki šių finansinių ataskaitų išleidimo datos atliktus vertinimus apimantis 9-ojo TFAS įdiegimo įtakos Grupės ir Banko nuosavybei 2018 m. sausio 1 d. įvertinimas pateikiamas lentelėje žemiau:

	Grupė		Grupė		Bankas	
	Pateikta 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitose	Įvertinti pokyčiai dėl 9-ojo TFAS įdiegimo	Įvertintas pradinis balansas 2018 m. sausio 1 d.	Pateikta 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitose	Įvertinti pokyčiai dėl 9-ojo TFAS įdiegimo	Įvertintas pradinis balansas 2018 m. sausio 1 d.
Kitos bendrosios pajamos	530	(898)	(368)	290	(658)	(368)
perkėlimas į nepaskirstytą pelną	-	(546)	-	-	(306)	-
perkėlimas iš nepaskirstyto pelno	-	(352)	-	-	(352)	-
Nepaskirstytas pelnas	70 147	(8 194)	61 953	62 476	(6 472)	56 004
perkėlimas į kitas bendrąsias pajamas	-	352	-	-	352	-
perkėlimas iš kitų bendrųjų pajamų	-	546	-	-	306	-
papildomo vertės sumažėjimo pripažinimas įterptųjų išvestinių finansinių priemonių pripažinimo nutraukimas	-	(9 193)	-	-	(7 231)	-
Kiti nuosavybės straipsniai	139 299	-	139 299	139 193	-	139 193
Iš viso nuosavybės	209 976	(9 092)	200 884	201 959	(7 130)	194 829

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Pradinio Grupės nuosavybės likučio 2018 m. sausio 1 d. įvertintas bendras koregavimo dydis (po mokesčių) yra 9 092 tūkst. Eur sumažėjimas. Pagrindinės šio koregavimo dedamosios yra išvardintos toliau:

- Finansinio turto perkainojimo rezervo dalis, tenkanti skirtiems parduoti nuosavybės vertybiniais popieriais (546 tūkst. Eur) buvo perkelta iš kitų bendrųjų pajamų į nepaskirstytą pelną (kitos bendrosios pajamos sumažėjo, nepaskirstytas pelnas padidėjo);
- Subordinuotos paskolos tikrosios vertės pokyčio dalis, tenkanti šio įsipareigojimo kredito rizikos pokyčiams (352 tūkst. Eur) buvo perkelta iš nepaskirstyto pelno į kitas bendrąsias pajamas (nepaskirstytas pelnas padidėjo, kitos bendrosios pajamos sumažėjo);
- Nepaskirstytas pelnas sumažėjo 8 194 tūkst. Eur dėl:
 - vertės sumažėjimo padidėjimo įtakos: sumažėjo 9 193 tūkst. Eur;
 - įterptųjų išvestinių finansinių priemonių pripažinimo nutraukimo įtakos: padidėjo 101 tūkst. Eur;
 - skirtų parduoti nuosavybės vertybinių popierių perkainojimo įkėlimo: padidėjo 546 tūkst. Eur;
 - subordinuotos paskolos tikrosios vertės pokyčio, priskirtino paties įsipareigojimo kredito rizikai, iškėlimo: padidėjo 352 tūkst. Eur.

c) Įtaka klasifikavimui ir matavimui

Grupė vertina, kad nesitiki esminių finansinio turto ir įsipareigojimų klasifikavimo pokyčių, išskyrus įterptųjų išvestinių finansinių priemonių, nuosavybės vertybinių popierių ir subordinuotos paskolos įsipareigojimo matavimą.

Įterptosios išvestinės finansinės priemonės, susijusios su minimalia palūkanų norma kintamų palūkanų normų paskolų sandoriuose (žr. 12 pastabą): kadangi paskolos, kurių sutartyse yra numatytos tokios sąlygos, atitinka tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų testo reikalavimus ir yra vertinamos pagal verslo modelį, pagal kurį pagrindinis tokių finansinių priemonių tikslas yra gauti sutartinius pinigų srautus, Grupė turi taikyti klasifikavimo reikalavimus visai finansinei priemonei ir todėl nebereikia atskirai pripažinti įterptųjų išvestinių finansinių priemonių, susijusių su minimalia palūkanų norma kintamų palūkanų normų paskolų sandoriuose. Įterptųjų išvestinių priemonių pripažinimo nutraukimas lėmė išvestinių finansinių priemonių ir nepaskirstytojo pelno sumažėjimą 2 284 tūkst. Eur. Šią įtaką atsverė sukauptų palūkanų pokytis, nes pirminio įterptųjų išvestinių priemonių pripažinimo metu paskolos suma būdavo sumažinama įterptosios išvestinės finansinės priemonės suma, tolesniame vertinime šis skirtumas būdavo įtraukiamas į efektyvią palūkanų normą ir amortizuojamas per palūkanų pajamas. Sukauptų palūkanų pokytis lėmė paskolų ir nepaskirstyto pelno padidėjimą 2 385 tūkst. Eur. Bendra įterptųjų išvestinių finansinių priemonių pripažinimo nutraukimo įtaka nepaskirstytam pelnui yra 101 tūkst. Eur padidėjimas.

Skirti parduoti nuosavybės vertybiniai popieriai (žr. 15 pastabą): Grupė pasirinko 9-ajame TFAS numatytą šių finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčių vertinimą per pelną arba nuostolius. Tai lemia 546 tūkst. Eur sumos perkėlimą iš kitų bendrųjų pajamų į nepaskirstytą pelną.

Subordinuota paskola (žr. 30 pastabą): subordinuota paskola yra finansinis įsipareigojimas, pirminio pripažinimo metu pasirinktas vertinti tikrąja verte per pelną (nuostolius). Pagal 9-ojo TFAS reikalavimus, subordinuotos paskolos tikrosios vertės pokyčio dalis, priskirtina paties įsipareigojimo kredito rizikos pokyčiui, turi būti apskaityta kitose bendrosiose pajamose. Dėl to 352 tūkst. Eur suma perkelta iš nepaskirstyto pelno į kitas bendrąsias pajamas.

Didžiąją dalį aukščiau nepaminėtų finansinių priemonių matavimo principai nepasikeitė. Kai kurios finansinės priemonės buvo perklasifikuotos į kitą kategoriją nekeičiant jų matavimo principų. Lentelėje pateikiamas tokių finansinio turto kategorijų sąrašas:

39 TAS kategorija	9 TFAS kategorija
<i>Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas:</i>	<i>Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas:</i>
<i>Skirti parduoti investiciniai vertybiniai popieriai (skolos VP)</i>	<i>Skolos vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas</i>
<i>Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina:</i>	<i>Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina:</i>
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo</i>	<i>Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi gauti srautus</i>

d) Įtaka vertės sumažėjimui

Grupė sukūrė ir įdiegė tikėtinų kredito nuostolių (TKN) vertinimo modelį, apimančį keturias pagrindines finansinio turto grupes: paskolų ir finansinės nuomos portfelį, skolos vertybinius popierius, gautinas sumas iš bankų, kitą finansinį turtą. Paskolų ir finansinės nuomos TKN vertinimo modelis remiasi Grupės istoriniais kredito nuostolių duomenimis (įsipareigojimų nevykdymo tikimybėms priklausomai nuo vidinių reitingų naudoti 7 metų istoriniai duomenys, nuostolių įsipareigojimų nevykdymo atveju skaičiavimui naudoti atgavimo koeficientams, priklausantiems nuo skirtingų užstato tipų, naudoti 5 metų istoriniai duomenys), koreguotais atsižvelgiant į veiksnius, atspindinčius ekonominių sąlygų skirtumus tarp laikotarpio, už kurį surinkti istoriniai duomenys ir ekonominių pokyčių, kurių tikimasi per artimiausius 12 mėnesių arba tikėtiną finansinės priemonės gyvavimo laikotarpį. Grupė atliko TKN skaičiavimus klientų segmentams, turintiems panašias rizikos charakteristikas (verslo klientų segmentai buvo nustatyti atsižvelgiant į ekonominės veiklos sektorių, privatiems klientams buvo išskirtas vartojimo finansavimo ir kitas segmentas). Kito finansinio turto modelyje naudojamos supaprastintos paskolų ir finansinės nuomos modelio prielaidos. Skolos vertybinių popierių ir gautinų sumų iš bankų modeliai remiasi išoriniais kredito reitingais, ir Moody's Investors Service skelbiamomis įsipareigojimų nevykdymo tikimybėmis bei atgavimo koeficientais.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Apibendrintas vertės sumažėjimo įtakos įvertinimas pateikiamas lentelėje:

	<i>Grupė</i>	<i>Bankas</i>
<i>Paskolų ir finansinės nuomos vertės sumažėjimo padidėjimas</i>	9 695	7 757
<i>Kitų balanso straipsnių vertės sumažėjimo padidėjimas</i>	625	601
<i>Vertės sumažėjimo padidėjimas, prieš mokesčius</i>	10 320	8 358
<i>Atidėto pelno mokesčio turto, priskirtino vertės sumažėjimo padidėjimui, pokyčio įtaka</i>	(1 127)	(1 127)
<i>Vertės sumažėjimo įtaka, po mokesčių</i>	9 193	7 231

e) Įtaka atskleidimams

Įdiegus 9-ąjį TFAS, reikės atlikti naujų išsamių atskleidimų, ypač apie kredito riziką ir tikėtinus kredito nuostolius. Grupė šiuo metu diegia sistemų ir kontrolių pokyčius, kurie yra reikalingi surinkti reikalingus duomenis. Grupė pasirinko galimybę nepertvarkyti palyginamosios finansinės informacijos. Finansinio turto apskaitinės vertės pokyčiai, kylantys iš 9-ojo TFAS įdiegimo, bus apskaityti nepaskirstyto pelno ir rezervų straipsniuose 2018 m. sausio 1 d.

f) Įtaka riziką ribojantiems normatyvams

Dėl 9-ojo TFAS įdiegimo nebuvo pažeisti jokie riziką ribojantys normatyvai. Bankas nusprendė pasinaudoti pereinamojo laikotarpio nuostatų galimybe, pagal kurią institucijos gali įtraukti tikėtinų kredito nuostolių padidėjimą į bendrąjį pirmojo lygio nuosavą kapitalą dalimis per 5 metų laikotarpį. Bankas būtų vykdęs visus riziką ribojančius normatyvus jei ir nebūtų nusprendęs pasinaudoti šia galimybe.

Kiti standartai ir pataisos:

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, pakeičia 18-ąjį TAS). Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį. Kadangi didžiąjai Grupės pajamų daliai apskaitos principai pagal naująjį pajamų apskaitos traktavimą išlieka nepasikeitę, naujas standartas neturės reikšmingos įtakos Banko ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekę ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimtys, siekiant sumažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą. Grupė nesitiki, kad šios pataisos turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-ujuo TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliama 17-ajame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos naujasis standartas turės jos finansinėms ataskaitoms.

2014–2016 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau (12-ojo TFAS pakeitimai) arba 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau (1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai); kol kas nepatvirtinti Europos Sąjungos). Patobulinimai apima tris standartus. Pataisomis patikslinama, kad 12-ajame TFAS aprašyti informacijos atskleidimo reikalavimai, išskyrus tuos, kurie numatyti B10–B16 straipsniuose, taikomi ūkio subjekto dalims kituose ūkio subjektuose, kurios priskiriamos skirtoms perduoti arba nutraukti veiklai pagal 5-ąjį TFAS. 1-ojo TFAS pataisomis panaikinamos kai kurios trumpalaikės TFAS taikymo išimtys po to, kai šios trumpalaikės taikymo išimtys buvo panaudotos numatyta paskirčiai. 28-ojo TAS pataisomis patikslinama, kad rizikos kapitalo organizacijos ar panašūs ūkio subjektai kiekvienos investicijos atveju gali pasirinkti vertinti ūkio subjektus, į kuriuos investuoja, tikrąja verte. Pataisomis taip pat patikslinama, kad jeigu investuotojas, kuris nėra investicinis subjektas, turi asocijuotąją arba bendrą įmonę, kuri yra investicinis subjektas, investuotojas kiekvienos investicijos atveju atskirai gali pasirinkti toliau taikyti vertinimą tikrąja verte, kurį taiko investiciniu subjektu esanti asocijuotoji ar bendra įmonė, arba atstatyti vertinimą tikrąja verte tuomet, kai pradedamas taikyti nuosavybės metodas. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

„Mokėjimo akcijomis sandorių klasifikavimas ir vertinimas“ – 2-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisos reiškia, kad ne rinkos veiklos rezultatų teisių suteikimo sąlygos turės tą patį poveikį mokėjimo akcijomis sandorių, kurie padengiami pinigais, vertinimui, kaip ir nuosavybės priemonėmis padengiamam atlygiui. Pataisomis taip pat patikslinamas sandorio su grynojo atsiskaitymo elementu klasifikavimas, kuomet ūkio subjektas atsisako išduoti tam tikrą nuosavybės priemonių dalį, kuri kitu atveju būtų išduota sandorio šaliai pasinaudojus teise (ar suteikus teisę) mainais už sandorio šalies mokestinės prievolės, susijusios su mokėjimu akcijomis, įvykdymą. Visi tokie susitarimai į apskaitą bus traukiami kaip padengiami nuosavybės priemonėmis. Galiausiai, pataisomis taip pat pateikiami šie pinigais padengiamų mokėjimo akcijomis sandorių, kurie modifikuojami taip, kad taptų padengiamais nuosavybės priemonėmis, apskaitos patikslinimai: (a) mokėjimas akcijomis vertinamas remiantis modifikavimo dieną galiojančia nuosavybės priemonių, suteiktų atliekant modifikavimą, tikrąja verte; (b) įvykdžius modifikavimą įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas; (c) nuosavybės priemonėmis padengiamas mokėjimas akcijomis pripažįstamas tokia apimtimi, kokia paslaugos buvo suteiktos iki modifikavimo įvykdymo dienos; ir (d) skirtumas tarp modifikavimo dieną galiojančios įsipareigojimo balansinės vertės ir tą pačią dieną nuosavybėje pripažintos sumos nedelsiant pripažįstamas pelnu ar nuostoliais. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Investicinio turto perkėlimas“ – 40-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad perkėlimas į investicinį turtą arba iš jo gali būti atliekamas tik tada, kai pasikeičia turto naudojimo paskirtis. Šis pasikeitimas turi būti pagrįstas įrodymais: ketinimo pasikeitimas, pats savaime, nėra pakankamas įrodymas perkėlimui pagrįsti. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir avansinis mokėjimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna avansinį mokėjimą pagal sutartis, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, atsiradusio dėl avansinio mokėjimo, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos standartams rengti. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šis aiškinimas turės jos finansinėms ataskaitoms.

TFAAK 23-asis aiškinimas „Neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 12-asis TAS nurodo, kaip turi būti apskaitomas ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis, tačiau nenurodo, kaip atspindėti neaiškumo poveikį. Šiuo aiškinimu patikslinama, kaip turi būti taikomi 12-ajame TAS numatyti pripažinimo ir vertinimo reikalavimai, jeigu egzistuoja neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo. Ūkio subjektas turi nustatyti, ar neaiškumai dėl mokesčio apskaitymo turi būti vertinami kiekvienas atskirai ar kartu su vienu arba daugiau kitų neaiškumų dėl mokesčio apskaitymo, atsižvelgiant į tai, kuris būdas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas turi vadovautis prielaida, kad mokesčių administratorius patikrins sumas, kurias jis turi teisę patikrinti ir, atlikdamas tokius patikrinimus, bus išsamiai susipažinęs su visa susijusia informacija. Jei ūkio subjektas nusprendžia, kad nėra tikėtina, jog mokesčių administratorius sutiks su neaiškumo dėl mokesčio apskaitymo, neaiškumo poveikis bus atspindimas nustatant susijusį apmokestinamąjį pelną arba nuostolį, mokesčių bazę, nepanaudotus mokesčių nuostolius, nepanaudotus mokesčių kreditus ar mokesčių tarifus, taikant labiausiai tikėtiną sumą arba numatomą vertę, atsižvelgiant į tai, kuris metodas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas atskleis faktų ir aplinkybių pasikeitimo ar naujos informacijos poveikį, kuris turi įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams, kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimą. Faktų ir aplinkybių pasikeitimų ar naujos informacijos, dėl kurių gali būti iš naujo įvertinamas sprendimas ar apskaitinis įvertinimas, pavyzdžiai apima, tačiau tuo neapsiriboja, mokesčių administratoriaus patikrinimus ar veiksmus, mokesčių administratoriaus nustatytų taisyklių pakeitimus arba mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokesčio apskaitymo patikrinimą ar pakartotinį patikrinimą galiojimo pasibaigimą. Mokesčių administratoriaus pritarimo ar nepritarimo dėl mokesčio apskaitymo nebuvimas pats savaime neturėtų būti laikomas faktų ir aplinkybių pasikeitimu ar nauja informacija, turinčiais įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šis aiškinimas turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija“ – 9-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis leidžiama amortizuota savikaina vertinti tam tikras paskolas ir skolos vertybinius popierius, kurie gali būti iš anksto apmokami verte, mažesne už amortizuotą savikainą, pavyzdžiui, tikrąja verte arba verte, kuri apima pagrįstą skolininkui mokėtiną kompensaciją, lygią rinkos palūkanų normos padidėjimo per likusį priemonės galiojimo laikotarpį poveikio dabartinei vertei. Be to, tekste, kuriuo papildytas standarto išvadų pagrindas, dar kartą patvirtinami 9-ajame TFAS pateikti galiojantys nurodymai, kad tam tikrų amortizuota savikaina vertinamų finansinių įsipareigojimų sąlygų pakeitimai ar mainai, dėl kurių pripažinimas nenutraukiamas, lems pelno ar nuostolio atsiradimą, kurie bus pripažįstami pelnu ar nuostoliu. Todėl ataskaitas teikiantys ūkio subjektai daugeliu atveju negalės patikslinti faktinių palūkanų normos už likusį paskolos galiojimo laikotarpį tam, kad išvengtų poveikio pelnui ar nuostoliams dėl paskolos sąlygų pakeitimo. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Ilgalaikės dalys asocijuotosiose ir bendrosiose įmonėse“ – 28-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad ataskaitas teikiantys ūkio subjektai turi taikyti 9-ąjį TFAS ilgalaikėms paskoloms, privilegijuotosioms akcijoms ir panašioms priemonėms, kurios sudaro dalį grynosios investicijos į nuosavybės metodu vertinamą įmonę, į kurią investuojama, iki kol jie galės sumažinti tokią balansinę vertę įmonės, į kurią investuojama, nuostolio dalimi, kuri viršija investuotojo dalį įmonėje, į kurią investuojama. Grupė nenumato, kad šios pataisos turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

2015–2017 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtinti Europos Sąjungos). Siauros apimties pataisos turės įtakos keturiems standartams. 3-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad įsigyjantis ūkio subjektas turi iš naujo įvertinti jo anksčiau turėtą bendros veiklos dalį tuomet, kai jis įgyja verslo kontrolę. Priešingai, 11-ajame TFAS dabar aiškiai nurodoma, kad investuotojas neturi iš naujo įvertinti savo anksčiau turėtos dalies tuomet, kai jis įgyja bendros veiklos bendrąją kontrolę, panašiai kaip numato galiojantys reikalavimai, kuomet asocijuotoji įmonė tampa bendrąja įmone ir atvirkščiai. 12-ojo TAS pataisomis paaiškinama, kad ūkio subjektas pripažįsta visas su dividendais susijusias pelno mokesčio pasekmes, jeigu jis pripažino sandorius ar įvykius, dėl kurių buvo gautas susijęs paskirstytinas pelnas, pavyzdžiui, pelne ar nuostoliuose arba kitose bendrosiose pajamose. Dabar aišku, kad šis reikalavimas taikomas visomis aplinkybėmis tol, kol finansinių priemonių, klasifikuojamų kaip nuosavybė, mokėjimai yra pelno paskirstymai, o ne tik tais atvejais, kai mokestinės pasekmės atsiranda dėl skirtingų mokesčių tarifų, taikomų paskirstytajam ir nepaskirstytajam pelnui. Persvarstytame 23-ajame TAS dabar aiškiai nurodyta, kad konkretaus turto finansavimui specialiai pasiskolintos lėšos neįtraukiamos į bendrąsias kapitalizuojamas skolinimosi išlaidas tik tol, kol konkretus turtas nėra iš esmės užbaigtas. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 17-uoju TFAS pakeičiamas 4-asis TFAS, kuriuo remiantis įmonėms suteikta galimybė draudimo sutarčių apskaitai toliau taikyti dabartinę praktiką. Dėl šios priežasties investuotojams buvo sunku palyginti panašių draudimo įmonių finansinius veiklos rezultatus. 17-asis TFAS – tai bendrais principais grindžiamas standartas, nustatantis apskaitos reikalavimus visoms draudimo sutarčių rūšims, įskaitant draudiko turimas perdraudimo sutartis. Standartu reikalaujama draudimo sutarčių grupes pripažinti ir vertinti: (i) būsimųjų pinigų srautų (iš sutarties vykdymo kylančių pinigų srautų) dėl rizikos koreguota dabartine verte, kuri atspindi visą turimą informaciją apie iš sutarties vykdymo kylančius pinigų srautus, atitinkančią rinkoje stebimus duomenis; pridėdant (jei ši vertė yra įsipareigojimas) arba atimant (jei ši vertė yra turtas) (ii) sumą, atspindinčią iš sutarčių grupės neuždirbtą pelną (sutartyje numatytą paslaugos maržą). Iš draudimo sutarčių grupės gaunamą pelną draudikai pripažins per visą draudimo apsaugos suteikimo laikotarpį ir tuo momentu, kuomet jie perleidžia riziką. Jei sutarčių grupė yra arba tampa nuostolinga, ūkio subjektas nuostolį pripažins nedelsiant. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos naujasis standartas turės jos finansinėms ataskaitoms.

9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ taikymas drauge su 4-uoju TFAS „Draudimo sutartys“ – 4-ojo TFAS pataisos (taikomos, atsižvelgiant į pasirinktą metodą, metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti laikiną išimtį arba tuomet, kai ūkio subjektas pirmą kartą pradeda taikyti 9-ąjį TFAS, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti apdangalo (angl. overlay) metodą). Pataisomis siekiama spręsti susirūpinimą keliančius klausimus dėl naujojo finansinių priemonių standarto (9-ojo TFAS) taikymo prieš pradėdant taikyti TASV rengiamą standartą, kuris pakeis 4-ąjį TFAS. Šie susirūpinimą keliantys klausimai apima laikinus ataskaitose pateikiamų rezultatų svyravimus. Pataisose pristatyti du metodai. (1) Standarto pataisos numato galimybę visoms įmonėms, kurios sudaro draudimo sutartis, kitose bendrosiose pajamose, o ne pelne ar nuostoliuose, pripažinti svyravimus, kurie galėtų atsirasti pradėjus taikyti 9-ąjį TFAS prieš tai, kai bus paskelbtas naujasis draudimo sutarčių standartas (apdangalo (angl. overlay) metodas). Be to, standarto pataisomis numatyta galimybė įmonėms, kurių didžiąją veiklos dalį sudaro draudimo veikla, taikyti pasirinktą laikiną 9-ojo TFAS taikymo išimtį iki 2021 m. 9-ojo TFAS taikymą atidedančios įmonės toliau taikys galiojantį finansinių priemonių standartą (39-ąjį TAS). 4-ojo TFAS pataisomis papildomos standarte jau numatytos pasirinkimo galimybės, kuriomis galima pasinaudoti sprendžiant su laikiniais svyravimais susijusius klausimus. Grupei priklausanti gyvybės draudimo bendrovė ketina taikyti antrąjį metodą – t.y. taikyti pasirinktą laikiną 9-ojo TFAS taikymo išimtį iki 2021 m.

„Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendrosios įmonės“ – 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos (taikymo datą nustatys Tarptautinių apskaitos standartų valdyba; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Šiose pataisose aptartas neatitikimas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendrosios įmonės. Pagrindinė šių pataisų pasekmė yra ta, kad visa pelno ar nuostolio suma pripažįstama tuomet, kai sandoris apima verslą. Pelnas ar nuostolis pripažįstami iš dalies tuomet, kai sandoris apima turtą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso patronuojamajai įmonei, o patronuojamosios įmonės akcijos perleidžiamos sandorio metu. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

Patronuojamųjų įmonių konsolidavimas

Patronuojamosios įmonės yra visos įmonės (įskaitant specialios paskirties įmones), kurias kontroliuoja Grupė. Grupė kontroliuoja įmonę, jeigu gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama. Patronuojamosios įmonės visiškai konsoliduojamos nuo datos, kai Grupė įgyja šių įmonių kontrolę ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama.

Patronuojančiosios įmonės nuosavybės dalies patronuojamojoje įmonėje pokyčiai, dėl kurių patronuojančioji įmonė neperanda patronuojamosios įmonės kontrolės, yra nuosavybės sandoriai (t. y. sandoriai su savininkais jiems veikiant pagal savo, kaip savininkų, statusą). Skirtumas tarp sumokėto atlygio tikrosios vertės ir atitinkamos įsigytos patronuojamosios įmonės grynojo turto dalies apskaitinės vertės apskaitomas Grupės nuosavybėje. Nekontroliuojančios dalies įsigijimo arba akcijų perleidimo nekontroliuojančiai daliai sandorių rezultatas apskaitomas Grupės nuosavybėje.

Grupė taiko įsigijimo metodą verslo jungimo apskaitai. Sumokėtą atlygį už įsigytą patronuojamąją įmonę sudaro tikrosios perleisto turto vertės, prisiimti įsipareigojimai ankstesniems įsigytos įmonės savininkams ir Grupės išleistos nuosavybės teisės. Sumokėtas atlygis apima bet kokio turto ar įsipareigojimo, kylančio iš neapibrėžto atlygio susitarimo, tikrąją vertę. Verslo jungimo metu įsigytas identifikuotinas turtas ir prisiimti įsipareigojimai bei neapibrėžtieji įsipareigojimai pradinio pripažinimo metu įvertinami tikrosiomis vertėmis įsigijimo datai. Grupė pripažįsta nekontroliuojančią dalį įsigytoje įmonėje įsigijimo po įsigijimo būdu, tikrąją vertę arba proporcingą nekontroliuojančios dalies dalimi įsigytos įmonės identifikuotinam grynajam turtui.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Su įsigijimais susijusios išlaidos pripažįstamos jų patyrimo momentu.

Jeigu verslo jungimas vykdomas etapais, įsigyjančio subjekto anksčiau turėta nuosavybės dalis įsigytoje įmonėje yra pervertinama tikrąja verte įsigijimo datai; rezultatas iš tokio pervertinimo pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Sumokėto atlygio, nekontroliuojamos dalies ir bet kokios iki įsigijimo turėtos nuosavybės dalies įvertintos tikrąja verte įsigijimo dienai sumos ir tikrosios įsigytosios įmonės grynojo turto vertės teigiamas skirtumas pripažįstamas prestižu.

Siekiant nustatyti, ar nesumažėjo prestižo, įgyto jungiant verslą, vertė, prestižas, pradedant įsigijimo data, turi būti priskirtas kiekvienam Grupės pinigus kuriančiam vienetui, kuris turėtų gauti naudos iš jungimo sąlygotos sąveikos, neatsižvelgiant į tai, ar kitas įsigyjamojo ūkio subjekto turtas arba įsipareigojimai yra priskiriami minėtiems vienetams.

Jeigu prestižas buvo priskirtas pinigus kuriančiam vienetui, o Grupė perleidžia veiklą, vykdytą šio vieneto, tai prestižas, susijęs su perleidžiama veikla, turi būti įtraukiamas į tos veiklos balansinę vertę, nustatant perleidimo pelną ar nuostolius ir vertinamas proporcingai perleistos veiklos ir likusios neperleistos pinigus kuriančio vieneto dalies vertėms.

Sumokėto atlygio, nekontroliuojamos dalies ir bet kokios iki įsigijimo turėtos nuosavybės dalies įvertintos tikrąja verte įsigijimo dienai sumos ir tikrosios įsigytosios įmonės grynojo turto vertės neigiamas skirtumas pripažįstamas tiesiogiai pelno (nuostolių) ataskaitoje

Sandoriai tarp Grupės įmonių, likučiai bei nerealizuoti pelnas iš sandorių tarp Grupės įmonių (įskaitant ir patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti) yra eliminuojami. Nerealizuoti nuostoliai taip pat eliminuojami, nebent po sandorio galima įrodyti, jog perleisto turto vertė sumažėjo. Kur buvo būtina, patrunuojamųjų įmonių apskaitos principai buvo pakoreguoti, kad atitiktų apskaitos principus, taikomus Banke.

Atskirose finansinėse ataskaitose, patrunuojamosios įmonės apskaitomos įsigijimo savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu. Dividendai iš patrunuojamosios įmonės pripažįstami pelno (nuostolio) ataskaitoje tada, kai nustatoma Banko teisė juos gauti.

Grupės pelno ar nuostolio dalis po įsigijimo yra pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje, o jos judėjimų po įsigijimo dalis kitose bendrose pajamose, atitinkamai koreguojant investicijos apskaitinę vertę. Kai Grupės nuostolių dalis asocijuotose įmonėse yra lygi arba viršija pajamas gaunamas iš asocijuotos įmonės, įskaitant ir kitas neužtikrintas gautinas sumas, Grupė tolimesnių nuostolių nepripažįsta, nebent ji turi teisinius ar netiesioginius įsipareigojimus arba atliko mokėjimus asocijuotos įmonės vardu.

Užsienio valiutų perskaičiavimas

(a) Funkcinė ir pateikimo valiuta

Kiekvienos Grupės įmonės finansinių ataskaitų duomenys pateikiami valiuta, kuri yra pirminės ekonominės aplinkos, kurioje įmonė vykdo veiklą, valiuta (funkcinė valiuta). Sumos konsoliduotose finansinėse ataskaitose pateikiamos eurai, kurie yra Banko funkcinė ir pateikimo valiuta. Visų patrunuojamųjų įmonių įtrauktų į konsoliduotą Grupės ataskaitas, funkcinė ir pateikimo valiuta taip pat yra euras.

(b) Sandoriai ir likučiai

Visas piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai užsienio valiuta yra perskaičiuoti į eurus (EUR) pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigoje galiojusį oficialų Europos Centrinio banko publikuotą valiutos keitimo kursą. Pelnas arba nuostolis, atsiradęs dėl šio perskaičiavimo, apskaitomas atitinkamo laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitoje. Visi nepiniginiai įsipareigojimai ir turtas yra perskaičiuoti pagal įsigijimo metu galiojusį keitimo kursą.

Operacijos užsienio valiutomis apskaitomos eurai pagal operacijos atlikimo metu galiojusį keitimo kursą. Keitimo kurso skirtumai dėl operacijų užsienio valiutomis apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje operacijos vykdymo metu, naudojant tuo metu galiojantį keitimo kursą.

Finansinių priemonių sudengimas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami ir balanse atskleidžiami grynąja verte tik tuomet, kai egzistuoja teisiškai pagrįsta teisė sudengti pripažintas sumas bei yra ketinimas sudengti tokias sumas grynąja verte, arba vienu metu realizuoti turtą bei įvykdyti įsipareigojimus.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Visų skolos priemonių palūkanų pajamos ir sąnaudos yra pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje remiantis kaupimo principu ir naudojant apskaičiuotąją palūkanų normą, pagal faktines pirkimo kainas. Faktinės palūkanų normos metodas yra finansinio turto ar įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų bei palūkanų sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Faktinė palūkanų norma tiksliai diskontuoja būsimus piniginių mokėjimų arba įplaukų srautus per numatomą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį arba trumpesnį periodą iki finansinio turto arba įsipareigojimų grynosios apskaitinės vertės. Skaičiuojant faktinę palūkanų normą, Grupė įvertina pinigų srautus atsižvelgdama į pasirašytų sutarčių dėl finansinių priemonių sąlygas (pavyzdžiui, išankstinio apmokėjimo galimybę), bet neatsižvelgia į būsimus paskolų nuostolius.

Skaičiavimas apima visus tarp sutarties šalių sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie yra sudedamoji faktinės palūkanų normos, operacijų savikainos ir visų kitų premijų ar diskontų dalis. Kitos paslaugų ir komisinių bei panašios pajamos ir išlaidos pripažįstamos jų gavimo/patyrimo momentu.

Kai finansinis turtas ar panašaus pobūdžio finansinio turto grupė nurašoma dėl patirtų vertės sumažėjimo nuostolių, palūkanų pajamos pripažįstamos taikant apskaičiuotųjų palūkanų normą, kuria diskontuojami būsimi pinigų srautai vertės sumažėjimo nuostoliams įvertinti.

Dividendų pajamos

Dividendai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje kai nustatoma Banko arba Grupės teisė juos gauti.

Mokesčiai

a) *Pelno mokestis*

Pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymą, tiek 2017, tiek 2016 metų apmokestinamam pelnui taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Mokesčių sąnaudos, apskaitytos šiose finansinėse ataskaitose, pagrįstos vadovybės atliktais skaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Atidėtas pelno mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės ir jų balansinės vertės finansinėse ataskaitose. Atidėtas pelno mokestis apskaičiuojamas taikant balanso parengimo dieną patvirtintus arba iš esmės patvirtintus mokesčių tarifus (ir įstatymus), kuriuos numatoma taikyti, kuomet bus realizuojamas susijęs atidėtojo pelno mokesčio turtas arba padengiamas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas.

Pagrindiniai laikinieji skirtumai susidaro dėl sukauptų mokestinių nuostolių, vertybinių popierių perkainojimo bei skirtumų tarp ilgalaikio turto ir sukauptų sąnaudų likutinės vertės ir mokesčių bazės. Atidėtas pelno mokestis yra apskaičiuojamas taikant mokesčio tarifus, patvirtintus ar iš esmės patvirtintus balanso sudarymo dieną. Tačiau atidėtas pelno mokestis nėra pripažįstamas, jeigu jis susidaro dėl kitų nei verslo sujungimo būdu atsiradusio turto ar įsipareigojimo pirminio pripažinimo, kuris sandorio dieną neturi jokios įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamam pelnui ar nuostoliams.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas tik tuomet, kai yra tikėtina, kad ateityje bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks laikiniams skirtumams panaudoti.

b) *Kiti mokesčiai*

Nekilnojamojo turto mokestis sudaro iki 1 proc. nuo ilgalaikio ir už skolas perimto nekilnojamojo turto mokestinės vertės. Bankas taip pat moka žemės bei žemės nuomos mokesčius, įmokas į garantinį fondą bei socialinio draudimo įmokas. Šie mokesčiai bendrųjų pajamų ataskaitoje yra įtraukti į kitas sąnaudas.

Nutraukta veikla

Nutraukta veikla yra ūkio subjekto komponentas, kuris arba perleidžiamas, arba priskiriamas skirtam parduoti turtui ir atspindi atskirą verslo šaką ar geografinę veiklos sritį arba yra atskiro suderinto plano perleisti atskirą verslo šaką ar geografinę veiklos sritį dalis arba yra patronuojamoji įmonė, įsigyta išskirtinai su tikslu perparduoti. Bendrųjų pajamų ataskaitoje nutrauktos veiklos rezultatas pateikiamas atskirai nuo tęsiamos veiklos rezultato. Turtas ir įsipareigojimai, priskiriami perleidžiamai grupei priskirtai skirtam parduoti turtui ar ilgalaikiam turtui skirtam parduoti finansinės padėties ataskaitoje pateikiami atskirai nuo kitų turto ir įsipareigojimų straipsnių. Praėjusių laikotarpių informacija finansinėse ataskaitose pateikiama taip, kad ji atspindėtų visą veiklą, kuri buvo nutraukta iki paskutinio pateikto ataskaitinio laikotarpio ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigų srautų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima lėšas, kurių terminas yra trumpesnis nei 3 mėnesiai nuo jų įsigijimo datos, įskaitant pinigus ir neapriboto naudojimo lėšas Lietuvos banke, išdo trumpalaikius vekselius ir kitus atitinkamus vekselius, iš bankų ir finansų institucijų gautinas sumas bei vyriausybės trumpalaikius vertybinius popierius.

Finansinis turtas

Finansinis turtas skirstomas į 4 grupes: finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius) (Grupė ir Bankas šioje finansinio turto grupėje turi du pogrupius – prekybai laikomą turtą ir tikrąja verte vertinamą turtą), investicijos laikomos iki išpirkimo, paskolos ir gautinos sumos, skirtas parduoti finansinis turtas. Visas finansinis turtas, išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolius), pradžioje yra apskaitomas tikrąja verte pridėdant sandorio sudarymo išlaidas.

Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)

Prekybiniai vertybiniai popieriai – tai vertybiniai popieriai, įsigyti pelnui iš trumpalaikių kainos ar prekybinės maržos svyravimų uždirbti, arba vertybiniai popieriai, įtraukti į trumpo laikotarpio pelno uždirbimui laikomą vertybinių popierių portfelį.

Finansinis turtas įtraukiamas į tikrąja verte vertinamą turtą, kai tam tikros investicijos po pirminio pripažinimo yra valdomos ir vertinamos tikrąja verte pagal dokumentais patvirtintą rizikos valdymo arba investavimo strategiją, ir informacija apie šias taip įvertintas grupes pateikiama vadovybei. Grupės patronuojamoji gyvybės draudimo įmonė savo klientų investicijų portfelį vertina tikrąja verte po pirminio pripažinimo.

Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius) pradžioje apskaitomi tikrąja verte, kuri yra paremta sandorio kaina. Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius) po pirminio pripažinimo yra vertinami tikrosiomis vertėmis, remiantis rinkoje paskelbtomis pirkimo kainomis, arba nustatytais naudojant diskontuotų piniginių srautų modelį, jei rinkos kaina nepatikimai atspindinti situaciją. Realizuotas pelnas ir nuostoliai iš operacijų prekybiniais vertybiniais popieriais apskaitomi grynyųjų prekybos pajamų straipsnyje. Palūkanų pajamos, uždirbtos laikant prekybinius vertybinius popierius, yra apskaitomos kaip ataskaitinio laikotarpio palūkanų pajamos. Gauti dividendai apskaitomi dividendų pajamų straipsnyje. Instrumentų pripažinimas nutraukiamas kai teisės gauti pinigų srautus baigiasi arba kai Grupė perleido iš esmės visas rizikas ir naudą iš instrumento turėjimo bei perleidimas kvalifikuotinas pripažinimo nutraukimui.

Visi vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius), kurie turi būti perduoti pagal priešingos institucijų arba rinkos konvencijų nustatytus laiko grafikus pirkimai ir pardavimai (vadinamieji įprastiniai pirkimai ir pardavimai), pripažįstami atsiskaitymo dieną, t.y. kai faktiškai įvykdomas apmokėjimas už pirtą ar perleistą turtą. Visi kiti pirkimai ir pardavimai laikomi išvestiniais išankstiniais (forward) sandoriais iki atsiskaitymo dienos.

Vertybiniai popieriai, skirti parduoti

Parduoti skirtas finansinis turtas – tai neišvestinis finansinis turtas, priskirtas parduoti skirtam turtui arba nepriskirtas prie paskolų ir gautinų sumų, investicijų laikomų iki išpirkimo ar finansinio turto, apskaitomo tikrąja verte per pelną/nuostolius. Vadovybė nustato, kaip bus klasifikuojamos jos investicijos jų įsigijimo metu.

Parduoti skirti vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte pagal rinkos pardavimo kainas arba remiantis diskontuotų pinigų srautų modelių taikymo rezultatais. Nerealizuotas pelnas ar nuostolis, atsiradęs dėl parduoti skirtų vertybinių popierių tikrosios vertės pokyčių, apskaitomas tiesiogiai per nuosavybę, išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius ir užsienio valiutos keitimo rezultatą. Kai tokio turto pripažinimas nutraukiamas visas anksčiau nuosavybėje sukauptas perkainojimo rezultatas iškeliamas į bendrųjų pajamų ataskaitą. Tačiau palūkanos už tokį finansinį turtą, apskaičiuotos taikant faktinę palūkanų normą, yra pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio pajamomis.

Vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo

Laikomos iki išpirkimo investicijos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba kitaip nustatomais mokėjimais bei fiksuotu terminu, kurį Grupės vadovybė ketina ir gali laikyti iki termino pabaigos. Laikomi iki išpirkimo vertybiniai popieriai vertinami amortizuota savikaina naudojant faktinę palūkanų normą bei gautą rezultatą mažinant atidėjiniais vertės sumažėjimui. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jeigu jo apskaitinė vertė viršija įvertintą atsiperkamąją vertę.

Jeigu Grupė nuspręstų parduoti didesnę negu nereikšmingą dalį laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių, visa kategorija būtų perklasifikuojama kaip parduoti skirti vertybiniai popieriai.

Palūkanų pajamos, uždirbtos laikant vertybinius popierius, yra apskaitomos kaip ataskaitinio laikotarpio palūkanų pajamos.

Gautini dividendai už nuosavybės vertybinius popierius, klasifikuojamus kaip prekybiniai ar skirti parduoti, yra atskirai apskaitomi kaip dividendų pajamos, kai nustatoma Banko teisė juos gauti.

Visi įprastiniai vertybinių popierių pirkimai ir pardavimai pripažįstami atsiskaitymo dieną, t.y. kai faktiškai įvykdomas apmokėjimas už pirtą ar perleistą turtą. Visi kiti pirkimai ir pardavimai laikomi išvestiniais išankstiniais (forward) sandoriais iki atsiskaitymo dienos.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Paskolos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba kitaip nustatomais mokėjimais, nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje, išskyrus: a) turtą, kurį bankas ketina parduoti iškart arba artimiausiu metu ir kuris turi būti klasifikuojamas kaip laikomas prekybai; taip pat turtą, kurį bankas pirminio pripažinimo metu klasifikuoja kaip apskaitomą tikrąją vertę per pelną/nuostolius; b) turtą, kurį bankas pirminio pripažinimo metu klasifikuoja kaip pardavimui skirtą turtą; arba c) turtą, už kurį jo turėtojas gali neatgauti visų pradinių investicijų (dėl kitų priežasčių nei kredito pablogėjimas). Paskolos yra vertinamos amortizuota savikaina. Visos paskolos ir avansai yra pripažįstami kai pinigai yra pervedami skolininkams. Jeigu yra pripažįstamas vertės sumažėjimas, jis mažina paskolos balansinę vertę ir yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip vertės sumažėjimo nuostoliai.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Paskolų ir investicijų, laikomų iki išpirkimo, vertės sumažėjimo nuostoliai yra pripažįstami tada, kai atsiranda objektyvių įrodymų, kad Grupė nesugebės susigrąžinti visų sumų. Vertės sumažėjimo nuostoliai apskaičiuojami kaip skirtumas tarp apskaitinės vertės ir atsiperkamosios vertės, kuri lygi dabartinei vertei tikėtinų būsimųjų pinigų srautų, įtraukiant atgautinas sumas dėl garantijų ir įkeisto turto, diskontuotų sutarties pradiniu momentu galiojusia palūkanų norma. Turto vertė yra koreguojama vertės sumažėjimo suma naudojant atidėjinių sąskaitą ir nuostolio sumą pripažįstant bendrųjų pajamų ataskaitoje. Jeigu paskolai ar iki išpirkimo laikomai investicijai nustatyta kintama palūkanų norma, diskonto norma, taikoma vertinant vertės sumažėjimo nuostolius, yra lygi dabartinei apskaičiuotų palūkanų normai, nustatyta sutartyje. Praktiškai Grupė gali įvertinti vertės sumažėjimą remdamasi priemonės tikrąją vertę bei stebimos rinkos kaina.

Įvertintų būsimųjų pinigų srautų iš įkeisto finansinio turto dabartinės vertės apskaičiavimas atspindi pinigų srautus, kurie gali atsirasti dėl šio turto perėmimo, atėmus įkeistojo turto atgavimo ir pardavimo išlaidas, nepriklausomai nuo to, ar šio turto perėmimas yra tikėtinas ar ne.

Kai paskola yra neatgautina, ji yra nurašoma iš atidėjinių paskolų vertės sumažėjimui. Tokios paskolos yra nurašomos atlikus visas privalomas procedūras ir įvertinus nuostolio sumą.

Jeigu vėlesniu laikotarpiu vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu, įvykiu po vertės sumažėjimo pripažinimo (pavyzdžiui, skolininko kredito reitingo pagerėjimu), tuomet anksčiau pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis yra atstatomas, koreguojant atidėjinių sąskaitą. Atstatyta suma yra apskaitoma bendrųjų pajamų ataskaitos paskolų vertės sumažėjimo sąnaudų straipsnyje.

Vertinant, ar parduoti skirtų investicijų vertė yra sumažėjusi, atsižvelgiama, ar yra reikšmingas arba ilgalaikis tų vertybinių popierių tikrosios vertės sumažėjimas žemiau jų savikainos. Jeigu parduoti skirtam finansiniam turtui nustatomi tokie požymiai, tai sukauptas nuostolis (apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir dabartinės tikrosios vertės, atėmus anksčiau bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius) iškeliamas iš kitų bendrųjų pajamų ir pripažįstamas pelne (nuostoliuose).

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas yra tikrinamas dėl galimo vertės sumažėjimo kai tam tikri įvykiai ar aplinkybės nurodo, jog turto balansinė vertė gali būti neatgautina. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami sumai, kuria turto balansinė vertė viršija jo atgautinąją vertę. Atgautinoji vertė yra didesnė iš turto tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas ir turto naudojimo vertės. Vertės sumažėjimo patikrinimo tikslu visas turtas yra sugrupuojamas į mažiausius vienetus, kuriems galima išskirti nepriklausomus pinigų srautus (pinigų srautus kuriantys vienetai). Vertės sumažėjimo testas taip pat gali būti atliekamas individualiems turto vienetais, kai tikroji vertė atėmus pardavimo išlaidas ar naudojimo vertę gali būti patikimai įvertinti. Nefinansinis turtas, išskyrus prestižą, kuriam buvo apskaitytas vertės sumažėjimas yra peržiūrimas kiekvieną ataskaitų datą dėl galimo vertės sumažėjimo atstatymo.

Atvirkštiniai atpirkimo sandoriai

Vertybiniai popieriai, įsigyti pagal atvirkštinio atpirkimo (reverse repos) sutartis, apskaitomi kaip paskolos ir avansai kitiems bankams ar klientams. Skirtumas tarp pirkimo ir atpirkimo kainos apskaitomas kaip palūkanos ir kaupiamas visą sutarties laikotarpį naudojant faktinės palūkanų normos metodą. Vertybiniai popieriai, gauti pagal atpirkimo sutartis nepripažįstami finansinėse ataskaitose, nebent jie yra parduodami trečiosioms šalims ir tokiu atveju įsigijimas ir pardavimas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip prekybinės pajamos.

Atvirkštiniai atpirkimo sandoriai klasifikuojami kaip paskolos ir gautinos sumos ir apskaitomi amortizuota savikaina.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos suma. Nematerialusis turtas amortizuojamas tiesiniu metodu per įvertintą naudingo tarnavimo laiką pagal normatyvus nurodytus 17 pastaboje.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina ir atėmus sukauptą nusidėvėjimą. Nusidėvėjimas apskaičiuojamas naudojant tiesinį metodą, proporcingai nurašant kiekvieno atskiro turto vieneto įsigijimo vertę per įvertintą turto naudingo tarnavimo laiką.

Nudėvimas turtas tikrinamas vertės sumažėjimui nustatyti, kuomet įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai rodo, kad jo apskaitinė vertė gali būti neatgautina. Turto apskaitinė vertė nedelsiant sumažinama iki jo atsiperkamosios vertės, jeigu turto apskaitinė vertė viršija įvertintą atsiperkamąją vertę. Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš turto tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas, arba naudojimo vertės.

Pelnas arba nuostolis iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo yra nustatomas remiantis jo apskaitine verte ir įtraukiamas į bendrųjų pajamų ataskaitą.

Kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo datą turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi ir prireikus atitinkamai keičiami. Turto priežiūros ir eksploatavimo išlaidos įtraukiamos į bendrųjų pajamų ataskaitą, kai patiriamos. Reikšmingi turto pagerinimai yra kapitalizuojami ir nudėvimi per likusį pagerinto turto naudingo tarnavimo laiką. Skolinimosi išlaidos, kurios yra tiesiogiai susiję su ilgalaikio turto, kurio naudojimui paruošti reikia ilgo laiko, įsigijimu, yra kapitalizuojamos. Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpiai yra atskleisti 18 pastaboje.

Nuoma ir lizingas

a) Grupės įmonė yra nuomininkė

Veiklos nuoma

Nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos ir nuosavybės teikiamos naudos dalis, klasifikuojama kaip veiklos nuoma. Mokėjimai, atliekami pagal veiklos nuomos sutartis, yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

b) Grupės įmonė yra nuomotoja

Veiklos nuoma

Turtas, išnuomotas pagal veiklos nuomos sutartis, apskaitomas balanse kaip ilgalaikis materialusis turtas. Šis turtas yra nudėvimas per jo naudingo tarnavimo laikotarpį, taikant tas pačias nusidėvėjimo normas, kaip ir kitam veikloje naudojamam ilgalaikiam turtui. Nuomos pajamos yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Finansinė nuoma (lizingas)

Finansinė nuoma (lizingas) – tai nuoma, kuomet perduodama iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda. Nuosavybės teisė galiausiai gali būti perduodama arba ne. Kuomet turtas yra laikomas finansinei nuomai (lizingui), lizingo mokėjimų dabartinė vertė pripažįstama kaip gautina suma. Skirtumas tarp gautinų sumų bendrosios vertės ir gautinų sumų dabartinės vertės pripažįstamas kaip neuždirbtos finansinės veiklos pajamos. Lizingo pajamos pripažįstamos per nuomos laikotarpį, taikant grynujų investicijų metodą (prieš apmokestinimą), kuris atspindi pastovią periodinę grąžos normą.

Atsargos

Grupės laikomos atsargos susideda iš butų skirtų pardavimui ir vystomų nekilnojamojo turto projektų. Atsargos yra apskaitomos žemesne iš savikainos ir gryniosios realizavimo vertės. Butų skirtų pardavimui grynąją realizavimo vertę sudaro rinkos vertė sumažinta numatomomis pardavimo išlaidomis. Vystomų nekilnojamojo turto projektų grynoji realizavimo vertė yra apskaičiuojama naudojant diskontuotus pinigų srautus, kurie bus gauti baigus vystyti projektus ir atimant iš jų diskontuotus susijusių vystymo ir pardavimo išlaidų pinigų srautus.

Finansiniai įsipareigojimai

Grupės finansiniai įsipareigojimai susideda iš vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius) ir apskaitomų amortizuota savikaina. Finansinių įsipareigojimų pripažinimas nutraukiamas kai jų nelieka.

Finansiniai įsipareigojimai vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)

Grupė tam tikrus įsipareigojimus pasirenko vertinti tikrąja verte per pelną (nuostolius), pasinaudojanti vertinimo tikrąja verte pasirinkimo teise. Šis pasirinkimas negali būti vėliau atšauktas. Pagal 39 TAS, vertinimo tikrąja verte pasirinkimo teisė gali būti taikoma kai įsipareigojimai susideda iš pagrindinio skolos instrumento ir įterptosios išvestinės finansinės priemonės, kuri kitu atveju turėtų būti atskirta. Grupė gautą subordinuotą paskolą su įterptąja išvestine finansine priemone pasirenko vertinti tikrąja verte per pelną (nuostolius). Šis finansinis įsipareigojimas apskaitomas finansinės padėties ataskaitos eilutėje *Subordinuota paskola*.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Kiti įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina

Finansiniai įsipareigojimai, kurie nevertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius), pakliūna į šią kategoriją ir yra vertinami amortizuota savikaina. Juos sudaro bankų ir klientų indėliai, išleisti skolos vertybiniai popieriai, specialieji ir skolinimo fondai ir įvairūs kiti finansiniai įsipareigojimai. Pirminio pripažinimo metu jie pripažįstami tikrąja verte, vėliau apskaitomi amortizuota savikaina, skirtumas tarp gautos sumos ir išpirkimo kainos per įsipareigojimo laikotarpį įtraukiamas į pelno (nuostolių) ataskaitą taikant faktinės palūkanų normos metodą.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuomet, kai: Grupė turi dabartinį teisinį ar konstruktyvų įsipareigojimą dėl praeities įvykių; tikėtina, kad prireiks panaudoti išteklius įsipareigojimui įvykdyti; ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

Techniniai atidėjiniai

Techniniai atidėjiniai yra skaičiuojami remiantis Lietuvos banko reikalavimais ir yra paremti prielaidomis ir apytiksliais įvertinimais, kurių tikslumas yra nustatomas remiantis įsigijimo ir dabartinės vertės stebėjimais bei prognozės ateičiai metodika, kuri atsižvelgia į tendencijų raidą ir kuri gali būti koreguojama pasikeitus aplinkybėms.

a) Perkeltų įmokų techninis atidėjiny

Perkeltų įmokų techninį atidėjinį sudaro ta pasirašytų įmokų dalis, kuri turi būti priskirta pajamoms ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais. Perkeltų įmokų techninis atidėjiny apskaičiuojamas proporcingai paskirstant pasirašytą draudimo įmoką draudimo rizikos galiojimo laikotarpiui. Perkeltų įmokų techninis atidėjiny apskaičiuojamas kiekvienai draudimo sutarčiai atskirai. Perkeltų įmokų techninio atidėjinio dalis, tenkanti perduotam perdraudimui, apskaičiuojama remiantis tais pačiais metodais kaip bendra suma.

b) Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny

Numatomų išmokėjimų techninį atidėjinį sudaro apskaitos laikotarpio pabaigoje atidėtos sumos, skirtos numatomiems išmokėjimams. Atidėjiny apima numatomas išmokas dėl įvykusių ir praneštų įvykių, numatomas išmokas dėl įvykusių, bet dar nepraneštų įvykių, numatomas žalų suregulavimo sąnaudas, skirtas aukščiau išvardintiems įvykiams sureguliuoti.

Numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio apskaičiavimo pagrindas įvykusiems ir praneštiems įvykiams yra kiekvieno pranešto įvykio individualus įvertinimas pagal visą turimą informaciją šio atidėjinio sudarymo momentui.

Numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio dalis, skirta numatomoms draudimo išmokoms pagal įvykusias, bet dar nepraneštas žalas, skaičiuojama pagal atskiras draudimo rūšis statistiniais Bornhuetter - Ferguson, „Chain-ladder“, nuostolingumo metodais kiekvienam draudimo produktui.

Perdraudikų dalis numatomų išmokėjimų techniniame atidėjinyje apskaičiuojama atsižvelgiant į perdraudimo sutarčių sąlygas.

c) Gyvybės draudimo matematinis (žalos padengimo) techninis atidėjiny

Žalos padengimo techninis atidėjiny apskaičiuojamas pagal atsargų perspektyvinį aktuarinį vertinimą kiekvienai galiojančiai draudimo sutarčiai atskirai. Žalos padengimo techninį atidėjinį sudaro aktuariškai diskontuotas atidėjinio skaičiavimo datai draudimo sutarties įsipareigojimų ir gautinų grynųjų draudimo įmokų skirtumas.

Taikomą šio atidėjinio apskaičiavimo metodą galima apibūdinti kaip perspektyvinį grynųjų įmokų metodą. Skaičiavimuose taikomas Zillmer'io koregavimo metodas. Tokiu būdu atidėtosios įsigijimo sąnaudos mažina žalos padengimo techninį atidėjinį.

Apskaičiuojant gyvybės draudimo matematinį techninį atidėjinį, taikomos Lietuvos gyventojų mirtingumo 1993 – 1996 m. lentelės, modifikuotos 2007 m. atsižvelgiant į pasikeitusią Lietuvos gyventojų mirtingumo situaciją. Skaičiuojant žalos padengimo techninį atidėjinį taikoma pagal draudimo sutartį garantuota palūkanų norma, bet nedidesnė kaip 3,5 proc.

Pagal draudiko pelno dalies (perviršio) paskirstymo tvarką, gyvybės kaupiamojo, gyvybės kaupiamojo išgyvenimo atvejui, studijų bei pensijų draudimo sutartys, galiojančios daugiau nei trejus metus dalyvauja draudiko pelno dalies (perviršio) skirstyme. Draudimo sutarčiai priskaičiuota Draudiko pelno dalis (perviršis) iš karto neišmokama, bet didinamos išmokos mirties ar/ir išgyvenimo iki draudimo laikotarpio pabaigos atvejais, o taip pat atitinkamai didinamos išperkamosios sumos. Draudimo sutarčiai priskaičiuota draudiko pelno dalis (perviršis) atvaizduojama prie gyvybės draudimo matematinio (žalos padengimo) techninio atidėjinio.

d) Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, techninis atidėjiny

Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, techninis atidėjiny, skaičiuojamas taikant retrospektyvinį metodą. Prie techninio atidėjinio yra pridedamos investuotos draudėjo įmokos, o atimami draudėjui taikomi mokesčiai, skirti sąnaudoms ir prisiimamai rizikai padengti. Šis techninis atidėjiny yra išreiškiamas investiciniais vienetais, kurių vertė kinta priklausomai nuo susijusių investicijų rinkos vertės pokyčių.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Draudimo sutartys

Banko patronuojamoji įmonė „Bonum Publicum“ (įmonė) teikia gyvybės draudimo paslaugas ir siūlo įvairias draudimo sutartis, kurių pagrindinės kategorijos yra:

a) Ilgalaiškės draudimo sutartys su fiksuotomis ir garantuotomis sąlygomis

Pagal šias sutartis yra draudžiamas įvykis, susijęs su žmogaus gyvenimu (pvz. mirtimi arba išgyvenimu) per ilgą laikotarpį. Įmokos pripažįstamos pajamomis, kai draudėjui atsiranda įsipareigojimas jas sumokėti. Įmokos yra parodomos neatėmus komisinio mokesčio.

Išmokos pripažįstamos sąnaudomis, kai jos patiriamos.

Įsipareigojimai pagal draudimo sutartį išmokėti išmoka, kurie tikėtinai bus patirti ateityje, pripažįstami tada, kai yra pripažįstamos įmokos. Šioms draudimo sutartims sudaromas gyvybės draudimo matematinis techninis atidėjiny, apibrėžtas aukščiau.

Įsipareigojimai skaičiuojami kiekvieną balanso sudarymo dieną, naudojant prielaidas, nustatytas draudimo sutarties sudarymo momentu.

b) Ilgalaiškės draudimo sutartys be fiksuotų sąlygų – sutartys, kai investavimo rizika tenka draudėjui

Šios sutartys yra susijusios su gyvybės (pavyzdžiui, mirtis arba išgyvenimas) draudimu per ilgą laikotarpį. Įmonė neatskiria depozito elemento nuo draudimo elemento, nes:

- depozito elementas negali būti tiksliai nustatytas pagal draudimo sutarties sąlygas;
- šios rūšies sutartys yra vienalytis produktas, kurį reguliuoja draudimo priežiūros institucija ir kuris analogiškai turi būti apskaitomas ir finansinėse ataskaitose;
- informacija apie gautas įmokas yra labai svarbi priimant ekonominius sprendimus.

Gautos draudimo įmokos pagal šias sutartis yra pripažįstamos pajamomis, kai draudėjas jas sumoka, bei yra pripažįstamas atitinkamas įsipareigojimas. Šios draudimo sutartims sudaromi gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, ir gyvybės draudimo matematinis techniniai atidėjiniai, apibrėžti aukščiau.

Draudimo sutartis, kai investavimo rizika tenka draudėjui, yra draudimo sutartis su įterptine išvestine finansine priemone, kuri susieja mokėjimus už įmonės įsteigto vidinio investicinio fondo vienetus pagal sutartį su gautu atlygiu iš draudėjų. Ši įterptinė išvestinė finansinė priemonė atitinka draudimo sutarties apibrėžimą ir dėl šios priežasties nėra apskaitoma atskirai nuo susijusios draudimo sutarties. Įsipareigojimai pagal šias sutartis yra koreguojami visais susijusio turto tikrosios vertės pasikeitimais.

c) Įsipareigojimų pakankamumo testas

Kiekvieną balanso sudarymo dieną įmonė turi įvertinti, ar jos draudimo sutarties įsipareigojimai, atėmus susijusias atidėtąsias įsigijimo sąnaudas, yra pakankami. Atliekant šį testą, pagal kiekvieną draudimo sutartį yra naudojami visų būsimų pinigų srautų, tarp jų išmokų sureguliuojamų sąnaudų, investicinių pajamų iš turto, dengiančio šiuos įsipareigojimus, vertinimai. Bet kuris nepakankamumas yra iš karto pripažįstamas pelnu arba nuostoliais pirmiausiai nurašant atidėtąsias įsigijimo sąnaudas ir paskui formuojant atidėjinį įsipareigojimų nepakankamumui padengti (nepasibaigusios rizikos techninis atidėjiny).

Kaip minėta aukščiau, ilgalaikių draudimo sutarčių su fiksuotomis sąlygomis vertinimas pagrįstas prielaidomis, nustatytomis draudimo sutarties pradžioje. Kai įsipareigojimų pakankamumo testas parodo, kad reikia naujų geriausių vertinimų prielaidų, tokios prielaidos (neatsižvelgiant į neigiamus svyravimus) naudojamos vėlesniems šių įsipareigojimų vertinimams.

Bet kuris atidėtųjų įsigijimo sąnaudų nurašymas, atlikus šį testą, vėliau neatstatomas.

Įsipareigojimų pakankamumo testas ir pasikeitimai už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d.:

	Techniniai atidėjiniai	Atidėtosios įsigijimo sąnaudos	Geriausias ateities pinigų srautų įvertinimas	Techninių atidėjinių pakankamumas
2016 m. gruodžio 31 d.	25 515	643	18 263	6 609
Pokytis per laikotarpį	<u>1 717</u>	<u>(59)</u>	<u>3 343</u>	<u>(1 567)</u>
2017 m. gruodžio 31 d.	27 232	584	21 606	5 042

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Dividendai

Dividendai už Banko akcijas pripažįstami nuosavybėje tuo laikotarpiu, kai jie yra paskelbiami.

Išmokos darbuotojams

a) Socialinio draudimo įmokos

Grupės įmonės už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytą įmokų planą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais. Nustatytą įmokų planą – tai planą, pagal kurį Grupė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų tarnyba dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų. Socialinio draudimo įmokos kiekvienais metais Fondo yra paskirstomos pensijoms, sveikatos, ligos, motinystės ir nedarbingumo apmokėjimams.

b) Išaitinės išmokos

Išaitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją dienos arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Grupė pripažįsta išaitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išaitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei išaitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių po balanso datos, jos turi būti diskontuojamos iki dabartinės vertės. Išaitinės išmokos apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitos darbo užmokesčio sąnaudų straipsnyje ir balanso kitų įsipareigojimų straipsnyje.

Informacija apie segmentus

Veiklos segmentai yra pateikiami atsižvelgiant į informaciją nagrinėjamą Grupės Valdybos (vyriausiojo sprendimų priėmėjo), kuri yra atsakinga už išteklių paskirstymą veiklos segmentams ir jų veiklos vertinimą.

Grupė turi šiuos keturis verslo segmentus:

- Tradicinė bankininkystė ir skolinimas – apima tradicinės mažmeninės ir verslo bankininkystės veiklą, įskaitant paskolų ir bankinių paslaugų, finansinės ir veiklos nuomos bei vartotojiško finansavimo paslaugų teikimą Grupės klientams (įtraukta šiam segmentui priskirtina Banko finansinė informacija ir UAB „Šiaulių banko lizingas“ bei UAB „SB lizingas“ finansinė informacija);
- Išdas – apima bankinę išdo veiklą, įskaitant vertybinių popierių ir likvidumo portfelio valdymą, valiutos keitimą ir kt. (įtraukta šiam segmentui priskirtina Banko finansinė informacija);
- Nepagrindinė bankinė veikla – apima bankinę veiklą, kuri nepatenka į Tradicinės bankininkystės ir skolinimo ar išdo segmentus, įskaitant skolinimą patrunuojamoms įmonėms (išskyrus skolinimą patrunuojamosioms finansinės nuomos ir vartojimo finansavimo bendrovėms), pajamas/išlaidas susijusias su investicijomis į patrunuojamąsias įmones, vienkartinius projektus, probleminių paskolų valdymą (įtraukta šiam segmentui priskirtina Banko finansinė informacija);
- Kita veikla – apima Grupės įmonių vykdomą kitą veiklą, neįtrauktą į aukščiau minimus segmentus – t.y. nekilnojamojo turto veikla, gyvybės draudimas, investicijų valdymas (įtraukta aukščiau nepaminėtų patrunuojamųjų įmonių finansinė informacija).

Kadangi Grupės segmentų veikla, išskyrus nekilnojamojo turto vystymą, yra finansinė ir didžioji dalis Grupės pajamų yra palūkanų pajamos. Grupės valdyba vertindama segmentų veiklą, visų pirma remiasi grynosiomis palūkanų pajamomis, todėl ataskaitoje apie Grupės segmentus yra pateikiamos kiekvieno segmento grynosios palūkanų pajamos. Kadangi valdyba taip pat analizuoja ir kitus bendrųjų pajamų ataskaitos rodiklius pagal kiekvieną segmentą, šie rodikliai yra pateikiami ataskaitoje apie Grupės segmentus.

Sandoriai su kitais verslo segmentais yra atliekami rinkos kainomis. Pajamos iš trečiųjų šalių pateikiamos Banko valdybai yra apskaitomos tais pačiais principais kaip ir konsoliduotoje bendrųjų pajamų ataskaitoje. Lėšos yra paskirstomos segmentams, o paskirstymo išlaidos atskleidžiamos vidinių grynųjų pajamų eilutėje. Palūkanų norma mokama už paskirstytas išlaidas remiasi Grupės nuosavybės kaštais. Grupėje nėra kitų reikšmingų tarpsegmentinių pajamų ar sąnaudų.

Ataskaitų, pateikiamų Grupės vadovybei, pagrindinis rodiklis yra pelnas (nuostoliai) prieš mokesčius, kuris susideda iš grynųjų palūkanų pajamų, grynųjų komisinių pajamų, paskolų vertės sumažėjimo sąnaudų, veiklos sąnaudų, amortizacijos ir nusidėvėjimo sąnaudų bei kitų grynųjų pajamų.

Turto valdymo patikėtinio veikla

Turtas ir iš jo atsirandančios įplaukos kartu su susijusiais įsipareigojimais grąžinti šį turtą klientams nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, kuomet Grupė veikia kaip įgaliotinis, patikėtinis ar agentas.

Turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Tikroji vertė atspindi kainą, kuri būtų gauta tikrosios vertės matavimo dieną pardavus turtą ar perleidus įsipareigojimus įprastiniame sandoryje tarp rinkos dalyvių.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Finansinių garantijų sutartys

Finansinių garantijų sutartys – tai sutartys, pagal kurias garantijos suteikėjas privalo atlikti konkrečius mokėjimus garantijos gavėjo nuostoliams padengti dėl to, kad konkretus skolininkas laiku nesumoka pagal skolos priemonės sąlygas. Tokios finansinės garantijos už klientus teikiamos bankams, finansinėms institucijoms ir kitoms organizacijoms, siekiant užtikrinti paskolų, sąskaitų perviršio (angl. overdraft) ir kitų banko produktų grąžinimą.

Finansinės garantijos finansinėse ataskaitose pradžioje pripažįstamos tikrąja verte garantijos suteikimo dieną. Po pirminio pripažinimo Banko įsipareigojimai pagal tokias garantijas įvertinami didesniaja iš šių sumų: i) pradinio pripažinimo suma, sumažinta apskaičiuotu nusidėvėjimu, siekiant per garantijos laikotarpį pripažinti bendrųjų pajamų ataskaitoje uždirbtas komisinių pajamas, ir ii) geriausias įvertinimas išlaidų, kurių gali prireikti balanso dieną atsiradusio finansinio įsipareigojimo įvykdymui. Šie vertinimai nustatomi remiantis panašiomis operacijomis praeityje ir istoriniais nuostoliais, juos papildant vadovybės priimtais sprendimais. Bet koks su garantijomis susijusio įsipareigojimo padidėjimas pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitos kitų veiklos sąnaudų straipsnyje.

Akcijų išleidimo sąnaudos

Naujų akcijų išleidimui tiesiogiai priskirtinos sąnaudos, atėmus mokesčius, apskaitomos nuosavybėje, mažinant gautas įplaukas.

Laikomas parduoti ilgalaikis turtas (arba perleidimo grupės)

Laikomas parduoti ilgalaikis turtas (arba perleidimo grupės) yra klasifikuojamas kaip laikomas parduoti turtas, kai jo apskaitinė vertė turi būti atstatoma per pardavimo sandorį ir kai pardavimas yra labai tikėtinas. Jis yra parodomas apskaitine verte arba tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė.

Investicinis turtas

Turtas, kuris laikomas dėl ilgalaikių pajamų iš nuomos arba vertei padidinti arba abiem tikslams, ir kurio nėra naudojamas savininko reikmėms yra klasifikuojamas, kaip investicinis turtas. Investicinis turtas apima komercinės paskirties pastatus ir žemės sklypus su neapibrėžtu naudojimu ateityje.

Tam tikrą turtą Grupė gali naudoti savo reikmėms, o likutį palikusi dėl ilgalaikių pajamų iš nuomos arba kapitalo vertei padidinti. Jei ta Grupė naudojama savo reikmėms dalis gali būti parduota atskirai, Grupė apskaito tas dalis atskirai. Ta dalis, kurį naudojamas savo reikmėms yra apskaitoma pagal TAS 16, o ta dalis kuri laikoma dėl pajamų iš nuomos ir kapitalo vertei didinti arba abiem, yra laikoma investiciniu turtu ir apskaitoma pagal TAS 40. Kai tokio turto dalys negali būti parduodamos atskirai, visas turtas yra laikomas investiciniu turtu net jei nežymi jo dalis naudojama savo reikmėms. Grupė mano, kad naudojama savo reikmėms dalis yra nežymi, kai toks turtas sudaro daugiau nei 95 proc. turto laikomo dėl nuomos pajamų ir kapitalo vertės didinimo. Tam, kad būtų nustatyta turto dalių procentinė vertė, Grupė naudoja turto dydį išmatuotą kvadratiniais metrais.

Investicinio turto pripažinimas įvyksta tik tuomet, kai yra tikėtina, kad busimos ekonominės naudos sietinos su investiciniu turtu atiteks įmonei ir kaštai gali būti racionaliai įvertinti. Tai dažniausiai įvyksta visų rizikų perleidimo dieną.

Investicinis turtas pirmiausia yra vertinamas savikaina, įskaitant ir sandorio kaštus. Apskaitinė vertė apima egzistuojančio investicinio turto dalių perkėlimo kaštus tuo metu kai tokie kaštai atsiranda, jei atitinka pripažinimo kriterijai; ir eliminuoja kasdieninio investicinio turto aptarnavimo kaštus. Po pradinio pripažinimo, investicinis turtas yra apskaitomas likutine verte, sumažinta sukauptu nusidėvėjimu. Nusidėvėjimas apskaičiuojamas tiesiškai ir mažina apskaitinę kiekvieno turto vieneto vertę per jo įvertintą naudingo tarnavimo laikotarpį. Visi kiti remonto ir išlaikymo kaštai apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo finansiniu laikotarpiu, kuriuo jie atsiranda.

Taip pat atliekami investicinio turto vertės sumažėjimo vertinimai. Šiuos vertinimus kasmet atlieka vidiniai arba išoriniai vertintojai.

Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažįstamos tikrąja verte sutarties dėl išvestinės priemonės sudarymo dieną, o vėliau iš naujo vertinamos tikrąja verte. Tikrosios vertės nustatomos pagal kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje (pavyzdžiui, biržoje kotiruojamų pasirinkimo sandorių (opcionų) atveju), įskaitant neseniai vykusius sandorius rinkoje, taip pat taikant vertinimo metodus (pavyzdžiui, biržoje nekotiruojamų pasirinkimo sandorių (opcionų) atveju), įskaitant atitinkamai diskontuotų pinigų srautų metodus ir pasirinkimo sandorių (opcionų) kainodaros metodus. Visos išvestinės finansinės priemonės klasifikuojamos kaip turtas, jeigu jų tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, jeigu jų tikroji vertė neigiama.

Tam tikros išvestinės priemonės, įterptos į kitas finansines priemones, pavyzdžiui, palūkanų normos žemutinės ribos nustatymo galimybe gaunant paskolą, yra laikomos atskiromis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, jeigu jų ekonominės savybės ir rizika nėra glaudžiai susiję su pagrindinės išvestinės finansinės priemonės sutarties ekonominėmis savybėmis ir rizika ir pagrindinės išvestinės finansinės priemonės sutartis nėra vertinama tikrąja verte per pelną (nuostolius). Šios įterptosios išvestinės finansinės priemonės apskaitomos atskirai tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostoliuose).

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Finansinių priemonių naudojimo strategija

Banko ir Grupės veikla iš esmės yra susijusi su finansinių priemonių naudojimu. Grupė priima iš klientų indėlius, įvairiems laikotarpiams skolinasi lėšų iš kitų finansinių institucijų už fiskuotas ir kintamas palūkanų normas ir siekia uždirbti didesnę nei vidutinio lygio palūkanų maržą, investuodama šias lėšas į aukštos kokybės turtą. Grupė siekia padidinti palūkanų maržą, konsoliduodama trumpalaikes lėšas ir suteikdama paskolas ilgesniems laikotarpiams už didesnes palūkanas, tuo pačiu metu stengdamasi išlaikyti tokį likvidumo lygį, kurio pakaktų patenkinti visus galinčius atsirasti įsipareigojimus.

Strateginiai sprendimai, susiję su finansavimo ir investavimo sprendimais Banke bei Grupėje yra priimami Banko valdybos. Einamieji finansavimo bei investavimo sprendimai yra priimami padalinių lygyje. Grupės padaliniai yra atskleisti segmentinės informacijos pastaboje. Rizikos valdymo sprendimai yra priimami Banko rizikos valdymo komitete. Veiklos rizikos valdymo politika yra patvirtinta bei jos vykdymas kontroliuojamas Banko valdybos.

Bankas ir Grupė taip pat siekia padidinti palūkanų maržas, užsitikrindami didesnes nei vidutinio lygio maržas, atėmus atidėjinius, suteikdami paskolas įvairių kredito reitingų verslo klientams ir fiziniams asmenims. Tai apima ne vien balanse apskaitytas paskolas ir avansines išmokas, bet ir Grupės teikiamas garantijas bei kitus prisiimamus įsipareigojimus, pavyzdžiui, akredityvus ir kitokio pobūdžio garantijas.

Grupė analizuoja, vertina, prisiima ir valdo rizikas arba rizikų grupes, su kuriomis susiduria savo veikloje. Rizikos valdymo Grupėje tikslas – konservatyviai valdant rizikas, užtikrinti pakankamą nuosavybės grąžą. Įgyvendindama pažangią rizikos valdymo politiką, Grupė ne tik siekia maksimaliai sumažinti potencialią riziką, bet ir patobulinti kainodarą bei užtikrinti efektyvų kapitalo paskirstymą.

Rizikos valdymo politika, patvirtinta Banko stebėtojų tarybos ir jos pagrindu parengtos skirtingų rizikos rūšių valdymo procedūros padeda užtikrinti rizikos valdymo proceso vientisumą Grupėje.

Rizikos valdymo politikos tikslas – apibrėžti rizikas bei jų valdymo principus Grupės veikloje. Kadangi įvairios rizikos, su kuriomis susiduria Grupė, yra tarpusavyje susijusios, jų valdymas yra centralizuotas – šiuo tikslu Banke veikia Rizikų valdymo komitetas. Vienas iš pagrindinių Banko rizikos valdymo komiteto tikslų – rizikos valdymo sistemos organizavimas ir koordinavimas.

Grupė peržiūri savo rizikos valdymo procedūras ir sistemas reguliariai, bent kartą į metus, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, naujus produktus ir naujai atsiradusius geriausios praktikos principus.

Grupė kasmet atlieka savęs vertinimą. Šio proceso metu analizuojamos rizikos rūšys, kurios gali kilti iš bankinės veiklos ir turėti Banko grupei reikšmingos įtakos. Išskiriamos svarbiausios rizikos rūšys, su kuriomis susiduria Grupė, yra: kredito, rinkos, likvidumo, koncentracijos, operacinė, IT ir atitikties rizikos. Rinkos rizika apima užsienio valiutos kurso, palūkanų normos ir vertybinių popierių kainos riziką. Kitos rizikos rūšys laikomos nereikšmingomis ir todėl nevertinamos.

Siekiant išvengti interesų konflikto, Banko padaliniai, vykdančios rizikos valdymo funkcijas, yra atskirti nuo tų padalinių, kurių tiesioginė veikla yra susijusi su įvairių bankinės veiklos rizikos rūšių atsiradimu.

1. Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika Grupei patirti nuostolius dėl klientų finansinių įsipareigojimų Grupei nevykdymo. Kredito rizika daugiausia kyla iš kreditavimo veiklos ir yra reikšmingiausia rizika Grupės versle.

Kredito rizika taip pat kyla iš investavimo veiklos (skolos vertybiniai popieriai), iš Grupės turto portfelio bei iš nebalansinių finansinių priemonių (pvz., kreditavimo įsipareigojimų, garantijų, akredityvų).

Banke veikia kredito rizikos valdymo sistema, kuri yra pastoviai tobulinama ir apima kreditavimo politiką, kredito rizikos limitų sistemą, kitas kredito rizikos valdymo priemones, taip pat kredito rizikos valdymo vidaus kontrolę ir vidaus auditą.

Banko valdyba yra patvirtinusi kredito rizikos politiką bei procedūras, kuriose yra nustatyti kredito rizikos valdymo politikos principai, apibrėžtas priimtinas kredito rizikos lygis ir struktūra bei nustatytos kredito rizikos valdymo priemonės ir jų tarpusavio sąveika. Tokiu būdu užtikrinamas vieningas kredito rizikos prisiėmimo principų supratimas, atitinkantis banko kreditavimo veiklos pobūdį ir sudėtingumą bei Lietuvos banko reikalavimus.

Bankas prisiima riziką tik tose srityse, kurios jam yra gerai žinomos ir kuriose jis yra įgijęs teigiamos patirties, siekiant išvengti per didelės rizikos sandoriuose, kurie gali turėti neigiamos įtakos didelei akcininkų nuosavybės daliai, tačiau tuo pačiu metu siekiant užtikrinti pakankamą pelningumo lygį, kuris, atsižvelgiant į vis augančią konkurenciją, užtikrintų Banko stabilų padėtį rinkoje ir padidintų Banko vertę. Vertindamas prisiimamą kredito riziką, Bankas vadovaujasi atsargumo, konservatyvumo ir apdairumo principais.

Banko kreditavimo politika pagrindinį dėmesį skiria smulkaus ir vidutinio dydžio klientams, siekiant užtikrinti jiems geresnes finansavimo sąlygas ir tvirtą paramą, tuo pačiu atsižvelgiant į Banko galimybes.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Didelėmis įmonėmis laikomos įmonės, kuriose dirba virš 250 darbuotojų. SVĮ – tai įmonės, kuriose dirba mažiau negu 250 darbuotojų, o balanso bendra suma neviršija 148 mln. Eur arba kurių metinė apyvarta neviršija 173 mln. Eur.

Naujos veiklos rūšys arba produktai į Banko veiklą įtraukiami tik įvertinus jų riziką. Visi kreditavimo produktai ir procesai Banke reglamentuoti ir dokumentuoti laikantis rizikos vertinimo ir vidaus kontrolės reikalavimų. Kiekvienam kreditavimo produktui sukuriami specialioji tvarka.

Banko kredito rizikos valdymas organizuojamas taip, kad būtų išvengta personalo ar struktūrinių padalinių interesų konflikto. Kredituojant klientus, Banke laikomasi principo, kad pelnas neturi būti siekiamas pernelyg didelės kredito rizikos sąskaita.

Banko kredito rizikos valdymas grindžiamas vadovaujantis geriausia kitų bankų rizikos valdymo praktika. Todėl Banko darbuotojai nuolat domisi Lietuvos ir užsienio bankų kredito rizikos valdymo sistemomis bei jų valdymo rezultatais.

1.1. Kredito rizikos vertinimas

(a) Paskolos ir gautinos sumos

Bankas naudoja kredito rizikos valdymo priemones, kurios galėtų būti suskirstytos į dvi grupes:

- 1) Priemonės, padedančios išvengti sprendimų suteikti nepateisinamai rizikingus kreditus;
- 2) Priemonės, užtikrinančios efektyvią Banko turto kokybės stebėsenos sistemą.

Priemonės, padedančios išvengti sprendimų suteikti nepateisinamai rizikingus kreditus, apima:

- 1) Daugiapakopę sprendimų priėmimo ir jų patvirtinimo sistemą;
- 2) Rizikos paskirstymą struktūriniams lygiams – limitų nustatymą;
- 3) Kredito grąžinimo užtikrinimo priemones (įkeistas turtas).

Daugiapakopės sprendimų priėmimo ir jų patvirtinimo sistemos tikslas – užtikrinti, kad sprendimus dėl kreditų suteikimo priimtų ne vienas asmuo, o kad tokie sprendimai būtų aptariami Banko kolegialių organų, pavyzdžiui, priklausomai nuo konkretaus atvejo, Banko paskolų komiteto, Banko valdybos ar stebėtojų tarybos. Įgaliotiems asmenims yra nustatyti tam tikri limitai, susiję su kreditų teikimu, taip pat nustatyti patvirtinimo limitai kolegialiems organams. Nustatomi limitai priklauso nuo įgaliotų asmenų kvalifikacijos, patirties ir jų valdomų filialų efektyvumo; tuo tarpu filialų komitetuose ir Banko paskolų komitete dėmesys skiriamas komiteto narių kvalifikacijai, patirčiai ir regiono, kuriame įsikūręs filialas, ekonominiam aktyvumui, paskolų portfeliui ir kitiems veiksniams.

Labai svarbu prieš suteikiant kreditą jį išsamiai išanalizuoti. Kredito analizės tikslas – kaip geriau įvertinti kliento būklę ir perspektyvas toje srityje, kurioje jis (ji) teikia savo prekes ar paslaugas. Banko suteiktų kreditų grąžinimas turi būti pakankamai užtikrintas, siekiant maksimaliai sumažinti galimas kredito grąžinimo rizikas. Pasirenkama užtikrinimo priemonė, atsižvelgiant į kredito tipą. Teikdamas kreditą, Bankas pirmiausia išanalizuoja paskolos gavėjo finansinį pajėgumą ir kredito grąžinimo galimybes, panaudojant paskolos gavėjo finansinius pinigų srautus.

Paskolų administravimas ir nuolatinė paskolų stebėseną yra pagrindinis Banko saugumo ir patikimumo garantas. Tinkamas paskolų administravimas apima savalaikį duomenų apie paskolos gavėją atnaujinimą, įvedant naujausią finansinę informaciją, savalaikį naujausios finansinės informacijos įvedimą į duomenų bazę bei įvairių dokumentų ir jų pakeitimų parengimą.

Banko kredito rizikos padalinys nuolat kaupia ir esant poreikiui teikia atsakingiems Banko administracijos nariams informaciją apie išorės aplinką, kreditų portfelio augimą ir plano vykdymą, išlaidas dėl rizikos, didžiausius klientų įsipareigojimus, kreditų pasiskirstymą pagal ekonomines veiklos sritis, mokėjimo terminų pradelsimą, didžiausius probleminius klientus, kreditų portfelio pasiskirstymą pagal rizikos grupes, rizikos grupių pasikeitimus per tam tikrą laikotarpį.

Bankas rengia ir diegia procedūras, tobulina informacines sistemas, skirtas stebėti atskiras paskolas ir visą paskolų portfelį bendrai. Šios procedūros apima kriterijus, kuriais remiantis galima iš anksto nustatyti potencialiai problemines paskolas ir kitus sandorius.

(b) Skolos vertybiniai popieriai

Kredito rizika, kylanti iš skolos vertybinių popierių, valdoma atliekant skolininko analizę prieš priimančią sprendimą įsigyti skolos vertybinius popierius. Taip pat Banko rizikos valdymo komitetas reguliariai įvertina ir stebi koncentracijos bei skolinimo rizikas, kylančias iš skolos vertybinių popierių portfelio.

(c) Su kreditavimu susiję įsipareigojimai

Kiti su kreditavimu susiję Grupės įsipareigojimai apima garantijas, dokumentinius akredityvus, įsipareigojimus suteikti paskolą. Iš šių įsipareigojimų kylanti kredito rizika yra analogiška rizikai, kylančiai iš paskolų. Pagrindinė minėtų priemonių paskirtis – užtikrinti, kad, esant poreikiui, klientui būtų prieinamos reikiamos lėšos. Minėtos garantijos ir dokumentiniai akredityvai paprastai apdrausti kliento lėšomis Banko sąskaitose. Įsipareigojimų suteikti paskolas atžvilgiu Bankas patiria riziką, lygią nepanaudotų įsipareigojimų sumai.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

1.2. Rizikos limitų kontrolė ir rizikos mažinimo politika

(a) Koncentracijos rizika

Grupė valdo, riboja ir kontroliuoja kredito rizikos koncentraciją, visų pirma kylančią individualių klientų bei susijusių klientų grupių, taip pat ekonominės veiklos sektorių atžvilgiu.

Be Lietuvos banko nustatytų riziką ribojančių maksimalios paskolos vienam skolininkui bei didelių pozicijų normatyvų Grupė yra nustačiusi normatyvą rizikai, kuri vienam skolininkui negali viršyti 15 proc. Banko kapitalo. Didesnius limitus turi patvirtinti Banko stebėtojų taryba. Lietuvos banko nustatytas maksimalios kredito rizikos vienam skolininkui normatyvas yra 25 proc. Banko kredito rizikos koncentracija yra atskleista Finansinių rizikų atskleidimo 1.8. dalyje.

Grupė taip pat nustato limitus ekonominės veiklos sektoriams, t. y. galima koncentracija tam tikruose ekonominės veiklos sektoriuose Grupės lygmenyje yra apribojama nustatant vidinius skolinimo limitus. Atskiriems ekonominės veiklos sektoriams nustatomi procentiniai ir apimties skolinimo limitai, siekiant užtikrinti, kad Grupei neiškiltų per didelė rizika, susijusi su konkrečiu šalies ekonominės veiklos sektoriumi.

Geografinė koncentracijos rizika Grupės veikloje nėra reikšminga, kadangi Grupė teikia prioritetą rezidentams.

Kitos specifinės rizikos kontrolės ir mažinimo priemonės aprašytos toliau.

b) Užtikrinimo priemonės

Grupės kredito rizika mažinama skolinamas lėšas apdraudžiant užtikrinimo priemonėmis. Grupė pripažįsta šias užtikrinimo priemones kaip priimtinausias paskoloms ir gautinoms sumoms užtikrinti:

- Nekilnojamas turtas (dažniausiai gyvenamosios paskirties ar komercinės, gamybinės paskirties nekilnojamas turtas);
- Įmonės turtas (įrengimai, atsargos, transporto priemonės);
- Finansinių priemonių (skolos vertybinių popierių, nuosavybės vertybinių popierių) turitinės teisės);
- Trečios šalies suteiktos garantijos.

Ilgalaikį finansavimą ir paskolas verslo klientams paprastai reikalaujama apdrausti užtikrinimo priemonėmis; sąskaitų kreditai ir vartojimo paskolos privatiems klientams paprastai nėra apdraudžiami užtikrinimo priemonėmis. Jei pastebimi atskirų paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo požymiai, siekama sumažinti iki minimumo kredito rizikos nuostolius. Grupė pareikalauja iš kliento papildomų užtikrinimo priemonių.

Apskaičiuojant paskolos, kurios grąžinimas apdraustas užtikrinimo priemonėmis, vertės sumažėjimą, į paskolos pinigų srautus taip pat įtraukiami pinigų srautai, gaunami iš užtikrinimo priemonės. Atsižvelgiant į istorinius duomenis, faktus ir užtikrinimo priemonės objekto pardavimo tikimybę bei jo pardavimo sąnaudas, naudojamos Banko taikomos diskonto normos. Jeigu kelios paskolos yra apdraustos ta pačia užtikrinimo priemone (įkeistu turtu), tuomet tokia užtikrinimo priemonė (įkeistas turtas) yra proporcingai paskirstoma kiekvienai paskolai.

Skolos vertybinių popierių, išdo vekselių ir kitų vertybinių popierių pozicijos paprastai nėra užtikrinamos.

Finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų atveju skolininkas lieka lizinguojamojo objekto savininku. Taigi kliento įsipareigojimų nevykdymo atveju jis gali kontroliuoti rizikos mažinimo priemones ir jomis pasinaudoti per trumpą laikotarpį.

1.3. Vertės sumažėjimas ir atidėjinių formavimo principai

Vertindama paskolų ir finansinio turto, skirto parduoti, bei kito turto vertės sumažėjimo nuostolius, Grupė vadovaujasi 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ reikalavimais. Vertės sumažėjimo nuostoliai finansinėse ataskaitose pripažįstami tik toms pozicijoms, kurioms buvo užfiksuoti iki finansinių ataskaitų sudarymo datos, remiantis objektyviais vertės sumažėjimo įrodymais.

Grupė ir Bankas kiekvieną mėnesį atlieka nevertėjusio turto vertinimą, remiantis metodika, patvirtinta Banko valdybos. Vertės sumažėjimo suma yra individualiu konkreto turto vertinimu remiantis diskontuotų pinigų srautų metodu ir efektyvia palūkanų norma. Vertinant vertės sumažėjimą taip pat atsižvelgiama į užstatą. Vartojimo finansavimo paskolų vertės sumažėjimas nustatomas atsižvelgiant į istorinės informacijos analizę, atliekamą kiekvienai homogeniškai klientų grupei ir ekspertinį vertinimą. Tokia metodika leidžia įvertinti daugelio mažų pozicijų vertės sumažėjimo nuostolius ir tuo pačiu suteikia galimybę skirti dėmesį individualiam didžiausių Grupės nuvertėjusių skolininkų vertinimui naudojant diskontuotų pinigų srautų metodą.

Grupė ir Bankas atsižvelgia į žemiau pateiktus nuostolių įvykius vertinant paskolų vertės sumažėjimą. Įvykiai, dėl kurių gali būti patiriami nuostoliai ateityje, paskolos įvertinimo dieną negali būti pripažįstami nuostolių įvykiais.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Nuostolių įvykių sąrašas:

- 1) reikšmingi skolininko arba emitento finansiniai sunkumai, t.y. skolininko finansinė būklė įvertinta, kaip bloga arba nepatenkinama;
- 2) paskolos sutarties pažeidimas (periodinių paskolos įmokų (paskolos dalies ar palūkanų) nemokėjimas) daugiau negu 30 dienų;
- 3) paskola yra išieškoma;
- 4) skolininkui suteiktos lėšos naudojamos ne pagal paskirtį arba pažeidžiamos investicinio projekto vykdymo sąlygos arba sumažėja užtikrinimo priemonės objekto vertė, kai vertinamos paskolos, kurios grąžinimo sąlygos tiesiogiai priklauso nuo užtikrinimo priemonės objekto vertės;
- 5) su skolininku susiję asmenys nevykdo įsipareigojimų, ir tai turi įtakos skolininko finansinių įsipareigojimų vykdymui;
- 6) kiti nuostolio įvykiai (skolininko, užsiimančio licencijuojama veikla licencijos galiojimo sustabdymas ar panaikinimas, skolininko arba emitento mirtis).

Paskolos, kurioms individualiai nenumatyta nuostolio įvykis, vertinamos grupiniu būdu nustatant kolektyvinius atidėjinius patirtims, bet neapskaičiuojamiems nuostoliams. Kolektyviniai atidėjiniai patirtims, bet neapskaičiuojamiems nuostoliams apskaičiuojami remiantis turima istorine informacija apie Banko ir Grupės patirtus, bet neapskaičiuojamus nuostolius.

Paskolos ir gautinos sumos nurašomos iš balanso, kai visas likutis ar jo dalis yra laikoma neatgautina vertinant pagal optimistiškiausią susigrąžinimo scenarijų. 100 proc. vertės sumažėjimo atidėjinyje turi būti suformuotas pozicijai prieš ją (ar jos neatgautina laikomą dalį) nurašant. Nurašytos pozicijos apskaitomos nebalansinėje apskaitoje kaip banko pretenzijos („Sukauptos nurašytos sumos“) tol, kol egzistuoja teisinė galimybė pareikalauti šių sumų iš skolininko. Sukauptos nurašytos sumos, įskaitant visas teisiškai įmanomas pareikalauti sumas iš skolininkų, netgi jei tos sumos nekada nebuvo pripažintos balansinėje apskaitoje (tipiškiausias tokių sumų pavyzdys – skirtumas tarp Grupės įsigytų probleminių paskolų nominalios vertės ir vertės, už kurių tos paskolos buvo įsigytos), sudarė: 2017 m. gruodžio 31 d. Grupėje 100 979 tūkst. Eur, Banke 91 573 tūkst. Eur, 2016 m. gruodžio 31 d. Grupėje 155 315 tūkst. Eur, Banke 143 578 tūkst. Eur.

1.4. Maksimali kredito rizika, neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų	2 218	2 218	5 337	5 337
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų:	1 098 327	1 102 927	953 609	994 156
<i>Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų</i>	18	39 756	17	58 862
<i>Paskolos privatiems klientams (mažmeninės):</i>	133 441	77 455	116 564	67 458
<i>Vartojimo paskolos</i>	70 454	16 456	59 207	10 322
<i>Hipotekinės paskolos</i>	42 153	42 153	36 562	36 562
<i>Kreditinės kortelės</i>	3 090	1 102	1 312	1 113
<i>Kitos (atvirkštiniai atpirkimo sandoriai, kitos paskolos, užtikrintos vertybiniais popieriais, kita)</i>	17 744	17 744	19 483	19 461
<i>Paskolos verslo klientams:</i>	964 868	985 716	837 028	867 836
<i>Didelės įmonės</i>	89 087	89 087	55 842	55 842
<i>SVĮ</i>	699 679	720 527	591 194	622 002
<i>Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai</i>	176 102	176 102	189 992	189 992
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	91 139	90 898	69 808	48 170
<i>Privatūs klientai</i>	15 993	15 889	12 111	7 319
<i>Verslo klientai</i>	75 146	75 009	57 697	40 851
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):	30 589	17 755	39 785	25 658
<i>Skolos vertybiniai popieriai</i>	30 589	17 755	39 785	25 658
Išvestinės finansinės priemonės	3 031	3 031	8 983	8 687
Parduoti skirti vertybiniai popieriai	11 322	10 914	17 034	16 631
<i>Skolos vertybiniai popieriai</i>	11 322	10 914	17 034	16 631
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo	576 260	576 260	524 054	524 054
<i>Skolos vertybiniai popieriai</i>	576 260	576 260	524 054	524 054
Kitas finansinis turtas	10 485	9 616	4 136	3 078
<i>Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką:</i>				
<i>Finansinės garantijos</i>	33 787	33 814	21 253	21 320
<i>Akredityvai</i>	262	262	2 185	2 185
<i>Paskolų suteikimo ir kiti su kreditavimu susiję įsipareigojimai</i>	173 233	188 725	116 403	140 416
Gruodžio 31 d.	2 030 653	2 036 420	1 762 587	1 789 692

Pateikta lentelė atskleidžia kredito rizikos pozicijas pagal blogiausią scenarijų 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d., neatsižvelgiant į turimas užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones. Balansinės turto pozicijos parodytos grynąja apskaitine verte, kaip ir pačiame balanse.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

1.5. Paskolos ir gautinos sumos

Informacija apie paskolas ir gautinas sumas apibendrinta šiose lentelėse:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Paskolos verslo klientams</i>	1 006 859	1 067 488	885 074	974 736
<i>Paskolos privatiems klientams</i>	139 738	80 027	123 939	70 461
<i>Atėmus: Skirtumas tarp įsigijimo vertės ir bendrosios vertės *</i>	(15 035)	(15 035)	(18 602)	(18 602)
Bendroji vertė	1 131 562	1 132 480	990 411	1 026 595
<i>Atėmus: Vertės sumažėjimas</i>	(33 235)	(29 553)	(36 802)	(32 440)
<i>t.sk. individualiai vertinamų paskolų</i>	(32 097)	(28 786)	(35 435)	(31 500)
<i>t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(1 138)	(767)	(1 367)	(940)
Grynoji vertė	1 098 327	1 102 927	953 609	994 155

* Skirtumas tarp įsigijimo vertės ir bendrosios vertės - skirtumas tarp pagal Ūkio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų perdavimo sutartį perimtų paskolų tikrosios vertės, nustatytos turto vertintojų, pagal kurią Šiaulių bankas perėmė minėtas paskolas ir šių paskolų bendrosios vertės.

2017 m. gruodžio 31 d.

	Grupė		Bankas	
	Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų
<i>Nepradelstos ir individualiai nenuvertėjusios</i>	988 182	18	963 623	39 756
<i>Pradelstos, bet individualiai nenuvertėjusios</i>	90 714	-	83 663	-
<i>Individualiai nuvertėjusios</i>	52 648	-	45 438	-
Bendroji vertė	1 131 544	18	1 092 724	39 756
<i>Atėmus: Vertės sumažėjimas</i>	(33 235)	-	(29 553)	-
<i>t.sk. individualiai vertinamų paskolų</i>	(32 097)	-	(28 786)	-
<i>t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(1 138)	-	(767)	-
Grynoji vertė	1 098 309	18	1 063 171	39 756

2016 m. gruodžio 31 d.

	Grupė		Bankas	
	Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų
<i>Nepradelstos ir individualiai nenuvertėjusios</i>	871 460	20	863 772	58 865
<i>Pradelstos, bet individualiai nenuvertėjusios</i>	60 372	-	52 930	-
<i>Individualiai nuvertėjusios</i>	58 559	-	51 028	-
Bendroji vertė	990 391	20	967 730	58 865
<i>Atėmus: Vertės sumažėjimas</i>	(36 799)	(3)	(32 437)	(3)
<i>t.sk. individualiai vertinamų paskolų</i>	(35 435)	-	(31 500)	-
<i>t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(1 364)	(3)	(937)	(3)
Grynoji vertė	953 592	17	935 293	58 862

Per 2017 metus Grupės paskolų ir gautinų sumų bendroji vertė padidėjo 15 proc. Grupės bendras paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimas 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 33 277 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 36 802 tūkst. Eur) ir tai sudarė 2,94 proc. atitinkamo portfelio (2016 m. gruodžio 31 d. – 3,72 proc.). Grupės paskolos ir gautinos sumos iš klientų, kurių vertė sumažėjo, 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 4,66 proc. bendros portfelio vertės (2016 m. gruodžio 31 d. – 5,91 proc.).

Nuvertėjusi paskola – tai paskola, kurios atžvilgiu pripažįstamas nuostolio įvykis ir suformuojamas atidėjinys vertės sumažėjimui. Nuostolio įvykių sąrašas pateiktas vertės sumažėjimo ir atidėjinių formavimo principų aprašyme.

a) Paskolos ir gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra individualiai nuvertėjusios

Atliekant kredito kokybės analizę, visos paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų yra laikomos kaip standartinės rizikos. Nėra nei pradelstų, nei nuvertėjusių paskolų ar gautinų sumų iš finansų institucijų. Standartinė paskola – tai paskola, kurios grąžinimo paskolos gavėjas nėra uždelsęs ir paskolos gavėjo finansinė būklė yra arba labai gera, arba gera. Galimos rizikos paskola – tai paskola, kurios grąžinimo paskolos gavėjas nėra uždelsęs ir paskolos gavėjo finansinė būklė yra patenkinama. Padidintos rizikos paskola – tai paskola, kurios grąžinimo paskolos gavėjas nėra uždelsęs, bet paskolos gavėjo finansinė būklė yra nepatenkinama arba bloga.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2017 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)

	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Standartinės	59 766	31 761	2 747	8 748	103 022
Galimos rizikos	37	3 316	16	3 568	6 937
Padidintos rizikos	-	2 954	-	874	3 828
Bendroji vertė	59 803	38 031	2 763	13 190	113 787
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiams, bet neapskaitytiems nuostoliams	(246)	(28)	(10)	(10)	(294)
Grynoji vertė	59 557	38 003	2 753	13 180	113 493

Grupės paskolos verslo klientams

	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Standartinės	294 263	62 295	18	124 625	481 201
Galimos rizikos	305 697	13 696	-	45 937	365 330
Padidintos rizikos	26 294	-	-	1 588	27 882
Bendroji vertė	626 254	75 991	18	172 150	874 413
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiams, bet neapskaitytiems nuostoliams	(460)	(56)	-	(127)	(643)
Grynoji vertė	625 794	75 935	18	172 023	873 770

2016 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)

	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Standartinės	49 586	25 686	1 164	11 687	88 123
Galimos rizikos	30	3 727	13	3 937	7 707
Padidintos rizikos	1	3 171	-	1 363	4 535
Bendroji vertė	49 617	32 584	1 177	16 987	100 365
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiams, bet neapskaitytiems nuostoliams	(213)	(35)	(1)	(17)	(266)
Grynoji vertė	49 404	32 549	1 176	16 970	100 099

Grupės paskolos verslo klientams

	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Standartinės	276 018	46 353	20	120 796	443 187
Galimos rizikos	230 092	9 064	-	64 481	303 637
Padidintos rizikos	23 548	-	-	743	24 291
Bendroji vertė	529 658	55 417	20	186 020	771 115
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiams, bet neapskaitytiems nuostoliams	(548)	(9)	(3)	(65)	(625)
Grynoji vertė	529 110	55 408	17	185 955	770 490

2017 m. gruodžio 31 d.

Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)

	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Standartinės	15 658	31 761	1 037	8 748	57 204
Galimos rizikos	37	3 316	16	3 568	6 937
Padidintos rizikos	-	2 954	-	874	3 828
Bendroji vertė	15 695	38 031	1 053	13 190	67 969
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiams, bet neapskaitytiems nuostoliams	(12)	(28)	(1)	(10)	(51)
Grynoji vertė	15 683	38 003	1 052	13 180	67 918

Banko paskolos verslo klientams

	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Standartinės	293 268	62 295	39 756	124 625	519 944
Galimos rizikos	327 951	13 696	-	45 937	387 584
Padidintos rizikos	26 294	-	-	1 588	27 882
Bendroji vertė	647 513	75 991	39 756	172 150	935 410
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiams, bet neapskaitytiems nuostoliams	(460)	(56)	-	(127)	(643)
Grynoji vertė	647 053	75 935	39 756	172 023	934 767

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2016 m. gruodžio 31 d.

Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)

	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Standartinės	9 816	25 686	1 082	11 637	48 221
Galimos rizikos	30	3 727	13	3 937	7 707
Padidintos rizikos	1	3 171	-	1 363	4 535
Bendroji vertė	9 847	32 584	1 095	16 937	60 463
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(11)	(35)	(1)	(17)	(64)
Grynoji vertė	9 836	32 549	1 094	16 920	60 399

Banko paskolos verslo klientams

	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Standartinės	272 668	46 353	37 198	120 795	477 014
Galimos rizikos	265 650	9 064	21 667	64 481	360 862
Padidintos rizikos	23 556	-	-	743	24 299
Bendroji vertė	561 874	55 417	58 865	186 019	862 175
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(548)	(9)	(3)	(65)	(625)
Grynoji vertė	561 326	55 408	58 862	185 954	861 550

Kitos paskolos privatiems klientams (mažmeninės) – tai paskolos, su užstatu, nepriskirtos nei vartojimo, nei hipotekinėms paskoloms, kurios buvo suteiktos, pavyzdžiui, įvairioms fizinių asmenų išlaidoms finansuoti, nekilojamojo turto, kilnojamojo turto ar vertybinių popierių įsigijimui.

Nenuvertėjusios ir nepradelstos paskolos ir gautinos sumos – tai skolos, kurių atžvilgiu nėra pripažintas nuvertėjimas ir paskolos gavėjas nėra uždelsęs jų grąžinimo.

Grupė ir Bankas analizuoja paskolos gavėjo finansinę būklę prieš suteikiant paskolą ir stebi finansinės būklės kitimą per visą laikotarpį, kol grąžinama paskola. Grupė ir Bankas vertina paskolos gavėjų finansinę būklę ne rečiau kaip kas ketvirtį.

Skolos vertybinių popierių analizė pagal kredito kokybę yra pateikiama 12 bei 15 pastabose.

b) Paskolos ir gautinos sumos, kurios yra pradelstos, bet nėra individualiai nuvertėjusios

Pradelsta, bet individualiai nenuvertėjusi paskola – tai paskola, kurios atžvilgiu individualiai nepripažįstamas atidėjinys vertės sumažėjimui, tačiau paskolos gavėjas vėluoja mokėti su paskola susijusias įmokas (paskolą arba palūkanas).

2017 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)

	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Pradelstos iki 30 dienų	7 089	2 173	41	3 226	12 529
Pradelstos 30-60 dienų	33	281	147	183	644
Pradelstos 60-90 dienų	-	366	-	169	535
Pradelstos daugiau nei 90 dienų	6	313	-	401	720
Bendroji vertė	7 128	3 133	188	3 979	14 428
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(125)	(2)	(3)	(3)	(133)
Grynoji vertė	7 003	3 131	185	3 976	14 295
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	24	3 092	-	3 885	7 001

Grupės paskolos verslo klientams

	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Pradelstos iki 30 dienų	42 694	13 020	3 096	58 809
Pradelstos 30-60 dienų	2 038	-	22	2 060
Pradelstos 60-90 dienų	3 569	-	-	3 569
Pradelstos daugiau nei 90 dienų	11 847	-	-	11 847
Bendroji vertė	60 148	13 020	3 118	76 286
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(44)	(10)	(2)	(56)
Grynoji vertė	60 104	13 010	3 116	76 230
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	58 770	10 305	25	69 100

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2016 m. gruodžio 31 d.

	<i>Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>				
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
<i>Pradelstos iki 30 dienų</i>	6 381	1 762	16	1 219	9 378
<i>Pradelstos 30-60 dienų</i>	10	364	-	184	558
<i>Pradelstos 60-90 dienų</i>	2	80	-	35	117
<i>Pradelstos daugiau nei 90 dienų</i>	7	405	-	416	828
Bendroji vertė	6 400	2 611	16	1 854	10 881
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(225)	(2)	-	(2)	(229)
Grynoji vertė	6 175	2 609	16	1 852	10 652
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	27	2 583	-	1 831	4 441

	<i>Grupės paskolos verslo klientams</i>			
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
<i>Pradelstos iki 30 dienų</i>	28 532	-	3 031	31 563
<i>Pradelstos 30-60 dienų</i>	2 248	-	6	2 254
<i>Pradelstos 60-90 dienų</i>	660	-	-	660
<i>Pradelstos daugiau nei 90 dienų</i>	14 744	270	-	15 014
Bendroji vertė	46 184	270	3 037	49 491
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(47)	-	(3)	(50)
Grynoji vertė	46 137	270	3 034	49 441
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	44 054	270	47	44 371

2017 m. gruodžio 31 d.

	<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>				
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
<i>Pradelstos iki 30 dienų</i>	629	2 173	41	3 226	6 069
<i>Pradelstos 30-60 dienų</i>	-	281	-	183	464
<i>Pradelstos 60-90 dienų</i>	-	366	-	169	535
<i>Pradelstos daugiau nei 90 dienų</i>	6	313	-	401	720
Bendroji vertė	635	3 133	41	3 979	7 788
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	-	(2)	-	(3)	(5)
Grynoji vertė	635	3 131	41	3 976	7 783
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	24	3 092	-	3 885	7 001

	<i>Banko paskolos verslo klientams</i>			
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
<i>Pradelstos iki 30 dienų</i>	42 694	13 020	3 096	58 810
<i>Pradelstos 30-60 dienų</i>	2 038	-	22	2 060
<i>Pradelstos 60-90 dienų</i>	3 569	-	-	3 569
<i>Pradelstos daugiau nei 90 dienų</i>	11 436	-	-	11 436
Bendroji vertė	59 737	13 020	3 118	75 875
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(44)	(10)	(2)	(56)
Grynoji vertė	59 693	13 010	3 116	75 819
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	58 770	10 305	25	69 100

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2016 m. gruodžio 31 d.

<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
<i>Pradelstos iki 30 dienų</i>	325	1 762	11	1 219	3 317
<i>Pradelstos 30-60 dienų</i>	1	364	-	184	549
<i>Pradelstos 60-90 dienų</i>	-	80	-	35	115
<i>Pradelstos daugiau nei 90 dienų</i>	2	405	-	416	823
Bendroji vertė	328	2 611	11	1 854	4 804
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	-	(2)	-	(2)	(4)
Grynoji vertė	328	2 609	11	1 852	4 800
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	27	2 583	-	1 831	4 441

<i>Banko paskolos verslo klientams</i>				
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
<i>Pradelstos iki 30 dienų</i>	28 532	-	3 031	31 563
<i>Pradelstos 30-60 dienų</i>	2 248	-	6	2 254
<i>Pradelstos 60-90 dienų</i>	660	-	-	660
<i>Pradelstos daugiau nei 90 dienų</i>	13 379	270	-	13 649
Bendroji vertė	44 819	270	3 037	48 126
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(47)	-	(3)	(50)
Grynoji vertė	44 772	270	3 034	48 076
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	44 054	270	47	-

c) Individualiai nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos

Bendra individualiai nuvertėjusių paskolų ir gautinų sumų suma pagal rūšis bei Grupės ir Banko laikomų susijusių užtikrinimo priemonių tikroji vertė parodyta lentelėse žemiau:

2017 m. gruodžio 31 d.

<i>Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
<i>Nuvertėjusios paskolos</i>	7 157	2 029	382	1 125	10 693
<i>Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas</i>	(3 263)	(1 009)	(230)	(537)	(5 039)
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	-	(1)	-	-	(1)
Grynoji vertė	3 894	1 019	152	588	5 653
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	4	1 466	-	595	2 065

<i>Grupės paskolos verslo klientams</i>				
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
<i>Nuvertėjusios paskolos</i>	40 125	161	1 669	41 955
<i>Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas</i>	(26 334)	(19)	(705)	(27 058)
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(10)	-	(1)	(11)
Grynoji vertė	13 781	142	963	14 886
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	29 234	161	1 623	31 018

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2016 m. gruodžio 31 d.

	Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)				
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	7 413	2 498	391	1 508	11 810
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(3 785)	(1 093)	(271)	(846)	(5 995)
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams	-	(1)	-	(1)	(2)
Grynoji vertė	3 628	1 404	120	661	5 813
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	28	1 819	-	772	2 619

	Grupės paskolos verslo klientams			
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	44 839	185	1 725	46 749
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(28 698)	(21)	(721)	(29 440)
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams	(194)	-	(1)	(195)
Grynoji vertė	15 947	164	1 003	17 114
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	31 581	185	1 725	33 491

2017 m. gruodžio 31 d.

	Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)				
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	251	2 029	57	1 104	3 441
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(113)	(1 009)	(48)	(516)	(1 686)
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams	-	(1)	-	-	(1)
Grynoji vertė	138	1 019	9	588	1 754
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	4	1 466	-	595	2 065

	Banko paskolos verslo klientams			
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	40 167	161	1 669	41 997
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(26 376)	(19)	(705)	(27 100)
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams	(10)	-	(1)	(11)
Grynoji vertė	13 781	142	963	14 886
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	29 234	161	1 623	31 018

2016 m. gruodžio 31 d.

	Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)				
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	279	2 498	26	1 507	4 310
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(121)	(1 093)	(18)	(817)	(2 049)
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams	-	(1)	-	(1)	(2)
Grynoji vertė	158	1 404	8	689	2 259
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	28	1 819	-	772	2 619

	Banko paskolos verslo klientams			
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	44 807	185	1 726	46 718
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(28 709)	(21)	(721)	(29 451)
Kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams	(194)	-	(1)	(195)
Grynoji vertė	15 904	164	1 004	17 072
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	31 581	185	1 726	33 492

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Per 2017 metus Banko įvertintos palūkanų pajamos už individualiai nuvertėjusias paskolas sudarė 665 tūkst. Eur (2016 m. – 2 244 tūkst. Eur).

Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pagal finansinio turto grupes yra atskleisti 13 pastaboje.

d) Persvarstytos paskolos ir gautinos sumos

Paskolos, kurios metų gale nebuvo pradelstos ir nebuvo individualiai nuvertėjusios, tačiau buvo persvarstytos per metus, ir persvarstymo metu buvo padidintos rizikos, 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 17,3 mln. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 17,5 mln. Eur).

Persvarstytų paskolų informacija pagal klases pateikta lentelėse žemiau:

2017 m. gruodžio 31 d.

<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
<i>Persvarstytos paskolos</i>	-	64	-	117	181

<i>Banko paskolos verslo klientams</i>				
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
<i>Persvarstytos paskolos</i>	15 490	-	1 588	17 078

2016 m. gruodžio 31 d.

<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
<i>Persvarstytos paskolos</i>	2	72	-	288	362

<i>Banko paskolos verslo klientams</i>				
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
<i>Persvarstytos paskolos</i>	16 427	-	743	17 170

e) Informacija apie paskolų užtikrinimo priemones

Metodas, taikomas užtikrinimo priemonės vertei nustatyti, pasirenkamas atsižvelgiant į vertinamo turto savybes bei į esamą situaciją rinkoje vertinimo dieną. Atsižvelgiant į turto pobūdį ir vertinimo tikslą, siekiant nustatyti rinkos vertę naudojami palyginamosios vertės (pardavimo kainų analogų) arba pajamų kapitalizavimo metodai. Užtikrinimo priemonių tikrosios vertės reguliariai atnaujinamos, kaip numatyta Banko procedūrose.

Jeigu paskola yra užtikrinta keletu skirtingų užstatų tipų, jie yra paskirstomi paskoloms atsižvelgiant į likvidumą. Piniginiai indėliai yra vertinami kaip likvidžiausias turtas, po to – garantijos, gyvenamasis nekilnojamasis turtas ir kitas nekilnojamasis turtas. Vertybiniai popieriai ir kitas turtas vertinamas kaip mažiausio likvidumo.

Neužtikrintos paskolos apima ir paskolas, kurių grąžinimas apsaugotas kitų tipų užtikrinimo priemonėmis (pvz. būsimomis įplaukomis į paskolos gavėjo Banko sąskaitas (kontroliuojamas Banko), trečiųjų šalių laidavimais, vekseliais). Aukščiau minėtomis priemonėmis užtikrintų paskolų, bet pateiktų kaip neužtikrintos, suma bendrai privatiems ir verslo klientams 2017 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 61 mln. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 78 mln. Eur). Visiškai neužtikrintos paskolos apima tik vartojimo paskolas, kreditines sumas kortelėse ir Banko suteiktas paskolas patrunuojamosioms įmonėms.

Skaičiuojant vertės sumažėjimą, užtikrinimo priemonių tikrosios vertės mažinamos dauginant jas iš tam tikrų koeficientų, kurių dydis priklauso nuo užtikrinimo priemonės tipo.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Toliau pateiktose lentelėse nurodoma žemesnė iš sandorio paskolos ar užstato vertės.

2017 m. gruodžio 31 d.

	Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)				
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	74 078	1 545	3 332	3 504	82 459
Paskolos užtikrintos:	10	41 649	-	14 791	56 450
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	1	39 064	-	6 130	45 195
kitu nekilnojamoju turtu -	-	1 878	-	7 352	9 230
vertybiniais popieriais -	-	23	-	1	24
garantijomis -	9	684	-	1 154	1 847
indėliais -	-	-	-	149	149
kitu turtu -	-	-	-	5	5
Iš viso	74 088	43 194	3 332	18 295	138 909

	Grupės paskolos verslo klientams				
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	50 517	4 230	15	164 958	219 720
Paskolos užtikrintos:	676 010	84 941	3	11 979	772 933
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	29 260	79	-	436	29 775
kitu nekilnojamoju turtu -	527 563	72 712	3	11 268	611 546
vertybiniais popieriais -	126	654	-	81	861
garantijomis -	84 947	307	-	194	85 448
indėliais -	2 992	-	-	-	2 992
kitu turtu -	31 122	11 189	-	-	42 311
Iš viso	726 527	89 171	18	176 937	992 653

2016 m. gruodžio 31 d.

	Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)				
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	63 248	2 208	1 584	4 959	71 999
Paskolos užtikrintos:	182	35 485	-	15 390	51 057
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	1	32 610	-	6 313	38 924
kitu nekilnojamoju turtu -	-	2 102	-	6 787	8 889
vertybiniais popieriais -	-	26	-	734	760
garantijomis -	181	747	-	1 333	2 261
indėliais -	-	-	-	203	203
kitu turtu -	-	-	-	20	20
Iš viso	63 430	37 693	1 584	20 349	123 056

	Grupės paskolos verslo klientams				
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	52 696	1 331	16	179 439	233 482
Paskolos užtikrintos:	567 985	54 541	4	11 343	633 873
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	26 010	79	-	629	26 718
kitu nekilnojamoju turtu -	400 544	49 316	4	10 363	460 227
vertybiniais popieriais -	20 388	-	-	90	20 478
garantijomis -	84 880	651	-	261	85 792
indėliais -	1 002	-	-	-	1 002
kitu turtu -	35 161	4 495	-	-	39 656
Iš viso	620 681	55 872	20	190 782	867 355

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2017 m. gruodžio 31 d.

<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	16 570	1 545	1 150	3 483	22 748
Paskolos užtikrintos:	10	41 649	-	14 791	56 450
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	1	39 064	-	6 130	45 195
kitu nekilnojamoju turtu -	-	1 878	-	7 352	9 230
vertybiniais popieriais -	-	23	-	1	24
garantijomis -	9	684	-	1 154	1 847
indėliais -	-	-	-	149	149
kitu turtu -	-	-	-	5	5
Iš viso	16 580	43 194	1 150	18 274	79 198

<i>Banko paskolos verslo klientams</i>					
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	71 389	4 230	39 753	164 958	280 330
Paskolos užtikrintos:	676 029	84 941	3	11 979	772 952
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	29 260	79	-	436	29 775
kitu nekilnojamoju turtu -	527 582	72 712	3	11 268	611 565
vertybiniais popieriais -	126	654	-	81	861
garantijomis -	84 947	307	-	194	85 448
indėliais -	2 992	-	-	-	2 992
kitu turtu -	31 122	11 189	-	-	42 311
Iš viso	747 418	89 171	39 756	176 937	1 053 282

2016 m. gruodžio 31 d.

<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	10 272	2 208	1 132	4 958	18 570
Paskolos užtikrintos:	182	35 485	-	15 340	51 007
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	1	32 610	-	6 313	38 924
kitu nekilnojamoju turtu -	-	2 102	-	6 787	8 889
vertybiniais popieriais -	-	26	-	734	760
garantijomis -	181	747	-	1 283	2 211
indėliais -	-	-	-	203	203
kitu turtu -	-	-	-	20	20
Iš viso	10 454	37 693	1 132	20 298	69 577

<i>Banko paskolos verslo klientams</i>					
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	84 319	1 331	58 861	179 439	323 950
Paskolos užtikrintos:	567 181	54 541	4	11 343	633 069
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	25 982	79	-	629	26 690
kitu nekilnojamoju turtu -	405 214	49 316	4	10 363	464 897
vertybiniais popieriais -	14 942	-	-	90	15 032
garantijomis -	84 880	651	-	261	85 792
indėliais -	1 002	-	-	-	1 002
kitu turtu -	35 161	4 495	-	-	39 656
Iš viso	651 500	55 872	58 865	190 782	957 019

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

1.6. Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos

Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos apibendrintos žemiau:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Verslo klientai</i>	76 482	75 590	59 401	41 541
<i>Privatūs klientai</i>	16 068	15 925	12 211	7 327
<i>Atėmus: Skirtumas tarp įsigijimo vertės ir bendrosios vertės *</i>	(13)	(13)	(497)	(497)
Bendroji vertė	92 537	91 502	71 115	48 371
<i>Atėmus: vertės sumažėjimas</i>	(1 398)	(604)	(1 308)	(201)
<i>t.sk.: individualiai vertinamų finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas</i>	(1 330)	(536)	(1 256)	(150)
<i>t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(68)	(68)	(52)	(51)
Grynoji vertė	91 139	90 898	69 807	48 170

* Skirtumas tarp įsigijimo vertės ir bendrosios vertės - skirtumas tarp pagal Ūkio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų perdavimo sutartį perimtų finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų tikrosios vertės, nustatytos turto vertintojų, pagal kurią Šiaulių bankas perėmė minėtas paskolas ir šių gautinų sumų bendrosios vertės.

	Grupė					
	2017 m.			2016 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
<i>Finansinės nuomos gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra individualiai nuvertėjusios</i>	12 678	52 873	65 551	9 594	43 510	53 104
<i>Finansinės nuomos gautinos sumos, kurios yra pradelstos, bet nėra individualiai nuvertėjusios</i>	3 266	21 845	25 111	2 487	13 701	16 188
<i>Individualiai nuvertėjusios finansinės nuomos gautinos sumos</i>	124	1 751	1 875	130	1 693	1 823
Bendroji vertė	16 068	76 469	92 537	12 211	58 904	71 115
<i>Atėmus: Vertės sumažėjimas</i>	(76)	(1 322)	(1 398)	(98)	(1 210)	(1 308)
<i>t.sk.: individualiai vertinamų finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas</i>	(63)	(1 267)	(1 330)	(90)	(1 166)	(1 256)
<i>t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(13)	(55)	(68)	(8)	(44)	(52)
Grynoji vertė	15 992	75 147	91 139	12 113	57 694	69 807

	Bankas					
	2017 m.			2016 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
<i>Finansinės nuomos gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra individualiai nuvertėjusios</i>	12 604	52 861	65 465	5 818	29 843	35 661
<i>Finansinės nuomos gautinos sumos, kurios yra pradelstos, bet nėra individualiai nuvertėjusios</i>	3 237	21 803	25 040	1 509	10 960	12 469
<i>Individualiai nuvertėjusios finansinės nuomos gautinos sumos</i>	84	913	997	-	241	241
Bendroji vertė	15 925	75 577	91 502	7 327	41 044	48 371
<i>Atėmus: Vertės sumažėjimas</i>	(38)	(566)	(604)	(8)	(193)	(201)
<i>t.sk.: individualiai vertinamų finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas</i>	(25)	(511)	(536)	-	(150)	(150)
<i>t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(13)	(55)	(68)	(8)	(43)	(51)
Grynoji vertė	15 887	75 011	90 898	7 319	40 851	48 170

Per 2017 metus Grupės finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų portfelis padidėjo 30,6 proc. 2017 m. gruodžio 31 d. bendra finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų vertės sumažėjimo suma sudarė 1 398 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 1 308 tūkst. Eur) – t.y. 1,51 proc. atitinkamo portfolio (2016 m. gruodžio 31 d. – 1,84 proc.).

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

a) Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra individualiai nuvertėjusios

Priimant sprendimą, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos iš privačių klientų vertinamos naudojant vertinimo balais priemones. Po suteikimo finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos yra stebimos atsižvelgiant į jų pradelimą. Visos finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos iš privačių klientų, kurios nėra nei pradelstos, nei nuvertėję, kredito rizikos valdymo požiūriu yra laikomos standartinės rizikos.

	Grupė					
	2017 m.			2016 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
Standartinės	12 457	25 036	37 493	9 442	23 440	32 882
Galimos rizikos	139	24 179	24 318	144	16 701	16 845
Padidintos rizikos	82	3 658	3 740	8	3 369	3 377
Bendroji vertė	12 678	52 873	65 551	9 594	43 510	53 104
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuoti nuostoliams</i>	(11)	(39)	(50)	(6)	(33)	(39)
Grynoji vertė	12 667	52 834	65 501	9 588	43 477	53 065

	Bankas					
	2017 m.			2016 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
Standartinės	12 383	25 024	37 407	5 718	16 224	21 942
Galimos rizikos	139	24 179	24 318	100	13 097	13 197
Padidintos rizikos	82	3 658	3 740	-	522	522
Bendroji vertė	12 604	52 861	65 465	5 818	29 843	35 661
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuoti nuostoliams</i>	(11)	(39)	(50)	(6)	(32)	(38)
Grynoji vertė	12 593	52 822	65 415	5 812	29 811	35 623

Standartinė finansinės nuomos (lizingo) gautina suma – tai gautina suma, kurios grąžinimo gavėjas nėra uždelsęs ir kliento finansinė būklė yra arba labai gera, arba gera. Galimos rizikos finansinės nuomos (lizingo) gautina suma – tai gautina suma, kurios grąžinimo gavėjas nėra uždelsęs ir kliento finansinė būklė yra patenkinama. Padidintos rizikos finansinės nuomos (lizingo) gautina suma – tai gautina suma, kurios grąžinimo gavėjas nėra uždelsęs ir kliento finansinė būklė yra bloga arba labai bloga.

b) Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos, kurios yra pradelstos, bet nėra individualiai nuvertėjusios

	Grupė					
	2017 m.			2016 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
<i>Pradelstos iki 3 dienų</i>	717	14 990	15 707	839	8 263	9 102
<i>Pradelstos 4-40 dienų</i>	2 205	5 615	7 820	1 447	4 628	6 075
<i>Pradelstos 41-90 dienų</i>	249	314	563	153	246	399
<i>Pradelstos daugiau nei 90 dienų</i>	95	926	1 021	48	564	612
Bendroji vertė	3 266	21 845	25 111	2 487	13 701	16 188
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuoti nuostoliams</i>	(2)	(16)	(18)	(2)	(11)	(13)
Grynoji vertė	3 264	21 829	25 093	2 485	13 690	16 175
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	3 260	21 710	24 970	2 481	13 692	16 173

	Bankas					
	2017			2016		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
<i>Pradelstos iki 3 dienų</i>	716	14 991	15 707	736	7 345	8 081
<i>Pradelstos 4-40 dienų</i>	2 179	5 615	7 794	731	3 435	4 166
<i>Pradelstos 41-90 dienų</i>	249	277	526	42	136	178
<i>Pradelstos daugiau nei 90 dienų</i>	93	920	1 013	-	44	44
Bendroji vertė	3 237	21 803	25 040	1 509	10 960	12 469
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuoti nuostoliams</i>	(2)	(16)	(18)	(2)	(11)	(13)
Grynoji vertė	3 235	21 787	25 022	1 507	10 949	12 456
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	3 232	21 667	24 899	1 507	10 958	12 465

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

c) Nuvertėjusios individualiai vertinamos finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos

	Grupė			Bankas		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.						
Nuvertėjusios individualiai vertinamos finansinės nuomos gautinos sumos	124	1 751	1 875	84	913	997
Individualiai vertinamų finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(63)	(1 267)	(1 330)	(25)	(511)	(536)
Grynoji vertė	61	484	545	59	402	461
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	82	1 744	1 826	73	913	986
2016 m. gruodžio 31 d.						
Nuvertėjusios individualiai vertinamos finansinės nuomos gautinos sumos	130	1 693	1 823	-	241	241
Individualiai vertinamų finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(90)	(1 166)	(1 256)	-	(150)	(150)
Grynoji vertė	40	527	567	-	91	91
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	51	1 182	1 233	-	191	191

d) Informacija apie finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų rizikos mažinimo priemones

Pirmą kartą apskaitoje pripažįstant finansinės nuomos (lizingo) gautinas sumas, rizikos mažinimo priemonių tikroji vertė yra nustatoma remiantis vertinimo metodika, įprastai naudojama atitinkamos rūšies priemonių vertinimui. Nekilnojamas turtas ir kilnojamas turtas, naudojamas kaip rizikos mažinimo priemonė, įvertinamas rinkos verte. Vėlesniais laikotarpiais rizikos mažinimo priemonių tikroji vertė perskaiciuojama, atsižvelgiant į jų nusidėvėjimo normatyvus.

Kai pozicija užtikrinama keliomis skirtingų rūšių rizikos mažinimo priemonėmis, jas pripažįstant prioritetas teikiamas atsižvelgiant į jų likvidumą. Transporto priemonės laikomos likvidžiausiomis, mažesnio likvidumo – gyvenamosios paskirties nekilnojamas turtas, po jo – kitas nekilnojamas turtas. Įrengimai ir kitas turtas laikomi žemiausio likvidumo rizikos mažinimo priemonėmis.

Paskolos davėjas išlieka lizinguojamo objekto savininku. Todėl, kliento nemokumo atveju, paskolos davėjas gali perimti rizikos mažinimo priemones ir realizuoti jas per palyginti trumpą laikotarpį.

Toliau pateiktose lentelėse nurodoma žemesnė iš finansinės nuomos (lizingo) sandorio paskolos ar užstato vertės.

	Grupė					
	2017 m.			2016 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
Neužtikrintos finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	198	4 520	4 718	346	3 453	3 799
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos, užtikrintos:						
transporto priemonėmis -	14 844	35 013	49 857	10 924	23 729	34 653
nekilnojamoju turtu -	886	26 503	27 389	820	24 047	24 867
lėktuvais -	-	-	-	-	625	625
gamybiniais įrengimais -	-	834	834	-	1 437	1 437
kitais įrengimais -	76	9 599	9 675	55	5 569	5 624
kitu turtu -	65	-	65	66	44	110
Iš viso	16 069	76 469	92 538	12 211	58 904	71 115

	Bankas					
	2017 m.			2016 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
Neužtikrintos finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	165	4 514	4 679	125	2 585	2 710
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos, užtikrintos:						
transporto priemonėmis -	14 820	35 005	49 825	6 501	18 014	24 515
nekilnojamoju turtu -	886	26 493	27 379	682	16 463	17 145
lėktuvais -	-	-	-	-	-	-
gamybiniais įrengimais -	-	-	-	-	-	-
kitais įrengimais -	55	9 564	9 619	19	3 982	4 001
kitu turtu -	-	-	-	-	-	-
Iš viso	15 926	75 576	91 502	7 327	41 044	48 371

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

1.7. Kitas finansinis turtas

Kitą finansinį turtą sudaro gautinos sumos.

	Grupė					
	2017 m.			2016 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Nėra pradelstas ir nėra nuvertėjęs	94	10 391	10 485	103	4 033	4 136
Pradelstas, bet nuvertėjęs	-	-	-	-	-	-
Nuvertėjęs	7	8	15	7	23	30
Bendroji vertė	101	10 399	10 500	110	4 056	4 166
Atėmus: vertės sumažėjimas	(7)	(8)	(15)	(7)	(23)	(30)
Grynoji vertė	94	10 391	10 485	103	4 033	4 136

	Bankas					
	2017 m.			2016 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Nėra pradelstas ir nėra nuvertėjęs	26	9 590	9 616	79	2 999	3 078
Pradelstas, bet nuvertėjęs	-	-	-	-	-	-
Nuvertėjęs	7	8	15	7	8	15
Bendroji vertė	33	9 598	9 631	86	3 007	3 093
Atėmus: vertės sumažėjimas	(7)	(8)	(15)	(7)	(8)	(15)
Grynoji vertė	26	9 590	9 616	79	2 999	3 078

a) Gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra nuvertėjusios

	Grupė					
	2017 m.			2016 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Standartinės	94	10 391	10 485	103	4 033	4 136
Galimos rizikos	-	-	-	-	-	-
Padidintos rizikos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	94	10 391	10 485	103	4 033	4 136

	Bankas					
	2017 m.			2016 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Standartinės	26	9 590	9 616	79	2 999	3 078
Galimos rizikos	-	-	-	-	-	-
Padidintos rizikos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	26	9 590	9 616	79	2 999	3 078

b) Nuvertėjusios gautinos sumos

Nuvertėjusiam kitam turtui suformuojama 100 proc. atidėjinį vertės sumažėjimui, nebent turtas padengtas užtikrinimo priemonėmis.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

1.8. Finansinio turto, turinčio kredito riziką, koncentracija

Ekonominės veiklos sektoriai

Lentelėje pateikiamos pagrindinių pozicijų turinčių kredito riziką sumos apskaitine verte pagal klientų ekonominės veiklos sektorius.

Grupė	Finansinis tarpininkavimas	Didmeninė ir mažmeninė prekyba	Gamyba	Nekilnojamas turtas ir nuoma	Statyba	Žemės ūkis, medžios, miškininkystė	Viešasis valdymas ir gynyba; privatomasis socialinis draudimas	Transportas, sandėliavimas, susisiekimas	Sveikatos apsauga ir socialinis darbas	Paskolos privatiems klientams	Kita	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.:												
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų	2 218	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 218
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų:	5 546	127 342	130 242	153 160	93 974	95 974	90 458	25 632	32 105	133 441	210 453	1 098 327
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
Paskolos privatiems klientams (mažmeninės):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	133 441	-	133 441
Vartojimo paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70 454	-	70 454
Hipotekinės paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42 153	-	42 153
Kreditinės kortelės -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 090	-	3 090
Kitos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17 744	-	17 744
Paskolos verslo klientams:	5 528	127 342	130 242	153 160	93 974	95 974	90 458	25 632	32 105	-	210 453	964 868
Didelės įmonės -	-	7 449	57 965	-	8 007	-	-	-	15 497	-	169	89 087
SVJ -	5 528	119 893	72 277	153 160	85 371	95 974	494	19 858	13 855	-	133 269	699 679
Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai -	-	-	-	-	596	-	89 964	5 774	2 753	-	77 015	176 102
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos iš:	2 935	15 539	5 945	6 181	6 269	4 132	577	11 388	718	37 445	10	91 139
Privatų klientų -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15 993	-	15 993
Verslo klientų -	2 935	15 539	5 945	6 181	6 269	4 132	577	11 388	718	21 452	10	75 146
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):	25 708	719	3 800	305	-	421	13 406	167	414	-	4 235	49 175
Skolos vertybiniai popieriai -	18 225	20	36	43	-	-	-	-	25	-	237	18 586
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	7 483	699	3 764	262	-	421	13 406	167	389	-	3 998	30 589
Išvestinės finansinės priemonės	727	225	153	399	166	296	46	23	40	631	325	3 031
Parduoti skirti vertybiniai popieriai:	10 668	-	2 358	393	-	-	-	-	-	-	3 053	16 472
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	4 317	-	-	393	-	-	-	-	-	-	440	5 150
Skolos vertybiniai popieriai -	6 351	-	2 358	-	-	-	-	-	-	-	2 613	11 322
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo:	54 161	1 302	34 882	1 009	-	-	418 063	2 006	4 533	-	60 304	576 260
Skolos vertybiniai popieriai -	54 161	1 302	34 882	1 009	-	-	418 063	2 006	4 533	-	60 304	576 260
Kitas finansinis turtas	203	27	10	-	10	6	-	3	1	101	10 124	10 485
Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką:	1 079	6 313	3 928	805	12 910	91	-	779	30	-	7 852	33 787
Finansinės garantijos -	-	60	114	-	-	-	-	-	-	-	88	262
Akredityvai -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paskolų suteikimo ir kiti su kreditavimu susiję įsipareigojimai -	3 442	20 583	36 232	9 263	20 937	14 798	5 192	831	1 053	4 744	56 158	173 233
Iš viso 2017 m. gruodžio 31 d.	106 687	172 110	217 664	171 515	134 266	115 718	527 742	40 829	38 894	176 362	352 602	2 054 389
2016 m. gruodžio 31 d.:												
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų	5 337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 337
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų:	4 543	112 420	95 255	110 815	81 845	95 311	125 020	25 833	31 510	116 564	154 493	953 609
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
Paskolos privatiems klientams (mažmeninės):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116 564	-	116 564
Vartojimo paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59 207	-	59 207
Hipotekinės paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36 562	-	36 562
Kreditinės kortelės -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 312	-	1 312
Kitos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19 483	-	19 483
Paskolos verslo klientams:	4 526	112 420	95 255	110 815	81 845	95 311	125 020	25 833	31 510	-	154 493	837 028
Didelės įmonės -	-	598	28 475	-	10 044	-	-	-	16 617	-	108	55 842
SVJ -	4 526	111 822	66 780	110 815	71 586	95 311	121	20 785	12 190	-	97 258	591 194
Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai -	-	-	-	-	215	-	124 899	5 048	2 703	-	57 127	189 992
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos iš:	2 540	10 237	5 341	6 316	3 371	2 870	728	7 762	750	12 111	17 782	69 808
Privatų klientų -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12 111	-	12 111
Verslo klientų -	2 540	10 237	5 341	6 316	3 371	2 870	728	7 762	750	-	17 782	57 697
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):	23 102	141	1 224	255	-	411	27 089	230	383	-	4 592	57 427
Skolos vertybiniai popieriai -	5 800	122	1 201	227	-	411	27 089	208	374	-	4 353	39 785
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	17 302	19	23	28	-	-	-	22	9	-	239	17 642
Išvestinės finansinės priemonės	2 628	457	290	524	1 258	987	13	128	104	1 270	1 324	8 983
Parduoti skirti vertybiniai popieriai:	9 244	-	-	213	-	-	-	1 011	119	-	8 581	19 168
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	1 481	-	-	213	-	-	-	-	119	-	321	2 134
Skolos vertybiniai popieriai -	7 763	-	-	-	-	-	-	1 011	-	-	8 260	17 034
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo:	53 033	1 326	13 846	-	-	-	420 755	-	539	-	34 555	524 054
Skolos vertybiniai popieriai -	53 033	1 326	13 846	-	-	-	420 755	-	539	-	34 555	524 054
Kitas finansinis turtas	301	13	9	-	4	6	-	2	5	103	3 693	4 136
Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką:	1 116	6 501	2 089	1 055	3 129	66	-	250	30	-	7 017	21 253
Finansinės garantijos -	-	1 433	194	-	-	558	-	-	-	-	-	2 185
Akredityvai -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paskolų suteikimo ir kiti su kreditavimu susiję įsipareigojimai -	-	16 281	30 541	10 706	17 903	10 654	8 205	1 327	3 570	4 098	13 118	116 403
Iš viso 2016 m. gruodžio 31 d.	101 844	148 809	148 789	129 884	107 510	110 863	581 810	36 543	37 010	134 146	245 155	1 782 363

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Bankas	Finansinis tarpininkavimas	Didmeninė ir mažmeninė prekyba	Gamyba	Nekilnojamas turtas ir nuoma	Statyba	Žemės ūkis, medžioklė, miškininkystė	Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	Transportas, sandėliavimas, susisiekimas	Sveikatos apsauga ir socialinis darbas	Paskolos privatiems klientams	Kita	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.:												
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų	2 218	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 218
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	49 057	127 342	130 242	167 283	99 313	95 974	90 458	25 632	32 105	77 455	208 066	1 102 927
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	39 756	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39 756
Paskolos privatiems klientams (mažmeninės):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	77 455	-	77 455
Vartojimo paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16 456	-	16 456
Hipotekinės paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42 153	-	42 153
Kreditinės kortelės -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 102	-	1 102
Kitos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17 744	-	17 744
Paskolos verslo klientams:	9 301	127 342	130 242	167 283	99 313	95 974	90 458	25 632	32 105	-	208 066	985 716
Didelės įmonės -	-	7 449	57 965	-	8 007	-	-	-	15 497	-	169	89 087
SVJ -	9 301	119 893	72 277	167 283	90 710	95 974	494	19 858	13 855	-	130 882	720 527
Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai -	-	-	-	-	596	-	89 964	5 774	2 753	-	77 015	176 102
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos iš:	2 935	15 533	5 879	6 181	6 269	4 116	577	11 349	718	15 889	21 452	90 898
Privatų klientų -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15 889	-	15 889
Verslo klientų -	2 935	15 533	5 879	6 181	6 269	4 116	577	11 349	718	-	21 452	75 009
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):	5 676	619	3 026	43	-	-	5 905	-	414	-	2 601	18 284
Skolos vertybiniai popieriai -	167	20	36	43	-	-	-	-	25	-	238	529
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	5 509	599	2 990	-	-	-	5 905	-	389	-	2 363	17 755
Išvestinės finansinės priemonės	727	225	153	399	166	296	46	23	40	631	325	3 031
Parduoti skirti vertybiniai popieriai:	6 535	-	2 358	11	-	-	-	-	-	-	2 638	11 542
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	593	-	-	11	-	-	-	-	-	-	24	628
Skolos vertybiniai popieriai -	5 942	-	2 358	-	-	-	-	-	-	-	2 614	10 914
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo:	54 161	1 302	34 882	1 009	-	-	418 063	2 006	4 533	-	60 304	576 260
Skolos vertybiniai popieriai -	54 161	1 302	34 882	1 009	-	-	418 063	2 006	4 533	-	60 304	576 260
Kitas finansinis turtas	203	27	10	-	10	6	-	3	1	26	9 330	9 616
Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką:	1 146	6 273	3 928	805	12 910	91	-	779	30	-	7 852	33 814
Finansinės garantijos -	-	60	114	-	-	-	-	-	-	-	88	262
Akredityvai -	1 146	6 213	3 814	805	12 910	91	-	779	30	-	7 764	33 552
Paskolų suteikimo ir kiti su kreditavimu susiję įsipareigojimai -	15 107	20 583	36 232	12 270	21 764	14 798	5 192	831	1 053	4 744	56 151	188 725
Iš viso 2017 m. gruodžio 31 d.	137 765	171 964	216 824	188 001	140 432	115 281	520 241	40 623	38 894	98 745	368 807	2 037 577
2016 m. gruodžio 31 d.:												
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų	5 337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 337
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	63 588	112 420	95 255	131 239	93 146	95 300	125 020	25 833	31 510	67 458	153 586	994 155
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	58 862	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58 862
Paskolos privatiems klientams (mažmeninės):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67 458	-	67 458
Vartojimo paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10 322	-	10 322
Hipotekinės paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36 562	-	36 562
Kreditinės kortelės -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 113	-	1 113
Kitos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19 461	-	19 461
Paskolos verslo klientams:	4 526	112 420	95 255	131 239	93 146	95 300	125 020	25 833	31 510	-	153 586	867 835
Didelės įmonės -	-	598	28 475	-	10 044	-	-	-	16 617	-	108	55 842
SVJ -	4 526	111 822	66 780	131 239	82 887	95 300	121	20 785	12 190	-	96 351	622 001
Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai -	-	-	-	-	215	-	124 899	5 048	2 703	-	57 127	189 992
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos iš:	190	4 527	3 692	5 965	2 274	2 100	428	6 420	647	7 319	14 608	48 170
Privatų klientų -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 319	-	7 319
Verslo klientų -	190	4 527	3 692	5 965	2 274	2 100	428	6 420	647	-	14 608	40 851
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):	4 280	19	1 224	28	-	-	18 131	22	383	-	2 016	26 103
Skolos vertybiniai popieriai -	4 175	-	1 201	-	-	-	18 131	-	374	-	1 777	25 658
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	105	19	23	28	-	-	-	22	9	-	239	445
Išvestinės finansinės priemonės	2 606	415	255	521	1 239	974	13	104	103	1 185	1 272	8 687
Parduoti skirti vertybiniai popieriai:	7 901	-	-	11	-	-	-	1 011	-	-	8 581	17 504
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	541	-	-	11	-	-	-	-	-	-	321	873
Skolos vertybiniai popieriai -	7 360	-	-	-	-	-	-	1 011	-	-	8 260	16 631
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo:	53 033	1 326	13 846	-	-	-	420 755	-	539	-	34 555	524 054
Skolos vertybiniai popieriai -	53 033	1 326	13 846	-	-	-	420 755	-	539	-	34 555	524 054
Kitas finansinis turtas	301	13	9	-	4	6	-	2	5	79	2 659	3 078
Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką:	1 183	6 501	2 089	1 055	3 129	66	-	250	30	-	7 017	21 320
Finansinės garantijos -	-	1 433	194	-	-	558	-	-	-	-	-	2 185
Akredityvai -	1 183	5 068	1 895	1 055	3 129	66	-	250	30	-	6 832	19 135
Paskolų suteikimo ir kiti su kreditavimu susiję įsipareigojimai -	21 436	16 281	30 541	13 225	18 192	10 654	7 975	1 327	3 570	4 097	13 118	140 416
Iš viso 2016 m. gruodžio 31 d.	159 655	142 935	147 105	152 044	117 984	109 658	572 322	34 969	36 787	80 138	237 412	1 791 009

Grupė ir Bankas pasitvirtino skolinimo limitus išduotoms paskoloms atskiriems ekonominės veiklos sektoriams, kurie Banko sprendimu yra reguliariai peržiūrimi. Toliau pateikti Banko valdybos patvirtinti limitai: didmeninė ir mažmeninė prekyba – 15 proc. viso paskolų portfelio (Grupė – 17 proc.), paskolos individualiems klientams – 12 proc. (Grupė – 17 proc.), gamybinės įmonės – 18 proc., statyba – 20 proc., nekilnojamas turtas ir nuoma – 20 proc., žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė – 15 proc., transportas ir saugojimas – 8 proc. (Grupė – 10 proc.), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla – 7 proc. (Grupė – 8 proc.), žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas – 8 proc. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bankas neviršijo aukščiau nurodytų limitų.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Koncentracijos rizika

2017 m. gruodžio 31 d. didžiausia vienos paskolos suma, apimanti paskolas keliems susijusiems skolininkams, traktuojamiems kaip vienas skolininkas, neužtikrinta Lietuvos Vyriausybės garantijomis, sudarė 33,7 mln. Eur, t.y. 18,43 proc. Banko skaičiuotino kapitalo (2016 m. gruodžio 31 d. – 20,7 mln. Eur ir 12,18 proc. Banko skaičiuotino kapitalo).

2. Rinkos rizika

Grupė prisiima rinkos riziką, kuri apibrėžiama kaip Grupės rizika patirti nuostolių dėl rinkos parametrų, tokių kaip užsienio valiutos kurso (valiutos kurso rizika), palūkanų normos (palūkanų normos rizika) ar vertybinių popierių kainos (vertybinių popierių kainos rizika) nepalankių svyravimų. Grupei reikšmingiausios iš visų rinkos rizikos rūšių yra vertybinių popierių kainos ir palūkanų normos rizikos, tuo tarpu kitos rinkos rizikos rūšys – mažiau reikšmingos.

2.1. Užsienio valiutos kursų svyravimo rizika

Valiutų kursų svyravimo rizikos valdymą reglamentuoja Užsienio valiutos rizikos valdymo procedūros, kurios nustato principus, kurie padeda Grupei sumažinti iki minimumo jos patiriamą valiutos kursų svyravimo riziką. Grupė nevykdo jokių spekuliacinių operacijų, dėl kurių iš atvirų valiutų pozicijų galima būtų tikėtis gauti pelno pasikeitus valiutos kursui. Banko valdyba tvirtina ir reguliariai peržiūri atviroms valiutų pozicijoms nustatomus maksimalius limitus Banko patronuojamųjų įmonių ir paties Banko lygyje. Banko Rinkų ir išdo departamentas atsakingas už tai, kaip Grupė laikosi Užsienio valiutos rizikos valdymo procedūrų.

Grupė ir Bankas valdo valiutų kursų svyravimo riziką skaičiuojant atvirą valiutos poziciją, kuri lygi iš balansinio ir nebalansinio turto atėmus balansinius ir nebalansinius įsipareigojimus kiekviena valiuta. Atviroji valiutos pozicija gali būti trumpoji ir ilgoji. Kiekvienos valiutos ilgoji pozicija – kuomet Grupės turtas viršija įsipareigojimus, o trumpoji pozicija – kuomet Grupės įsipareigojimai viršija turtą. Grupė taip pat skaičiuoja Bendrą atvirąją poziciją (BAP), kuri lygi didesnei iš atvirųjų atskirai sudėtų trumpųjų ir ilgųjų pozicijų sumų. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupės BAP ir kapitalo santykio rodiklis buvo 0,29 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. – 0,17 proc.), Banko BAP ir kapitalo santykio rodiklis buvo 0,23 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. – 0,10 proc.).

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Atviros valiutų pozicijos

Žemiau pateiktos Grupės atviros pagrindinių valiutų pozicijos:

	USD	Kitos valiutos	Iš viso valiutomis	EUR	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.:					
Turtas					
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	11 730	59 806	71 536	58 202	129 738
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų</i>	398	-	398	1 820	2 218
<i>Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	9 010	187	9 197	39 978	49 175
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	5	-	5	3 026	3 031
<i>Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos</i>	10 520	-	10 520	1 178 946	1 189 466
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti -</i>	3 094	-	3 094	13 378	16 472
<i>laikomi iki išpirkimo -</i>	5 123	-	5 123	571 137	576 260
<i>Nematerialusis turtas</i>	-	-	-	4 535	4 535
<i>Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas</i>	-	-	-	22 932	22 932
<i>Kitas turtas</i>	60	1	61	36 874	36 935
Iš viso turto	39 940	59 994	99 934	1 930 828	2 030 762
Įsipareigojimai ir akcininkų nuosavybė					
<i>Įsiskolinimas kitiems bankams ir finansų institucijoms</i>	55	-	55	55 662	55 717
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	-	-	-	1 894	1 894
<i>Klientams mokėtinos sumos</i>	93 864	12 851	106 715	1 541 338	1 648 053
<i>Specialieji ir skolinimo fondai</i>	-	-	-	13 336	13 336
<i>Išleisti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	-	-	20 003	20 003
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	-	34 203	34 203
<i>Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla</i>	5 762	188	5 950	21 282	27 232
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	2	-	2	20 346	20 348
<i>Akcininkų nuosavybė</i>	382	-	382	209 594	209 976
Iš viso įsipareigojimų ir akcininkų nuosavybės	100 065	13 039	113 104	1 917 658	2 030 762
Grynoji balansinė pozicija	(60 125)	46 955	(13 170)	13 170	-
<i>Atvira valiutos sandorių pozicija</i>	60 253	(46 571)	13 682	(14 614)	(932)
Grynoji atvira pozicija	128	384	512	(1 444)	(932)
2016 m. gruodžio 31 d.:					
Turtas					
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	11 963	9 416	21 379	132 488	153 867
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų</i>	2 670	-	2 670	2 667	5 337
<i>Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	12 104	-	12 104	45 323	57 427
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	61	-	61	8 922	8 983
<i>Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos</i>	10 572	15	10 587	1 012 829	1 023 416
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti -</i>	9 716	-	9 716	9 452	19 168
<i>laikomi iki išpirkimo -</i>	9 233	-	9 233	514 821	524 054
<i>Nematerialusis turtas</i>	-	-	-	4 180	4 180
<i>Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas</i>	-	-	-	28 273	28 273
<i>Kitas turtas</i>	88	3	91	36 482	36 573
Iš viso turto	56 407	9 434	65 841	1 795 437	1 861 278
Įsipareigojimai ir akcininkų nuosavybė					
<i>Įsiskolinimas kitiems bankams ir finansų institucijoms</i>	235	-	235	89 558	89 793
<i>Klientams mokėtinos sumos</i>	102 713	13 146	115 859	1 379 228	1 495 087
<i>Specialieji ir skolinimo fondai</i>	-	-	-	28 326	28 326
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	-	22 064	22 064
<i>Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla</i>	6 649	-	6 649	18 866	25 515
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	8	6	14	20 962	20 976
<i>Akcininkų nuosavybė</i>	306	-	306	179 211	179 517
Iš viso įsipareigojimų ir akcininkų nuosavybės	109 911	13 152	123 063	1 738 215	1 861 278
Grynoji balansinė pozicija	(53 504)	(3 718)	(57 222)	57 222	-
<i>Atvira valiutos sandorių pozicija</i>	53 624	3 860	57 484	(54 089)	3 395
Grynoji atvira pozicija	120	142	262	3 133	3 395

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Žemiau pateiktos Banko atviros pagrindinių valiutų pozicijos:

	USD	Kitos valiutos	Iš viso valiutomis	EUR	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.:					
Turtas					
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	11 684	59 806	71 490	55 101	126 591
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų</i>	398	-	398	1 820	2 218
<i>Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	3 167	-	3 167	15 117	18 284
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	5	-	5	3 026	3 031
<i>Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos</i>	10 520	-	10 520	1 183 305	1 193 825
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai</i>					
<i>skirti parduoti -</i>	3 094	-	3 094	8 448	11 542
<i>laikomi iki išpirkimo -</i>	5 123	-	5 123	571 137	576 260
<i>Investicijos į patronuojamąsias įmones</i>	-	-	-	26 895	26 895
<i>Nematerialusis turtas</i>	-	-	-	1 684	1 684
<i>Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas</i>	-	-	-	13 839	13 839
<i>Kitas turtas</i>	60	1	61	15 736	15 797
Iš viso turto	34 051	59 807	93 858	1 896 108	1 989 966
Įsipareigojimai ir akcininkų nuosavybė					
<i>Įsiskolinimas kitiems bankams ir finansų institucijoms</i>	55	-	55	57 829	57 884
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	-	-	-	1 894	1 894
<i>Klientams mokėtinos sumos</i>	93 864	12 851	106 715	1 542 102	1 648 817
<i>Išleisti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	-	-	20 003	20 003
<i>Specialieji ir skolinimo fondai</i>	-	-	-	13 336	13 336
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	-	34 203	34 203
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	2	-	2	11 868	11 870
<i>Akcininkų nuosavybė</i>	382	-	382	201 577	201 959
Iš viso įsipareigojimų ir akcininkų nuosavybės	94 303	12 851	107 154	1 882 812	1 989 966
Grynoji balansinė pozicija	(60 252)	46 956	(13 296)	13 296	-
<i>Atvira valiutos sandorių pozicija</i>	60 253	(46 571)	13 682	(14 614)	(932)
Grynoji atvira pozicija	1	385	386	(1 318)	(932)
2016 m. gruodžio 31 d.:					
Turtas					
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	11 725	9 416	21 141	130 970	152 111
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų</i>	2 670	-	2 670	2 667	5 337
<i>Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	5 524	-	5 524	20 579	26 103
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	61	-	61	8 626	8 687
<i>Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos</i>	10 572	15	10 587	1 031 738	1 042 325
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai</i>					
<i>skirti parduoti -</i>	9 716	-	9 716	7 788	17 504
<i>laikomi iki išpirkimo -</i>	9 233	-	9 233	514 821	524 054
<i>Investicijos į patronuojamąsias įmones</i>	-	-	-	26 665	26 665
<i>Nematerialusis turtas</i>	-	-	-	1 210	1 210
<i>Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas</i>	-	-	-	11 644	11 644
<i>Kitas turtas</i>	88	3	91	7 908	7 999
Iš viso turto	49 589	9 434	59 023	1 764 616	1 823 639
Įsipareigojimai ir akcininkų nuosavybė					
<i>Įsiskolinimas kitiems bankams ir finansų institucijoms</i>	235	-	235	91 844	92 079
<i>Klientams mokėtinos sumos</i>	102 713	13 146	115 859	1 379 619	1 495 478
<i>Specialieji ir skolinimo fondai</i>	-	-	-	28 326	28 326
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	-	22 064	22 064
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	8	6	14	12 735	12 749
<i>Akcininkų nuosavybė</i>	306	-	306	172 637	172 943
Iš viso įsipareigojimų ir akcininkų nuosavybės	103 262	13 152	116 414	1 707 225	1 823 639
Grynoji balansinė pozicija	(53 673)	(3 718)	(57 391)	57 391	-
<i>Atvira valiutos sandorių pozicija</i>	53 624	3 860	57 484	(54 089)	3 395
Grynoji atvira pozicija	(49)	142	93	3 302	3 395

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Bankas yra suteikęs paskolų užsienio valiuta. Nors šios paskolos paprastai finansuojamos ta pačia valiuta, priklausomai nuo skolininko pinigų srautų pagrindinės valiutos, užsienio valiutų sustiprėjimas nacionalinės valiutos atžvilgiu gali neigiamai paveikti skolininkų galimybę grąžinti paskolas, o tai padidina būsimų nuostolių iš paskolų tikimybę.

Jautrumas valiutos kursų svyravimo rizikai

Valiutos kursų svyravimo rizika ribojama atvirų užsienio valiutos pozicijų sumomis. Jautrumas valiutos kursų svyravimo rizikai apskaičiuojamas įvertinant galimus nuostolius iš atvirų pozicijų, t. y. atvira užsienio valiutos pozicija yra padauginama iš tikėtino užsienio valiutos kurso pokyčio. Grupės (Banko) valiutos kursų svyravimo rizikos parametrai nustatyti įvertinus maksimalius valiutos kursų svyravimus per 2017 metus, bei prognozes, kad 2018 metais valiutų svyravimai išlaikys tą pačią tendenciją.

Valiuta	Tikėtinas metinis pokytis, 2018 m.	Tikėtinas metinis pokytis, 2017 m.
CHF	5,5 proc.	2,5 proc.
DKK	0,5 proc.	0,5 proc.
GBP	8 proc.	15 proc.
SEK	4 proc.	5 proc.
USD	7,5 proc.	6 proc.
Kitos valiutos	4 proc.	4 proc.
NVS valstybių valiutos	9 proc.	10 proc.

Žemiau pateiktoje lentelėje pavaizduotas Grupės (Banko) veiklos rezultato (pelno ar nuostolių) ir akcininkų nuosavybės jautrumas pagrįstai tikėtiniems valiutos kursų, taikomų balanso parengimo dieną, pokyčiams, kuomet visi kiti kintamieji išlieka pastovūs:

Poveikis pelnui (nuostoliams) bei nuosavybei	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
USD	10	-	7	3
GBP	2	2	6	6
CHF	2	2	-	-
DKK	1	1	-	-
SEK	1	1	-	-
Kitos valiutos	10	10	5	5
NVS valstybių valiutos	2	2	1	1
Iš viso	28	18	19	15

Tikėtino užsienio valiutos kurso pokyčio poveikis Grupės ir Banko metų pelnui yra priimtino lygio. 2017m. Grupės ir Banko pelnas dėl šios įtakos padidėtų/sumažėtų 28 tūkst. Eur ir 18 tūkst. Eur (2016 m. – Grupės 19 tūkst. Eur, Banko 15 tūkst. Eur).

2.2. Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika – tai rizika patirti nuostolių dėl galimo nesuderintų Banko ir Grupės turto ir įsipareigojimų perkainojimo.

Pinigų srautų palūkanų normos rizika yra rizika, kad finansinių priemonių ateities pinigų srautai pasikeis dėl palūkanų normos pokyčių rinkoje. Tikrosios vertės palūkanų normos rizika yra rizika, kad finansinių priemonių vertė pasikeis dėl palūkanų normos pokyčių rinkoje. Bankas ir Grupė patiria tiek tikrosios vertės, tiek pinigų srautų palūkanų normos rizikas, susijusias su palūkanų normos pokyčiais rinkoje.

Rizikos valdymą reglamentuoja Palūkanų normos rizikos valdymo tvarka, kurioje nustatyti rizikos įvertinimo metodai bei rizikos valdymo priemonės. Ši tvarka atnaujinta 2017 m., nustatant vidinių rizikos rodiklių ir limitų sistemą. Tvarka yra patvirtinta Banko valdybos ir joje yra išdėstyti tokie principai:

- Bankas vadovaujasi principu, kuriuo remiantis jis vengia spėlojimų, kokios bus palūkanų normos ateityje;
- rizikos dydis įvertinamas naudojant vidinių rizikos rodiklių sistemą;
- Rizikų valdymo ir atskaitomybės departamentas reguliariai teikia informaciją Rizikos valdymo komitetui apie atitinkamų vidinių rizikos rodiklių ir limitų laikymąsi.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Turto ir įsipareigojimų analizė pagal kontraktinius palūkanų normos peržiūrėjimo arba pabaigos terminus

Žemiau lentelėje pateikiami duomenys apie Grupės ir Banko palūkanų normos riziką. Turtas ir įsipareigojimai, parodyti balansine verte, suskirstyti pagal palūkanų normos peržiūrėjimo terminą arba turto ir įsipareigojimų terminą, priklausomai nuo to, kuris iš jų yra ankstesnis.

Duomenys apie Grupės palūkanų normos riziką:

	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	Daugiau kaip 1 metai	Palūkanos neskaičiuojamos arba neapibrėžti terminai	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.:							
Turtas							
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	-	-	-	129 738	129 738
Gautinos sumos iš kitų bankų	364	87	-	-	-	1 767	2 218
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	27	453	427	1 410	28 273	18 585	49 175
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	-	-	-	3 031	3 031
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	188 100	313 445	483 295	35 423	138 717	30 486	1 189 466
Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti - laikomi iki išpirkimo -	8	19	840	21	10 434	5 150	16 472
3 138	22 084	14 003	21 536	515 499	-	576 260	
Nematerialusis turtas	-	-	-	-	-	4 535	4 535
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	22 932	22 932
Kitas turtas	-	-	-	-	-	36 935	36 935
Iš viso turto	191 637	336 088	498 565	58 390	692 923	253 159	2 030 762
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	18 482	5 052	5 164	6 918	400	19 701	55 717
Klientams mokėtinos sumos, specialieji ir skolinimo fondai	92 027	128 531	181 357	297 473	169 240	792 761	1 661 389
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	20 003	-	20 003
Subordinuota paskola	-	20 000	-	-	-	14 203	34 203
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla	347	85	125	423	26 252	-	27 232
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	-	22 242	22 242
Akcininkų nuosavybė	-	-	-	-	-	209 976	209 976
Iš viso įsipareigojimų ir acnininkų nuosavybės	110 856	153 668	186 646	304 814	215 895	1 058 883	2 030 762
Jautrumo palūkanų normai skirtumas	80 781	182 420	311 919	(246 424)	477 028	(805 724)	-
2016 m. gruodžio 31 d.:							
Turtas							
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	-	-	-	153 867	153 867
Gautinos sumos iš kitų bankų	-	122	2 391	-	-	2 824	5 337
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	22	454	1 243	1 745	36 321	17 642	57 427
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	-	-	-	8 983	8 983
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	197 262	249 464	384 687	33 804	95 724	62 475	1 023 416
Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti - laikomi iki išpirkimo -	13	107	32	12	16 467	2 537	19 168
2 407	19 137	11 433	59 194	431 883	-	524 054	
Nematerialusis turtas	-	-	-	-	-	4 180	4 180
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	28 273	28 273
Kitas turtas	-	-	-	-	-	36 573	36 573
Iš viso turto	199 704	269 284	399 786	94 755	580 395	317 354	1 861 278
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	19 637	1 934	1 180	49 457	-	17 585	89 793
Klientams mokėtinos sumos, specialieji ir skolinimo fondai	102 026	134 294	187 974	303 362	150 077	645 680	1 523 413
Subordinuota paskola	-	20 000	-	-	-	2 064	22 064
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla	-	-	-	-	-	25 515	25 515
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	-	20 976	20 976
Akcininkų nuosavybė	-	-	-	-	-	179 517	179 517
Iš viso įsipareigojimų ir acnininkų nuosavybės	121 663	156 228	189 154	352 819	150 077	891 337	1 861 278
Jautrumo palūkanų normai skirtumas	78 041	113 056	210 632	(258 064)	430 318	(573 983)	-

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Duomenys apie Banko palūkanų normos riziką:

	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	Daugiau kaip 1 metai	Palūkanos neskaičiuojamos arba neapibrėžti terminai	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.:							
Turtas							
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	-	-	-	126 591	126 591
Gautinos sumos iš kitų bankų	364	87	-	-	-	1 767	2 218
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	17	398	151	1 062	16 127	529	18 284
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	-	-	-	3 031	3 031
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	184 858	346 445	485 858	32 319	118 038	26 307	1 193 825
Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti - laikomi iki išpirkimo -	- 3 138	19 22 084	840 14 003	21 21 536	10 034 515 499	628 -	11 542 576 260
Investicijos į patrunuojamąsias įmones	-	-	-	-	-	26 895	26 895
Nematerialusis turtas	-	-	-	-	-	1 684	1 684
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	13 839	13 839
Kitas turtas	-	-	-	-	-	15 797	15 797
Iš viso turto	188 377	369 033	500 852	54 938	659 698	217 068	1 989 966
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	18 506	5 052	5 204	6 918	1 000	21 204	57 884
Klientams mokėtinos sumos, specialieji ir skolinimo fondai	92 027	128 531	181 357	297 473	169 240	793 525	1 662 153
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	20 003	-	20 003
Subordinuota paskola	-	20 000	-	-	-	14 203	34 203
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	-	13 764	13 764
Akcininkų nuosavybė	-	-	-	-	-	201 959	201 959
Iš viso įsipareigojimų ir acininkų nuosavybės	110 533	153 583	186 561	304 391	190 243	1 044 655	1 989 966
Jautrumo palūkanų normai skirtumas	77 844	215 450	314 291	(249 453)	469 455	(827 587)	-
2016 m. gruodžio 31 d.:							
Turtas							
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	-	-	-	152 111	152 111
Gautinos sumos iš kitų bankų	-	122	2 391	-	-	2 824	5 337
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	16	283	1 144	1 373	22 842	445	26 103
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	-	-	-	8 687	8 687
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	189 603	274 489	391 446	48 330	80 566	57 891	1 042 325
Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti - laikomi iki išpirkimo -	13 2 407	107 19 137	32 11 433	12 59 194	16 467 431 883	873 -	17 504 524 054
Investicijos į patrunuojamąsias įmones	-	-	-	-	-	26 665	26 665
Nematerialusis turtas	-	-	-	-	-	1 210	1 210
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	11 644	11 644
Kitas turtas	-	-	-	-	-	7 999	7 999
Iš viso turto	192 039	294 138	406 446	108 909	551 758	270 349	1 823 639
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	19 637	1 936	1 220	49 457	600	19 229	92 079
Klientams mokėtinos sumos, specialieji ir skolinimo fondai	102 026	134 294	187 974	303 362	150 077	646 071	1 523 804
Subordinuota paskola	-	20 000	-	-	-	2 064	22 064
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	-	12 749	12 749
Akcininkų nuosavybė	-	-	-	-	-	172 943	172 943
Iš viso įsipareigojimų ir acininkų nuosavybės	121 663	156 230	189 194	352 819	150 677	853 056	1 823 639
Jautrumo palūkanų normai skirtumas	70 376	137 908	217 252	(243 910)	401 081	(582 707)	-

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Jautrumas palūkanų normos rizikai

Lentelėje žemiau yra pateikiama palūkanų normos pokyčiams jautrus turtas ir įsipareigojimai pagal palūkanų normos peržiūrėjimo laikotarpius, kuriais remiantis vertinama pinigų srautų palūkanų normos rizika.

Grupė	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	Daugiau kaip 1 metai	Palūkanos neskaičiuojamos arba neapibrėžti terminai	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.							
<i>Iš viso turto, jautraus palūkanų normos rizikai</i>	191 637	336 088	498 565	58 390	692 923	199 242	1 976 845
<i>Iš viso įsipareigojimų, jautrių palūkanų normos rizikai</i>	110 856	153 668	186 646	304 814	215 895	860 437	1 832 316
<i>Grynoji palūkanų normos spraga 2017 m. gruodžio 31 d.</i>	80 781	182 420	311 919	(246 424)	477 028	(661 195)	144 529
2016 m. gruodžio 31 d.							
<i>Iš viso turto, jautraus palūkanų normos rizikai</i>	199 704	269 284	399 786	94 755	580 395	252 464	1 796 388
<i>Iš viso įsipareigojimų, jautrių palūkanų normos rizikai</i>	121 663	156 228	189 154	352 819	150 077	677 285	1 647 226
<i>Grynoji palūkanų normos spraga 2016 m. gruodžio 31 d.</i>	78 041	113 056	210 632	(258 064)	430 318	(424 821)	149 162

Vertinant Grupės pelno ir kitų bendrųjų pajamų jautrumą palūkanų normų pokyčiams, daroma prielaida, kad palūkanų norma pasikeičia 1 procentiniu punktu.

Lentelėje žemiau apibendrinta 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. palūkanų normos rizikos įtaka Grupės pelnui ir kitoms bendrosioms pajamoms, neįvertinus išvestinių finansinių priemonių įtakos.

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)
<i>Palūkanų norma padidėja 1 procentiniu punktu</i>	2 670	(702)	552	(661)
<i>Palūkanų norma sumažėja 1 procentiniu punktu</i>	(2 670)	702	(552)	661

Palūkanų normos pajamingumo kreivės poslinkio įtaka remiantis aukščiau nurodytais parametrais turės reikšmingos įtakos Grupės metų bendrosioms pajamoms ir 2017 m. galėtų bendrąsias pajamas padidinti /sumažinti 1 968 tūkst. Eur (2016 m. 109 tūkst. Eur).

Lentelėje žemiau yra pateikiama palūkanų normos pokyčiams jautrus turtas ir įsipareigojimai pagal palūkanų normos peržiūrėjimo laikotarpius, kuriais remiantis vertinama pinigų srautų palūkanų normos rizika.

Bankas	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	Daugiau kaip 1 metai	Palūkanos neskaičiuojamos arba neapibrėžti terminai	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.							
<i>Iš viso turto, jautraus palūkanų normos rizikai</i>	188 377	369 033	500 852	54 938	659 698	168 469	1 941 367
<i>Iš viso įsipareigojimų, jautrių palūkanų normos rizikai</i>	110 533	153 583	186 561	304 391	190 243	858 774	1 804 085
<i>Grynoji palūkanų normos spraga 2017 m. gruodžio 31 d.</i>	77 844	215 450	314 291	(249 453)	469 455	(690 305)	137 282
2016 m. gruodžio 31 d.							
<i>Iš viso turto, jautraus palūkanų normos rizikai</i>	192 039	294 138	406 446	108 909	551 758	225 909	1 779 199
<i>Iš viso įsipareigojimų, jautrių palūkanų normos rizikai</i>	121 663	156 230	189 194	352 819	150 677	675 083	1 645 666
<i>Grynoji palūkanų normos spraga 2016 m. gruodžio 31 d.</i>	70 376	137 908	217 252	(243 910)	401 081	(449 174)	133 533

Vertinant Banko pelno ir kitų bendrųjų pajamų jautrumą palūkanų normų pokyčiams, daroma prielaida, kad palūkanų norma pasikeičia 1 procentiniu punktu.

Lentelėje žemiau apibendrinta 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. palūkanų normos rizikos įtaka Banko pelnui ir kitoms bendrosioms pajamoms, neįvertinus išvestinių finansinių priemonių įtakos.

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)
<i>Palūkanų norma padidėja 1 procentiniu punktu</i>	3 153	(693)	1 116	(661)
<i>Palūkanų norma sumažėja 1 procentiniu punktu</i>	(3 153)	693	(1 116)	661

Palūkanų normos pajamingumo kreivės poslinkio įtaka remiantis aukščiau nurodytais parametrais turės reikšmingos įtakos Banko metų bendrosioms pajamoms ir 2017 m. galėtų bendrąsias pajamas padidinti /sumažinti 2 460 tūkst. Eur (2016 m. 455 tūkst. Eur).

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2.3. Vertybinių popierių rizika

Vertybinių popierių rizika yra rizika patirti nuostolių iš investicijų į vertybinius popierius.

Vertybinių popierių rizikos valdymą reglamentuoja Investavimo į vertybinius popierius limitų tvarka. Siekdamas tinkamai suvaldyti skolos vertybinių popierių portfelio riziką, Bankas naudoja vidinių limitų sistemą, apimančią trukmės/reitingų ir geografinio regiono limitus, taikomus visam skolos vertybinių popierių portfeliui, VaR koeficiento limitus, taikomus skolos vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, portfelius, bei VaR ir kapitalo poreikio dydžių limitus, taikomus prekybiniam ir laikomų parduoti skolos vertybinių popierių portfeliams. Investicijų į nuosavybės vertybinių popierių portfelį rizikai valdyti naudojama limitų sistema, apimanti sprendimų priėmimo, emitentų ir portfelių limitus. Prieš priimant investavimo sprendimą, turi būti įvertinama jo įtaka limitų vykdymui. Kas mėnesį informacija apie limitų vykdymą pateikiama Banko Rizikų valdymo komitetui.

Vertybinių popierių koncentracija

Vertybinių popierių portfelio koncentracija pagal ekonominės veiklos sektorius pateikta Finansinių rizikų valdymo atskleidimo 1.8 dalyje. Vertybinių popierių portfelio trukmės koncentracija atskleista Finansinių rizikų valdymo atskleidimo 3.2 dalyje. Vertybinių popierių kredito kokybė yra atskleista 12 ir 15 pastabose. Geografinė skolos vertybinių popierių portfelio koncentracija pateikiama lentelėse žemiau, kuriose yra pateiktas 20 valstybių, kurioms priskirtinos didžiausios Grupės ir Banko skolos vertybinių popierių sumos, sąrašas:

20 valstybių, kuriose Grupė turi didžiausias skolos vertybinių popierių pozicijas:

	2017 m.				2016 m.			
	Valstybė	Vyriausybės skolos VP	Įmonių skolos VP	Iš viso	Valstybė	Vyriausybės skolos VP	Įmonių skolos VP	Iš viso
1.	Lietuva	288 060	234	288 294	Lietuva	340 524	617	341 141
2.	JAV	-	40 194	40 194	Rumunija	26 039	-	26 039
3.	Lenkija	32 354	-	32 354	Lenkija	24 321	-	24 321
4.	Prancūzija	1 864	24 111	25 975	JAV	-	18 045	18 045
5.	Rumunija	25 190	-	25 190	Nyderlandai	-	16 581	16 581
6.	Nyderlandai	-	22 744	22 744	Italija	8 354	4 638	12 992
7.	Italija	11 842	7 880	19 722	Bulgarija	10 654	549	11 203
8.	Airija	13 647	3 073	16 720	Prancūzija	-	10 207	10 207
9.	Meksika	6 024	7 427	13 451	Ispanija	7 935	1 291	9 226
10.	Slovėnija	13 092	-	13 092	Airija	4 005	4 029	8 034
11.	Švedija	-	12 835	12 835	Slovėnija	7 274	-	7 274
12.	Ispanija	7 932	4 552	12 484	Latvija	4 511	2 310	6 821
13.	Bulgarija	9 381	1 331	10 712	Meksika	1 373	5 132	6 505
14.	Didžioji Britanija	-	9 397	9 397	Švedija	-	6 494	6 494
15.	Slovakija	9 051	-	9 051	Didžioji Britanija	-	6 279	6 279
16.	Čekija	1 044	6 779	7 823	Čekija	1 041	4 858	5 899
17.	Vokietija	-	7 031	7 031	Liuksemburgas	-	5 334	5 334
18.	Suomija	999	5 268	6 267	Turkija	1 982	2 362	4 344
19.	Latvija	3 266	431	3 697	Čilė	157	4 080	4 237
20.	Estija	-	3 672	3 672	Vokietija	-	4 155	4 155
	Kitos valstybės	7 724	29 742	37 466	Kitos valstybės	9 675	36 067	45 742
	Iš viso	431 470	186 701	618 171	Iš viso	447 845	133 028	580 873

20 valstybių, kuriose Bankas turi didžiausias skolos vertybinių popierių pozicijas:

	2017 m.				2016 m.			
	Valstybė	Vyriausybės skolos VP	Įmonių skolos VP	Iš viso	Valstybė	Vyriausybės skolos VP	Įmonių skolos VP	Iš viso
1.	Lietuva	287 690	234	287 924	Lietuva	340 247	214	340 461
2.	JAV	-	40 194	40 194	Rumunija	25 335	-	25 335
3.	Lenkija	31 377	-	31 377	Lenkija	23 195	-	23 195
4.	Prancūzija	1 864	23 898	25 762	JAV	-	17 735	17 735
5.	Rumunija	24 756	-	24 756	Nyderlandai	-	15 977	15 977
6.	Nyderlandai	-	22 341	22 341	Italija	7 491	4 488	11 979
7.	Italija	10 886	7 880	18 766	Bulgarija	10 139	549	10 688
8.	Airija	13 647	3 073	16 720	Prancūzija	-	10 000	10 000
9.	Slovėnija	13 013	-	13 013	Ispanija	7 935	1 070	9 005
10.	Švedija	-	12 685	12 685	Airija	4 005	4 029	8 034
11.	Meksika	5 137	7 264	12 401	Slovėnija	7 010	0	7 010
12.	Ispanija	7 696	4 552	12 248	Švedija	-	6 494	6 494
13.	Bulgarija	9 066	1 164	10 230	Latvija	4 144	2 310	6 454
14.	Slovakija	9 051	-	9 051	Didžioji Britanija	-	5 705	5 705
15.	Didžioji Britanija	-	8 619	8 619	Liuksemburgas	-	5 334	5 334
16.	Čekija	1 044	6 779	7 823	Meksika	196	5 132	5 328
17.	Vokietija	-	6 652	6 652	Čekija	1 041	4 271	5 312
18.	Suomija	999	5 268	6 267	Čilė	-	4 080	4 080
19.	Estija	-	3 391	3 391	Suomija	-	3 717	3 717
20.	Liuksemburgas	-	3 079	3 079	Vokietija	-	3 681	3 681
	Kitos valstybės	7 742	23 888	31 630	Kitos valstybės	8 148	32 671	40 819
	Iš viso	423 968	180 961	604 929	Iš viso	438 886	127 457	566 343

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Vertybinių popierių rizikos jautrumas

Skolos vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius) ir laikomų parduoti portfelio jautrumas lygiagrečiam palūkanų normos kreivės 1 procentinio punkto poslinkiui pateikiamas lentelėje žemiau:

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)
Grupė:				
<i>Palūkanų norma padidėja 1 procentiniu punktu</i>	(958)	(702)	(1 809)	(661)
<i>Palūkanų norma sumažėja 1 procentiniu punktu</i>	958	702	1 809	661
Bankas:				
<i>Palūkanų norma padidėja 1 procentiniu punktu</i>	(729)	(693)	(1 456)	(661)
<i>Palūkanų norma sumažėja 1 procentiniu punktu</i>	729	693	1 456	661

3. Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Bankas nesugebės laiku įvykdyti finansinių įsipareigojimų arba nesugebės gauti finansinių išteklių per trumpą laikotarpį, paimant paskolą ar parduodant turtą.

3.1. Likvidumo rizikos valdymo procesas

Likvidumo rizikos valdymas priklauso nuo Banko sugebėjimo padengti finansinių išteklių trūkumą skolinantis iš rinkos bei nuo pačios rinkos likvidumo. Bankas siekia nepriklausyti nuo galimybių skolintis iš rinkos likvidumo problemų atveju ir likvidumo valdymo strategijos tikslu naudoja teorinį scenarijų, pagal kurį skolinimasis iš rinkos nėra pasiekiamas. Dėl šios priežasties Bankas turi reikšmingą skolos vertybinių popierių portfelį, pasižymintį aukšto likvidumo charakteristikomis – šis portfelis finansinių išteklių trūkumo atveju galėtų būti panaudotas kaip užstatas skolinantis pagal atpirkimo sandorius arba parduotas.

Likvidumo rizikos valdymą reglamentuoja Likvidumo rizikos valdymo tvarka, kurią patvirtino Banko valdyba. Likvidumo rizika įvertinama analizuojant įvairių likvidumo rodiklių dinamiką. Šių rodiklių sąrašas kartu su rekomenduojamais jų pokyčio limitais pateikti aukščiau minėtoje tvarkoje. Sprendimus, susijusius su likvidumo valdymu, priima Banko Rizikos valdymo komitetas, remdamasis Banko Rizikų valdymo ir atskaitomybės departamento pateikta informacija, arba Banko Valdyba, remdamasi Rizikos valdymo komiteto pateikta informacija. Einamojo likvidumo (iki 7 dienų) rizikos valdymas pagrįstas trumpalaikių pinigų srautų analize ir prognozėmis. Už tai atsakingas Rinkų ir išdo departamentas.

Grupė trumpalaikio ir ilgalaikio likvidumo riziką kontroliuoja naudodama nustatytus rodiklius ir limitus.

Nuo 2015 m., Bankas turi laikytis priežiūros institucijos nustatyto Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklio (*liquidity coverage ratio*, LCR). Bankas šio rodiklio laikėsi su reikšminga atsarga (LCR rodiklio reikalavimas yra 100 proc.). 2017 m. gruodžio 31 d. Banko LCR rodiklis (bendrai visomis valiutomis) buvo 307 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. 324 proc.).

2017 m. buvo atnaujinta vidinių likvidumo limitų sistema. Ji apima vidinį likvidumo, minimalaus neigiamo likvidumo skirtumo, likvidaus turto poreikio rodiklius. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bankas vykdė visų vidinių likvidumo rodiklių reikalavimus.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

3.2. Turto ir įsipareigojimų struktūra pagal laikotarpį, likusį iki termino pabaigos

Grupės turto ir įsipareigojimų bei nuosavybės struktūra pagal laikotarpį, likusį iki termino pabaigos:

	Kiekvieno pereinamojo meto	iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	Daugiau kaip 3 metai	Neapi- brėžti terminai	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.:									
Turtas									
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	129 738	-	-	-	-	-	-	-	129 738
Gautinos sumos iš kitų bankų	-	466	87	1	538	151	94	881	2 218
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	-	26	453	427	1 410	8 332	19 940	18 587	49 175
Išvestinės finansinės priemonės	-	265	333	283	476	1 400	274	-	3 031
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	-	27 556	46 994	72 803	110 349	401 472	493 173	37 119	1 189 466
Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti - laikomi iki išpirkimo -	-	8	19	840	1 821	2 257	10 101	1 426	16 472
Nematerialusis turtas	-	-	-	-	-	-	-	4 535	4 535
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	-	22 932	22 932
Kitas turtas	7 426	2 137	403	664	4 233	10 215	4 234	7 623	36 935
Iš viso turto	137 164	33 595	70 372	89 021	140 363	604 350	862 794	93 103	2 030 762
Įsipareigojimai kitiems bankams ir finansų institucijoms									
Klientams mokėtinos sumos	14 023	8 277	380	5 695	8 184	11 282	7 876	-	55 717
Specialieji ir skolinimo fondai	736 912	111 344	131 218	185 005	304 159	164 101	15 314	-	1 648 053
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	13 336	-	-	-	-	-	-	-	13 336
Subordinuota paskola	-	-	74	-	34 129	-	-	-	34 203
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla	-	347	85	125	422	1 237	25 016	-	27 232
Kiti įsipareigojimai	2 609	6 801	1 072	893	3 862	1 732	5 273	-	22 242
Akcininkų nuosavybė	-	-	-	-	-	-	-	209 976	209 976
Iš viso įsipareigojimų ir acnininkų nuosavybės	766 880	126 769	132 829	191 718	350 756	198 355	53 479	209 976	2 030 762
Grynoji likvidumo spraga	(629 716)	(93 174)	(62 457)	(102 697)	(210 393)	405 995	809 315	(116 873)	-
2016 m. gruodžio 31 d.:									
Turtas									
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	153 867	-	-	-	-	-	-	-	153 867
Gautinos sumos iš kitų bankų	-	-	265	2 496	877	638	250	811	5 337
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	-	21	453	1 243	1 746	6 981	29 341	17 642	57 427
Išvestinės finansinės priemonės	-	1 392	2 098	1 048	838	2 107	1 500	-	8 983
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	-	27 501	43 315	63 970	139 249	316 448	394 176	38 757	1 023 416
Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti - laikomi iki išpirkimo -	-	13	107	32	12	4 956	11 511	2 537	19 168
Nematerialusis turtas	-	2 408	19 138	11 432	59 193	176 055	255 828	-	524 054
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	-	4 180	4 180
Kitas turtas	586	5 333	850	345	6 448	14 918	4 562	20 335	53 377
Iš viso turto	154 453	36 668	66 226	80 566	208 363	522 103	697 168	95 731	1 861 278
Įsipareigojimai kitiems bankams ir finansų institucijoms									
Klientams mokėtinos sumos	8 066	7 514	5 339	2 763	51 735	4 097	10 279	-	89 793
Specialieji ir skolinimo fondai	585 995	120 336	136 983	191 510	305 114	135 919	19 230	-	1 495 087
Subordinuota paskola	28 326	-	-	-	-	-	-	-	28 326
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla	-	-	74	-	-	-	21 990	-	22 064
Kiti įsipareigojimai	-	344	159	99	539	1 205	23 169	-	25 515
Akcininkų nuosavybė	7 077	5 911	1 239	4 958	681	1 110	-	-	20 976
Iš viso įsipareigojimų ir acnininkų nuosavybės	629 464	134 105	143 794	199 330	358 069	142 331	74 668	179 517	1 861 278
Grynoji likvidumo spraga	(475 011)	(97 437)	(77 568)	(118 764)	(149 706)	379 772	622 500	(83 786)	-

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Banko turto ir įsipareigojimų bei nuosavybės struktūra pagal laikotarpį, likusį iki termino pabaigos:

	Kiekvienu pareikala- vimu	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	Daugiau kaip 3 metai	Neapi- brėžti terminalai	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.:									
Turtas									
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	126 591	-	-	-	-	-	-	-	126 591
Gautinos sumos iš kitų bankų	-	466	87	1	538	151	94	881	2 218
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	-	17	398	151	1 062	4 831	11 296	529	18 284
Išvestinės finansinės priemonės	-	265	333	283	476	1 400	274	-	3 031
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	-	24 165	79 915	75 308	106 614	390 405	483 575	33 843	1 193 825
Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti - laikomi iki išpirkimo -	-	-	19	840	21	1 857	8 177	628	11 542
Investicijos į patrunuojamąsias įmones	-	3 137	22 083	14 003	21 536	180 523	334 978	-	576 260
Nematerialusis turtas	-	-	-	-	-	-	-	1 684	1 684
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	-	13 839	13 839
Kitas turtas	7 427	1 257	271	136	148	80	26	6 452	15 797
Iš viso turto	134 018	29 307	103 106	90 722	130 395	579 247	838 420	84 751	1 989 966
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms									
Klientams mokėtinos sumos	15 116	8 277	382	5 735	8 184	11 914	8 276	-	57 884
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	737 676	111 344	131 218	185 005	304 159	164 101	15 314	-	1 648 817
Specialieji ir skolinimo fondai	-	-	-	-	-	20 003	-	-	20 003
Subordinuota paskola	13 336	-	-	-	-	-	-	-	13 336
Kiti įsipareigojimai	-	-	74	-	34 129	-	-	-	34 203
Akcininkų nuosavybė	2 016	1 701	546	451	3 492	551	5 007	-	13 764
Iš viso įsipareigojimų ir acnininkų nuosavybės	768 144	121 322	132 220	191 191	349 964	196 569	28 597	201 959	1 989 966
Grynoji likvidumo spraga	(634 126)	(92 015)	(29 114)	(100 469)	(219 569)	382 678	809 823	(117 208)	-
2016 m. gruodžio 31 d.:									
Turtas									
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	152 111	-	-	-	-	-	-	-	152 111
Gautinos sumos iš kitų bankų	-	-	265	2 496	877	638	250	811	5 337
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	-	16	282	1 144	1 374	3 837	19 005	445	26 103
Išvestinės finansinės priemonės	-	1 382	2 080	1 023	791	1 977	1 434	-	8 687
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	-	21 423	75 391	78 545	149 768	297 172	384 569	35 457	1 042 325
Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti - laikomi iki išpirkimo -	-	13	107	32	12	4 956	11 511	873	17 504
Investicijos į patrunuojamąsias įmones	-	2 408	19 138	11 432	59 193	176 055	255 828	-	524 054
Nematerialusis turtas	-	-	-	-	-	-	-	1 210	1 210
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	-	10 532	10 532
Kitas turtas	580	4 434	208	166	126	48	36	3 513	9 111
Iš viso turto	152 691	29 676	97 471	94 838	212 141	484 683	672 633	79 506	1 823 639
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms									
Klientams mokėtinos sumos	9 685	7 514	5 340	2 803	51 735	4 702	10 300	-	92 079
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	586 386	120 336	136 983	191 510	305 114	135 918	19 231	-	1 495 478
Specialieji ir skolinimo fondai	28 326	-	-	-	-	-	-	-	28 326
Subordinuota paskola	-	-	74	-	-	-	21 990	-	22 064
Kiti įsipareigojimai	5 922	906	73	5 375	46	427	-	-	12 749
Akcininkų nuosavybė	-	-	-	-	-	-	-	172 943	172 943
Iš viso įsipareigojimų ir acnininkų nuosavybės	630 319	128 756	142 470	199 688	356 895	141 047	51 521	172 943	1 823 639
Grynoji likvidumo spraga	(477 628)	(99 080)	(44 999)	(104 850)	(144 754)	343 636	621 112	(93 437)	-

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

3.3. Neišvestinių finansinių įsipareigojimų pinigų srautai

Lentelėje pateikti nediskontuoti pinigų srautai atspindi su įsipareigojimais susijusias tikėtinas išmokas, parodytas sutartyje numatytais nominaliomis vertėmis kartu su iki sutarties termino pabaigos sukauptomis palūkanomis.

Grupė	2017 m. gruodžio 31 d.	Neapibrėžto termino	lki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Įsipareigojimai</i>								
<i>Įsipareigojimai bankams</i>	-	22 316	369	13 277	14 016	5 787	55 765	
<i>Įsipareigojimai klientams</i>	-	848 378	131 446	490 607	180 233	2 732	1 653 396	
<i>Išleisti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	-	-	120	20 237	-	20 357	
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	246	21 352	-	-	21 598	
<i>Specialieji ir skolinimosi fondai</i>	-	13 336	-	-	-	-	13 336	
<i>Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla</i>	-	347	85	547	3 508	22 745	27 232	
Iš viso įsipareigojimų (sutarties galiojimo pabaigos dieną)	-	884 377	132 146	525 903	217 994	31 264	1 791 684	
Grupė	2016 m. gruodžio 31 d.	Neapibrėžto termino	lki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Įsipareigojimai</i>								
<i>Įsipareigojimai bankams</i>	-	15 647	5 272	54 722	14 082	310	90 033	
<i>Įsipareigojimai klientams</i>	-	706 385	137 101	498 224	155 278	2 655	1 499 643	
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	250	754	4 007	21 818	26 829	
<i>Specialieji ir skolinimosi fondai</i>	-	28 326	-	-	-	-	28 326	
<i>Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla</i>	-	344	159	638	2 307	22 067	25 515	
Iš viso įsipareigojimų (sutarties galiojimo pabaigos dieną)	-	750 702	142 782	554 338	175 674	46 850	1 670 346	
Bankas	2017 m. gruodžio 31 d.	Neapibrėžto termino	lki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Įsipareigojimai</i>								
<i>Įsipareigojimai bankams</i>	-	23 410	371	13 949	14 416	5 787	57 933	
<i>Įsipareigojimai klientams</i>	-	849 144	131 446	490 607	180 233	2 732	1 654 162	
<i>Išleisti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	-	-	120	20 237	-	20 357	
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	246	21 352	-	-	21 598	
<i>Specialieji ir skolinimosi fondai</i>	-	13 336	-	-	-	-	13 336	
Iš viso įsipareigojimų (sutarties galiojimo pabaigos dieną)	-	885 890	132 063	526 028	214 886	8 519	1 767 386	
Bankas	2016 m. gruodžio 31 d.	Neapibrėžto termino	lki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Įsipareigojimai</i>								
<i>Įsipareigojimai bankams</i>	-	17 265	5 274	54 762	14 708	310	92 319	
<i>Įsipareigojimai klientams</i>	-	706 777	137 101	498 224	155 278	2 655	1 500 035	
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	250	754	4 007	21 818	26 829	
<i>Specialieji ir skolinimosi fondai</i>	-	28 326	-	-	-	-	28 326	
Iš viso įsipareigojimų (sutarties galiojimo pabaigos dieną)	-	752 368	142 625	553 740	173 993	24 783	1 647 509	

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

3.4. Laikotarpis likęs iki sutarties galiojimo termino pabaigos, nebalansiniai straipsniai

Nebalansinių straipsnių analizė pagal laikotarpį, likusį iki sutarties galiojimo termino pabaigos, pateikiama žemiau:

Grupė

2017 m. gruodžio 31 d.	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Paskolų suteikimo įsipareigojimai</i>	171 868	-	-	-	-	-	171 868
<i>Garantijos</i>	33 787	-	-	-	-	-	33 787
<i>Veiklos nuomos įsipareigojimai</i>	96	190	270	485	1 299	122	2 462
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	-	1 451	113	7	-	56	1 627
Iš viso	205 751	1 641	383	492	1 299	178	209 744

Grupė

2016 m. gruodžio 31 d.	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Paskolų suteikimo įsipareigojimai</i>	115 758	-	-	-	-	-	115 758
<i>Garantijos</i>	21 253	-	-	-	-	-	21 253
<i>Veiklos nuomos įsipareigojimai</i>	93	186	261	464	1 341	168	2 513
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	977	178	1 434	241	-	-	2 830
Iš viso	138 081	364	1 695	705	1 341	168	142 354

Bankas

2017 m. gruodžio 31 d.	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Paskolų suteikimo įsipareigojimai</i>	187 367	-	-	-	-	-	187 367
<i>Garantijos</i>	33 814	-	-	-	-	-	33 814
<i>Veiklos nuomos įsipareigojimai</i>	98	194	276	491	1 321	122	2 502
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	-	1 451	113	-	-	56	1 620
Iš viso	221 279	1 645	389	491	1 321	178	225 303

Bankas

2016 m. gruodžio 31 d.	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Paskolų suteikimo įsipareigojimai</i>	140 001	-	-	-	-	-	140 001
<i>Garantijos</i>	21 320	-	-	-	-	-	21 320
<i>Veiklos nuomos įsipareigojimai</i>	102	204	289	514	1 506	215	2 830
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	977	178	1 434	11	-	-	2 600
Iš viso	162 400	382	1 723	525	1 506	215	166 751

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

4. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės

4.1. Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, kurie nėra apskaitomi tikrąja verte

Lentelėje pateikiamos balansinės ir tikrosios vertės tų finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų straipsnių, kurie Banko ir Grupės balansuose nėra apskaityti tikrąja verte. Taikyti turto ir įsipareigojimų vertinimo metodai aprašyti žemiau.

a) Paskolos ir gautinos sumos iš bankų

Trumpalaikių paskolų su kintama palūkanų norma bei vienos nakties indėlių balansinė vertė atitinka jų tikrąją vertę.

Indėlių su fiksuota palūkanų norma tikroji vertė apskaičiuota remiantis diskontuotais pinigų srautais taikant pinigų rinkoje dominuojančias palūkanų normas panašaus termino ir kredito rizikos paskoloms. Naudotas tikrosios vertės nustatymo metodas atitinka tikrosios vertės hierarchijos 3 lygį.

b) Paskolos ir gautinos sumos iš klientų bei finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos iš klientų bei lizingo gautinos sumos yra vertinamos po vertės sumažėjimo. Įvertinta tikroji vertė atitinka diskontuotą planuojamą gauti pinigų srautų sumą tuo pačiu įvertinus ir galimus nuostolius dėl klientų nemokos. Diskonto norma remiasi dabartine rinkos palūkanų norma (naudojamos Lietuvos banko skelbiamos vidutinės paskolų palūkanų normos). Naudotas tikrosios vertės nustatymo metodas atitinka tikrosios vertės hierarchijos 3 lygį.

c) Investiciniai vertybiniai popieriai

Tikroji laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių vertė yra pagrįsta rinkos kainomis arba brokerių/dilerių kotiruotėmis – t.y. naudotas tikrosios vertės vertinimo metodas atitinka tikrosios vertės hierarchijos 1 lygį. Nektiruojamų vertybinių popierių tikroji vertė nustatyta naudojant metodą, atitinkantį tikrosios vertės hierarchijos 3 lygį, ji atitinka diskontuotą planuojamą gauti pinigų srautų sumą, diskontui naudojant dabartinę rinkos palūkanų normą. Koteruojami vertybiniai popieriai įvertinti pagal rinkos kotiruotes sudaro daugiau kaip 99 proc. Grupės investicinių vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, portfelio vertės.

d) Kitų bankų indėliai bei klientams mokėtinos sumos ir specialieji bei skolinimosi fondai

Neapibrėžto termino indėlių, įskaitant palūkanų neuždirbančius indėlius, tikroji vertė atitinka sumą, mokėtiną pagal pareikalavimą.

Indėlių, už kuriuos mokamos fiksuoto dydžio palūkanos, bei specialiųjų ir skolinimosi fondų, kuriais nėra prekiaujama aktyviose rinkose, tikroji vertė yra nustatoma remiantis diskontuotais pinigų srautais taikant diskonto normą, atspindinčią naujai suteikiamų indėlių su panašiu laikotarpiu, likusiu iki termino pabaigos, palūkanų normą. Diskontui naudojamos naujų Šiaulių banko priimamų indėlių palūkanų normos. Naudotas tikrosios vertės nustatymo metodas atitinka tikrosios vertės hierarchijos 3 lygį.

e) Kitas finansinis turtas ir kiti finansiniai įsipareigojimai

Įvertinta kito finansinio turto ir kitų finansinių įsipareigojimų tikroji vertė reikšmingai nesiskiria nuo jų balansinės vertės dėl trumpo šio turto ir įsipareigojimų termino.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Grupė

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
<i>Turtas</i>				
Gautinos sumos iš kitų bankų	2 218	2 218	5 337	5 339
<i>Paskolos</i>	1 098 327	1 117 065	953 609	971 648
<i>Paskolos privatiems klientams:</i>	133 441	136 519	116 564	119 725
Vartojimo paskolos -	70 454	71 624	59 207	61 135
Hipotekinės paskolos -	42 153	44 068	36 562	37 807
Kreditinės kortelės -	3 090	3 083	1 312	1 300
Kitos -	17 744	17 744	19 483	19 483
<i>Paskolos verslo klientams:</i>	964 868	980 528	837 028	851 906
Centrinė ir kita valdžia -	176 102	177 298	189 992	190 527
Didelės įmonės -	89 087	88 907	55 842	55 663
SVĮ -	699 679	714 323	591 194	605 716
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	18	18	17	17
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	91 139	91 558	69 807	71 068
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo	576 260	602 990	524 054	555 368
Vyriausybės obligacijos -	418 063	440 753	420 755	448 376
Įmonių obligacijos -	158 197	162 237	103 299	106 992
Kitas finansinis turtas	10 485	10 485	4 189	4 189
<i>Įsipareigojimai</i>				
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	55 717	55 956	89 793	90 031
Įsipareigojimai klientams	1 648 053	1 656 140	1 495 087	1 503 174
Įsiskolinimai fiziniams asmenims	1 132 861	1 140 658	1 123 634	1 131 431
Įsiskolinimai privačioms bendrovėms	336 410	336 656	267 905	268 151
Kiti	178 782	178 826	103 548	103 592
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	20 003	20 003	-	-
Specialieji ir skolinimo fondai	13 336	13 336	28 326	28 326

Bankas

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
<i>Turtas</i>				
Gautinos sumos iš kitų bankų	2 218	2 218	5 337	5 339
<i>Paskolos</i>	1 102 927	1 121 417	994 155	1 011 032
<i>Paskolos privatiems klientams:</i>	77 455	80 214	67 458	69 427
Vartojimo paskolos -	16 456	17 815	10 322	11 253
Hipotekinės paskolos -	42 153	44 068	36 562	37 807
Kreditinės kortelės -	1 102	1 095	1 113	1 106
Kitos -	17 744	17 236	19 461	19 261
<i>Paskolos verslo klientams:</i>	985 716	1 001 340	867 835	882 662
Centrinė ir kita valdžia -	176 102	177 298	189 992	190 527
Didelės įmonės -	89 087	88 907	55 842	55 663
SVĮ -	720 527	735 135	622 001	636 472
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	39 756	39 863	58 862	58 943
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	90 898	91 453	48 170	49 894
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo	576 260	602 990	524 054	555 368
Vyriausybės obligacijos -	418 063	440 753	420 755	448 376
Įmonių obligacijos -	158 197	162 237	103 299	106 992
Kitas finansinis turtas	9 616	9 616	3 078	3 078
<i>Įsipareigojimai</i>				
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	57 884	58 123	92 079	92 317
Įsipareigojimai klientams	1 648 817	1 656 904	1 495 478	1 503 565
Įsiskolinimai fiziniams asmenims	1 132 861	1 140 658	1 123 634	1 131 431
Įsiskolinimai privačioms bendrovėms	336 843	337 089	268 281	268 527
Kiti	179 113	179 157	103 563	103 607
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	20 003	20 003	-	-
Specialieji ir skolinimo fondai	13 336	13 336	28 326	28 326

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

4.2. Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte

a) Tikrosios vertės hierarchija

TFAS 7 apibrėžia vertinimo metodų hierarchiją remdamasis įvertinimu, ar vertinimo metode naudojami įvestiniai duomenys yra tiesiogiai stebimi rinkoje. Tiesiogiai stebimi rinkoje duomenys atspindi rinkos informaciją, surinktą iš nepriklausomų šaltinių; tiesiogiai rinkoje nestebimi duomenys atspindi Grupės vadovybės vertinimą apie rinką. Šie du įvestinių duomenų tipai lemia tokią tikrųjų verčių nustatymo hierarchiją:

- Pirmasis lygis – identiško Grupės turimam turto ir įsipareigojimų kotiruojamos kainos (nekoreguotos) stebimos aktyvioje rinkoje (pvz., NASDAQ OMX VP birža, Londono VP birža, Frankfurto VP birža) ar viešos kainos kotiruotės (pvz., LR vyriausybės obligacijoms litais, naudojamos vidutinės šių VP kainų kotiruotės iš aktyviausių bankų dalyvaujančių LR vyriausybės VP aukcionuose). Šio lygio vertinimas naudojamas listinguojamiems nuosavybės vertybiniais popieriams bei skolos vertybiniais popieriams, kotiruojamiems biržoje arba kurių kainų kotiruotės skelbiamos viešai.
- Antrasis lygis – įvestiniai duomenys, kurie nėra kotiruojamos kainos, įtrauktos į pirmojo lygio vertinimą. Šie duomenys arba yra tiesiogiai stebimi rinkoje, arba netiesiogiai (t.y. išvestiniai duomenys). Grupė remiasi antrojo lygio išvestiniais duomenimis vertindama valiutos išvestinių finansinių priemonių ir su akcijų kainomis susijusių išvestinių finansinių priemonių tikrąją vertę.
- Trečiasis lygis – įvestiniai duomenys nėra paremti tiesiogiai rinkoje stebima informacija. Trečiojo lygio tikrosios vertės nustatymo principais Grupė remiasi vertindama turimas investicijas į nelistinguojamus nuosavybės vertybinius popierius, su palūkanų normos žemiausia riba kintamų palūkanų normų paskolų sutartyse susijusias išvestines finansines priemones ir įsipareigojimus, po pirminio vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius). Šių finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas išsamiau aprašytas poskyryje „Pagrindiniai modeliai, naudojami vertinant Trečiuoju lygiu vertinamas finansines priemones“ (Finansinės rizikos valdymo atskleidimo skyriuje 4.2.b).

b) Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertinimas remiantis tikrosios vertės hierarchija

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
PIRMASIS LYGIS				
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)				
Listinguojami nuosavybės vertybiniai popieriai	470	470	409	409
Investicinių fondų vienetai	18 112	55	17 228	31
Vyriausybių obligacijos	13 406	5 905	27 040	18 081
Įmonių obligacijos	16 574	11 241	12 695	7 527
Parduoti skirtas finansinis turtas				
Vyriausybių obligacijos	-	-	-	-
Įmonių obligacijos	10 914	10 914	17 034	16 631
Investicinių fondų vienetai	3 938	214	1 047	107
Iš viso Pirmojo vertinimo lygio finansinio turto	63 414	28 799	75 453	42 786
ANTRASIS LYGIS				
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)				
Išvestinės finansinės priemonės	747	747	3 417	3 417
Iš viso Antrojo vertinimo lygio finansinio turto	747	747	3 417	3 417
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)				
Išvestinės finansinės priemonės	(1 894)	(1 894)	(175)	(175)
Iš viso Antrojo vertinimo lygio finansinių įsipareigojimų	(1 894)	(1 894)	(175)	(175)
TREČIASIS LYGIS				
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)				
Išvestinės finansinės priemonės	2 284	2 284	5 566	5 270
Įmonių obligacijos	609	609	50	50
Nelistinguojami nuosavybės vertybiniai popieriai	4	4	5	5
Parduoti skirtas finansinis turtas				
Įmonių obligacijos	408	-	-	-
Nelistinguojami nuosavybės vertybiniai popieriai	1 212	414	1 087	766
Iš viso Trečiojo vertinimo lygio finansinio turto	4 517	3 311	6 708	6 091
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)				
Subordinuota paskola	(34 203)	(34 203)	(22 064)	(22 064)
Iš viso Trečiojo vertinimo lygio finansinių įsipareigojimų	(34 203)	(34 203)	(22 064)	(22 064)

2017 m. ir 2016 m. tarp hierarchijos lygių perkėlimų nebuvo.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Lentelėje pateikiama Trečiojo vertinimo lygio finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčių 2017 m. ir 2016 m. analizė:

	Nelistinguojami vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)		Nelistinguojami skirti parduoti nuosavybės vertybiniai popieriai		Išvestinės finansinės priemonės		Tikrąja verte per pelną (nuostolius) vertinami finansiniai įsipareigojimai	
	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.
Vertė sausio 1 d.	55	25	1 087	2 314	5 566	8 183	22 064	20 457
Įsigijimai / Pripažinimas	2 062	50	580	655	-	-	-	-
Pardavimai	(1 509)	-	-	(1 821)	-	-	-	-
Išpirkimas	-	(18)	-	-	-	-	-	-
Pripažinimo nutraukimas	-	-	-	-	(392)	(699)	-	-
Pokytis dėl sukauptų / išmokėtų palūkanų	5	(2)	8	-	-	-	-	(37)
Perkainojimas per kitas bendrąsias pajamas	-	-	(55)	(61)	-	-	-	-
Perkainojimas per pelną (nuostolius)	-	-	-	-	(2 890)	(1 918)	12 139	1 644
Vertė gruodžio 31 d.	613	55	1 620	1 087	2 284	5 566	34 203	22 064

	Nelistinguojami vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)		Nelistinguojami skirti parduoti nuosavybės vertybiniai popieriai		Išvestinės finansinės priemonės		Tikrąja verte per pelną (nuostolius) vertinami finansiniai įsipareigojimai	
	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.
Vertė sausio 1 d.	55	25	766	2 069	5 270	7 645	22 064	20 457
Įsigijimai / Pripažinimas	2 062	50	-	400	-	-	-	-
Pardavimai	(1 509)	-	(297)	(1 642)	-	-	-	-
Išpirkimas	-	(18)	-	-	-	-	-	-
Pripažinimo nutraukimas	-	-	-	-	(392)	(699)	-	-
Pokytis dėl sukauptų / išmokėtų palūkanų	5	(2)	-	-	-	-	-	(37)
Perkainojimas per kitas bendrąsias pajamas	-	-	(55)	(61)	-	-	-	-
Perkainojimas per pelną (nuostolius)	-	-	-	-	(2 594)	(1 676)	12 139	1 644
Vertė gruodžio 31 d.	613	55	414	766	2 284	5 270	34 203	22 064

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Bendras rezultatas iš finansinių priemonių, vertinamų Trečiuoju lygiu, įtrauktas į pelno (nuostolių) ataskaitą	(15 029)	(14 733)	(3 562)	(3 320)

Pagrindiniai modeliai, naudojami vertinant III lygiu vertinamas finansines priemones:

Išvestinės finansinės priemonės, susijusios su minimalia palūkanų norma kintamos palūkanų normos paskolų sandoriuose (taip pat žr. 12 pastabą): opcionų vertinimui naudojamas Black-Scholes modelis. Dalis duomenų (pvz., EURIBOR, EURIBOR būsimų palūkanų kreivės, EURIBOR dabartinių palūkanų kreivės) gaunama iš rinkos, ir dalis duomenų (pvz., EURIBOR palūkanų normų kintamumo įvertis) remiasi Grupės darbuotojų ekspertiniu vertinimu.

Palūkanų normos kreivės padidėjimas 1 procentiniu punktu sąlygotų 2 221 tūkst. Eur Grupės ir Banko išvestinių finansinių priemonių vertės sumažėjimą: (2016 m. – 3 077 tūkst. Eur Grupės ir 2 980 tūkst. Eur Banko). Sumažėjimas būtų apskaitytas pelne (nuostoliuose). Palūkanų normos kreivės sumažėjimas 1 procentiniu punktu sąlygotų 2 274 tūkst. Eur Grupės ir Banko išvestinių finansinių priemonių vertės padidėjimą (2016 m. – 5 037 tūkst. Eur Grupės ir 4 876 tūkst. Eur Banko). Padidėjimas būtų apskaitytas pelne (nuostoliuose). EURIBOR palūkanų normų kintamumo padidėjimas 1 procentiniu punktu sąlygotų 44 tūkst. Eur Grupės ir Banko išvestinių finansinių priemonių vertės padidėjimą (2016 m. – 88 tūkst. Eur Grupės ir 85 tūkst. Eur Banko). EURIBOR palūkanų normų kintamumo sumažėjimas 1 procentiniu punktu sąlygotų 39 tūkst. Eur Grupės ir Banko išvestinių finansinių priemonių vertės sumažėjimą (2016 m. – 68 tūkst. Eur Grupės ir 66 tūkst. Eur Banko).

Vertinimas atliekamas kas mėnesį Grupės darbuotojų, kai kurių parametru, pvz. dabartinių ir ateities sandorių kreivių, duomenys gaunami tiesiogiai iš viešai prieinamų šaltinių (Bloomberg, Reuters), o EURIBOR dabartinių sandorių kintamumo įvertis apskaičiuojamas remiantis ekspertiniu Grupės darbuotoju vertinimu. Atliekant šį vertinimą, atsižvelgiama į faktinius istorinius duomenis ir daromos ekspertinės prielaidos dėl tikėtinų kitimo kryptį.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Tikraja verte per pelną (nuostolius) vertinami finansiniai įsipareigojimai (taip pat žr. 30 pastabą): finansinio įsipareigojimo išvestinės finansinės priemonės dalis pirminio pripažinimo metu įvertinta naudojant *Black-Scholes* modelį, ir vėliau vertinta naudojant šį modelį kiekvieną ataskaitinę datą. Subordinuota paskola 2017 m. finansinėse ataskaitose įvertinta remiantis prielaida, kad ERPB pasinaudos turima konversijos teise ir per 2018 metus konvertuos subordinuotą paskolą į akcijas. Modelyje naudoti įvairūs parametrai: nerizikinga palūkanų norma (panašaus termino LR VVP rinkos pajamingumas), dabartinė Banko akcijų vertė ir šios vertės istorinis kintamumas už laikotarpį, lygų dienų skaičiui, likusiam iki konvertavimo galimybės įsigaliojimo, prognozuojama akcijos buhalterinė vertė numanomos sandorio pabaigos datai (akcijos buhalterinės vertės prognozėms buvo naudoti planuojamų veiklos rezultatų ir kapitalo didinimų duomenys). Banko akcijų kainos augimas per 2017 m. (per metus akcijų kaina išaugo 57 proc.) buvo pagrindinis faktorius, nulėmęs reikšmingą išvestinės finansinės priemonės įsipareigojimo dalies vertės padidėjimą 2017 m. Finansinio įsipareigojimo skolos dalis buvo įvertinta naudojant grynąją esamąją įvertintų diskontuotų pinigų srautų vertę. Skaičiavimui naudota diskonto norma 2,00 proc. (2016 m. - 6,70 proc.) - šis dydis paremtas Grupės darbuotojų ekspertiniais vertinimais. Diskonto normos sumažėjimui didžiausios įtakos turėjo 2017 m. pagerėjęs Banko kredito reitingas ir prielaidų dėl paskolos apmokėjimo datos pasikeitimas.

Subordinuotos paskolos vertė susideda iš:

	2017 m.	2016 m.
<i>Finansinio įsipareigojimo išvestinės finansinės priemonės dalis</i>	12 990	3 132
<i>Finansinio įsipareigojimo skolos dalis</i>	21 213	18 932
Tikraja verte per pelną (nuostolius) vertinamo finansinio įsipareigojimo vertė, iš viso:	34 203	22 064

Modelio jautrumas įvairių parametru pokyčiams pateiktas lentelėje žemiau:

2017 m. gruodžio 31 d.:

Parametras	Parametro pokytis	Įtaka įsipareigojimo tikrajai vertei
<i>Nerizikinga palūkanų norma</i>	Padidėjimas 50 bp	Padidėjimas 37 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 50 bp	Sumažėjimas 37 tūkst. Eur
<i>Dabartinė akcijų vertė</i>	Padidėjimas 10 proc.	Padidėjimas 3 309 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 10 proc.	Sumažėjimas 3 309 tūkst. Eur
<i>Prognozuojama akcijos BV*</i>	Padidėjimas 10 proc.	Sumažėjimas 2 998 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 10 proc.	Padidėjimas 3 665 tūkst. Eur
<i>Diskonto norma, naudojama diskontuoti įsipareigojimo skolos dalies būsimojus pinigų srautus</i>	Padidėjimas 100 bp	Sumažėjimas 187 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 100 bp	Padidėjimas 191 tūkst. Eur
<i>Perkainojimo dalis, priskirtina paties įsipareigojimo kredito rizikai</i>	Kredito reitingas padidėjo vienu laipteliu (nuo Ba1 iki Baa3)	Padidėjimas 40 tūkst. Eur

* buhalterinė vertė

Jeigu ankstesnėse finansinėse ataskaitose naudotas scenarijus būtų nepasikeitęs (t.y. vadovybė būtų tikėjusi, kad paskola bus gražinta 2023 m.), subordinuotos paskolos tikroji vertė būtų buvusi didesnė 324 tūkst. Eur, nes diskontuota finansinio įsipareigojimo skolos dalies vertė būtų buvusi didesnė.

2016 m. gruodžio 31 d.:

Parametras	Parametro pokytis	Įtaka įsipareigojimo tikrajai vertei
<i>Nerizikinga palūkanų norma</i>	Padidėjimas 50 bp	Padidėjimas 67 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 50 bp	Sumažėjimas 67 tūkst. Eur
<i>Dabartinė akcijų vertė</i>	Padidėjimas 10 proc.	Padidėjimas 1 601 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 10 proc.	Sumažėjimas 1 286 tūkst. Eur
<i>Prognozuojama akcijos BV*</i>	Padidėjimas 10 proc.	Sumažėjimas 1 178 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 10 proc.	Padidėjimas 1 784 tūkst. Eur
<i>Diskonto norma, naudojama diskontuoti įsipareigojimo skolos dalies būsimojus pinigų srautus</i>	Padidėjimas 100 bp	Sumažėjimas 909 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 100 bp	Padidėjimas 969 tūkst. Eur
<i>Perkainojimo dalis, priskirtina paties įsipareigojimo kredito rizikai</i>	Kredito reitingas padidėjo vienu laipteliu (nuo Ba2 iki Ba1)	Padidėjimas 343 tūkst. Eur

* buhalterinė vertė

Vertinimas atliekamas Grupės darbuotojų kas ketvirtį. Duomenys kai kuriems parametrams, pvz., nerizikinga palūkanų norma, akcijų rinkos kaina, gaunami tiesiogiai iš viešų šaltinių (Lietuvos banko, Bloomberg, vertybinių popierių biržų), kai kuriems parametrams, pvz., akcijų kainų kintamumas, apskaičiuojami iš duomenų gautų iš viešų šaltinių (Bloomberg, vertybinių popierių biržų), ir duomenys kai kuriems parametrams, pvz., prognozuojamai akcijos buhalterinei vertei, gaunami iš viešai neprieinamų vidinių Grupės dokumentų. Duomenys, naudojami finansinio įsipareigojimo skolos dalies tikrosios vertės nustatymui (t.y. diskonto norma) remiasi Grupės darbuotojų ekspertiniais vertinimais.

Nelistinguojami nuosavybės vertybiniai popieriai. Grupė dažniausiai naudoja šias tikrosios vertės nustatymo priemones: išorinių nepriklausomų atestuotų vertintojų atliekami vertinimai bei Grupės darbuotojų atliekami diskontuotų finansinės priemonės piniginių srautų įvertinimai. Nelistinguojamų nuosavybės vertybinių popierių tikrosios vertės nustatymo principai aprašyti Vertybinių popierių apskaitos instrukcijoje.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

4.3. Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų sudengimas

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. finansinių priemonių tarpusavio užskaitos ir kitos panašios sutartys, kurių vykdymo atveju finansinių priemonių tikrosios vertės būtų sudengtos ir būtų atsiskaitoma grynąja visų finansinių priemonių verte su atskira sandorio šalimi, yra sudarytos tik valiutos išvestinių finansinių priemonių atžvilgiu. 2017 m. gruodžio 31 d. išvestinių finansinių priemonių, kurioms būtų taikomos šios sutartys, suma turte buvo 125 tūkst. Eur, o įsipareigojimuose – 1 207 tūkst. Eur. 2016 m. gruodžio 31 d. išvestinių finansinių priemonių, kurioms būtų taikomos šios sutartys, suma turte buvo 3 270 tūkst. Eur, o įsipareigojimuose – 29 tūkst. Eur.

Sudarydama atvirkštinius atpirkimo sandorius (įtraukti į klientams suteiktų paskolų straipsnį finansinės būklės ataskaitoje), Grupė gauna užstatą, kurį sudaro rinkoje kotiruojami vertybiniai popieriai. Atvirkštinių atpirkimo sandorių bendroji vertė sudarė: 2017 m. gruodžio 31 d. 2 314 tūkst. Eur, 2016 m. gruodžio 31 d. 1 031 tūkst. Eur. Gauti kaip užstatas už atvirkštinius atpirkimo sandorius vertybiniai popieriai sandorio galiojimo metu gali būti užstatomi arba parduodami, tačiau turi būti grąžinami užstato davėjui sandorio pabaigos dieną.

4.4. Finansinių priemonių klasės

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, pateiktų Finansinės padėties ataskaitoje, priskyrimas finansinių priemonių klasėms pateiktas lentelėje žemiau:

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
FINANSINIS TURTAS				
<i>Finansinis turtas, privalomai vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius):</i>				
<i>Prekybiniai vertybiniai popieriai</i>	29 632	18 284	38 759	26 103
<i>vyriausybių obligacijos -</i>	11 920	5 905	25 619	18 131
<i>įmonių obligacijos -</i>	17 183	11 850	12 695	7 527
<i>nuosavybės vertybiniai popieriai -</i>	529	529	445	445
<i>Vertybiniai popieriai, pirminio pripažinimo metu pasirinkti vertinti tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	19 543	-	18 668	-
<i>vyriausybių obligacijos -</i>	1 486	-	1 471	-
<i>įmonių obligacijos -</i>	-	-	-	-
<i>nuosavybės vertybiniai popieriai -</i>	18 057	-	17 197	-
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	3 031	3 031	8 983	8 687
<i>Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas:</i>				
<i>Skirti parduoti investiciniai vertybiniai popieriai</i>	16 472	11 542	19 168	17 504
<i>vyriausybių obligacijos -</i>	-	-	-	-
<i>įmonių obligacijos -</i>	11 322	10 914	17 034	16 631
<i>nuosavybės vertybiniai popieriai -</i>	5 150	628	2 134	873
<i>Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina:</i>				
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	129 738	126 591	153 867	152 111
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų</i>	2 218	2 218	5 337	5 337
<i>Klientams suteiktos paskolos</i>	1 098 327	1 102 927	953 609	994 155
<i>paskolos finansų institucijoms -</i>	18	39 756	17	58 862
<i>paskolos privatiems klientams (mažmeninės): vartojimo paskolos -</i>	70 454	16 456	59 207	10 322
<i>paskolos privatiems klientams (mažmeninės): hipotekinės paskolos -</i>	42 153	42 153	36 562	36 562
<i>paskolos privatiems klientams (mažmeninės): kreditinės kortelės -</i>	3 090	1 102	1 312	1 113
<i>paskolos privatiems klientams (mažmeninės): kitos -</i>	17 744	17 744	19 483	19 461
<i>paskolos verslo klientams: SVĮ -</i>	699 679	720 527	591 194	622 001
<i>paskolos verslo klientams: didelės įmonės -</i>	89 087	89 087	55 842	55 842
<i>paskolos verslo klientams: centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai -</i>	176 102	176 102	189 992	189 992
<i>Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos</i>	91 139	90 898	69 807	48 170
<i>iš privačių klientų -</i>	15 993	15 889	12 113	7 319
<i>iš verslo klientų -</i>	75 146	75 009	57 694	40 851
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo</i>	576 260	576 260	524 054	524 054
<i>vyriausybių obligacijos -</i>	418 063	418 063	420 755	420 755
<i>įmonių obligacijos -</i>	158 197	158 197	103 299	103 299
<i>Kitas finansinis turtas</i>	10 485	9 616	4 189	3 078
Iš viso finansinio turto	1 976 845	1 941 367	1 796 441	1 779 199
FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI				
<i>Finansiniai įsipareigojimai, privalomai vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):</i>				
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	1 894	1 894	175	175
<i>Finansiniai įsipareigojimai, pirminio pripažinimo metu pasirinkti vertinti tikrąja verte per pelną (nuostolius):</i>				
<i>Subordinuota paskola</i>	34 203	34 203	22 064	22 064
<i>Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina:</i>				
<i>Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms</i>	55 717	57 884	89 793	92 079
<i>Klientams mokėtinos sumos</i>	1 648 053	1 648 817	1 495 087	1 495 478
<i>privatiems asmenims -</i>	1 132 861	1 132 861	1 123 634	1 123 634
<i>privačioms bendrovėms -</i>	336 410	336 843	267 905	268 281
<i>kitos -</i>	178 782	179 113	103 548	103 563
<i>Specialieji ir skolinimo fondai</i>	13 336	13 336	28 326	28 326
<i>Išleisti skolos vertybiniai popieriai</i>	20 003	20 003	-	-
<i>Kiti finansiniai įsipareigojimai</i>	11 876	7 945	11 781	7 544
Iš viso finansinių įsipareigojimų	1 785 082	1 784 082	1 647 226	1 645 666

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

5. Rizika, patiriama dėl draudimo veiklos

Banko patronuojamoji įmonė „Bonum Publicum“ (Įmonė) teikia gyvybės draudimo paslaugas.

Draudimo rizika

Draudimo rizika kyla dėl draudimo įmokų skaičiavimuose naudotų prielaidų apie draudiminių įvykių tikimybes, įvykių atsitikimo laiko, prognozuojamų draudimo išmokų dydžio neatitikimo realiai padėčiai. Ši rizika yra atsitiktinė ir todėl neprognozuojama.

Pagrindinė rizika, kurią Įmonė patiria iš draudimo sutarčių portfolio, kurio kainodarai ir techninių atidėjinių sudarymui taikoma tikimybių teorija, yra ta, kad faktinės draudimo išmokos viršys pripažintų draudimo įsipareigojimų sumą. Tai galėtų įvykti, jeigu draudimo išmokų dažnumas arba dydis būtų didesnis nei prognozuojamas. Draudimo įvykiai yra atsitiktiniai, faktinis draudimo išmokų skaičius ir dydis kiekvienais metais skirsis nuo įverčio, gauto naudojant statistinius metodus.

Įmonė prisiima mirtingumo, sergamumo, išgyvenimo, mirtingumo bei traumingumo dėl nelaimingo atsitikimo rizikas.

Įmonė valdo prisiimamą draudimo riziką vertindama apdraustų asmenų sveikatą, gyvenimo įpročius, apdrausto asmens šeimos sveikatos istoriją. Įmonė naudoja kelių rizikos lygių sistemą, siekdama užtikrinti, kad draudimo įmoka atitiks apdraustojo asmens sveikatos būklę.

Didėjant Įmonės valdomam rizikų portfeliui bei didėjant apdraustųjų skaičiui, natūraliai mažėja tikėtinų išmokų dažnio svyravimai ir draudimo rizikų nuostolingumų svyravimai. Be to, labiau diversifikuotam rizikų portfeliui mažiau įtakos turi viešos atskiros draudimo rizikos dažnio svyravimai. Įmonė numachiui diversifikuoti prisiimamas draudimo rizikas ir pasiekti pakankamai dideles kiekvienos prisiimamos rizikos apimtį tam, kad sumažintų tikėtinus rizikų nuostolingumo svyravimus.

Šiuo metu nenustatyta reikšmingos priklausomybės tarp Įmonės prisiimamų rizikų ir rizikos apdraudimo vietos. Tačiau netinkama koncentracija galėtų turėti įtakos viso portfelio draudimo išmokų lygiui.

Rizikos koncentracija, matuojama kaip prisiimtų rizikų draudimo sumų dydis:

	2017 m.	2016 m.
<i>Terminas</i>	4,18 proc.	4,81 proc.
<i>Mirtis</i>	30,56 proc.	29,73 proc.
<i>Kritinė liga</i>	10,72 proc.	10,94 proc.
<i>Mirtis dėl nelaimingo atsitikimo</i>	12,88 proc.	11,96 proc.
<i>Trauma</i>	41,66 proc.	42,56 proc.

Įmonė valdo šias rizikas naudodama draudimo rizikos vertinimo strategiją ir perdraudimo susitarimus.

Draudimo rizikos vertinimo strategijos tikslas – užtikrinti, kad prisiimamos rizikos būtų tinkamai diversifikuotos pagal tipus ir draudimo išmokų lygį.

Įmonė laikosi konservatyvumo ir atsargumo principų nustatant draudimo rizikos prisiėmimo kainą, dėl to bet kurios draudimo rizikos nuostolių lygio padidėjimas reikšmingai nepaveiktų Grupės rezultato.

Mirtingumo ir sergamumo rizikos

Mirtingumo, sergamumo, traumingumo rizikos kyla dėl optimistinių prielaidų apie būsimą mirtingumą, sergamumą bei traumingumą, naudotų draudimo įmokų skaičiavimuose, kurios sąlygotų, kad būsimos draudimo įmokos bus nepakankamos padengti būsimas išmokas mirties, ligos, traumos atveju. Mirtingumo, sergamumo rizikų didėjimui gali turėti įtakos epidemijos (AIDS, SARS), pandemijos, gyvenimo būdo pasikeitimas - valgyto, rūkymo, judėjimo įpročių pasikeitimas.

Išgyvenimo rizika kyla dėl ilgesnės negu buvo planuota gyvenimo trukmės. Šį didėjimą lemia medicinos mokslo vystymas, gerinama sveikatos priežiūros sistema, augantis gyvenimo lygis.

Traumingumo rizikos didėjimui gali turėti įtakos darbų saugos nesilaikymas darbo vietose, pasenusių technologijų naudojimas, didėjantis avaringumas.

Kadangi Įmonė savo veiklą vykdo neseniai ir dar neturi pakankamai sukaupusi mirtingumo, sergamumo bei traumingumo statistikos, todėl vertinama mirtingumo, traumingumo rizikas, naudoja Lietuvos gyventojų mirtingumo, traumingumo duomenis. Vertindama sergamumo riziką, naudojami perdraudimo kompanijos, turinčios ilgametę analogiškos veiklos patirtį, pateiktomis sergamumo lentelėmis.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Pelnas (nuostoliai) ir draudimo įsipareigojimai labiausiai jautrūs mirtingumo, negalios/sergamumo, nutraukimų, išlaidų rodiklių bei diskonto normų pasikeitimams. Šie pasikeitimai vertinami atliekant įsipareigojimų pakankamumo testą ir nustatant pakankamą draudimo įsipareigojimų vertę.

Aukščiau minėtų kintamųjų galimi pokyčiai gali turėti reikšmingos įtakos draudimo įsipareigojimų pokyčiams ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Šie pagrįstai tikėtini pokyčiai neatspindi nei numatomų kintamųjų pokyčių, nei kintamųjų pokyčių pagal blogiausią scenarijų.

Analizė buvo atlikta keičiant atitinkamą kintamąjį, kitus kintamuosius paliekant konstanta bei neatsižvelgiant į susijusio turto vertės pasikeitimus.

Jautrumas buvo apskaičiuotas vertinant nepalankesnę pokyčio kryptį, dėl to, buvo vertintas 10 proc. mirtingumo, negalios/sergamumo, įmokų nemokėjimo, išlaidų rodiklių padidėjimas. Vertinant jautrumą diskonto normai, pateikiami 100 bazinių punktų dydžio abiejų kryptių pokyčiai.

Įmonės jautrumas svarbiausių rodiklių pokyčiams, kurie turi reikšmingą įtaką, 2017 m. gruodžio 31 d.

Rodiklis	Rodiklio pokytis	Pelno (nuostolių) pokytis	Draudimo įsipareigojimų pokytis
Mirtingumas	10 proc.	(415)	415
Ilgamžiškumas	10 proc.	(13)	13
Negalia/Sergamumas	10 proc.	(293)	293
Nutraukimai	10 proc.	(211)	211
Išlaidos	10 proc.	(721)	721
Diskonto norma	100 bp	1 129	(1 129)
	(100 bp)	(1 519)	1 519

Įmonės jautrumas svarbiausių rodiklių pokyčiams, kurie turi reikšmingą įtaką, 2016 m. gruodžio 31 d.

Rodiklis	Rodiklio pokytis	Pelno (nuostolių) pokytis	Draudimo įsipareigojimų pokytis
Mirtingumas	10 proc.	(417)	417
Ilgamžiškumas	10 proc.	(12)	12
Negalia/Sergamumas	10 proc.	(277)	277
Nutraukimai	10 proc.	(230)	230
Išlaidos	10 proc.	(680)	680
Diskonto norma	100 bp	1 134	(1 134)
	(100 bp)	(1 482)	1 482

Nuostolingumas pagal draudimo grupes:

	2017 m. (proc.)	2016 m. (proc.)
Ne gyvybės draudimas		
Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	-	(598,5)
Gyvybės draudimas		
Universalus gyvybės draudimas su kintančiu kapitalu	14,6	14,4
Gyvybės rizikos draudimas	6,5	(24,6)
Gyvybės kaupiamasis draudimas	14,6	10,9
Studijų draudimas	135,3	50,6
Pensijų draudimas	18,7	11,6
Bendras nuostolingumas	16,0	13,7

Nuostolingumas pagal draudimo grupes buvo apskaičiuotas padalinus draudimo grupės išmokų sąnaudų sumą iš uždirbtų įmokų.

Žalų vėlavimo rizika

Žalų vėlavimo rizika – tai rizika, kad draudiminis įvykis jau yra įvykęs, tačiau apie jį Įmonė dar nėra informuota. Jeigu ataskaitiniais metais vėluojančių žalų dalis būtų padidėjusi arba sumažėjusi 10 proc., tai būtų neženkliai paveikę Įmonės rezultatą - Įmonės pelnas būtų sumažėjęs arba padidėjęs 7 tūkst. Eur (2016 m. – 11 tūkst. Eur).

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Nutrūkimų rizika

Nutrūkimų rizika – tai rizika, kai draudimo sutartis gali būti nutraukta draudėjo iniciatyva anksčiau negu draudimo laikotarpio pabaiga. Per ataskaitinius metus išmokėtos išperkamosios sumos pagal nutrūkusias sutartis sudarė dalį (2017 m. – 7,7 proc., 2016 m. – 5,8 proc.) gyvybės draudimo matematinio, išskyrus perkeltų įmokų, techninio atidėjimo, suformuoto ataskaitinio laikotarpio pabaigai. Kadangi Įmonės techniniai atidėjimai kiekvienai draudimo sutarčiai yra ne mažesni nei mokama išperkamoji suma nutraukiant sutartį, todėl, padidėjus nutrūkimams, tai tiesiogiai neturėtų įtakos Įmonės rezultatams. Tačiau nutrūkimų didėjimas mažina būsimas Įmonės pajamas.

Įmonė šią riziką valdo, vykdydama nutrūkimų prevenciją, pranešdama klientams apie galimą sutarties nutrūkimą dėl įmokų nemokėjimo, siūlydama pakeisti draudimo sutarties sąlygas, atsižvelgiant į esamą situaciją.

Techninių atidėjinių nepakankamumo rizika

Techninių atidėjinių nepakankamumo rizika – tai rizika, kad apskaičiuotini draudimo techniniai atidėjimai bus nepakankami Įmonės prisiimtiems draudimo įsipareigojimams atspindėti (padengti). Siekiant sumažinti techninių atidėjinių nepakankamumo riziką Įmonėje periodiškai testuojamas techninių atidėjinių pakankamumas ir užtikrinamas nustatytų limitų laikymasis.

6. Operacinė rizika

Operacinė rizika – tai rizika patirti nuostolių dėl netinkamų arba neįgyvendintų vidaus kontrolės procesų, darbuotojų klaidų ir (ar) neteisėtų veiksmų bei informacinių sistemų veiklos sutrikimų arba dėl išorės įvykių įtakos.

Banko operacinės rizikos valdymo principai: tinkamai identifikuoti ir įvertinti operacinę riziką; diegiant veiksmingą vidaus kontrolę, užkirsti kelią didesniems operacinės rizikos įvykiams ir nuostoliams; tinkamai organizuoti ir prižiūrėti vidaus kontrolės aplinką, nuolat peržiūrint taikomus kontrolės metodus; lėšas ir laiką sukonzentruoti pagrindinių operacinės rizikos šaltinių nustatymui bei valdymui visose Banko veiklos srityse.

Bankas yra parengęs bei nuolat tobulina Bankui ir Banko grupės įmonėms taikomus operacinės rizikos valdymo principus ir priemones, kurie yra apibrėžti Banko operacinės rizikos valdymo tvarkoje ir yra sudėtinė Banko veiklos rizikos valdymo politikos dalis.

Bankas yra įdiegęs šias operacinės rizikos valdymo priemones – Banko operacinės rizikos įvykių registravimo sistemą, kurios veikimą aprašo Operacinės rizikos įvykių registravimo instrukcija, įvykiai registruojami administracinėje informacinėje sistemoje (AIS); operacinės rizikos indikatorių bei jų limitų stebėjimo sistemą. Bankas kartą metuose atlieka operacinės rizikos savęs įsivertinimą, atlieka naujų produktų rizikos vertinimą. Banke reglamentuoti principai, skirti patikimai ir tinkamai vidaus kontrolės sistemai užtikrinti, reglamentuoti Banko veiklos tęstinumo organizavimo reikalavimai.

2017 metais Bankas ir toliau tobulino operacinės rizikos valdymo ir vidaus kontrolės sistemą, atnaujino ypatingai reikšmingų operacinės rizikos įvykių tyrimo atlikimo procesą. Tobulino Veiklos tęstinumo organizavimą, t.y. parengė pagrindinių veiklos procesų ir kritinių Banko informacinių sistemų tęstinumo instrukcijas. Peržiūrėjo bei plėtė naudojamų rizikos indikatorių spektrą. Rengiant naujų Banko darbuotojų operacinės rizikos mokymus, stiprino darbuotojų operacinės rizikos supratimą.

2018 metais Bankas ir toliau tobulins operacinės rizikos valdymo ir vidaus kontrolės sistemas. Dėmesys bus skiriamas Banko veiklos tęstinumo valdymui: ekstremalių situacijų ir Banko informacinių sistemų IT incidentų valdymo procesų tobulinimui.

7. IT rizika

Banko veikla stipriai priklauso nuo IT sprendimų, todėl IT rizikos valdymo svarba išlieka didelė. 2016 m. pabaigoje buvo patvirtinta IT rizikos valdymo tvarka, kurioje buvo apibrėžti IT rizikos valdymo tikslai, kryptys ir priemonės. Pagal šią tvarką, apibrėžti IT rizikos rodikliai, kurie yra stebimi ir kas mėnesį pateikiami Rizikų valdymo komitetui. Remiantis šia tvarka, įvykdyta Banko IT sistemos naudotojų apklausa, parodžiusi rizikingiausias IT sritis iš naudotojų perspektyvos. Banko IT sistemų veiklos tęstinumo problemineis atvejais planas buvo atnaujintas 2017 m., taip užtikrinant tęstinę pagrindinių Banko IT sistemų veiklą incidentų atveju. Kaip ir ankstesniais metais, didelės pastangos buvo skiriamos tinkamam procesų dokumentavimui, efektyvių procedūrų kūrimui, naudotojų ir IT personalo apmokymams, prieigų valdymui ir skaitmeninei saugai.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

8. Atitikties rizika

Atitikties rizikai Banke priskiriama tokia rizika, kad Banko veikla neatitiks finansinių institucijų veiklą reguliuojančių nacionalinių teisės aktų, EBA (angl. European Banking Authority), ESMA (angl. European Security and Markets Authority) ir Lietuvos banko gairių ir pozicijų reikalavimų. Atitikties funkcijos sritys Banke yra nustatytos atsižvelgiant į veiklos mastą, vykdomos veiklos sudėtingumą, atliekamas operacijas ir jų rizikos lygį, o taip pat į galimas sankcijas už atitinkamų teisės aktų pažeidimus. Atitikties funkcija reguliariai atlieka atitikties rizikos vertinimą taikant rizikos vertinimo pagrįstą metodą (angl. risk-based approach) ir informuoja banko vadovybę apie nustatytas rizikas bei jų mažinimo priemones. 2017 m. Banke atitikties funkcija aktyviai buvo vykdoma pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos srityje, įgyvendinant atnaujinto LR Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reguliavimo reikalavimus, susijusius su Europos Sąjungos Parlamento priimta ketvirtąja Kovos su pinigų plovimu direktyva (angl. Fourth Anti-Money Laundering Directive). Didelis dėmesys skirtas ir dviems banke įgyvendinamiems pokyčiams procesuose: MiFID II reguliavimui, keičiančiam investicinių paslaugų teikimą ir asmens duomenų apsaugos reguliacijos pasikeitimams.

9. Modelių rizika

Bankas apibrėžia modelių riziką kaip riziką patirti finansinių nuostolių, priimti neteisingų verslo sprendimų ar publikuoti neteisingų atskleidimų dėl modelių naudojimo. 2017 m. pabaigoje buvo patvirtinta modelių rizikos valdymo tvarka. 2018 m. ketinama imtis jos įgyvendinimo žingsnių – sukurti Banke naudojamų modelių sąrašą ir pradėti modelių validavimo procesus.

10. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Be reguliariai atliekamo įvairių rizikos rūšių vertinimo ir kapitalo poreikio apskaičiavimo, Grupė atlieka testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kuris yra Banko Vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo proceso (ICAAP) sudėtinė dalis. Testavimas apima rizikos rūšis, identifikuotas reikšmingomis savęs vertinimo metu. Šio testavimo metu įvertinama, ar Grupės kapitalo pakaktų padengti galimus nuostolius dėl pablogėjusios Grupės finansinės padėties. Vadovaujantis Lietuvos banko nustatytais reikalavimais visų rizikų testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas kartą per metus.

11. Kapitalo valdymas

Grupės kapitalas apskaičiuojamas ir paskirstomas rizikoms, vadovaujantis ES Kapitalo reikalavimų direktyvos ir Reglamento (ES) Nr.575/2013 (CRDIV / CRR). Grupės kapitalo valdymo tikslai:

- 1) laikytis Europos parlamento ir ES tarybos nustatytų kapitalo pakankamumo reikalavimų bei pagrindinio akcininko nustatytų aukštesnių, siektinų kapitalo pakankamumo reikalavimų;
- 2) užtikrinti Banko ir Grupės veiklos tęstinumą, grąžą akcininkams bei naudą kitoms suinteresuotoms šalims;
- 3) skatinti Grupės verslo vystymą tvirtos kapitalo bazės pagalba.

Kiekvieną ketvirtį, vadovaujantis CRR/CRD IV reikalavimais, priežiūros institucijai teikiama informacija apie kapitalo pakankamumą.

Bankai turi nuolat tenkinti šiuos nuosavų lėšų reikalavimus:

- 1) 4,5 proc. 1 lygio nuosavo kapitalo rodiklį. Tai banko 1 lygio nuosavo kapitalo ir turto bei nebalansinių įsipareigojimų, įvertintų pagal riziką, santykis.
- 2) 6 proc. 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientą. Tai banko 1 lygio kapitalo ir turto bei nebalansinių įsipareigojimų, įvertintų pagal riziką, santykis.
- 3) 8 proc. bendro kapitalo pakankamumo koeficientą. Tai banko skaičiuotino kapitalo ir turto bei nebalansinių įsipareigojimų, įvertintų pagal riziką, santykis.

Be minimalaus kapitalo reikalavimo, kuriam ir toliau taikomas 8 proc. normatyvas, bankai turi tenkinti papildomų kapitalo rezervų reikalavimus:

- 2,5 proc. kapitalo apsaugos rezervo reikalavimą. Šio reikalavimo tikslas – įpareigoti bankus sukaupti papildomą kapitalą nenumatytiems nuostoliams padengti. Jis yra vienodas visiems ES bankams;
- įstaigos specialiojo anticiklinio kapitalo rezervo reikalavimą: ES valstybių narių priežiūros institucijos gali savo nuožiūra nustatyti specifinio anticiklinio kapitalo rezervo dydį konkrečiai įstaigai ar įstaigų grupei ir taip sumažinti netvaraus augimo riziką bei apsaugoti bankų sektorių ir ekonomiką nuo kreditavimo bumo. Lietuvoje šiuo metu taikomas 0 proc. reikalavimas, nuo 2018 m. gruodžio 31 d. galios 0,5 proc. anticiklinio kapitalo rezervo norma;
- sisteminės svarbos įstaigų rezervo reikalavimus. Bankui taikomas kitų sistemiskai svarbių įstaigų (O-SII) rezervo reikalavimas, kuriuo siekiama įpareigoti įstaigas, kurios svarbios ES ar vietinei ekonomikai, sukaupti papildomo kapitalo. Kitų sistemiskai svarbių įstaigų rezervo reikalavimas nustatomas individualiai. Šiaulių bankui galioja 0,5 proc. O-SII rezervo reikalavimas.
- sisteminės rizikos rezervo reikalavimą. Šio rezervo paskirtis – didinti finansų įstaigų atsparumą struktūrinei sisteminei rizikai. Šiuo metu sisteminės rizikos rezervas pasitelkiamas daugiausia Šiaurės ir Vidurio Europos šalyse, kuriose šio rezervo taikymas dažniausiai grindžiamas bankų sektoriaus svarba ekonomikai ir didele bankų sektoriaus koncentracija. Pozicijoms Lietuvoje sisteminės rizikos rezervo reikalavimas netaikomas.

Papildomas kapitalo reikalavimas, kurio dydis 2017 metais, kaip ir 2016 metais, yra 1,9 proc. p., taikomas dėl rizikų, kurios yra pripažintos reikšmingomis savęs vertinimo proceso metu atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir vidaus kapitalo pakankamumo vertinimą (Pillar II). Šis reikalavimas peržiūrimas kiekvienais metais priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso (SREP) metu.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Įvertinus aukščiau aprašytus reikalavimus, 2017 m. gruodžio 31 d. Grupei taikytinas 9,4 proc. bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas, 10,9 proc. 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas ir 12,9 proc. bendras kapitalo pakankamumo koeficientas. 2016 m. gruodžio 31 d. buvo taikomi tokie patys reikalavimai.

Grupės kapitalas skirstomas į 2 lygius:

- 1 lygio kapitalą sudaro įregistruotas akcinis kapitalas, kapitalo rezervas (emisinis skirtumas), atsargos kapitalas, praėjusių finansinių metų nepaskirstytas pelnas, einamųjų metų nuostoliai, privalomasis rezervas sumažintas nematerialiojo turto suma ir dalimi finansinio turto perkainojimo rezervo;
- 2 lygio kapitalą sudaro dalis finansinio turto perkainojimo rezervo, ir 2 lygio papildomas kapitalas, kurį sudaro nustatyto termino subordinuotos paskolos, kurios atitinka CRR/CRD IV reikalavimus, keliamus subordinuotosioms paskoloms.

Pagal riziką įvertintas turtas apskaičiuojamas pagal Standartizuotą metodą naudojant rizikos svorius, kurie priskiriami skirtingoms grupėms pagal turto pobūdį ir sandorio šalies tipą, atsižvelgiant taip pat į užtikrinimo priemones ir garantijas, kurios pripažintos tinkamomis rizikos mažinimui. Panašiai, su tam tikrais patikslinimais, pagal riziką vertinamos nebalansinės pozicijos. Operacinės rizikos kapitalo poreikis apskaičiuojamas naudojant Bazinio indikatorius metodą.

Lentelėje pateikiama kapitalo sudėtis, Banko ir Grupės rodikliai už gruodžio 31 d. pasibaigusius metus. Per šiuos dvejus metus Bankas ir Grupė laikėsi taikomų kapitalo reikalavimų.

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
1 lygio nuosavo kapitalo priemonės, pripažįstamos bendroju 1 lygio nuosavu kapitalu				
<i>Apmokėtas kapitalas</i>	131 366	131 366	109 472	109 472
<i>Akcijų priedai</i>	-	-	-	-
<i>Praėjusių metų nepaskirstytas pelnas</i>	38 020	31 586	21 155	16 604
<i>Tarpinis pelnas, kurį galima įskaityti į kapitalą</i>	-	-	24 811	27 176
<i>Einamųjų metų nuostoliai</i>	-	-	-	-
<i>Privalomasis rezervas</i>	7 177	7 071	4 157	4 157
<i>Kiti rezervai</i>	756	756	756	756
<i>Finansinio turto perkainojimo rezervo dalis</i>	402	232	187	166
<i>(-) Prestižas</i>	(2 752)	-	(2 752)	-
<i>(-) Nematerialusis turtas</i>	(1 783)	(1 684)	(1 428)	(1 210)
<i>(-) Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris priklauso nuo pelningumo ateityje</i>	(49)	-	(87)	-
<i>(-) Vertės koregavimai dėl rizikų ribojančiais principais pagrįsto vertinimo reikalavimų</i>	(49)	(33)	(67)	(52)
<i>(-) Kiti atskaitymai iš CET1 kapitalo</i>	(5 083)	(6 528)	(3 470)	(7 535)
1 LYGIO KAPITALAS	168 005	162 766	152 734	149 534
Kapitalo priemonės ir finansiniai instrumentai, pripažįstami 2 lygio kapitalu				
<i>Subordinuotų paskolų kapitalas</i>	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>Finansinio turto perkainojimo rezervo dalis</i>	101	58	124	111
2 LYGIO KAPITALAS	20 101	20 058	20 124	20 111
NUOSAVOS LĖŠOS	188 106	182 824	172 858	169 645
Nuosavų lėšų poreikis:				
<i>Standartizuotu metodu pagal rizikas įvertintų kredito rizikos pozicijų</i>	1 035 748	1 061 709	839 425	872 393
<i>Prekybinės knygos pozicijų</i>	27 533	18 096	31 814	21 818
<i>Operacinės rizikos, taikant Bazinio indikatorius metodą</i>	147 881	113 086	143 577	110 372
<i>Kitas kapitalo poreikis (kredito vertinimo koregavimo rizika)</i>	338	338	63	63
Iš viso pagal rizikas įvertintų pozicijų	1 211 500	1 193 229	1 014 879	1 004 646
Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas	13,87 proc.	13,64 proc.	15,05 proc.	14,88 proc.
1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas	13,87 proc.	13,64 proc.	15,05 proc.	14,88 proc.
Bendro kapitalo pakankamumo koeficientas	15,53 proc.	15,32 proc.	17,03 proc.	16,89 proc.

Einamųjų metų pelnas, nepatikrintas nepriklausomų auditorių, nėra įtraukiamas į 1 lygio kapitalą. Jeigu Grupės ir Banko 2017 m. pelnas būtų pridėtas prie nuosavų lėšų, 2017 m. gruodžio 31 d. Bendro kapitalo pakankamumo koeficientas padidėtų iki: Grupės 18,60 proc., Banko 18,46 proc.

Per metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d., Grupė ir Bankas vykdė nustatytus rizikų ribojančius normatyvus.

REIŠMINGI APSKAITINIAI ĮVERTINIMAI IR PRIELAIDOS

Paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai (išskyrus vartojimo finansavimą). Bankas ir Grupė, siekdami nustatyti vertės sumažėjimą, mažiausiai kas ketvirtį peržiūri paskolų portfelį. Grupė, nustatydamas, ar nuostolis dėl verslo klientų paskolų vertės sumažėjimo turėtų būti pripažintas pelne (nuostoliuose), naudoja įvertinimus ar yra stebėjimais pagrįstų duomenų, rodančių, kad yra išmatuojamas įvertintų skolininko būsimųjų pinigų srautų sumažėjimas. Atliekant šį įvertinimą, Bankas ir Grupė analizuoja finansinę informaciją, gautą iš kliento ir duomenis apie kliento paskolų aptarnavimą. Be to, Bankas ir Grupė atsižvelgia į įvertintą užstatyto turto vertę. Įvertintos užstatyto turto diskontuotos rinkos vertės sumažėjimas 5 proc. (kitiems veiksniams nesikeičiant) lemtų Grupės ir Banko vertės sumažėjimo nuostolių padidėjimą 1 052 tūkst. Eur (2016 m. – Grupės 249 tūkst. Eur, Banko 241 tūkst. Eur). Įvertintų pinigų srautų sumažėjimas 5 proc. (kitiems veiksniams nesikeičiant) lemtų Grupės ir Banko vertės sumažėjimo nuostolių padidėjimą 445 tūkst. Eur (2016 m. – Grupės 554 tūkst. Eur, Banko 522 tūkst. Eur). Kliento galimybės aptarnauti skolą ir įvertinti būsimųjų pinigų srautų sumą ir laiką naudojamos metodikos ir prielaidos (kliento kredito reitingas; taikomas atgaunamumo koeficientas; diskontuota užstatyto turto rinkos vertė) reguliariai peržiūrimos, siekiant sumažinti skirtumus tarp nuostolių įvertinimo ir realiai patiriamų nuostolių. Siekiant sumažinti laiko tarpo tarp nuostolio įvykio ir jo atvaizdavimo finansinėse ataskaitose įtaką, Grupė įvertino nuostolius dėl įvykusių, tačiau dar nepraneštų nuostolio įvykių, ir suformavo grupiniu būdu įvertintus vertės sumažėjimo atidėjinius patirtims, bet dar nepraneštieiems nuostoliams, kurie 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 206 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 1 419 tūkst. Eur). Tačiau, dėl metodikai būdingų ribotumų, 2017 m. gruodžio 31 d. apskaičiuota paskolų portfelio vertės sumažėjimo suma gali nepakankamai atvaizduoti paskolų portfelio nuostolius.

Vartojimo finansavimo paskolų vertės sumažėjimo nuostoliai. Grupė, siekdama nustatyti vertės sumažėjimą, mažiausiai kas ketvirtį peržiūri vartojimo finansavimo paskolų portfelį. Grupė, nustatydamas ar nuostolis dėl paskolų vertės sumažėjimo turėtų būti pripažintas pelne (nuostoliuose), naudoja įvertinimus ar yra stebėjimais pagrįstų duomenų, rodančių, kad yra išmatuojamas įvertintų homogeninės grupės skolininkų būsimųjų pinigų srautų sumažėjimas. Šis įvertinimą remiasi istorinės kiekvienos homogeninės grupės informacijos analize. Kiekvienai homogeninei grupei nustatomas atgaunamumo koeficientas, ir juo remiantis nustatomas vertės sumažėjimas. Naudojamos prielaidos (laikotarpis atsiperkamumo koeficiento skaičiavimui; diskonto normos taikymas; kitos) reguliariai (bent kartą per metus) peržiūrimos, siekiant sumažinti skirtumus tarp nuostolių įvertinimo ir realiai patiriamų nuostolių. Tačiau, dėl metodikai būdingų ribotumų ir naudojamų prielaidų, 2017 m. gruodžio 31 d. apskaičiuota paskolų portfelio vertės sumažėjimo suma gali nepakankamai atvaizduoti paskolų portfelio nuostolius. Jeigu 2017 m. gruodžio 31 d. vartojimo finansavimo paskolų vertės sumažėjimo nuostoliams įvertinti naudoti atgaunamumo koeficientai sumažėtų 5 proc. punktais (kitiems veiksniams nesikeičiant), vertės sumažėjimo nuostoliai dėl to padidėtų 357 tūkst. Eur (2016 m. – 325 tūkst. Eur).

Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo nuostoliai. Kai yra nustatomi vertės sumažėjimo požymiai, Bankas tikrina investicijas į patrunuojamąsias įmones dėl vertės sumažėjimo. Bankas nustato investicijų į patrunuojamąsias įmones atsiperkamąją vertę remdamasis diskontuotais įvertintais ateities pinigų srautais, kuriuos uždribs patrunuojamoji bendrovė. Investicijų valdymo bei nekilnojamo turto valdymo patrunuojamųjų įmonių ateities gryniesi pinigų srautai yra vertinami atsižvelgiant į planuojamas pinigų įplaukas iš turimo finansinio ir kito turto pardavimo atėmus pinigų išmokas susijusias su valdymo ir vystymo išlaidomis. Ateities gryniesi pinigų srautai iš lizingo bendrovės yra vertinami atsižvelgiant į ateities tikėtinas palūkanų įplaukas iš lizingo portfelio atėmus finansavimo bei administravimo išlaidų pinigų išmokas. Diskonto normos yra paremtos investicijų į patrunuojamąsias įmones dabartiniais kapitalo kaštais. Grupės vadovybė naudoja vertinimus prognozuodama pinigų srautus bei nustatydamas diskonto normas, naudojamas vertės sumažėjimo testavimui.

Prestižo vertės sumažėjimas. Kiekvienais metais atliekamas prestižo vertės sumažėjimo testas. Siekiant nustatyti prestižo vertę, pinigus uždribs vienetas, kuriam priskirtas prestižas, yra vertinamas taikant dabartinės vertės apskaičiavimą pagrįstą metodiką, detaliau apibūdintą 17 pastaboje. Grupės vadovybė naudoja vertinimus prognozuodama pinigų srautus bei nustatydamas diskonto normas, naudojamas prestižo vertės sumažėjimo testavime. Pokyčiai šiuose įvertinimuose ir prielaidose gali turėti reikšmingos įtakos prestižo vertės nustatymui. Vertės sumažėjimo vertinime naudojamų diskonto normų padidėjimas 2 proc. (kitiems veiksniams nesikeičiant) lemtų pinigus kuriančio vieneto grynosios esamosios vertės sumažėjimą 2 672 tūkst. Eur (nors tai ir nesąlygotų prestižo vertės sumažėjimo) (2016 m. – 2 201 tūkst. Eur). Prognozuojamų pinigų srautų sumažėjimas 20 proc. (kitiems veiksniams nesikeičiant) lemtų pinigus kuriančio vieneto grynosios esamosios vertės sumažėjimą 2 966 tūkst. Eur (nors tai ir nesąlygotų prestižo vertės sumažėjimo) (2016 m. – 2 243 tūkst. Eur).

Atsargos. Butų laikomų pardavimui bei nekilnojamojo turto vystymo projektų grynoji realizavimo vertė yra nustatoma arba remiantis dabartine turto pardavimo kaina, arba diskontuotais prognozuojamais ateities pinigų srautais iš turto vystymo ir vėlesnio pardavimo, remiantis Grupės vadovybės planais susijusiais su konkrečiu turtu. Duomenys naudojami nustatant pardavimo kainas bei ateities pinigų srautus iš turto vystymo ir vėlesnio pardavimo remiasi dabartinėmis rinkos kainomis. Grupės vadovybė naudoja vertinimus prognozuodama pinigų srautus bei nustatydamas diskonto normas, naudojamas vertės sumažėjimo testavimui.

Finansinis turtas laikomas iki išpirkimo. Vadovybė priima sprendimus vertindama, ar finansinis turtas gali būti priskirtas laikomam iki išpirkimo, o būtent, savo ketinimus ir galimybes laikyti šį turtą iki išpirkimo datos. Jeigu Grupėi nepavyksta išlaikyti šių investicijų iki išpirkimo datos dėl kitų nei specifinių priežasčių, pavyzdžiui, parduoda nežymią jų dalį prieš pat išpirkimo datą, jai reikės perklasifikuoti visą šių investicijų grupę į parduoti skirtas investicijas. Tuomet investicijos būtų vertinamos tikrąja verte, o ne amortizuota savikaina.

Įsvestinių finansinių priemonių ir subordinuotos paskolos tikroji vertė. Finansinių priemonių, kuriomis nėra prekiaujama aktyviose rinkose, tikroji vertė nustatoma naudojant vertinimo technikas. Grupė naudoja vertinimus pasirinkdama vertinimo metodus ir naudoja prielaidas, kurios remiasi rinkos sąlygomis esančiomis kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Aukščiau minėtų finansinių priemonių jautrumas modelių parametrams pateiktas Finansinių rizikų valdymo atskleidimo 4.2. dalyje „Finansinis turtas ir įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte“.

Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla. Įsipareigojimų, susijusių su draudimo veikla (draudimo techninių atidėjinių) yra nustatoma taikant prielaidas ir naudojant vertinimus, kurie gali turėti įtakos atskleistoms sumoms. Šios prielaidos ir vertinimai reguliariai peržiūrimi ir grindžiami istorine patirtimi ir kitais veiksniais, įskaitant ateities įvykių vertinimus, kurie vertinimo metu esančiomis aplinkybėmis atrodo pagrįsti. Draudimo techninių atidėjinių skaičiavimo principų pakeitimas 2016 metais lėmė 1 509 tūkst. Eurų pelną, kuris apskaitytas pelno (nuostolių) ataskaitos eilutėje „Išlaidos, susijusios su kita Grupės įmonių veikla“.

REIŠMINGI APSKAITINIAI ĮVERTINIMAI IR PRIELAIDOS (tęsinys)

Mokesčiai. Mokesčių inspekcija yra atlikusi išsamų mokesčių auditą Banke už laikotarpį nuo 1998 iki 2001 m. (pelno mokesčio auditas atliktas už laikotarpį nuo 1998 iki 2000 m.). Nebuvo jokių reikšmingų pastabų ar ginčų. Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokesčių metų patikrinti buhalterijos knygas ir apskaitos įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. Banko vadovybė nėra žinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų atsirasti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

2017 m. gruodžio 31 d. atidėtojo pelno mokesčio turto pripažinimas yra paremtas Banko 5 metų pelningumo prognozėmis. Pasikeitus pelningumo prognozėms gali būti koreguojamas pripažintas atidėtojo pelno mokesčio turtas.

Finansinės nuomos gautinų sumų ir kito finansinio turto pripažinimo nutraukimas. Vertindama, ar šio turto pripažinimą reikia nutraukti, vadovybė įvertina ar visos reikšmingos su nuosavybe susijusios rizikos ir naudos yra perduotos trečiosioms šalims, taip pat kurios rizikos ir naudos yra svarbiausios ir kas jas sudaro.

INFORMACIJA APIE SEGMENTUS

Grupės verslo segmentų pagrindiniai rodikliai, įtraukti į 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį finansinių metų pelno (nuostolių) ataskaitą ir 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitą, apibendrinti žemiau. Patronuojamųjų įmonių, skirtų parduoti (žr. 19 pastabą) rezultatai įtraukti į stulpelį „Eliminavimas“.

	<i>Tradicinė bankininkystė ir skolinimas</i>	<i>Nepagrindinė lįždas</i>	<i>bankinė veikla</i>	<i>Kita veikla</i>	<i>Eliminavimai</i>	<i>Iš viso</i>
<i>Vidinės</i>	2 252	-	699	13	(2 964)	-
<i>Išorinės</i>	54 076	11 939	260	803	-	67 078
Palūkanų pajamos	56 328	11 939	959	816	(2 964)	67 078
<i>Vidinės</i>	(2 296)	-	-	(707)	3 003	-
<i>Išorinės</i>	(5 818)	(4 041)	(49)	(13)	-	(9 921)
Palūkanų sąnaudos	(8 114)	(4 041)	(49)	(720)	3 003	(9 921)
<i>Vidinės</i>	(44)	-	699	(694)	39	-
<i>Išorinės</i>	48 258	7 898	211	790	-	57 157
Grynosios palūkanų pajamos	48 214	7 898	910	96	39	57 157
<i>Vidinės</i>	216	-	-	(157)	(59)	-
<i>Išorinės</i>	10 948	-	-	4	-	10 952
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	11 164	-	-	(153)	(59)	10 952
<i>Vidinės</i>	172	-	699	(851)	(20)	-
<i>Išorinės</i>	59 206	7 898	211	794	-	68 109
Grynosios palūkanų, paslaugų ir komisinių pajamos	59 378	7 898	910	(57)	(20)	68 109
<i>Vidinės</i>	(140)	(9)	-	(22)	171	-
<i>Išorinės</i>	(25 077)	(2 421)	-	(11 663)	(10)	(39 171)
Veiklos sąnaudos	(25 217)	(2 430)	-	(11 685)	161	(39 171)
<i>Amortizacija</i>	(398)	(39)	-	(55)	-	(492)
<i>Nusidėvėjimas</i>	(1 104)	(112)	-	(155)	-	(1 371)
<i>Vidinės</i>	-	-	(1 292)	(558)	1 850	-
<i>Išorinės</i>	2 549	-	-	(575)	-	1 974
Vertės sumažėjimo sąnaudos	2 549	-	(1 292)	(1 133)	1 850	1 974
<i>Vidinės</i>	25	-	7 949	10	(7 984)	-
<i>Išorinės</i>	3 012	1 556	(8 920)	15 060	-	10 708
Kitos grynosios pajamos	3 037	1 556	(971)	15 070	(7 984)	10 708
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	38 245	6 873	(1 353)	1 985	(5 993)	39 757
<i>Pelno mokesčiai</i>	(6 612)	(645)	-	(373)	-	(7 630)
Segmento pelnas (nuostoliai) po apmokestinimo	31 633	6 228	(1 353)	1 612	(5 993)	32 127
<i>Nekontroliuojanti dalis</i>	-	-	-	-	-	-
Pelnas (nuostoliai), priskirtinas Banko akcininkams	31 633	6 228	(1 353)	1 612	(5 993)	32 127
<i>Iš viso segmento turto</i>	1 277 972	734 912	37 023	74 290	(93 435)	2 030 762
<i>Iš viso segmento įsipareigojimų</i>	1 139 600	660 327	33 265	56 578	(68 984)	1 820 786
Grynasis segmento turtas (akcininkų nuosavybė)	138 372	74 585	3 758	17 712	(24 451)	209 976

INFORMACIJA APIE SEGMENTUS (tęsinys)

Grupės verslo segmentų pagrindiniai rodikliai, įtraukti į 2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį finansinių metų pelno (nuostolių) ataskaitą ir 2016 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitą, apibendrinti žemiau:

	<i>Tradicinė bankininkystė ir skolinimas</i>	<i>lįždas</i>	<i>Nepagrindinė bankinė veikla</i>	<i>Kita veikla</i>	<i>Eliminavimai</i>	<i>Iš viso</i>
<i>Vidinės</i>	2 679	-	1 419	6	(4 104)	-
<i>Išorinės</i>	48 803	12 099	4 217	815		65 934
Palūkanų pajamos	51 482	12 099	5 636	821	(4 104)	65 934
<i>Vidinės</i>	(3 393)	-	-	(781)	4 174	-
<i>Išorinės</i>	(6 777)	(4 656)	(580)	-	-	(12 013)
Palūkanų sąnaudos	(10 170)	(4 656)	(580)	(781)	4 174	(12 013)
<i>Vidinės</i>	(714)	-	1 419	(775)	70	-
<i>Išorinės</i>	42 026	7 443	3 637	815	-	53 921
Grynosios palūkanų pajamos	41 312	7 443	5 056	40	70	53 921
<i>Vidinės</i>	215	-	-	(116)	(99)	-
<i>Išorinės</i>	9 435	-	-	(22)	-	9 413
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	9 650	-	-	(138)	(99)	9 413
<i>Vidinės</i>	(499)	-	1 419	(891)	(29)	-
<i>Išorinės</i>	51 461	7 443	3 637	793	-	63 334
Grynosios palūkanų, paslaugų ir komisinių pajamos	50 962	7 443	5 056	(98)	(29)	63 334
<i>Vidinės</i>	(349)	(19)	-	(33)	401	-
<i>Išorinės</i>	(23 010)	(2 220)	-	(15 553)	-	(40 783)
Veiklos sąnaudos	(23 359)	(2 239)	-	(15 586)	401	(40 783)
<i>Amortizacija</i>	(309)	(28)	-	(30)	-	(367)
<i>Nusidėvėjimas</i>	(1 068)	(106)	-	(232)	-	(1 406)
<i>Vidinės</i>	-	-	(6 065)	-	6 065	-
<i>Išorinės</i>	(7 227)	-	(341)	(207)	-	(7 775)
Vertės sumažėjimo sąnaudos	(7 227)	-	(6 406)	(207)	6 065	(7 775)
<i>Vidinės</i>	28	-	9 882	35	(9 910)	35
<i>Išorinės</i>	2 579	4 871	11 977	17 859	-	37 286
Kitos grynosios pajamos	2 607	4 871	21 859	17 894	(9 910)	37 321
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	21 606	9 941	20 509	1 741	(3 473)	50 324
<i>Pelno mokestis</i>	(5 894)	(624)	-	(140)	-	(6 658)
Segmento pelnas (nuostoliai) po apmokestinimo	15 712	9 317	20 509	1 601	(3 473)	43 666
<i>Nekontroliuojanti dalis</i>	-	-	-	-	-	-
Pelnas (nuostoliai), priskirtinas Banko akcininkams	15 712	9 317	20 509	1 601	(3 473)	43 666
<i>Iš viso segmento turto</i>	1 110 651	725 129	64 464	84 367	(123 333)	1 861 278
<i>Iš viso segmento įsipareigojimų</i>	1 000 006	656 362	58 351	66 322	(99 280)	1 681 761
<i>Grynasis segmento turtas (akcininkų nuosavybė)</i>	110 645	68 767	6 113	18 045	(24 053)	179 517

Grupės turto ir pajamų pasiskirstymas pagal geografinius segmentus

Visas Banko ir Grupės ilgalaikis turtas, išskyrus finansinį turtą, yra Lietuvoje. Grupė neuždirbo reikšmingų pajamų kitose šalyse.

1 PASTABA GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Palūkanų pajamos:</i>				
<i>už paskolas kitiems bankams ir finansų institucijoms bei lėšas kredito įstaigose</i>	94	2 426	523	3 911
<i>už paskolas klientams</i>	50 303	40 420	49 118	41 388
<i>už skolos vertybinius popierius</i>	12 300	11 884	12 550	12 066
<i>laikomus iki išpirkimo -</i>	11 332	11 332	11 209	11 209
<i>skirtus parduoti -</i>	329	308	448	430
<i>vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius) -</i>	639	244	893	427
<i>už finansinę nuomą (lizingą)</i>	4 381	3 406	3 743	1 204
<i>Iš viso palūkanų pajamų</i>	67 078	58 136	65 934	58 569
<i>Palūkanų sąnaudos:</i>				
<i>už finansinius įsipareigojimus, vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	(992)	(992)	(1 394)	(1 394)
<i>už amortizuota savikaina vertinamus finansinius įsipareigojimus</i>	(8 719)	(8 713)	(10 597)	(10 603)
<i>už kitus įsipareigojimus</i>	(210)	(210)	(22)	(22)
<i>Iš viso palūkanų sąnaudų</i>	(9 921)	(9 915)	(12 013)	(12 019)
<i>Grynosios palūkanų pajamos</i>	57 157	48 221	53 921	46 550

2 PASTABA GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Paslaugų ir komisinių pajamos:</i>				
<i>Trečiųjų šalių paskolų administravimas</i>	3 571	3 571	4 178	4 178
<i>Atsiskaitymai</i>	3 894	3 901	3 749	3 780
<i>Grynųjų pinigų operacijos</i>	3 287	3 287	2 570	2 570
<i>Sąskaitų administravimas</i>	2 307	2 307	1 058	1 058
<i>Garantijos, akredityvai, dok.inkaso</i>	377	377	388	388
<i>Įmokų surinkimas</i>	279	288	420	440
<i>Paslaugos, susijusios su VP</i>	1 168	1 306	918	1 055
<i>Kitos paslaugų ir komisinių pajamos</i>	869	257	834	242
<i>Iš viso paslaugų ir komisinių pajamų</i>	15 752	15 294	14 115	13 711
<i>Paslaugų ir komisinių sąnaudos:</i>				
<i>Mokėjimo kortelių išlaidos</i>	(2 863)	(2 861)	(2 645)	(2 645)
<i>Kasos operacijos</i>	(848)	(848)	(797)	(797)
<i>Bankų korespondentų ir pinigų pervedimo sistemų mokesčiai</i>	(370)	(237)	(526)	(203)
<i>Finansinių duomenų pateikimo paslaugų mokesčiai</i>	(176)	(176)	(183)	(183)
<i>Paslaugos, susijusios su VP</i>	(362)	(357)	(271)	(271)
<i>Kitos paslaugų ir komisinių sąnaudos</i>	(181)	(181)	(280)	(265)
<i>Iš viso paslaugų ir komisinių sąnaudų</i>	(4 800)	(4 660)	(4 702)	(4 364)
<i>Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos</i>	10 952	10 634	9 413	9 347

3 PASTABA

GRYNASIS PELNAS IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS, UŽSIENIO VALIUTA IR IŠVESTINĖMIS FINANSINĖMIS PRIEMONĖMIS

GRYNASIS PELNAS IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Vertybiniai popieriai, vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius):				
Realizuotas pelnas (nuostoliai) iš nuosavybės vertybinių popierių	14	34	(26)	9
Nerealizuotas pelnas (nuostoliai) iš nuosavybės vertybinių popierių	1 275	(22)	1 253	(15)
Realizuotas pelnas iš skolos vertybinių popierių	312	314	888	894
Nerealizuotas pelnas iš skolos vertybinių popierių	526	413	86	2
Grynasis pelnas iš vertybinių popierių, vertinamų tikraja verte per pelną (nuostolius)	2 127	739	2 201	890
Realizuotas pelnas iš nuosavybės vertybinių popierių, skirtų parduoti	131	152	1 852	1 871
Realizuotas pelnas iš skolos vertybinių popierių, skirtų parduoti	257	257	258	258
Realizuotas pelnas iš skolos vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo	393	393	1 791	1 791
Dividendų ir kitos pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių, vertinamų tikraja verte per pelną (nuostolius)	11	11	8	8
Dividendų ir kitos pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių, skirtų parduoti	4	4	54	54
Iš viso	2 923	1 556	6 164	4 872

GRYNASIS PELNAS IŠ OPERACIJŲ UŽSIENIO VALIUTA IR SUSIJUSIOMIS IŠVESTINĖMIS FINANSINĖMIS PRIEMONĖMIS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta	12 390	13 075	1 507	1 278
Grynasis pelnas (nuostoliai) iš operacijų su užsienio valiuta susijusiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis	(7 561)	(7 561)	2 970	2 970
Iš viso	4 829	5 514	4 477	4 248

GRYNEJI NUOSTOLIAI IŠ KITŲ IŠVESTINIŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Grynieji nuostoliai iš išvestinių finansinių priemonių, susijusių su minimalia palūkanų norma kintamų palūkanų normų paskolų sandoriuose	(2 890)	(2 594)	(1 918)	(1 676)
Grynasis pelnas iš išvestinių finansinių priemonių, susijusių su finansinių priemonių kainomis	5	5	5	5
Iš viso	(2 885)	(2 589)	(1 913)	(1 671)

4 PASTABA

KITOS VEIKLOS SĄNAUDOS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Pastatų ir patalpų nuoma	(1 396)	(1 208)	(1 442)	(1 239)
Pastatų ir patalpų komunaliniai mokesčiai	(653)	(591)	(727)	(665)
Kitos pastatų ir patalpų išlaidos	(258)	(256)	(366)	(353)
Transporto išlaidos	(439)	(406)	(408)	(441)
Teisinės išlaidos	(63)	(63)	(47)	(47)
Personalo ir kvalifikacijos kėlimo išlaidos	(305)	(209)	(246)	(222)
Kompiuterių ir ryšių išlaidos	(2 097)	(1 890)	(2 054)	(1 849)
Rinkodaros ir paramos išlaidos	(2 078)	(1 231)	(1 381)	(452)
Išlaidos bankų aptarnaujančioms įstaigoms	(1 141)	(993)	(943)	(871)
Mokesčiai, baudos	(550)	(37)	(780)	(96)
Išlaidos dėl skolų išieškojimo	(417)	(285)	(361)	(193)
Kitos išlaidos	(896)	(405)	(922)	(407)
Iš viso	(10 293)	(7 574)	(9 677)	(6 835)

5 PASTABA
PAJAMOS IR IŠLAIDOS, SUSIJUSIOS SU KITA GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLA
PAJAMOS, SUSIJUSIOS SU KITA GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLA

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Pajamos, susijusios su draudimo veikla</i>	6 390	-	6 176	-
<i>Gyvenamųjų butų pardavimo pajamos</i>	4 149	-	9 082	-
<i>Nutrauktos veiklos pelnas</i>	-	-	35	-
<i>Iš viso</i>	10 539	-	15 293	-

IŠLAIDOS, SUSIJUSIOS SU KITA GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLA

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Išlaidos, susijusios su draudimo veikla:</i>	(4 999)	-	(4 652)	-
<i>draudimo veiklos techninių atidėjinių pokyčio dalis, atspindinti turto (kai investavimo rizika tenka draudėjui) investavimo rezultatą *</i>	(650)	-	(1 481)	-
<i>likusių draudimo veiklos techninių atidėjinių pokyčiai **</i>	(840)	-	(502)	-
<i>draudimo išmokos</i>	(3 116)	-	(2 306)	-
<i>komisinis atlyginimas ir kt.</i>	(393)	-	(363)	-
<i>Statybos darbų išlaidos, susijusios su parduotais butais</i>	(3 677)	-	(8 114)	-
<i>Nutrauktos veiklos nuostoliai</i>	(10)	-	-	-
<i>Iš viso</i>	(8 686)	-	(12 766)	-

* Draudimo bendrovės turto (kai investavimo rizika tenka draudėjui) investavimo rezultato, apskaityto kituose pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniuose, detalizacija:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Palūkanų ir kitos panašios pajamos</i>	42	-	48	-
<i>Grynasis pelnas (nuostoliai) iš operacijų vertybiniais popieriais</i>	1 269	-	1 211	-
<i>Grynasis pelnas (nuostoliai) iš operacijų užsienio valiuta</i>	(661)	-	222	-
<i>Iš viso</i>	650	-	1 481	-

** 2016 metais į likusius draudimo veiklos techninių atidėjinių pokyčius įtraukta vienkartinė techninių draudimo atidėjinių skaičiavime naudotų prielaidų ir vertinimų pokyčio įtaka, kuri lėmė 1 509 tūkst. Eur draudimo techninių atidėjinių sumažėjimą.

6 PASTABA
KITOS PAJAMOS
GRYNASIS PELNAS UŽ PARDUOTĄ MATERIALŪJŲ TURTĄ

2017 m. Grupė uždirbo 2 897 tūkst. Eur grynojo pelno už parduotą materialųjį turtą (didžiąja dalimi nekilnojamąjį turtą, apskaitytą finansinės būklės ataskaitos Ilgalaikio materialaus turto, Investicinio turto ar Atsargų straipsniuose), Bankas – 37 tūkst. Eur. 2016 m. Grupė uždirbo 612 tūkst. Eur grynojo pelno už parduotą materialųjį (didžiąja dalimi nekilnojamąjį) turtą, Bankas – 656 tūkst. Eur.

GRYNASIS PELNAS IŠ FINANSINIO TURTO PRIPAŽINIMO NUTRAUKIMO

Grynasis pelnas iš finansinio turto pripažinimo nutraukimo (2017 m. Grupė 3 178 tūkst. Eur, Bankas 3 070 tūkst. Eur, 2016 m. Grupė 12 644 tūkst. Eur, Bankas 12 671 tūkst. Eur) didžiąja dalimi susidarė iš į pelną (nuostolius) įtraukto skirtumo tarp paskolų, perimtų pagal Ūkio banko turto, teisių sandorių ir įsipareigojimų perdavimo sutartį, balansinės vertės ir gautų įplaukų iš šių paskolų pripažinimo nutraukimo (grąžinimo arba refinansavimo).

KITOS VEIKLOS PAJAMOS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Investicinio turto nuomos pajamos ir kitos pajamos iš investicinio turto</i>	692	49	868	61
<i>Kito turto nuomos pajamos</i>	208	112	196	118
<i>Kitos pajamos</i>	466	219	624	364
<i>Iš viso</i>	1 366	380	1 688	543

7 PASTABA VERTĖS SUMAŽĖJIMO NUOSTOLIAI

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Paskolų vertės sumažėjimo nuostoliai:				
Vertės sumažėjimo sąnaudos per metus	4 069	3 447	18 730	17 892
Vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas per metus	(5 382)	(4 939)	(10 449)	(10 360)
Atgautos anksčiau nurašytos paskolos	(1 104)	(555)	(831)	(139)
Paskolų vertės sumažėjimo sąnaudų/(sąnaudų atstatymo) iš viso	(2 417)	(2 047)	7 450	7 393
Finansinės nuomos (lizingo) vertės sumažėjimo nuostoliai:				
Vertės sumažėjimo sąnaudos per metus	365	60	117	100
Vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas per metus	(264)	(31)	(238)	(42)
Atgautos anksčiau nurašytos finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	(141)	-	(144)	-
Finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų vertės sumažėjimo sąnaudų/(sąnaudų atstatymo) iš viso	(40)	29	(265)	58
Iš viso paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimo sąnaudų/(sąnaudų atstatymo)	(2 457)	(2 018)	7 185	7 451
Kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai:				
Kitas finansinis turtas: vertės sumažėjimo sąnaudos	96	-	27	-
Kitas finansinis turtas: vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas	(28)	-	(39)	-
Atidėjiniai nebaigtoms teisinėms byloms: sudarymas	-	-	-	-
Atidėjiniai nebaigtoms teisinėms byloms: atstatymas	-	-	(58)	(14)
Kitas turtas: vertės sumažėjimo sąnaudos	553	-	1 236	60
Kitas nefinansinis turtas: vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas / perklasifikavimas	(138)	(25)	(576)	(1)
Kitas nefinansinis turtas: atgautos anksčiau nurašytos kito turto sumos	-	-	-	-
Iš viso kito turto vertės sumažėjimo sąnaudų/(sąnaudų atstatymo)	483	(25)	590	45
Investicijų į patronuojamąsias įmones vertės sumažėjimo nuostoliai:				
Investicijos į patronuojamąsias įmones: vertės sumažėjimo sąnaudos	-	3 021	-	6 060
Investicijos į patronuojamąsias įmones: vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas	-	(1 760)	-	-
Iš viso investicijų į patronuojamąsias įmones vertės sumažėjimo nuostolių	-	1 261	-	6 060
Iš viso	(1 974)	(782)	7 775	13 556

8 PASTABA PELNO MOKESTIS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Ataskaitinių metų pelno mokestis	7 609	6 633	6 967	6 043
Atidėtieji mokesčiai	(41)	(249)	(320)	185
Ankstesniais metais apskaičiuoto pelno mokesčio koregavimas	62	62	11	11
Iš viso	7 630	6 446	6 658	6 239

Pelno mokestis, tenkantis Grupės ir Banko pelniui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri būtų apskaičiuota taikant bazinį pelno mokesčio tarifą, kaip parodyta žemiau:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Tęsimos veiklos pelnas prieš pelno mokestį	39 757	37 336	50 289	47 916
Mokestis, apskaičiuotas taikant 15 proc. tarifą	5 964	5 600	7 543	7 187
Neapmokestinamos pajamos	(2 264)	(1 321)	(3 034)	(2 082)
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	4 651	2 639	2 041	1 237
Mokestinių nuostolių, kuriems nebuvo pripažintas pelno mokesčio turtas, panaudojimas	(452)	(472)	(98)	(103)
Pripažinti mokesčiai nuostoliai, kuriems nepripažintas atidėtojo pelno mokesčio turtas	(269)	-	206	-
Pelno mokesčio sąnaudos	7 630	6 446	6 658	6 239

8 PASTABA PELNO MOKESTIS (tęsinys)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

	Grupė					Bankas		
	Finansinių priemonių ir kito turto perkainojimas	Investicinio turto ir atsargų perkainojimas	Sukauptos sumos	Keliami mokesčiai nuostoliams	Iš viso	Sukauptos sumos	Keliami mokesčiai nuostoliams	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	(947)	-	(218)	(220)	(1 385)	(199)	(203)	(402)
Apskaičiuojama grynajame pelne (nuostoliuose)	(70)	-	(12)	128	46	(19)	198	179
Perklasifikavimai	636	-	(7)	5	634	(5)	5	-
Apskaičiuojama kitose bendrosiose pajamose	(103)	-	-	-	(103)	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	(484)	-	(237)	(87)	(808)	(223)	-	(223)
Apskaičiuojama grynajame pelne (nuostoliuose)	304	-	(41)	28	291	(33)	-	(33)
Perklasifikavimai	180	(403)	-	-	(223)	-	-	-
Apskaičiuojama kitose bendrosiose pajamose	-	-	-	-	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	-	(403)	(278)	(59)	(740)	(256)	-	(256)

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai

	Grupė			Bankas
	Investicinio turto ir atsargų perkainojimas	Finansinių priemonių ir kito turto perkainojimas	Iš viso	Finansinių priemonių ir kito turto perkainojimas
2016 m. sausio 1 d.	977	-	977	356
Apskaičiuojama grynajame pelne (nuostoliuose)	(366)	-	(366)	6
Perklasifikavimai	-	-	-	-
Apskaičiuojama kitose bendrosiose pajamose	-	-	-	(109)
2016 m. gruodžio 31 d.	611	-	611	253
Apskaičiuojama grynajame pelne (nuostoliuose)	(149)	-	(149)	(216)
Perklasifikavimai	(462)	533	71	-
Apskaičiuojama kitose bendrosiose pajamose	-	14	14	1
2017 m. gruodžio 31 d.	-	547	547	38

Grupė ir Bankas gali perkelti nuostolius neribotą laiką sudengdama su ateities mokesčiniu pelnu. Kadangi Banko vadovybė planuoja, kad ateityje Bankas ir Grupė uždirbs pakankamai mokesčio pelno, kad galėtų realizuoti sukauptus mokesčius nuostolius, atidėtojo mokesčio turtas nuo sukauptų mokesčių nuostolių buvo pripažintas. Tikėtini atidėtojo mokesčio turto panaudojimo terminai pateikiami lentelėje:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Iki 1 metų</i>	389	229	320	197
<i>2-5 metai</i>	351	27	488	26
Iš viso	740	256	808	223

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami tuomet, kai egzistuoja teisinis pagrindas sudengti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimais. Sumos (po atitinkamų likučių sudengimo), apskaičiuotos balanse, yra šios:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	(718)	(218)	(665)	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	525	-	468	30

9 PASTABA PELNAS, TENKANTIS VIENAI AKCIJAI

Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai, apskaičiuojamas dalinant grynąjį laikotarpio pelną iš per laikotarpį išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Grupė neturėjo pelną mažinančių potencialių paprastųjų akcijų (potencialios paprastosios akcijos, numatytos iš akcininko gautos subordinuotos paskolos sutartyje (daugiau informacijos pateikta 30 pastaboje) buvo didinančios pelną, tenkanti vienai akcijai), todėl sumažintasis pelnas, tenkantis vienai akcijai yra lygus pagrindiniam pelnui, tenkančiam vienai akcijai.

Išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičius 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 452 986 tūkst. (2016 m. gruodžio 31 d., retrospektyviai koreguotas įvertinant iš Banko lėšų 2017 m. išleistas akcijų emisijos įtaką – 452 986 tūkst.). Svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičiaus vidurkis 2017 m. buvo 452 986 tūkst., 2016 m. (retrospektyviai koreguotas įvertinant iš Banko lėšų 2017 m. išleistas akcijų emisijos įtaką) – 452 986 tūkst.

Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai

	2017 m.	2016 m.
<i>Grynasis pelnas iš tęsiamos veiklos, tenkantis akcininkams</i>	32 137	43 631
<i>Grynasis pelnas iš nutraukiamos veiklos, tenkantis akcininkams</i>	(10)	35
<i>Grynasis pelnas, tenkantis akcininkams</i>	32 127	43 666
<i>Per laikotarpį išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst. vnt.)</i>	452 986	452 986
<i>Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai (eurais)</i>	0.07	0.10
<i>Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai (eurais) iš tęsiamos veiklos</i>	0.07	0.10
<i>Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai (eurais) iš nutraukiamos veiklos</i>	(0.00)	0.00

10 PASTABA PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Grynieji pinigai ir kitos vertybės</i>	38 844	38 669	29 220	29 066
<i>Lėšos bankų indėlių sąskaitose</i>	-	-	-	-
<i>Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose</i>	73 167	70 195	36 023	34 421
<i>Lėšos centriniame banke:</i>				
<i>Indėliai centriniame banke</i>	-	-	-	-
<i>Korespondentinė sąskaita centriniame banke</i>	2 932	2 932	74 624	74 624
<i>Privalomosios atsargos vietos valiuta</i>	14 795	14 795	14 000	14 000
<i>Iš viso lėšų centriniame banke</i>	17 727	17 727	88 624	88 624
<i>Iš viso</i>	129 738	126 591	153 867	152 111

Lietuvos banke laikomos privalomosios atsargos kiekvieną mėnesį apskaičiuojamos nurodytiems įsipareigojimams taikant nustatytą privalomųjų atsargų normą. Nuo 2015 m. sausio 1 d. taikoma 1 proc. privalomųjų atsargų norma. Privalomosios atsargos yra laikomos Lietuvos banke kaip indėliai iki pareikalavimo. Bankas gali laisvai disponuoti Lietuvos banko atsiskaitomojoje sąskaitoje laikomomis lėšomis, kurių mėnesio vidurkis negali būti mažesnis už apskaičiuotas privalomas atsargas.

Likučių bankų korespondentinėse ir indėlių sąskaitose sudėtis pagal bankų kredito reitingą pateikiama žemiau:

Reitingas *

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Nuo AA- iki AA+</i>	9 301	8 317	21 589	20 158
<i>Nuo A- iki A+</i>	47 014	45 027	5 540	5 370
<i>Nuo BBB- iki BBB+</i>	4 544	4 544	4 321	4 321
<i>Žemesnis nei BBB-</i>	2 556	2 556	865	865
<i>Neturi išorinio kredito reitingo (vidinis vertinimas – Standartinės rizikos)</i>	9 752	9 751	3 708	3 707
<i>Iš viso</i>	73 167	70 195	36 023	34 421

* jeigu vietinis bankas neturi kredito reitingo, tačiau yra užsienio bankų patronuojamoji įmonė, naudojamas patronuojančios institucijos reitingas.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. nebuvo įkeistų pinigų ir pinigų ekvivalentų.

11 PASTABA GAUTINOS SUMOS IŠ KITŲ BANKŲ

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Įkeisti indėliai</i>	983	983	814	814
<i>Terminuotieji indėliai</i>	784	784	2 004	2 004
<i>Paskolos</i>	451	451	2 519	2 519
<i>Iš viso</i>	2 218	2 218	5 337	5 337
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų pagal terminą:</i>				
<i>Trumpalaikės (iki 1 metų)</i>	1 092	1 092	3 638	3 638
<i>Ilgalaikės (daugiau kaip 1 metai)</i>	1 126	1 126	1 699	1 699
<i>Iš viso</i>	2 218	2 218	5 337	5 337

Įkeistus indėlius sudarė lėšos, įkeistos už klientų operacijas bendrame bankomatų tinkle ir išvestinių finansinių priemonių sandorius.

2017 m. gruodžio 31 d. terminuotieji indėliai, kurių suma buvo 784 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 2 004 tūkst. Eur) buvo įkeisti už Banko klientams išleistas garantijas ar akredityvus.

Gautinų sumų iš kitų bankų sudėtis pagal bankų kredito reitingą pateikiama žemiau:

Reitingas *

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Nuo AA- iki AA+</i>	975	975	904	904
<i>Nuo A- iki A+</i>	792	792	-	-
<i>Nuo BBB- iki BBB+</i>	372	372	1 914	1 914
<i>Žemesnis nei BBB-</i>	-	-	2 397	2 397
<i>Neturi išorinio kredito reitingo (vidinis vertinimas – Standartinės rizikos)</i>	79	79	122	122
<i>Iš viso</i>	2 218	2 218	5 337	5 337

* jeigu vietinis bankas neturi kredito reitingo, tačiau yra užsienio bankų patronuojamoji įmonė, naudojamas patronuojančios institucijos reitingas.

12 PASTABA FINANSINIS TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI, VERTINAMI TIKRAJA VERTE PER PELNĄ (NUOSTOLIUS)

Finansinio turto ir įsipareigojimų, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius), likučiai pateikiami lentelėje žemiau:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Turtas:</i>				
<i>Išvestinės finansinės priemonės:</i>	3 031	3 031	8 983	8 687
<i>išvestinės finansinės priemonės, susijusios su minimalia palūkanų norma kintamų palūkanų normų paskolų sandoriuose</i>	2 284	2 284	5 566	5 270
<i>išvestinės valiutos finansinės priemonės</i>	143	143	3 279	3 279
<i>su finansinių priemonių kainomis susijusios išvestinės finansinės priemonės</i>	604	604	138	138
<i>Vertybinių popierių, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	49 175	18 284	57 427	26 103
<i>Įsipareigojimai:</i>				
<i>Išvestinės finansinės priemonės:</i>	(1 894)	(1 894)	(175)	(175)
<i>išvestinės valiutos finansinės priemonės</i>	(1 223)	(1 223)	(37)	(37)
<i>su finansinių priemonių kainomis susijusios išvestinės finansinės priemonės</i>	(671)	(671)	(138)	(138)
<i>Subordinuota paskola</i>	(34 203)	(34 203)	(22 064)	(22 064)

12 PASTABA
FINANSINIS TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI, VERTINAMI TIKRAJA VERTE PER PELNĄ (NUOSTOLIUS) (tęsinys)

Išvestinės finansinės priemonės – išvestinės finansinės priemonės, susijusios su minimalia palūkanų norma kintamų palūkanų normų paskolų sandoriuose

Grupė suteikė tam tikras paskolas klientams su kintama palūkanų norma, tačiau sutartyje taip pat nustatyta palūkanų normos žemiausia riba („grindys“). Žemiausia riba yra kliento suteiktas pardavimo pasirinkimo sandoris (angl. put option) ir dėl to ji laikoma išvestine priemone, įterpta į pagrindinę sutartį (suteiktos paskolos sutartį). Apskaitos standartai reikalauja, kad, jeigu paskolos suteikimo momentu palūkanų normos žemiausia riba viršija sutartyje nustatytą kintamą palūkanų normą, tuomet įterptoji išvestinė priemonė nėra glaudžiai sietina su pagrindine sutartimi ir atitinkamai turi būti atskirta ir apskaitoma atskirai.

Pirminio išvestinės priemonės atskyrimo metu atitinkama suma kredituojamas paskolos likutis ir ji yra amortizuojama per pelną (nuostolius) remiantis paskolos apskaičiuotąja palūkanų norma, o įterptoji išvestinė priemonė kiekvieną balanso dieną apskaitoma tikrąja verte. Bankas naudoja Black-Scholes modelį pasirinkimo sandorių (opcionų) kainai nustatyti. Tam tikri duomenys gaunami iš rinkos (pvz., EURIBOR palūkanų normų kintamumas praėityje, taip pat EURIBOR būsimų palūkanų kreivės). Daugiau informacijos apie vertinimą pateikiama Finansinių rizikų valdymo atskleidimo 4.2. dalyje.

Jeigu paskolos sutartis modifikuojama ir modifikuotoje sutartyje nebėra į pagrindinę sutartį įterptos išvestinės finansinės priemonės, kuri nėra glaudžiai susijusi su pagrindine sutartimi, tada įterptos išvestinės finansinės priemonės pripažinimas nutraukiamas.

Informacija apie išvestines priemones, susijusias su minimalia palūkanų norma kintamų palūkanų normų paskolų sandoriuose, pateikta toliau:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Pirminis pripažinimas				
<i>Išvestinės finansinės priemonės vertė</i>	-	-	-	-
<i>Išduotos paskolos (kreditas)</i>	-	-	-	-
Vėlesnis vertinimas				
<i>Išvestinės finansinės priemonės vertės padidėjimas (sumažėjimas)</i>				
<i>(pelnas (nuostoliai), pripažintas pelno (nuostolių) ataskaitoje)</i>	(2 890)	(2 594)	(1 918)	(1 676)
Pripažinimo nutraukimas				
<i>Išvestinės finansinės priemonės vertė pripažinimo nutraukimo momentu</i>	(392)	(392)	(699)	(699)
<i>Išduotos paskolos (debetas)</i>	392	392	699	699
Išvestinių finansinių priemonių vertė sausio 1 d.	5 566	5 270	8 183	7 645
<i>Naujai pripažintos sumos</i>	-	-	-	-
<i>Perkainojimas per pelną (nuostolius)</i>	(2 890)	(2 594)	(1 918)	(1 676)
<i>Sumos, kurioms nutrauktas pripažinimas</i>	(392)	(392)	(699)	(699)
Išvestinių finansinių priemonių vertė gruodžio 31 d.	2 284	2 284	5 566	5 270

Išvestinės finansinės priemonės – išvestinės valiutos finansinės priemonės

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bankas buvo sudarę valiutos ateities (forward) sandorių, kurie reiškia įsipareigojimus pirkti ir/ar parduoti užsienio ir vietos valiutą ateityje už fiksuotą kainą.

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Valiutos ateities sandoriai:				
<i>Turtas</i>	143	143	3 270	3 270
<i>Įsipareigojimai</i>	(1 223)	(1 223)	(37)	(37)
<i>Nominali vertė</i>	125 782	125 782	72 826	72 826
<i>Grynasis pelnas iš išvestinių valiutos finansinių priemonių, pripažintas pelno (nuostolių) ataskaitoje</i>	(7 561)	(7 561)	2 970	2 970

12 PASTABA

FINANSINIS TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI, VERTINAMI TIKRAJA VERTE PER PELNĄ (NUOSTOLIUS) (tęsinys)

Išvestinės finansinės priemonės – išvestinės finansinės priemonės, susijusios su finansinių priemonių kainomis

2016 m. Bankas pristatė naują taupymo produktą – terminuotąjį indėlį su papildomomis palūkanomis, kurios gali būti išmokėtos už visą indėlio laikotarpį jeigu susijusio turto (nuosavybės vertybinių popierių ar kitų finansinių priemonių krepšelio) vertė pasieks nustatytą ribą. Papildomų palūkanų už indėlius sąlyga yra klientui parduotas pirkimo pasirinkimo sandoris (call option) todėl jis traktuojamas kaip į pagrindinę priemonę (indėlį) įterpta išvestinė finansinė priemonė. Siekdamas uždaryti iš indėlių sutartyse įterptų išvestinių finansinių priemonių susidariusią poziciją Bankas naudoja iš kitų sandorio šalių įsigytus pirkimo pasirinkimo sandorius. Toliau pateikiama informacija apie Banko išvestines finansines priemones, susijusias su finansinių priemonių kainomis:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Įsigyti pasirinkimo sandoriai				
Turtas (įsigytų pasirinkimo sandorių apskaitinė vertė)	604	604	138	138
Maksimalios galimos įplaukos iš įsigytų pasirinkimo sandorių	2 788	2 788	770	770
Įsigytų pasirinkimo sandorių perkainojimas per pelną (nuostolius)	77	77	(14)	(14)
Parduoti pasirinkimo sandoriai				
Įsipareigojimai (parduotų pasirinkimo sandorių apskaitinė vertė)	(671)	(671)	(138)	(138)
Maksimalios galimos išmokos už parduotus pasirinkimo sandorius	3 075	3 075	1 571	1 571
Parduotų pasirinkimo sandorių perkainojimas per pelną (nuostolius)	(72)	(72)	19	19
Grynasis pelnas iš išvestinių finansinių priemonių, susijusių su nuosavybės vertybinių popierių kainomis, pripažintas pelno (nuostolių) ataskaitoje	5	5	5	5

Vertybiniai popieriai, vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Prekybiniai skolos vertybiniai popieriai:				
Vyriausybės obligacijos	11 920	5 905	25 619	18 131
Įmonių obligacijos	17 183	11 850	12 695	7 527
Skolos vertybiniai popieriai, po pirminio pripažinimo vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius):				
Vyriausybės obligacijos	1 486	-	1 471	-
Iš viso skolos vertybinių popierių	30 589	17 755	39 785	25 658
Prekybiniai nuosavybės vertybiniai popieriai	529	529	445	445
Nuosavybės vertybiniai popieriai, po pirminio pripažinimo vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)	18 057	-	17 197	-
Iš viso nuosavybės vertybinių popierių	18 586	529	17 642	445
Iš viso vertybinių popierių, vertinamų tikraja verte per pelną (nuostolius)	49 175	18 284	57 427	26 103
Skolos vertybiniai popieriai pagal terminą, likusį iki išpirkimo:				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	2 122	1 628	3 464	2 816
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	28 467	16 127	36 321	22 842
Iš viso	30 589	17 755	39 785	25 658

Vertybiniai popieriai, vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius), 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. nebuvo įkeisti.

Išskyrus nelistinguojamus vertybinius popierius, visi vertybiniai popieriai, vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius) apskaitomi tikraja verte, kuri yra nustatyta remiantis Pirmojo lygio tikrosios vertės nustatymo metodika, aprašyta Finansinių rizikų valdymo atskleidimo 4.2. dalyje, t.y. tikroji vertė nustatyta remiantis analogiško turto ir įsipareigojimų kainų kotiruotėmis aktyviose rinkose. Nelistinguojami vertybiniai popieriai apskaitomi tikraja verte, kuri yra nustatyta remiantis Trečiojo lygio tikrosios vertės nustatymo metodika.

12 PASTABA

FINANSINIS TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI, VERTINAMI TIKRAJA VERTE PER PELNĄ (NUOSTOLIUS) (tęsinys)

Grupės vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius) pasiskirstymas 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d.:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Prekybiniai vertybiniai popieriai:</i>				
<i>Skolos vertybiniai popieriai</i>	29 103	17 755	38 314	25 658
AAA	-	-	-	-
nuo AA- iki AA+	1 209	1 209	4 356	4 356
nuo A- iki A+	8 703	5 970	12 897	11 023
nuo BBB- iki BBB+	12 549	6 576	15 231	7 580
nuo BB- iki BB+	4 395	1 753	5 313	2 315
žemesnis nei BB- be reitingo	543	543	253	120
1 704	1 704	264	264	
<i>Nuosavybės vertybiniai popieriai</i>	529	529	445	445
listinguojami	470	470	409	409
nelistinguojami	4	4	5	5
investicinių fondų vienetai	55	55	31	31
<i>Iš viso prekybinių skolos vertybinių popierių</i>	29 632	18 284	38 759	26 103
<i>Vertybiniai popieriai, po pirminio pripažinimo vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):</i>				
<i>Skolos vertybiniai popieriai</i>	1 486	-	1 471	-
AAA	-	-	-	-
nuo AA- iki AA+	-	-	125	-
nuo A- iki A+	936	-	430	-
nuo BBB- iki BBB+	550	-	916	-
nuo BB- iki BB+	-	-	-	-
žemesnis nei BB- be reitingo	-	-	-	-
-	-	-	-	-
<i>Nuosavybės vertybiniai popieriai</i>	18 057	-	17 197	-
listinguojami	-	-	-	-
nelistinguojami	-	-	-	-
investicinių fondų vienetai	18 057	-	17 197	-
<i>Iš viso vertybinių popierių, po pirminio pripažinimo vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	19 543	-	18 668	-
IŠ VISO	49 175	18 284	57 427	26 103

Subordinuota paskola

Grupė/Bankas yra gavusi subordinuotą paskolą, kurios apskaitinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 34 203 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 22 064 tūkst. Eur). Paskolos sutartis numato paskolos davėjui konvertavimo teisę, kuri yra įterptoji išvestinė finansinė priemonė, dėl to Bankas nusprendė apskaityti visą finansinę priemonę kaip finansinį įsipareigojimą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolius). Daugiau informacijos apie šį įsipareigojimą pateikta 30 pastaboje.

13 PASTABA KLIENTAMS SUTEIKTOS PASKOLOS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Klientams suteiktos paskolos, bendraja verte</i>	1 131 562	1 132 480	990 411	1 026 595
<i>Atidėjiniai paskolų vertės sumažėjimui</i>	(33 235)	(29 553)	(36 802)	(32 440)
<i>t.sk. individualiai vertinamų paskolų</i>	(32 097)	(28 786)	(35 435)	(31 500)
<i>t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(1 138)	(767)	(1 367)	(940)
KLIENTAMS SUTEIKTOS PASKOLOS, GRYNAJA VERTE	1 098 327	1 102 927	953 609	994 155
<i>Klientams suteiktos paskolos pagal terminą</i>				
<i>Trumpalaikės (iki 1 metų)</i>	229 611	258 041	255 995	313 488
<i>Ilgalaikės (daugiau kaip 1 metai)</i>	868 716	844 886	697 614	680 667
Iš viso	1 098 327	1 102 927	953 609	994 155

	Grupė	Bankas
Atidėjiniai paskolų vertės sumažėjimui 2016 m. sausio 1 d.	42 666	37 940
<i>Nurašyti atidėjiniai per metus nurašytų kaip neatgautinų paskolų vertės sumažėjimui</i>	(14 098)	(13 031)
<i>Valiutų perskaičiavimo skirtumai ir kiti koregavimai</i>	(47)	(1)
<i>Atidėjinių paskolų vertės sumažėjimui padidėjimas (7 pastaba)</i>	8 281	7 532
Atidėjiniai paskolų vertės sumažėjimui 2016 m. gruodžio 31 d.	36 802	32 440
<i>Nurašyti atidėjiniai per metus nurašytų kaip neatgautinų paskolų vertės sumažėjimui</i>	(2 252)	(1 397)
<i>Valiutų perskaičiavimo skirtumai ir kiti koregavimai</i>	(2)	2
<i>Atidėjinių paskolų vertės sumažėjimui padidėjimas (sumažėjimas) (7 pastaba)</i>	(1 313)	(1 492)
Atidėjiniai paskolų vertės sumažėjimui 2017 m. gruodžio 31 d.	33 235	29 553

Žemiau pateiktas pasikeitimas atidėjinių paskolų vertės sumažėjimui sąskaitoje:

Grupė:

	Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)				
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	4 359	1 036	451	878	6 724
<i>Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas</i>	(64)	212	(134)	71	85
<i>Per metus nurašytos paskolos</i>	(33)	(116)	(45)	(83)	(277)
<i>Kiti koregavimai</i>	(39)	(1)	-	-	(40)
2016 m. gruodžio 31 d.	4 223	1 131	272	866	6 492
<i>Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas</i>	183	(7)	31	38	245
<i>Per metus nurašytos paskolos</i>	(845)	(84)	(40)	(346)	(1 315)
<i>Kiti koregavimai</i>	73	-	(20)	(8)	45
2017 m. gruodžio 31 d.	3 634	1 040	243	550	5 467

	Grupės paskolos verslo klientams			
	Didelės įmonės	SVĮ	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	47	35 025	870	35 942
<i>Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas</i>	21	7 868	307	8 196
<i>Per metus nurašytos paskolos</i>	-	(13 567)	(254)	(13 821)
<i>Kiti koregavimai</i>	(38)	161	(130)	(7)
2016 m. gruodžio 31 d.	30	29 487	793	30 310
<i>Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas</i>	55	(1 713)	100	(1 558)
<i>Per metus nurašytos paskolos</i>	-	(879)	(58)	(937)
<i>Kiti koregavimai</i>	-	(47)	-	(47)
2017 m. gruodžio 31 d.	85	26 848	835	27 768

13 PASTABA

KLIENTAMS SUTEIKTOS PASKOLOS (tęsinys)

Bankas:

	<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>				
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	159	1 036	23	850	2 068
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	6	212	41	70	329
Per metus nurašytos paskolos	(33)	(116)	(45)	(83)	(277)
Kiti koregavimai	-	(1)	-	-	(1)
2016 m. gruodžio 31 d.	132	1 131	19	837	2 119
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	8	(7)	45	38	84
Per metus nurašytos paskolos	(15)	(84)	(15)	(346)	(460)
Kiti koregavimai	-	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	125	1 040	49	529	1 743

	<i>Banko paskolos verslo klientams</i>			
	Didelės įmonės	SVĮ	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	47	34 955	870	35 872
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	21	6 875	307	7 203
Per metus nurašytos paskolos	-	(12 500)	(254)	(12 754)
Kiti koregavimai	(38)	168	(130)	-
2016 m. gruodžio 31 d.	30	29 498	793	30 321
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	55	(1 731)	100	(1 576)
Per metus nurašytos paskolos	-	(879)	(58)	(937)
Kiti koregavimai	-	2	-	2
2017 m. gruodžio 31 d.	85	26 890	835	27 810

14 PASTABA

FINANSINĖS NUOMOS (LIZINGO) GAUTINOS SUMOS

Grupė

	Daugiau kaip			Iš viso
	iki 1 metų	1-5 metai	5 metai	
Investicijų į lizingą bendroji vertė:				
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	22 541	48 443	7 594	78 578
Pokytis per 2017 m.	5 311	21 721	(4 431)	22 601
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	27 852	70 164	3 163	101 179
Neuždirbtos finansinės pajamos iš lizingo:				
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	(2 807)	(4 388)	(268)	(7 463)
Pokytis per 2017 m.	(596)	(827)	244	(1 179)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	(3 403)	(5 215)	(24)	(8 642)
Grynosios investicijos į lizingą neatėmus atidėjinių:				
2016 m. gruodžio 31 d.	19 734	44 055	7 326	71 115
2017 m. gruodžio 31 d.	24 449	64 949	3 139	92 537
Atidėjinių pokytis:				
Likutis 2016 m. sausio 1 d.	(1 053)	(397)	-	(1 450)
Atidėjinių atstatymas / (papildomai suformuoti atidėjiniai)	220	(42)	(57)	121
Nurašyti atidėjiniai nurašytoms lizingo skoloms	21	-	-	21
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	(812)	(439)	(57)	(1 308)
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	(812)	(439)	(57)	(1 308)
Atidėjinių atstatymas / (papildomai suformuoti atidėjiniai)	(146)	313	(268)	(101)
Nurašyti atidėjiniai nurašytoms lizingo skoloms	15	-	-	15
Kiti koregavimai	(4)	-	-	(4)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	(947)	(126)	(325)	(1 398)
Grynosios investicijos į lizingą atėmus atidėjinius:				
2016 m. gruodžio 31 d.	18 922	43 616	7 269	69 807
2017 m. gruodžio 31 d.	23 502	64 823	2 814	91 139

14 PASTABA

FINANSINĖS NUOMOS (LIZINGO) GAUTINOS SUMOS (tęsinys)

Bankas

	iki 1 metų	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
Investicijų į lizingą bendroji vertė:				
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	13 502	33 333	6 990	53 825
Pokytis per 2017 m.	13 332	36 803	-3 827	46 308
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	26 834	70 136	3 163	100 133
Neuždirbtos finansinės pajamos iš lizingo:				
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	(1 893)	(3 338)	(223)	(5 454)
Pokytis per 2017 m.	(1 501)	(1 875)	199	(3 177)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	(3 394)	(5 213)	(24)	(8 631)
Grynosios investicijos į lizingą neatėmus atidėjinių:				
2016 m. gruodžio 31 d.	11 609	29 995	6 767	48 371
2017 m. gruodžio 31 d.	23 440	64 923	3 139	91 502
Atidėjinių pokytis:				
Likutis 2016 m. sausio 1 d.	(61)	(1)	-	(62)
Atidėjinių atstatymas / (papildomai suformuoti atidėjiniai)	30	(31)	(57)	(58)
Nurašyti atidėjiniai nurašytoms lizingo skoloms	19	-	-	19
Iš patrunuojamosios įmonės į Banką perkeltų finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų atidėjiniai	(74)	(26)	-	(100)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	(86)	(58)	(57)	(201)
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	(86)	(58)	(57)	(201)
Atidėjinių atstatymas / (papildomai suformuoti atidėjiniai)	(29)	-	-	(29)
Nurašyti atidėjiniai nurašytoms lizingo skoloms	-	-	-	-
Iš patrunuojamosios įmonės į Banką perkeltų finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų atidėjiniai	(38)	(68)	(268)	(374)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	(153)	(126)	(325)	(604)
Grynosios investicijos į lizingą atėmus atidėjinius:				
2016 m. gruodžio 31 d.	11 523	29 937	6 710	48 170
2017 m. gruodžio 31 d.	23 287	64 797	2 814	90 898

Žemiau pateiktas finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų vertės sumažėjimo atidėjinių pagal klases judėjimas:

	2017 m.			2016 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Sausio 1 d.	98	1 210	1 308	205	1 245	1 450
Atidėjinių finansinei nuomai (lizingui) pokytis	(19)	120	101	(105)	(16)	(121)
Per metus nurašytos sumos	(3)	(12)	(15)	(2)	(19)	(21)
Kiti koregavimai	-	4	4	-	-	-
Gruodžio 31 d.	76	1 322	1 398	98	1 210	1 308

	2017 m.			2016 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Sausio 1 d.	10	191	201	-	62	62
Atidėjinių finansinei nuomai (lizingui) pokytis	14	15	29	10	48	58
Per metus nurašytos sumos	-	-	-	-	(19)	(19)
Iš patrunuojamosios įmonės į Banką perkeltų finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų atidėjiniai	14	360	374	-	100	100
Gruodžio 31 d.	38	566	604	10	191	201

15 PASTABA INVESTICINIAI VERTYBINIAI POPIERIAI

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Skirti parduoti vertybiniai popieriai:				
Skolos vertybiniai popieriai:	11 322	10 914	17 034	16 631
Vyriausybės obligacijos	-	-	-	-
Įmonių obligacijos	11 322	10 914	17 034	16 631
Nuosavybės vertybiniai popieriai	5 150	628	2 134	873
Iš viso skirtų parduoti vertybinių popierių	16 472	11 542	19 168	17 504
Laikomi iki išpirkimo vertybiniai popieriai:				
Skolos vertybiniai popieriai:	576 260	576 260	524 054	524 054
Vyriausybės obligacijos	418 063	418 063	420 755	420 755
Įmonių obligacijos	158 197	158 197	103 299	103 299
Iš viso laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių	576 260	576 260	524 054	524 054
Skolos vertybiniai popieriai pagal terminą, likusį iki jų išpirkimo:				
Skirti parduoti skolos vertybiniai popieriai:				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	889	881	567	164
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	10 433	10 033	16 467	16 467
Iš viso skirtų parduoti skolos vertybinių popierių	11 322	10 914	17 034	16 631
Laikomi iki išpirkimo skolos vertybiniai popieriai:				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	60 759	60 759	92 171	92 171
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	515 501	515 501	431 883	431 883
Iš viso laikomų iki išpirkimo skolos vertybinių popierių	576 260	576 260	524 054	524 054
Skolos vertybinių popierių kredito kokybė:				
Skirti parduoti skolos vertybiniai popieriai	11 322	10 914	17 034	16 631
Nepradelsti ir individualiai nenuvertėję	11 322	10 914	17 034	16 631
Pradelsti, bet individualiai nenuvertėję	-	-	-	-
Individualiai nuvertėję	-	-	-	-
Laikomi iki išpirkimo skolos vertybiniai popieriai	576 260	576 260	524 054	524 054
Nepradelsti ir individualiai nenuvertėję	576 260	576 260	524 054	524 054
Pradelsti, bet individualiai nenuvertėję	-	-	-	-
Individualiai nuvertėję	-	-	-	-
Individualiai nuvertėję, nominali vertė	1 022	-	1 022	-
Vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, vertės sumažėjimas	(1 022)	-	(1 022)	-

Individualiai nuvertėjusius skolos vertybinius popierius sudaro kredito reitingo neturintys įmonių skolos vertybiniai popieriai.

2017 m. gruodžio 31 d. laikomi iki išpirkimo vyriausybės skolos vertybiniai popieriai, kurių apskaitinė vertė sudarė 5 722 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 5 178 tūkst. Eur), buvo įkeisti už valiutos ateities sandorius (12 pastaba), laikomi iki išpirkimo vyriausybės skolos vertybiniai popieriai, kurių apskaitinė vertė 15 766 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 15 838 tūkst. Eur) buvo įkeisti Lietuvos bankui kaip užstatas už Eurosistemos pinigų operacijas (2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bankas neturėjo įsiskolinimų Lietuvos bankui, šis užstatas buvo pateiktas turint tikslą galėti pasiskolinti iškart kai atsirastų poreikis).

15 PASTABA

INVESTICINIAI VERTYBINIAI POPIERIAI (tęsinys)

Grupės ir Banko investicinių vertybinių popierių pasiskirstymas 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d.:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Skirti parduoti vertybiniai popieriai:				
Skolos vertybiniai popieriai	11 322	10 914	17 034	16 631
AAA	-	-	-	-
nuo AA- iki AA+	-	-	483	483
nuo A- iki A+	3 760	3 760	4 350	4 350
nuo BBB- iki BBB+	6 992	6 992	9 715	9 715
nuo BB- iki BB+	162	162	2 083	2 083
žemesnis nei BB- be reitingo	-	-	-	-
408	-	-	403	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	5 150	628	2 134	873
listinguojami	-	-	-	-
nelistinguojami	1 212	414	1 087	766
Investicinių fondų vienetai	3 938	214	1 047	107
Iš viso skirtų parduoti vertybinių popierių	16 472	11 542	19 168	17 504
Laikomi iki išpirkimo vertybiniai popieriai:				
Skolos vertybiniai popieriai	576 260	576 260	524 054	524 054
AAA	-	-	-	-
nuo AA- iki AA+	14 034	14 034	10 349	10 349
nuo A- iki A+	404 663	404 663	402 509	402 509
nuo BBB- iki BBB+	153 905	153 905	100 236	100 236
nuo BB- iki BB+	3 658	3 658	8 295	8 295
žemesnis nei BB- be reitingo	-	-	2 665	2 665
-	-	-	-	-
Iš viso laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių	576 260	576 260	524 054	524 054

Ankstesniais metais Bankas perklasifikavo dalį parduoti skirtų skolos vertybinių popierių portfelio į vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, portfelį (2017 m. ir 2016 m. reikšmingų perklasifikavimų nebuvo vykdyta). Banko vadovybės vertinimu, perklasifikuoti vertybiniai popieriai bus išlaikyti iki jų išpirkimo datos. 2017 m. gruodžio 31 d. bendroji parduoti skirtų skolos vertybinių popierių, perklasifikuotų į vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo, portfelio vertė buvo 26 284 tūkst. Eur. (2016 m. gruodžio 31 d. – 30 154 tūkst. Eur). 2017 m. buvo pripažintos kitos bendrosios sąnaudos, susijusios su šių skolos vertybinių popierių perkainojimo rezervo amortizacija, kurios sudarė 45 tūkst. Eur (2016 m. – 57 tūkst. Eur). Jei perklasifikavimas nebūtų įvykęs, 2017 m. į kitas bendrąsias pajamas būtų įtraukti 950 tūkst. Eur nuostoliai (2016 m. – 284 tūkst. Eur pelnas).

Finansinio turto perkainojimo rezervo pokyčiai:

	Grupė		Bankas	
	Finansinio turto perkainojimo rezervas, prieš mokesčius	Atidėtojo pelno mokesčio turtas (įsipareigojimai)	Finansinio turto perkainojimo rezervas, po mokesčių	Finansinio turto perkainojimo rezervas, po mokesčių
2016 m. sausio 1 d.	1 053	(157)	896	896
Perkainojimas	1 479	-	1 479	1 458
Pardavimas, išpirkimas	(2 110)	-	(2 110)	(2 129)
Laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių perkainavimo amortizacija	(57)	-	(57)	(57)
Atidėtas pelno mokestis	-	103	103	109
2016 m. gruodžio 31 d.	365	(54)	311	277
Perkainojimas	690	-	690	469
Pardavimas, išpirkimas	(388)	-	(388)	(409)
Laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių perkainavimo amortizacija	(45)	-	(45)	(45)
Atidėtas pelno mokestis	-	(38)	(38)	(2)
2017 m. gruodžio 31 d.	622	(92)	530	290

Banko vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, pinigų srautai ir kiti pasikeitimai sąskaitoje:

	2017 m.	2016 m.
Sausio 1 d.	524 054	494 645
Įsigijimas	149 508	91 492
Išpirkimas	(85 897)	(54 003)
Pardavimas	(6 656)	(2 317)
Sukauptos palūkanos	9 263	11 257
Gautos atkarpos išmokos	(13 177)	(13 229)
Perkainojimo rezervo amortizacija	(45)	(57)
Valiutų kursų svyravimo poveikis	(734)	(3 776)
Perklasifikavimai	(56)	42
Gruodžio 31 d.	576 260	524 054

16 PASTABA

INVESTICIJOS Į PATRONUOJAMĄSIAS ĮMONES

2017 m.				
Bankas	Nuosavybės dalis	Įsigijimo savikaina	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
<i>Investicijos į konsoliduojamas tiesiogiai kontroliuojamas patronuojamąsias įmones:</i>				
GD UAB „Bonum Publicum“	100,00 proc.	8 399	-	8 399
UAB „Minera“	100,00 proc.	6 165	(2 599)	3 566
UAB „Pavasaris“	100,00 proc.	10 456	(10 337)	119
UAB „SB lizingas“	100,00 proc.	8 862	-	8 862
UAB „SBTF“	100,00 proc.	1 029	(450)	579
UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“	100,00 proc.	5 479	(4 732)	747
UAB „Šiaulių banko lizingas“	100,00 proc.	4 460	(3 391)	1 069
UAB „Šiaulių banko turto fondas“	100,00 proc.	3 999	(445)	3 554
Iš viso		48 849	(21 954)	26 895
<i>Investicijos į konsoliduojamas netiesiogiai kontroliuojamas patronuojamąsias įmones:</i>				
UAB „Apželdinimas“ *	100,00 proc.	300	(300)	-
UAB „Sandworks“ **	100,00 proc.	35	-	35
UAB „ŽSA 5“ **	100,00 proc.	308	-	308

* Netiesiogiai kontroliuojama per patronuojamąją įmonę UAB „Šiaulių banko turto fondas“.

** Netiesiogiai kontroliuojama per patronuojamąją įmonę UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“.

2016				
Bankas	Nuosavybės dalis	Įsigijimo savikaina	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
<i>Investicijos į konsoliduojamas tiesiogiai kontroliuojamas patronuojamąsias įmones:</i>				
GD UAB „Bonum Publicum“	100,00 proc.	8 399	-	8 399
UAB „Minera“	100,00 proc.	5 165	(2 599)	2 566
UAB „Pavasaris“	100,00 proc.	10 456	(7 372)	3 084
UAB „SB lizingas“	100,00 proc.	8 862	-	8 862
UAB „SBTF“	100,00 proc.	1 029	(450)	579
UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“	100,00 proc.	5 044	(4 732)	312
UAB „Šiaulių banko lizingas“	100,00 proc.	4 460	(4 391)	69
UAB „Šiaulių banko turto fondas“	100,00 proc.	3 999	(1 205)	2 794
Iš viso		47 414	(20 749)	26 665
<i>Investicijos į konsoliduojamas netiesiogiai kontroliuojamas patronuojamąsias įmones:</i>				
UAB „Apželdinimas“ *	100,00 proc.	300	-	300
UAB „Sandworks“ **	100,00 proc.	3	-	3

* Netiesiogiai kontroliuojama per patronuojamąją įmonę UAB „Šiaulių banko turto fondas“.

** Netiesiogiai kontroliuojama per patronuojamąją įmonę UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“.

Investicijų į patronuojamąsias įmones vertės sumažėjimo testavimui Grupės vadovybė naudoja naudojimo pajamų vertės (diskontuotų pinigų srauto) ir pardavimo kaštais sumažintos tikrosios vertės metodus. Pardavimo kaštais sumažintos tikrosios vertės metodus taikytas investicijų valdymo ir nekilnojamojo turto įmonėms, kuriose investicijų atgautinos sumos vertinimas remiasi grynojo turto tikrąja verte. Naudojimo pajamų vertės metodu vertintoms įmonėms taikytos diskonto normos buvo nuo 6,0 proc. iki 9,9 proc.

2017 m. Bankas pripažino 2 996 tūkst. Eur vertės sumažėjimo nuostolius investicijai į UAB „Pavasaris“ (pripažintas investicijos į patronuojamąją įmonę vertės sumažėjimas šiai išmokėjus dividendus, kurių suma 3 116 tūkst. Eur) ir atstatė 760 tūkst. Eur investicijų į UAB „Šiaulių banko turto fondas“ vertės sumažėjimą (pagerėjus įmonės finansinei būklei) ir 1 000 tūkst. Eur investicijų į UAB „Šiaulių banko lizingas“ vertės sumažėjimą (dėl atgautinos sumos iš investicijos padidėjimo).

2016 m. Bankas pripažino vertės sumažėjimo nuostolius šioms investicijoms į patronuojamąsias įmones: investicijai į UAB „Šiaulių banko lizingas“ 550 tūkst. Eur (Bankas padengė įmonės nuostolius), investicijai į UAB „Šiaulių banko turto fondas“ 760 tūkst. Eur (Bankas pripažino investicijos vertės sumažėjimą), investicijai į UAB „Pavasaris“ 4 750 tūkst. Eur (pripažintas investicijos į patronuojamąją įmonę vertės sumažėjimas šiai išmokėjus dividendus, kurių suma 5 500 tūkst. Eur).

2017 m. Bankas perkėlė UAB „ŽSA 5“ iš skirtų parduoti patronuojamųjų įmonių į konsoliduojamas patronuojamąsias įmones. 2016 m. Grupė įsigijo netiesiogiai kontroliuojamą patronuojamąją įmonę UAB „Apželdinimas“. Detaliau aprašyta toliau šioje pastaboje.

16 PASTABA
INVESTICIJOS Į PATRONUOJAMĄSIAIS ĮMONES (tęsinys)
UAB „ŽSA 5“ įtraukimas į konsoliduojamas patronuojamąsias įmones

2017 m. Bankas perkėlė UAB „ŽSA 5“ iš skirtų parduoti patronuojamųjų įmonių į konsoliduojamas patronuojamąsias įmones. Įmonė nevykdė aktyvios veiklos ir neturėjo reikšmingų turto bei įsipareigojimų likučių. Perkėlimo priežastis – Šiaulių banko grupei reikėjo įmonės, kuri būtų panaudojama kaip tikslinės paskirties įmonė, todėl vadovybė, siekdama sutaupyti įmonės steigimo kaštus, nutarė tam panaudoti vieną iš turimų aktyvios veiklos nevykdančių bendrovių. Įtraukimo į konsoliduojamas patronuojamąsias įmones momentu, UAB „ŽSA 5“ neturėjo reikšmingo išorinio turto ir įsipareigojimų, įmonės kapitalas buvo 11 tūkst. Eur. Vėliau Bankas padidino įmonės kapitalą turtais įnašais (nuosavybės vertybiniais popieriais, kurių vertė 297 tūkst. Eur) ir įmonę pardavė patronuojamajai įmonei UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“.

UAB „Apželdinimas“ įsigijimas

2016 m. lapkričio mėn. Grupė įsigijo 100 proc. netiesiogiai valdomos patronuojamosios įmonės UAB „Apželdinimas“ akcijų. Įmonė valdo investicinį turtą Kaune ir buvo įsigyta su tikslu pasiekti maksimalią vertę išieškant tam tikrų skolininkų problemines skolas. Žemiau pateiktoje lentelėje nurodomos sumokėto atlygio ir įsigyto ūkio subjekto turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės įsigijimo dienai (galutiniai vertinimo duomenys):

		<i>UAB „Apželdinimas“ įsigijimas</i>
<u>Įsigytas UAB „Apželdinimas“ grynasis turtas, tikraja verte:</u>		
	<i>Investicinis turtas</i>	538
	<i>Pinigai</i>	1
	<i>Iš viso turto</i>	539
	<i>Mokėtinos sumos</i>	(155)
	<i>Iš viso įsipareigojimų</i>	(155)
	<i>Iš viso įsigyta grynojo turto</i>	384
<u>Sumokėto atlygio tikroji vertė:</u>		
	<i>Įsigijimo metu sumokėti pinigai</i>	(300)
	<i>Įsigytos įmonės įsipareigojimai Grupės įmonėms</i>	(150)
	<i>Iš viso atlygio tikroji vertė</i>	(450)
	<i>Prestižas</i>	66
<u>Grupės pinigų srautas iš įsigijimo:</u>		
	<i>Sumokėti pinigai</i>	(300)
	<i>Įgyti pinigai</i>	1
	<i>Grynasis sumokėtas pinigų srautas</i>	(299)
<u>Įsigytos įmonės įtaka Grupei nuo įsigijimo momento:</u>		
	<i>Prestižo vertės sumažėjimas</i>	(66)
	<i>Veiklos nuostolis</i>	(8)
	<i>Iš viso</i>	(74)

Turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatytos metodais, atitinkančiais III lygį tikrosios vertės vertinimo metodų hierarchijoje (pagrindinis naudotas metodas – diskontuotų pinigų srautų).

Įsigijimo metu susidaręs prestižas buvo iškart nurašytas. Jeigu UAB „Apželdinimas“ būtų buvusi konsoliduojama kaip Grupės įmonė nuo metų pradžios, Grupės 2016 m. grynasis pelnas sudarytų 43 650 tūkst. Eur.

17 PASTABA NEMATERIALUSIS TURTAS

Programinė įranga ir licencijos

	Grupė	Bankas
<i>2016 m. sausio 1 d.:</i>		
Įsigijimo savikaina	3 967	3 515
Sukaupta amortizacija	(2 949)	(2 717)
Likutinė vertė	1 018	798
<i>Metai, pasibaigę 2016 m. gruodžio 31 d.:</i>		
Likutinė vertė sausio 1 d.	1 018	798
Įsigijimai	785	700
Nurašymai	(8)	(6)
Priskaičiuota amortizacija	(367)	(282)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	1 428	1 210
<i>2016 m. gruodžio 31 d.:</i>		
Įsigijimo savikaina	4 684	4 207
Sukaupta amortizacija	(3 256)	(2 997)
Likutinė vertė	1 428	1 210
<i>Metai, pasibaigę 2017 m. gruodžio 31 d.:</i>		
Likutinė vertė sausio 1 d.	1 428	1 210
Įsigijimai	906	861
Nurašymai	(59)	-
Priskaičiuota amortizacija	(492)	(387)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	1 783	1 684
<i>2017 m. gruodžio 31 d.:</i>		
Įsigijimo savikaina	5 424	5 068
Sukaupta amortizacija	(3 641)	(3 384)
Likutinė vertė	1 783	1 684
Naudingo tarnavimo laikotarpis (metais)	3 – 9	3 – 9

Prestižas

	2017 m.	2016 m.
Prestižas, susidaręs įsigyjant:		
GD UAB „Bonum Publicum“	2 686	2 686
UAB „Pavasaris“	52	52
UAB „SB Lizingas“	14	14
Grynoji balansinė vertė	2 752	2 752

Prestižo vertės sumažėjimo nustatymas

Siekiant nustatyti vertės sumažėjimą, prestižas priskirtas vienam pinigų kuriančiam vienetai – Banko patrunuojamajai įmonei „Bonum Publicum“. Pinigų kuriančio vieneto atsiperkamoji vertė nustatoma taikant naudojimo vertės skaičiavimus. Šiems skaičiavimams naudojami vadovybės patvirtintame penkių metų laikotarpio biudžete numatytos pinigų srautų sumos, vėlesnio nei penkeri metai laikotarpio pinigų srautai ekstrapoliuoti taikant įvertintus augimo tempus.

Pagrindinės prielaidos, naudotos įvertinant naudojimo vertę – diskonto norma ir augimo tempai. Nustatant naudojimo vertę, vadovybė įvertino priešmokestines diskonto normas kurios atspindi dabartinį rinkos pinigų vertės įvertinimą ir, rizikas susijusias su pinigų kuriančiu vienetu. Naudojimo vertės skaičiavime taikyta diskonto norma 12,66 proc. ir augimo tempas 2,80 proc. Augimo tempas atspindi tikėtiną ekonomikos augimo tempą ilgoju laikotarpiu.

2017 m. ir 2016 m. prestižo vertės sumažėjimo nenustatyta.

18 PASTABA ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

Grupė	Pastatai, patalpos ir žemė	Transporto priemonės	Biuro įranga	Nebaigta statyba	Iš viso
<u>2016 m. sausio 1 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	9 861	2 183	6 390	88	18 522
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 363)	(492)	(4 721)	-	(7 576)
Likutinė vertė	7 498	1 691	1 669	88	10 946
<u>Metai, pasibaigę 2016 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Likutinė vertė sausio 1 d.	7 498	1 691	1 669	88	10 946
Įsigijimai	32	540	981	45	1 598
Perklasifikavimai	217	-	9	-	226
Nurašymai ir pardavimai	(1)	(41)	(45)	-	(87)
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(198)	(345)	(671)	-	(1 214)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	7 548	1 845	1 943	133	11 469
<u>2016 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	10 175	2 491	6 763	133	19 562
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 627)	(646)	(4 820)	-	(8 093)
Likutinė vertė	7 548	1 845	1 943	133	11 469
<u>Metai, pasibaigę 2017 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Likutinė vertė sausio 1 d.	7 548	1 845	1 943	133	11 469
Įsigijimai	31	550	174	125	880
Perklasifikavimai	(27)	-	1	(168)	(194)
Nurašymai ir pardavimai	(19)	(155)	(13)	-	(187)
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(197)	(384)	(685)	-	(1 266)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	7 336	1 856	1 420	90	10 702
<u>2017 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	10 160	2 742	6 574	90	19 566
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 824)	(886)	(5 154)	-	(8 864)
Likutinė vertė	7 336	1 856	1 420	90	10 702
Naudingo tarnavimo laikotarpis (metais)	15-50	5-12	3-20	-	-
Bankas					
<u>2016 m. sausio 1 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	9 443	1 238	5 978	9	16 668
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 055)	(182)	(4 408)	-	(6 645)
Likutinė vertė	7 388	1 056	1 570	9	10 023
<u>Metai, pasibaigę 2016 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Likutinė vertė sausio 1 d.	7 388	1 056	1 570	9	10 023
Įsigijimai	32	442	959	-	1 433
Nurašymai ir pardavimai	-	(21)	(45)	-	(66)
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(191)	(197)	(628)	-	(1 016)
Perklasifikavimai	158	-	-	-	158
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	7 387	1 280	1 856	9	10 532
<u>2016 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	9 696	1 534	6 382	9	17 621
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 309)	(254)	(4 526)	-	(7 089)
Likutinė vertė	7 387	1 280	1 856	9	10 532
<u>Metai, pasibaigę 2017 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Likutinė vertė sausio 1 d.	7 387	1 280	1 856	9	10 532
Įsigijimai	31	451	153	81	716
Nurašymai ir pardavimai	(19)	(38)	(6)	-	(63)
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(191)	(249)	(650)	-	(1 090)
Perklasifikavimai	(27)	-	-	-	(27)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	7 181	1 444	1 353	90	10 068
<u>2017 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	9 681	1 931	6 242	90	17 944
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 500)	(487)	(4 889)	-	(7 876)
Likutinė vertė	7 181	1 444	1 353	90	10 068
Naudingo tarnavimo laikotarpis (metais)	15-50	5-12	3-20	-	-

18 PASTABA

ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS (tęsinys)

Visoje Grupės turto sumoje, nurodytoje lentelėje aukščiau, turtą, išnuomotą pagal veiklos nuomos sutartis, sudarė:

	Grupė			Bankas		
	Transporto priemonės	Biuro įranga	Iš viso	Transporto priemonės	Biuro įranga	Iš viso
<u>2016 m. sausio 1 d.:</u>						
<i>Įsigijimo savikaina</i>	269	627	896	-	627	627
<i>Sukauptas nusidėvėjimas</i>	(41)	(564)	(605)	-	(564)	(564)
Likutinė vertė	228	63	291	-	63	63
<u>Metai, pasibaigę 2016 m. gruodžio 31 d.:</u>						
<i>Likutinė vertė sausio 1 d.</i>	228	63	291	-	63	63
<i>Nurašymai ir pardavimai</i>	-	(37)	(37)	-	(37)	(37)
<i>Priskaičiuotas nusidėvėjimas</i>	(45)	(14)	(59)	-	(14)	(14)
<i>Likutinė vertė gruodžio 31 d.</i>	183	12	195	-	12	12
<u>2016 m. gruodžio 31 d.:</u>						
<i>Įsigijimo savikaina</i>	269	537	806	-	537	537
<i>Sukauptas nusidėvėjimas</i>	(86)	(525)	(611)	-	(525)	(525)
Likutinė vertė	183	12	195	-	12	12
<u>Metai, pasibaigę 2017 m. gruodžio 31 d.:</u>						
<i>Likutinė vertė sausio 1 d.</i>	183	12	195	-	12	12
<i>Nurašymai ir pardavimai</i>	(122)	-	(122)	-	-	-
<i>Priskaičiuotas nusidėvėjimas</i>	(33)	(11)	(44)	-	(11)	(11)
<i>Likutinė vertė gruodžio 31 d.</i>	28	1	29	-	1	1
<u>2017 m. gruodžio 31 d.:</u>						
<i>Įsigijimo savikaina</i>	44	502	546	-	502	502
<i>Sukauptas nusidėvėjimas</i>	(16)	(501)	(517)	-	(501)	(501)
Likutinė vertė	28	1	29	-	1	1
<i>Naudingo tarnavimo laikotarpis (metais)</i>	6-12	6-15	-	-	6-15	-

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. ilgalaikis materialusis turtas nebuvo įkeistas trečiosioms šalims.

Būsimos minimalios Grupės ir Banko gautinos sumos pagal nenutraukiamas nuomos sutartis pateiktos lentelėje toliau (įskaitant ir investicinį turtą, atskleistą 26 pastaboje):

	2017 m.			2016 m.		
	<i>Iki 1 metų</i>	<i>1-5 metai</i>	<i>Daugiau kaip 5 metai</i>	<i>Iki 1 metų</i>	<i>1-5 metai</i>	<i>Daugiau kaip 5 metai</i>
Grupė	132	57	47	466	61	-
Bankas	52	74	84	90	129	-

19 PASTABA KITAS TURTAS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Finansinis turtas:				
<i>Gautinos sumos</i>	10 485	9 616	4 136	3 078
<i>Finansinis turtas pagal terminą:</i>				
<i>Trumpalaikis (iki 1 metų)</i>	9 430	8 556	2 305	1 613
<i>Ilgalaikis (daugiau kaip 1 metai)</i>	1 055	1 060	1 831	1 465
Nefinansinis turtas:				
<i>Nefinansinis turtas pagal terminą:</i>				
<i>Trumpalaikis (iki 1 metų)</i>	5 409	649	11 187	3 959
<i>Ilgalaikis (daugiau kaip 1 metai)</i>	20 307	5 314	20 515	962
<i>Atsargos</i>	18 316	-	24 936	-
<i>Ateinančių laikotarpių sąnaudos</i>	888	859	615	539
<i>Perdraudimo ir draudimo sandorių turtas</i>	650	-	697	-
<i>Išankstiniai apmokėjimai</i>	4 188	3 607	3 979	3 428
<i>Perimtas turtas</i>	764	712	989	628
<i>Turtas, skirtas parduoti</i>	-	-	-	58
<i>Kitas turtas</i>	910	785	486	268
IŠ VISO	36 201	15 579	35 838	7 999

Atsargas sudaro laikomas parduoti nekilnojamas turtas bei turtas, susijęs su nekilnojamojo turto projektais, kuriuos vykdo Banko patrunuojamosios įmonės UAB „Šiaulių banko turto fondas“, UAB „SBTF“, UAB „Minera“ ir UAB „Pavasaris“.

Atsargos pagal jų rūšį:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Butai, laikomi parduoti</i>	47	-	3 635	-
<i>Turtas, laikomas parduoti arba vystymo tikslais</i>	18 269	-	21 301	-
<i>Iš viso atsargų</i>	18 316	-	24 936	-

Visos atsargos apskaitomos įsigijimo savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargos nėra įkeistos.

Investicijos į patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti ir nutrauktos veiklos rezultatas:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Turtas, skirtas parduoti</i>	-	-	-	58
<i>Įsipareigojimai, susiję su parduoti skirtu turtu</i>	-	-	4	-
<i>Nutraukiamos veiklos pelnas (nuostoliai)</i>	(10)	-	35	-
<i>t.sk. įmonių pardavimo rezultatas</i>	-	-	-	-
<i>Bankui išmokėti dividendai</i>	-	256	-	832
<i>Investicijų į skirtas parduoti patrunuojamąsias įmones perkainojimas</i>	-	(55)	-	-

2016 m. gruodžio 31 d. skirtos parduoti patrunuojamosios įmonės (UAB „Žalgirio sporto arena“, UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“, UAB „ŽSA 5“) nevykdė aktyvios veiklos, jų išorinis turtas buvo nulinis, išoriniai įsipareigojimai sudarė 4 tūkst. Eur. Šios įmonės išmokėjo Bankui dividendus (256 tūkst. Eur) ir buvo ruošiamos likviduoti. Bankas iš skirtų parduoti patrunuojamųjų įmonių perkainojimo patyrė 55 tūkst. Eur nuostolių (investicijų į šias įmones vertė buvo sumažinta iki nulio). Dividendai ir perkainojimas buvo eliminuoti konsoliduojant, todėl neturėjo įtakos Grupės pelno (nuostolių) ataskaitai.

Per 2017 m. UAB „Žalgirio sporto arena“, UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“ išmokėjo Bankui dividendus ir buvo likviduotos, o UAB „ŽSA 5“ buvo perkelta iš skirtų parduoti patrunuojamųjų įmonių į konsoliduojamąsias patrunuojamąsias įmones (daugiau informacijos pateikta 16 pastaboje).

20 PASTABA ĮSISKOLINIMAS KITIEMS BANKAMS IR FINANSŲ INSTITUCIJOMS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Kitų bankų ir finansų institucijų korespondentinės sąskaitos ir indėliai:</i>				
<i>Korespondentinės sąskaitos ir indėliai iki pareikalavimo</i>	12 066	13 159	4 838	6 456
<i>Terminuotieji indėliai</i>	14 245	15 319	53 184	53 852
<i>Iš viso kitų bankų ir finansų institucijų korespondentinių sąskaitų ir indėlių</i>	26 311	28 478	58 022	60 308
<i>Gautos paskolos:</i>				
<i>Iš kitų bankų</i>	-	-	1 429	1 429
<i>Iš kitų organizacijų</i>	9 242	9 242	12 270	12 270
<i>Iš tarptautinių organizacijų</i>	20 164	20 164	18 072	18 072
<i>Iš viso gautų paskolų</i>	29 406	29 406	31 771	31 771
<i>Iš viso</i>	55 717	57 884	89 793	92 079
<i>Įsiskolinimas kitiems bankams ir finansų institucijoms pagal terminą:</i>				
<i>Trumpalaikis (iki 1 metų)</i>	36 559	37 694	75 417	77 077
<i>Ilgalaikis (daugiau kaip 1 metai)</i>	19 158	20 190	14 376	15 002
<i>Iš viso</i>	55 717	57 884	89 793	92 079

21 PASTABA KLIENTAMS MOKĖTINOS SUMOS

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Indėliai iki pareikalavimo:</i>				
<i>respublikinių valdymo institucijų</i>	21 553	21 553	10 543	10 543
<i>vietinių valdymo institucijų</i>	75 060	75 060	42 682	42 682
<i>valstybės ir savivaldybės įmonių</i>	23 431	23 431	5 780	5 780
<i>privatinių įmonių</i>	274 888	275 321	230 215	230 591
<i>ne pelno organizacijų</i>	13 309	13 309	10 602	10 602
<i>fizinių asmenų</i>	305 237	305 237	270 241	270 241
<i>dar nepriskirtos mokėtinos sumos klientams</i>	40 099	40 430	29 445	29 460
<i>Iš viso indėlių iki pareikalavimo</i>	753 577	754 341	599 508	599 899
<i>Terminuotieji indėliai:</i>				
<i>respublikinių valdymo institucijų</i>	231	231	359	359
<i>vietinių valdymo institucijų</i>	948	948	1 067	1 067
<i>valstybės ir savivaldybės įmonių</i>	1 718	1 718	615	615
<i>privatinių įmonių</i>	61 522	61 522	37 690	37 690
<i>ne pelno organizacijų</i>	2 433	2 433	2 455	2 455
<i>fizinių asmenų</i>	827 624	827 624	853 393	853 393
<i>Iš viso terminuotųjų indėlių</i>	894 476	894 476	895 579	895 579
<i>Iš viso</i>	1 648 053	1 648 817	1 495 087	1 495 478
<i>Klientams mokėtinos sumos pagal jų terminą:</i>				
<i>Trumpalaikės (iki 1 metų)</i>	1 468 638	1 469 402	1 339 938	1 340 329
<i>Ilgalaikės (daugiau kaip 1 metai)</i>	179 415	179 415	155 149	155 149
<i>Iš viso</i>	1 648 053	1 648 817	1 495 087	1 495 478

22 PASTABA SPECIALIEJI IR SKOLINIMO FONDAI

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Specialieji fondai	13 336	13 336	28 326	28 326
Skolinimo fondai	-	-	-	-
Iš viso	13 336	13 336	28 326	28 326
<i>Specialieji ir skolinimo fondai pagal jų trukmę:</i>				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	13 336	13 336	28 326	28 326
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	-	-	-	-
	13 336	13 336	28 326	28 326

Specialiuosius fondus sudaro privalomųjų socialinio ir sveikatos draudimų fondų lėšos. Specialieji fondai turi būti grąžinami juos padėjusioms institucijoms pastarųjų pirmu pareikalavimu.

23 PASTABA IŠLEISTI SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI

2017 m. gruodžio 31 d. Bankas buvo išleidęs skolos vertybinių popierių, kurių apskaitinė vertė sudarė 20 003 tūkst. Eur. Šią sumą sudarė 3 metų trukmės 20 000 tūkst. Eur skolos vertybinių popierių emisija. Neviešai išplatintos obligacijos buvo išleistos 2017 m. gruodžio 21 d., metinė palūkanų norma 0,60 proc. Bankas turi teisę išpirkti obligacijas po 2 metų. Emisijos sąlygose numatytas obligacijų įtraukimas į reguliuojamos rinkos sąrašus – ketinama per 12 mėnesių nuo išplatavimo datos šias obligacijas įtraukti į Nasdaq Baltijos skolos VP sąrašą. 2016 m. gruodžio 31 d. Bankas nebuvo išleidęs skolos vertybinių popierių.

Išleistų skolos vertybinių popierių pinigų srautai ir kiti judėjimai:

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Sausio 1 d.	-	-	58	58
Išleidimas	20 000	20 000	-	-
Išpirkimas	-	-	(58)	(58)
Sukauptos palūkanos	3	3	-	-
Kupono mokėjimai	-	-	-	-
Gruodžio 31 d.	20 003	20 003	-	-

24 PASTABA ĮSIPAREIGOJIMAI, SUSIJĘ SU DRAUDIMO VEIKLA

Draudimo techniniai atidėjiniai:

Banko patronuojamoji įmonė GD UAB „Bonum Publicum“ užsiima gyvybės draudimo veikla. Draudimo techniniai atidėjiniai 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. ir jų pokyčiai per tada pasibaigusius metus pateikti lentelėje žemiau:

	Perkeltų įmokų	Numatomų išmokėjimų	Žalos padengimo	Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui	Iš viso
Bendra suma:					
2016 m. sausio 1 d.	14	192	6 542	16 793	23 541
Pokytis per laikotarpį	1	3	(169)	2 139	1 974
2016 m. gruodžio 31 d.	15	195	6 373	18 932	25 515
Pokytis per laikotarpį	1	21	667	1 028	1 717
2017 m. gruodžio 31 d.	16	216	7 040	19 960	27 232
Perdraudikų dalis:					
2016 m. sausio 1 d.	(16)	-	(10)	-	(26)
Pokytis per laikotarpį	(2)	-	-	-	(2)
2016 m. gruodžio 31 d.	(18)	-	(10)	-	(28)
Pokytis per laikotarpį	(1)	(20)	-	-	(21)
2017 m. gruodžio 31 d.	(19)	(20)	(10)	-	(49)
Grynoji vertė					
2016 m. gruodžio 31 d.	(3)	195	6 363	18 932	25 487
2017 m. gruodžio 31 d.	(3)	196	7 030	19 960	27 183

Įsipareigojimai pagal gyvybės draudimo sandorius, kai investavimo rizika tenka draudėjui pilnai padengti turto: vertybiniais popieriais, po pirminio pripažinimo vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius) ir pinigais (2017 m. gruodžio 31 d.: VP 19 543 tūkst. Eur, pinigai 417 tūkst. Eur, 2016 m. gruodžio 31 d.: VP 18 668 tūkst. Eur, pinigai 264 tūkst. Eur.).

25 PASTABA KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Finansiniai įsipareigojimai:				
Prekybiniai įsipareigojimai	2 933	250	4 054	483
Sukauptos sąnaudos	8 943	7 695	7 727	7 061
Iš viso finansinių įsipareigojimų	11 876	7 945	11 781	7 544
<i>Finansiniai įsipareigojimai pagal jų trukmę:</i>				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	6 799	3 049	6 975	2 807
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	5 077	4 896	4 806	4 737
Nefinansiniai įsipareigojimai:				
Avansu gautos sumos iš turto pirkėjų	788	-	2 648	-
Ateinančių laikotarpių pajamos	706	187	404	157
Atidėjiniai	60	60	72	-
Įsipareigojimai, susiję su turto, skirtu parduoti	-	-	4	-
Kiti įsipareigojimai	2 658	238	634	193
Iš viso nefinansinių įsipareigojimų	4 212	485	3 762	350
<i>Nefinansiniai įsipareigojimai pagal jų trukmę:</i>				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	2 967	321	3 285	301
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	1 245	164	477	49
Iš viso nefinansinių įsipareigojimų	4 212	485	3 762	350

26 PASTABA INVESTICINIS TURTAS

Investicinis turtas

	Grupė	Bankas
Metai, pasibaigę 2016 m. gruodžio 31 d.:		
Likutinė vertė sausio 1 d.	18 348	3 291
Įsigijimai	1 245	-
Perklasifikavimai	(327)	(327)
Vertės sumažėjimas	(448)	-
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(192)	(41)
Pardavimai, nurašymai	(1 822)	(1 811)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	16 804	1 112
Įvertinta tikroji vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	17 556	1 190
Metai, pasibaigę 2017 m. gruodžio 31 d.:		
Likutinė vertė sausio 1 d.	16 804	1 112
Įsigijimai	-	-
Perklasifikavimai	2 892	2 724
Vertės sumažėjimas	(513)	-
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(105)	(33)
Pardavimai, nurašymai	(6 848)	(32)
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	12 230	3 771
Įvertinta tikroji vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	12 663	4 009

Pajamos iš investicinio turto veiklos nuomos įtrauktos į pelno (nuostolių) ataskaitos eilutę „Kitos veiklos pajamos“ (6 pastaba). Investicinio turto eksploatacijos sąnaudos (Grupė – 2016 m. 115 tūkst. Eur, 2016 m. 90 tūkst. Eur; Bankas – 2016 m. 34 tūkst. Eur, 2016 m. 26 tūkst. Eur) yra įtrauktos į pelno (nuostolių) ataskaitos eilutę „Kitos veiklos išlaidos“.

Grupė investicinio turto vertės sumažėjimo nustatymui daugiausia naudoja išorinių nepriklausomų sertifikuotų turto vertintojų atliekamus vertinimus arba Grupės darbuotojų atliktus vertinimus (2017 m. gruodžio 31 d. 62 proc. investicinio turto balansinės vertės buvo įvertinta naudojant išorinių nepriklausomų sertifikuotų turto vertintojų vertinimus, likusią investicinio turto dalį įvertino Grupės darbuotojai, 2016 m. gruodžio 31 d. 93 proc. investicinio turto balansinės vertės buvo įvertinta naudojant išorinių nepriklausomų sertifikuotų turto vertintojų vertinimus). Tiek vidiniai, tiek išoriniai turto vertintojai investicinio turto vertės nustatymui dažniausiai naudoja naudojimo pajamų arba palyginamosios kainos metodus, t.y. Trečiąjį vertinimo lygį (naudojimo pajamų) arba Antrąjį vertinimo lygį (palyginamosios kainos) atitinkančius metodus.

27 PASTABA AKCINIS KAPITALAS

2017 m. gruodžio 31 d. Banko įstatinis kapitalas buvo 131 365 989,88 Eur, jis padalintas į 452 986 172 paprastąsias vardines akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 euro. 2016 m. gruodžio 31 d. Banko įstatinis kapitalas buvo 109 471 658,33 Eur, jis padalintas į 377 488 477 paprastąsias vardines akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 euro.

2017 m. kovo 30 d. visuotiniame akcininkų susirinkime nuspręsta padidinti banko įstatinį kapitalą 21 894 tūkst. Eur (20 proc.) iš Banko lėšų (nepaskirstytojo pelno). 2017 m. birželio 6 d. įregistravus Banko įstatus su padidintu įstatiniu kapitalu, nemokamos akcijos proporcingai paskirstytos Banko akcininkams, turėjusiems Banko akcijų akcininkų teisių apskaitos dienos pabaigoje (2017-04-13).

2016 m. kovo 30 d. visuotiniame akcininkų susirinkime nuspręsta padidinti Banko įstatinį kapitalą 18 246 tūkst. Eur (20 proc.) iš Banko lėšų (nepaskirstytojo pelno). 2016 m. gegužės 26 d. įregistravus Banko įstatus su padidintu įstatiniu kapitalu, nemokamos akcijos proporcingai paskirstytos Banko akcininkams, turėjusiems Banko akcijų akcininkų teisių apskaitos dienos pabaigoje (2016-04-13).

Daugiau nei 5 proc. įstatinio kapitalo ir balsų priklausė šiems akcininkams:

	Nuosavybės teise turima įstatinio kapitalo dalis, proc. 2017 m. gruodžio 31 d.	Nuosavybės teise turima įstatinio kapitalo dalis, proc. 2016 m. gruodžio 31 d.
<i>Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas</i>	18,24	18,24
<i>AB „Invalda INVL“</i>	6,79	6,79
<i>Gintaras Kateiva</i>	5,82	5,82

Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, UAB prekybos namai „Aiva“, UAB „Mintaka“, Įmonių grupė „Alita“ AB, Arvydas Salda, Sigita Baguckas, Vigintas Butkus, Vytautas Junevičius, Gintaras Kateiva, Kastytis Jonas Vyšniauskas ir Algirdas Butkus, kurie yra pasirašę akcininkų sutartį, kartu su kitais akcininkais, kurių balsai pagal LR įstatymus skaičiuojami kartu, sudaro grupę, kuri 2017 m. gruodžio 31 d. turėjo 38,52 proc. Banko įstatinio kapitalo ir balsų (2016 m. gruodžio 31 d. – 39,10 proc.).

2017 m. gruodžio 31 d. Bankas turėjo 4 496 akcininkus (2016 metų gruodžio 31 d. 3 401).

Atsargos kapitalas

Banko atsargos kapitalas formuojamas iš Banko pelno, o jo paskirtis – garantuoti Banko finansinį stabilumą. Akcininkų sprendimu atsargos kapitalas gali būti naudojamas patirtiems nuostoliams dengti.

Įstatymų numatytas privalomasis rezervas

Vadovaujantis LR bankų įstatymų, įnašai į įstatymų numatytą privalomąjį rezervą turi sudaryti ne mažiau kaip 1/20 paskirstytojo pelno. Įstatymų numatytas privalomas rezervas gali būti panaudotas tik veiklos nuostoliams padengti, vadovaujantis eilinio arba neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu.

28 PASTABA NEAPIBRĖŽTIEJI IR NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Neapibrėžtieji mokesčių įsipareigojimai

Mokesčių inspekcija nėra atlikusi išsamaus mokesčių patikrinimo Banke už laikotarpį nuo 2013 iki 2017 m. Mokesčių inspekcija bet kuriuo metu per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokesčių metų pabaigos gali patikrinti Banko buhalterines knygas ir apskaitos įrašus ir apskaičiuoti papildomus mokesčius bei baudas. Vadovybei nėra žinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų atsirasti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

Garantijos, akredityvai, paskolų suteikimo bei kiti įsipareigojimai

	2017 m.		2016 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Išleistos finansinės garantijos</i>	33 787	33 814	21 253	21 320
<i>Akredityvai</i>	262	262	2 185	2 185
<i>Paskolų suteikimo įsipareigojimai</i>	171 868	187 367	115 758	140 001
<i>Veiklos nuomos įsipareigojimai</i>	2 462	2 502	2 513	2 830
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	1 365	1 358	645	415
<i>Iš viso</i>	209 744	225 303	142 354	166 751

Garantijų tikroji vertė, įvertinta kaip per sutarties laikotarpį amortizuoti klientų mokėtini garantijos mokečiai, 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 163 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. 151 tūkst. Eur).

29 PASTABA DIVIDENDAI

Dividendai skelbiami metinio visuotinio Banko akcininkų susirinkimo metu, skirstant ataskaitinių metų pelną. 2017 kovo mėn. 30 d. visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas mokėti dividendus - po 0,005 Eur vienai paprastajai vardinei 0,29 Eur nominalo akcijai (t. y. 1,72 proc. nuo akcijos nominaliosios vertės). Bendra dividendų suma sudarė 1 887 tūkst. Eur. 2016 m. kovo mėn. 30 d. visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas mokėti dividendus - 0,002 euro (0,69 proc.) vienai paprastajai vardinei 0,29 euro nominalios vertės akcijai. Bendra dividendų suma sudarė 628 tūkst. Eur.

2017 m. Banko 100 proc. valdoma patronuojamoji įmonė UAB „SB lizingas“ Bankui išmokėjo 3 300 tūkst. Eur dividendų, Banko 100 proc. valdoma patronuojamoji įmonė UAB „Pavasaris“ Bankui išmokėjo 3 116 tūkst. Eur dividendų, Banko 100 proc. valdoma patronuojamoji įmonė GD UAB „Bonum Publicum“ Bankui išmokėjo 800 tūkst. Eur dividendų, Banko 100 proc. valdoma patronuojamoji įmonė UAB „Šiaulių banko lizingas“ Bankui išmokėjo 200 tūkst. Eur dividendų, Banko patronuojamosios įmonės, skirtos parduoti (žr. 19 pastabą) Bankui išmokėjo 256 tūkst. Eur dividendų.

2016 m. Banko 100 proc. valdoma patronuojamoji įmonė UAB „Pavasaris“ Bankui išmokėjo 5 500 tūkst. Eur dividendų, Banko 100 proc. valdoma patronuojamoji įmonė UAB „SB lizingas“ Bankui išmokėjo 3 300 tūkst. Eur dividendų, Banko patronuojamosios įmonės, skirtos parduoti (žr. 19 pastabą) Bankui išmokėjo 832 tūkst. Eur dividendų.

30 PASTABA SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Banko susijusios šalys yra skirstomos:

- a) Banko stebėtojų tarybos ir valdybos nariai (jie taip pat yra pagrindiniai Grupės valdymo sprendimus priimančios asmenys), artimųjų šeimos nariai bei įmonės, kurios yra kontroliuojamos, bendrai kontroliuojamos arba reikšmingai įtakojamos minėtų susijusių šalių. Kai kurioms įmonėms taikomas žemesnis reikšmingos įtakos slenkstis nei 20 proc. balsavimo teisių, jeigu turima įrodymų, kad asmuo/įmonė gali turėti reikšmingos įtakos papildomomis priemonėmis (pvz., būnant įmonės valdymo organų nariu);
- b) Banko patronuojamosios įmonės, apima UAB „Apželdinimas“, GD UAB „Bonum Publicum“, UAB „Minera“, UAB „Pavasaris“, UAB „Sandworks“, UAB „SB lizingas“, UAB „SBTF“, UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“, UAB „Šiaulių banko lizingas“, UAB „Šiaulių banko turto fondas“ ir UAB „ŽSA 5“;
- c) Banko akcininkai, turintys daugiau kaip 5 proc. Banko akcijų, todėl vertinami kaip turintys reikšmingą įtaką Grupei.

Per 2017 ir 2016 metus vykdant įprastinę veiklą buvo sudarytas tam tikras skaičius sandorių su susijusiomis šalimis. Šie sandoriai apima atsiskaitymus, paskolas, indėlius ir operacijas užsienio valiuta.

30 PASTABA

SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS (tęsinys)

Banko susijusioms šalims, išskyrus patrunuojamąsias įmones, išduotų paskolų, nebalansinių įsipareigojimų ir iš jų priimtų indėlių likučiai bei jų vidutinės metinės palūkanų normos (apskaičiuotos kaip svertinis vidurkis) metų pabaigoje pateikti žemiau (duomenys už Banką):

	Indėlių likučiai metų pabaigoje		Vidutinių metinių palūkanų normų intervalas, proc.		Paskolų likučiai metų pabaigoje		Vidutinių metinių palūkanų normų intervalas, proc.		Nebalansiniai įsipareigojimai metų pabaigoje	
	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.
Tarybos, Valdybos nariai	2 036	952	0,00-0,50	0,00-0,60	82	958	0,47-17,00	0,48-3,00	51	51
Kitos susijusios šalys (neskaitant patrunuojamųjų įmonių)	19 667	14 770	0,00-0,40	0,00-0,60	52 818	49 722	1,23-3,87	1,28-3,87	517	3 725
Iš viso	21 703	15 722	-	-	52 900	50 680	-	-	568	3 776
Santykis su skaičiuotinu kapitalu, proc.	11,87 proc.	9,27 proc.	-	-	28,93 proc.	29,87 proc.	-	-	0,31 proc.	2,23 proc.

2017 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bankas turėjo vienos įmonės, priskirtinos susijusioms šalims, skolos vertybinių popierių. Susijusioms šalims priskirtinų skolos vertybinių popierių pozicijos suma Grupėje ir Banke buvo 234 tūkst. Eur, palūkanų norma 3,50 proc. 2016 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bankas turėjo vienos įmonės, priskirtinos susijusioms šalims, skolos vertybinių popierių. Susijusioms šalims priskirtinų skolos vertybinių popierių pozicijos suma Grupėje buvo 617 tūkst. Eur, Banke - 214 tūkst. Eur, palūkanų norma 4,50 proc.

Neskaitant aukščiau aprašytos skolos vertybinių popierių pozicijos, 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Banko patrunuojamosios įmonės neturėjo reikšmingų sandorių su susijusiais asmenimis, išskyrus sandorius su Banku ir jo patrunuojamosiomis įmonėmis.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. vertės sumažėjimo atidėjinių likučiai, susiję su paskolomis susijusioms šalims (neskaitant patrunuojamųjų įmonių) buvo nuliniai, dėl aukščiau minėtų paskolų nepatirta vertės sumažėjimo nuostolių.

Sandoriai su ERPB:

Grupė/Bankas yra gavęs iš ERPB (Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas - European Bank for Reconstruction and Development) subordinuotą paskolą, kurios balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 34 203 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. 22 064 tūkst. Eur). Paskolos sutartis pasirašyta 2013 m. vasario mėn. pabaigoje. Paskolos suma 20 mln. Eur, terminas 10 metų. Paskolos sutartyje numatyta paskolos konvertavimo į akcijas galimybė ERPB už kainą, kuri tam tikrais scenarijais gali būti palankesnė už rinkos kainą (tačiau bet kuriuo atveju ne mažesnė nei nominalioji akcijos vertė). Dėl šios sąlygos, kuri yra įterptoji išvestinė finansinė priemonė, paskola apskaityta kaip finansinis įsipareigojimas, vertinamas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą. Įsipareigojimo tikroji vertė nustatyta taikant Trečiajam vertinimo lygiui priskirtiną vertinimo metodiką. Daugiau informacijos apie vertinimą pateikta Finansinės rizikos valdymo atskleidimo 4.2 dalyje.

2017 m. su subordinuota paskola susijusios palūkanų sąnaudos sudarė 992 tūkst. Eur, iš įsipareigojimo įvertinimo tikrąja verte apskaityti ir į pelno (nuostolių) ataskaitą įtraukti 12 139 tūkst. Eur grynieji nuostoliai (2016 m.: palūkanų sąnaudos 1 394 tūkst. Eur, įvertinimo tikrąja verte grynieji nuostoliai 1 644 tūkst. Eur).

Sandoriai su patrunuojamomis įmonėmis:

Toliau pateikti Banko sandorių su patrunuojamosiomis įmonėmis (įskaitant ir laikomas pardavimui) balanso likučiai:

	Indėlių likučiai metų pabaigoje		Vidutinių metinių palūkanų normų intervalas, proc.		Paskolų likučiai metų pabaigoje		Vidutinių metinių palūkanų normų intervalas, proc.		Nebalansinių įsipareigojimų likučiai metų pabaigoje	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Nefinansinės institucijos	434	401	0,00	0,00-0,05	26 027	36 796	2,3	2,3	6 143	2 927
Finansinės institucijos	2 497	2 276	0,00-1,90	0,00-1,00	39 738	58 845	5,0	3,2-5,0	9 429	21 318

30 PASTABA

SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS (tęsinys)

Banko sandorių su patrunuojamomis įmonėmis balanso likučiai (16 pastaboje pateikta informacija apie investicijas į patrunuojamąsias įmones ir 19 pastaboje pateikta informacija apie patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti):

	2017 m.	2016 m.
Turtas		
Paskolos	65 765	95 641
Kitas turtas	21	88
Banko investicija į patrunuojamąsias įmones	26 895	26 665
Banko investicija į patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti	-	58
Įsipareigojimai ir akcininkų nuosavybė		
Terminuoti indėliai	1 074	668
Indėliai iki pareikalavimo	1 857	2 009
Kiti įsipareigojimai	-	646

Sandorių su patrunuojamomis įmonėmis pajamos ir sąnaudos:

	2017 m.	2016 m.
Pajamos		
Palūkanos	2 988	4 054
Komisinių pajamos	242	263
Pajamos iš operacijų užsienio valiuta	9	1
Dividendai	7 672	9 632
Kitos pajamos	161	242
Sąnaudos		
Palūkanos	(7)	(5)
Veiklos sąnaudos	(91)	(191)
Paskolų vertės sumažėjimas	(31)	(5)
Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimas	(1 261)	(6 060)

2017 m. gruodžio 31 d. individualių vertės sumažėjimo atidėjinių likučiai, susiję su paskolomis patrunuojamoms įmonėms, sudarė 42 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. 11 tūkst. Eur).

Grupės/Banko vadovų darbo užmokesčio sąnaudos

Per 2017 m. atlyginimų ir premijų, įskaitant socialinio draudimo įmokas ir mokėjimus į garantinį fondą, išmokų pinigais ir Banko akcijomis suma Banko valdybos nariams sudarė 1 931 tūkst. Eur (2016 m. 1 484 tūkst. Eur). Įsipareigojimai, susiję su ilgalaikėmis su darbo santykiais susijusiomis išmokomis, pateikiami lentelėje:

	2017 m.	2016 m.
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	747	185
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	906	261
Iš viso	1,653	446

	Mokėjimai pinigais, mokėtini per laikotarpį:				Mokėjimai pinigais, mokėtini per laikotarpį:				Iš viso
	Iki 1 metų	Nuo 1 iki 2 metų	Nuo 2 iki 3 metų	Iš viso	Iki 1 metų	Nuo 1 iki 2 metų	Nuo 2 iki 3 metų	Iš viso	
2017 m. gruodžio 31 d.:									
2014 m. atlyginimai ir premijos	48	-	-	48	121	-	-	121	169
2015 m. atlyginimai ir premijos	75	75	-	150	175	175	-	350	500
2016 m. atlyginimai ir premijos	128	128	128	384	200	200	200	600	984
Įsipareigojimų suma									
2017 m. gruodžio 31 d.	251	203	128	582	496	375	200	1 071	1 653
2016 m. gruodžio 31 d.:									
2013 m. atlyginimai ir premijos	9	-	-	9	15	-	-	15	24
2014 m. atlyginimai ir premijos	24	24	-	48	39	39	-	78	126
2015 m. atlyginimai ir premijos	39	40	40	119	59	59	59	177	296
Įsipareigojimų suma									
2016 m. gruodžio 31 d.	72	64	40	176	113	98	59	270	446

31 PASTABA INFORMACIJA APIE FINANSINĘ GRUPĘ

Vadovaujantis vietiniais įstatymais, Bankas privalo atskleisti tam tikrą informaciją apie Finansinę grupę. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Finansinę grupę sudaro Bankas ir jo patrunuojamosios įmonės UAB „Šiaulių banko lizingas“ (veikla – finansinė ir veiklos nuoma), UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ (veikla – investicijų valdymas), UAB „Šiaulių banko turto fondas“ (veikla – nekilnojamojo turto valdymas) ir UAB „SB lizingas“ (veikla – vartojimo finansavimas). Visos Finansinę grupę sudarančios įmonės veikia Lietuvos Respublikoje.

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Fin. grupė	Bankas	Fin. grupė	Bankas
TURTAS				
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	127 193	126 591	152 851	152 111
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų</i>	2 218	2 218	5 337	5 337
<i>Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	18 284	18 284	26 103	26 103
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	3 031	3 031	8 983	8 687
<i>Klientams suteiktos paskolos</i>	1 112 395	1 102 927	975 316	994 155
<i>Finansinės nuomos gautinos sumos</i>	91 139	90 898	69 807	48 170
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai:</i>				
<i>- skirti parduoti</i>	15 793	11 542	18 966	17 504
<i>- laikomi iki išpirkimo</i>	576 260	576 260	524 054	524 054
<i>Investicijos į patrunuojamąsias įmones</i>	13 006	26 895	14 931	26 665
<i>Nematerialusis turtas</i>	1 740	1 684	1 375	1 210
<i>Ilgalaikis materialusis turtas</i>	10 333	10 068	10 974	10 532
<i>Investicinis turtas</i>	7 245	3 771	4 633	1 112
<i>Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio permoka</i>	-	-	70	-
<i>Atidėtojo pelno mokesčio turtas</i>	505	218	493	-
<i>Kitas turtas</i>	21 884	15 579	18 403	7 999
Iš viso turto	2 001 026	1 989 966	1 832 296	1 823 639
ĮSIPAREIGOJIMAI				
<i>Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms</i>	56 763	57 884	90 428	92 079
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	1 894	1 894	175	175
<i>Klientams mokėtinos sumos</i>	1 648 810	1 648 817	1 495 477	1 495 478
<i>Išleisti skolos vertybiniai popieriai</i>	20 003	20 003	-	-
<i>Specialieji ir skolinimo fondai</i>	13 336	13 336	28 326	28 326
<i>Subordinuota paskola</i>	34 203	34 203	22 064	22 064
<i>Ataskaitinių metų pelno mokesčio įsipareigojimai</i>	3 542	3 440	4 721	4 650
<i>Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimai</i>	466	-	217	30
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	14 037	8 430	13 177	7 894
Iš viso įsipareigojimų	1 793 054	1 788 007	1 654 585	1 650 696
NUOSAVYBĖ				
<i>Kapitalas ir rezervai, priskirtini Banko akcininkams</i>				
<i>Akcinis kapitalas</i>	131 366	131 366	109 472	109 472
<i>Atsargos kapitalas</i>	756	756	756	756
<i>Privalomasis rezervas</i>	7 071	7 071	4 157	4 157
<i>Finansinio turto perkainojimo rezervas</i>	401	290	311	277
<i>Nepaskirstytas pelnas</i>	68 378	62 476	63 015	58 281
Iš viso nuosavybės	207 972	201 959	177 711	172 943
Iš viso įsipareigojimų ir akcininkų nuosavybės	2 001 026	1 989 966	1 832 296	1 823 639

31 PASTABA

INFORMACIJA APIE FINANSINĘ GRUPĘ (tęsinys)

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

	2017 m.		2016 m.	
	Fin. grupė	Bankas	Fin. grupė	Bankas
<i>Palūkanų ir kitos panašios pajamos</i>	67 036	58 136	65 810	58 569
<i>Palūkanų ir kitos panašios išlaidos</i>	(9 915)	(9 915)	(12 039)	(12 019)
Grynosios palūkanų pajamos	57 121	48 221	53 771	46 550
<i>Paslaugų ir komisinių pajamos</i>	15 885	15 294	14 232	13 711
<i>Paslaugų ir komisinių išlaidos</i>	(4 778)	(4 660)	(4 657)	(4 364)
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	11 107	10 634	9 575	9 347
<i>Grynasis pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais</i>	1 687	1 556	4 853	4 872
<i>Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta ir susijusiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis</i>	5 514	5 514	4 248	4 248
<i>Grynieji nuostoliai iš kitų išvestinių finansinių priemonių</i>	(2 885)	(2 589)	(1 913)	(1 671)
<i>Grynieji nuostoliai iš subordinuotos paskolos tikrosios vertės pasikeitimo</i>	(12 139)	(12 139)	(1 644)	(1 644)
<i>Grynasis pelnas iš finansinio turto vertės pripažinimo nutraukimo</i>	3 178	3 070	12 644	12 671
<i>Grynasis pelnas už parduotą materialų turtą</i>	1 770	37	499	656
<i>Kitos veiklos pajamos</i>	882	380	944	543
<i>Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos</i>	(18 884)	(16 727)	(17 240)	(15 558)
<i>Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos</i>	(1 753)	(1 510)	(1 584)	(1 339)
<i>Kitos veiklos sąnaudos</i>	(9 465)	(7 574)	(8 552)	(6 835)
Veiklos pelnas prieš vertės sumažėjimą	36 133	28 873	55 601	51 840
<i>Paskolų ir kito turto vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas / (nuostoliai)</i>	2 523	2 043	(7 855)	(7 496)
<i>Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo nuostoliai</i>	(3 321)	(1 261)	(4 750)	(6 060)
<i>Dividendai iš investicijų į patrunuojamąsias įmones ir iš investicijų į laikomas parduoti patrunuojamąsias įmones</i>	4 181	7 681	6 332	9 632
Pelnas prieš pelno mokestį	39 516	37 336	49 328	47 916
<i>Pelno mokesčio sąnaudos</i>	(7 458)	(6 446)	(6 418)	(6 239)
Grynasis pelnas	32 058	30 890	42 910	41 677
Grynasis pelnas priskirtinas:				
<i>Banko akcininkams</i>	32 058	30 890	42 910	41 677
<i>Nekontroliuojančiai daliai</i>	-	-	-	-
	32 058	30 890	42 910	41 677

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

	2017 m.		2016 m.	
	Fin. grupė	Bankas	Fin. grupė	Bankas
Grynasis pelnas	32 058	30 890	42 910	41 677
Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai)				
<i>Straipsniai, kurie vėliau gali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius):</i>				
<i>Finansinio turto vertinimo pelnas, pripažįstamas nuosavybėje</i>	690	469	1 479	1 458
<i>Finansinio turto vertinimo rezultatas, perkeltas į pelną arba nuostolius</i>	(540)	(409)	(2 110)	(2 129)
<i>Portfelio, perklasifikuoto į laikomų iki išpirkimo investicijų kategoriją, perkainojimo amortizacija</i>	(45)	(45)	(57)	(57)
<i>Atidėtasis pelno mokestis, susijęs su finansinio turto perkainojimu</i>	(15)	(2)	103	109
Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai), atėmus atidėtąjį pelno mokestį	90	13	(585)	(619)
Bendrųjų pajamų iš viso	32 148	30 903	42 325	41 058
Bendrosios pajamos priskirtinos:				
<i>Banko akcininkams</i>	32 148	30 903	42 325	41 058
<i>Nekontroliuojančiai daliai</i>	-	-	-	-
	32 148	30 903	42 325	41 058

31 PASTABA

INFORMACIJA APIE FINANSINĘ GRUPĘ (tęsinys)

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	Metai, pasibaigę			
	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Fin. grupė	Bankas	Fin. grupė	Bankas
Pagrindinė veikla				
Gautos palūkanos už paskolas ir gautinas sumas	55 705	48 309	54 309	46 835
Gautos palūkanos už vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius)	901	901	1 382	1 382
Sumokėtos palūkanos	(9 641)	(9 641)	(13 132)	(13 112)
Paslaugų ir komisinių pajamos	15 885	15 294	14 232	13 711
Paslaugų ir komisinių išlaidos	(4 778)	(4 660)	(4 657)	(4 364)
Grynosios įplaukos iš prekybos vertybiniais popieriais, vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius)	7 239	7 365	16 558	16 558
Grynosios pajamos iš operacijų užsienio valiuta	9 837	9 837	4 583	4 583
Grynosios pajamos iš finansinio turto pripažinimo nutraukimo	2 026	1 918	17 441	17 441
Grynosios pajamos iš nefinansinio turto pripažinimo nutraukimo	7 064	362	4 032	3 093
Įplaukos iš kitos Grupės įmonių veiklos	882	380	1 014	543
Pinigų srautai iš susigrąžintų anksčiau nurašytų paskolų	1 245	555	975	139
Darbuotojų atlyginimai ir kiti susiję mokėjimai už darbuotojus	(18 667)	(16 488)	(17 135)	(15 408)
Mokėjimai, susiję su veiklos sąnaudomis ir kitomis išlaidomis	(9 410)	(7 506)	(6 494)	(4 750)
Sumokėtas pelno mokestis	(8 345)	(7 901)	(2 279)	(1 717)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos prieš pagrindinės veiklos turto ir įsipareigojimų pasikeitimą	49 943	38 725	70 829	64 934
Turto ir įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas:				
Gautinų sumų iš kitų bankų sumažėjimas	3 119	3 119	1 162	1 162
Klientams suteiktų paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų (padidėjimas)	(148 171)	(140 816)	(145 067)	(140 921)
Kito turto sumažėjimas (padidėjimas)	(12 877)	(10 698)	(1 331)	(7 137)
Įsiskolinimų kitiems bankams ir finansų institucijoms padidėjimas (sumažėjimas)	(34 134)	(34 664)	39 725	38 476
Klientams mokėtinų sumų padidėjimas	153 528	153 534	60 044	59 984
Specialiųjų ir skolinimo fondų (sumažėjimas) padidėjimas	(14 990)	(14 990)	20 135	20 135
Kitų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	659	313	(2 787)	195
Pasikeitimas	(52 866)	(44 202)	(28 119)	(28 106)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	(2 923)	(5 477)	42 710	36 828
Investicinė veikla				
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, investicinio turto (įsigijimas)	(1 647)	(1 578)	(3 181)	(2 133)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, investicinio turto pardavimas	789	398	2 228	2 740
Vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo (įsigijimas)	(149 508)	(149 508)	(87 659)	(87 659)
Įplaukos išpirkus vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo	85 897	85 897	55 794	55 794
Gautos palūkanos už vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo	13 177	13 177	13 229	13 229
Gauti dividendai	3 940	7 425	6 394	9 694
Vertybinių popierių, laikomų pardavimui (įsigijimas)	(14 841)	(6 306)	(5 619)	(4 758)
Vertybinių popierių, laikomų pardavimui, pardavimas ar išpirkimas	18 359	12 592	10 743	10 743
Gautos vertybinių popierių, laikomų pardavimui, palūkanos	481	465	580	580
Patronuojamųjų įmonių pardavimas, įplaukos iš patronuojamųjų įmonių, laikomų parduoti	3 479	256	13 942	13 942
Verslo įsigijimas	-	-	(300)	-
Patronuojamųjų įmonių nuostolių dengimas ir kapitalo stiprinimas	(1 000)	(1 000)	-	(550)
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos	(40 874)	(38 182)	6 151	11 622
Finansinė veikla				
Išmokėti dividendai	(1 864)	(1 864)	(625)	(625)
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	20 003	20 003	-	-
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos	18 139	18 139	(625)	(625)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas padidėjimas (sumažėjimas)	(25 658)	(25 520)	48 236	47 825
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d.	152 851	152 111	104 615	104 286
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.	127 193	126 591	152 851	152 111

31 PASTABA

INFORMACIJA APIE FINANSINĘ GRUPĘ (tęsinys)

FINANSINĖS GRUPĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Akcinis kapitalas	Eminis skirtumas	Atsargos kapitalas	Finansinio turto perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	91 226	-	756	896	2 464	40 672	136 014
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	1 693	(1 693)	-
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	18 246	-	-	-	-	(18 246)	-
Dividendų išmokėjimas	-	-	-	-	-	(628)	(628)
Bendrųjų pajamų iš viso:	-	-	-	(585)	-	42 910	42 325
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	42 910	42 910
Kiti bendrieji (nuostoliai)	-	-	-	(585)	-	-	(585)
2016 m. gruodžio 31 d.	109 472	-	756	311	4 157	63 015	177 711
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	2 914	(2 914)	-
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	21 894	-	-	-	-	(21 894)	-
Dividendų išmokėjimas	-	-	-	-	-	(1 887)	(1 887)
Bendrųjų pajamų iš viso:	-	-	-	90	-	32 058	32 148
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	32 058	32 058
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	90	-	-	90
2017 m. gruodžio 31 d.	131 366	-	756	401	7 071	68 378	207 972

KAPITALO RODIKLIAI IR RIZIKĄ RIBOJANČIŲ NORMATYVŲ VYKDYMAS

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Fin. grupė	Bankas	Fin. grupė	Bankas
1 lygio nuosavo kapitalo priemonės, pripažįstamos bendruoju 1 lygio nuosavu kapitalu				
Apmokėtas kapitalas	131 366	131 366	109 472	109 472
Akcijų priedai	-	-	-	-
Praėjusių metų nepaskirstytas pelnas	36 320	31 586	20 105	16 604
Tarpinis pelnas, kurį galima įskaityti į kapitalą	-	-	25 724	27 176
Kiti rezervai	756	756	756	756
Privalomasis rezervas	7 071	7 071	4 157	4 157
Finansinio turto perkainojimo rezervo dalis	321	232	187	166
(-) Prestižas	(14)	-	(14)	-
(-) Nematerialūs turtas	(1 726)	(1 684)	(1 361)	(1 210)
(-) Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris priklauso nuo pelningumo ateityje	(49)	-	(87)	-
(-) Vertės koregavimai dėl riziką ribojančiais principais pagrįsto vertinimo reikalavimų	(37)	(33)	(54)	(52)
(-) Kiti atskaitymai iš CET1 kapitalo	(7 840)	(6 528)	(7 024)	(7 535)
1 LYGIO KAPITALAS	166 168	162 766	151 861	149 534
Kapitalo priemonės ir finansiniai instrumentai, pripažįstami 2 lygio kapitalu				
Subordinuotų paskolų kapitalas	20 000	20 000	20 000	20 000
Finansinio turto perkainojimo rezervo dalis	80	58	124	111
2 LYGIO KAPITALAS	20 080	20 058	20 124	20 111
NUOSAVOS LĖŠOS	186 248	182 824	171 985	169 645
Nuosavų lėšų poreikis:				
Standartizuotu metodu pagal rizikas įvertintų kredito rizikos pozicijų	1 056 590	1 061 709	860 131	872 393
Prekybinės knygos pozicijų	18 096	18 096	21 818	21 818
Operacinės rizikos, taikant Bazinio indikatorius metodą	124 073	113 086	118 005	110 372
Kitas kapitalo poreikis (kredito vertinimo koregavimo rizika)	338	338	63	63
Iš viso pagal rizikas įvertintų pozicijų	1 199 097	1 193 229	1 000 017	1 004 646
Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas	13,86 proc.	13,64 proc.	15,19 proc.	14,88 proc.
1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas	13,86 proc.	13,64 proc.	15,19 proc.	14,88 proc.
Bendro kapitalo pakankamumo koeficientas	15,53 proc.	15,32 proc.	17,20 proc.	16,89 proc.

Per metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Finansinė grupė ir Bankas vykdė nustatytus riziką ribojančius normatyvus.

Einamųjų metų pelnas, nepatikrintas nepriklausomų auditorių, nėra įtraukiamas į 1 lygio kapitalą. Jeigu visas Finansinės grupės ir Banko 2017 m. pelnas būtų pridėtas prie nuosavų lėšų, 2017 m. gruodžio 31 d. Bendro kapitalo pakankamumo koeficientas padidėtų iki: Finansinės grupės 18,86 proc., Banko 18,46 proc.

2017 M. KONSOLIDUOTAS
METINIS PRANEŠIMAS

AB Šiaulių banko (toliau – Bankas) konsoliduotasis metinis pranešimas parengtas už laikotarpį nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.

INFORMACIJA APIE VEIKLOS REZULTATUS

Tvarūs Banko rezultatai, gerėjantys pelningumo bei kapitalo rodikliai ir didėjantis žinomumas tarp investuotojų tarptautiniu lygiu didino Banko akcijų kainą Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržoje. Per 2017 metus akcijos kaina išaugo 57 proc. Prekyba Šiaulių banko akcijomis pasiekė rekordinę ribą ir užtikrino lyderio vietą – apyvartos Nasdaq Baltijos rinkoje metinė suma viršijo 44 mln. eurų, Banko akcijos - likvidžiausios biržoje.

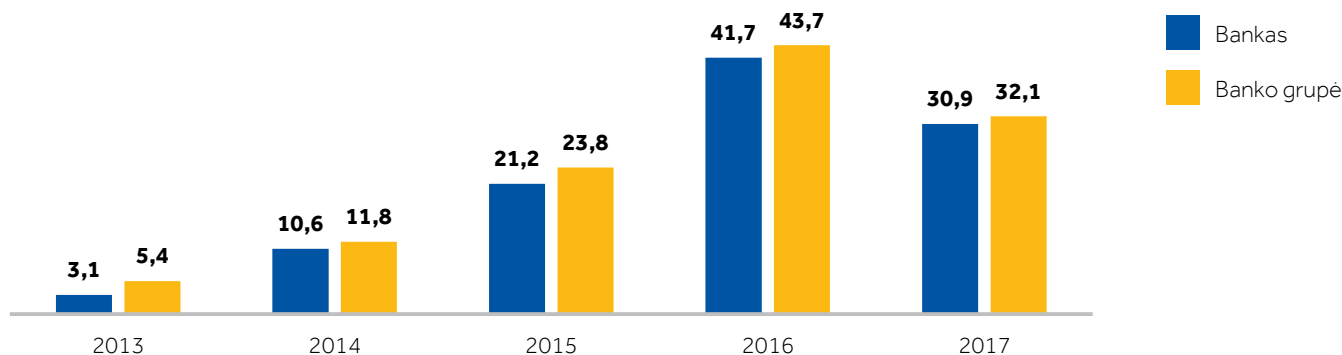
Nuosekliai gerėjantys Banko rezultatai, kredito rizikos valdymas bei finansinis stabilumas, tvirti makroekonominiai Lietuvos parametrai ir teigiamos jų tendencijos buvo įvertinti tarptautinės reitingų agentūros „Moody’s Investors Service“, kuri spalio 23 d. Šiaulių bankui suteikė investicinį ilgalaikio skolinimo reitingą Baa3 ir nustatė teigiamą jo perspektyvą:

- ilgalaikio skolinimosi reitingas – Baa3;
- trumpalaikio skolinimosi reitingas – P-3;
- reitingų perspektyva – Teigiama.

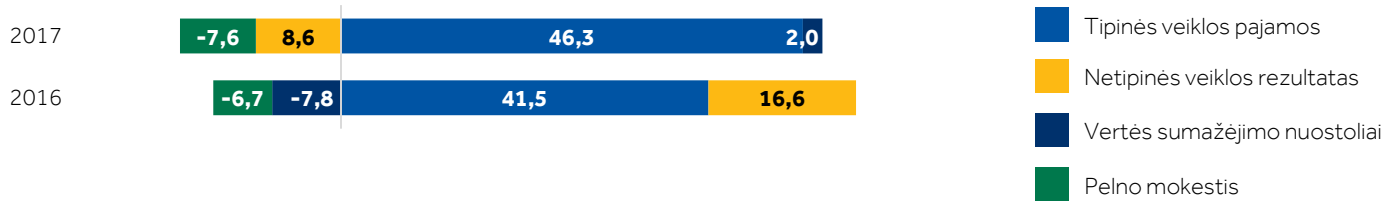
Investicinis reitingas padės siekti geresnių sąlygų pritraukiant finansavimą, kuris bus naudojamas teikiant paskolas verslo klientams ir finansuojant vartojimą.

Devintus metus iš eilės tyrimų bendrovės „Dive Lietuva“ vykdomo tyrimo rezultatai parodė, kad Šiaulių banko klientų aptarnavimo rodiklis atitinka aukščiausią kokybės lygį - jis pasiekė rekordinę 98,1 proc. ir antrus metus iš eilės užtikrino antrą vietą bankų sektoriuje, kurio vidurkis sudarė 87,7 proc. Beveik visi Šiaulių bankui priskirti kriterijai įvertinti 90 proc. ir aukštesniu balu.

Banko ir Banko grupės grynojo pelno dinamika, tūkst. eurų

2017 metais Banko grupė uždirbo 32,1 mln. eurų, Bankas – 30,9 mln. eurų neaudituito grynojo pelno.

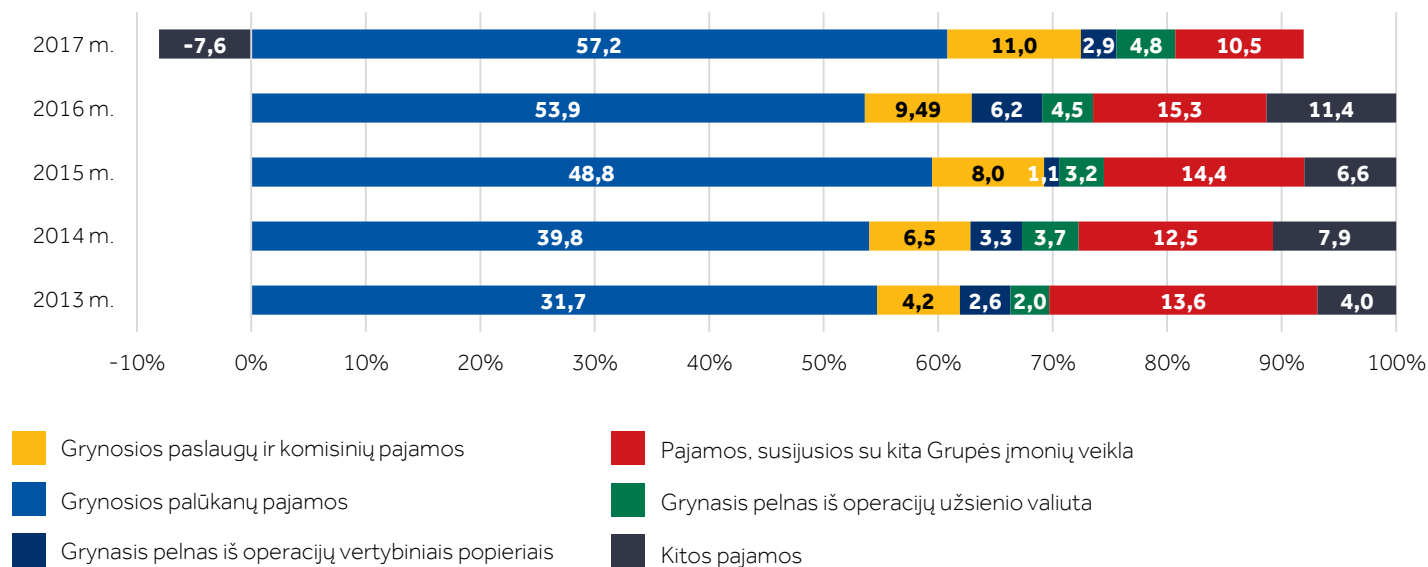
Tipinė / netipinė veikla (mln. Eur)

Netipinės pajamos – Banko analizei naudojamas rodiklis, kuriuo siekiama parodyti, kokią pajamų dalį sudaro vienkartiniai sandorių ar sandorių, nebūdingų tipinei Grupės veiklai, rezultatas. Žemiau pateikiamas veiklos pelno prieš vertės sumažėjimą paskirstymas į tipines ir netipines pajamas (tūkst. Eur):

	2017 m.				2016 m.			
	Grupė		Bankas		Grupė		Bankas	
	Tipinės pajamos	Netipinės pajamos	Tipinės pajamos	Netipinės pajamos	Tipinės pajamos	Netipinės pajamos	Tipinės pajamos	Netipinės pajamos
Grynosios palūkanų pajamos	57 157	-	48 221	-	50 514	3 407	43 143	3 407
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	10 952	-	10 634	-	9 413	-	9 347	-
Grynasis pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais	2 530	393	1 163	393	2 624	3 540	1 332	3 540
Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta ir susijusiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis	4 829	-	5 514	-	4 477	-	4 248	-
Grynieji nuostoliai iš kitų išvestinių finansinių priemonių	-	(2 885)	-	(2 589)	-	(1 913)	-	(1 671)
Grynieji nuostoliai iš subordinuotos paskolos tikrosios vertės pasikeitimo	-	(12 139)	-	(12 139)	-	(1 644)	-	(1 644)
Grynasis pelnas iš finansinio turto vertės pripažinimo nutraukimo	-	3 178	-	3 070	-	12 644	-	12 671
Grynasis pelnas už parduotą materialųjį turtą	-	2 897	-	37	-	612	-	656
Pajamos, susijusios su kita Grupės įmonių veikla	10 539	-	-	-	15 293	-	-	-
Kitos veiklos pajamos	1 366	-	380	-	1 688	-	543	-
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	(20 192)	-	(16 727)	-	(18 340)	-	(15 558)	-
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	(1 863)	-	(1 510)	-	(1 773)	-	(1 339)	-
Išlaidos, susijusios su kita Grupės įmonių veikla	(8 686)	-	-	-	(12 766)	-	-	-
Kitos veiklos sąnaudos	(10 293)	-	(7 574)	-	(9 677)	-	(6 835)	-
Veiklos pelnas prieš vertės sumažėjimą	46 339	(8 556)	40 101	(11 228)	41 453	16 646	34 881	16 959

Palyginus su 2016 m. rezultatais, praėjusių metų Banko grupės tipinės veiklos pajamos augo 12 proc. Šio rodiklio pokyčiui didžiausios įtakos turėjo grynujų palūkanų pajamos, kurios didėjant kreditavimo apimtims ir sumažėjus resursų kaštams per metus išaugo 6 proc. iki 57,2 mln. eurų. Dėl išaugusių atsiskaitymų apimčių ir nemažėjančios grynujų pinigų operacijų apyvartos, grynujų paslaugų ir komisinių pajamos buvo didesnės 16 proc. nei tuo pačiu metu pernai. Tam reikšmingą poveikį turėjo didelis klientų aktyvumas renkantis metų pradžioje pasiūlytus naujus paslaugų planus privatiems ir verslo klientams. Pelnas iš valiutos prekybos per 12 mėnesių išaugo 8 proc. ir viršijo 4,8 mln. eurų.

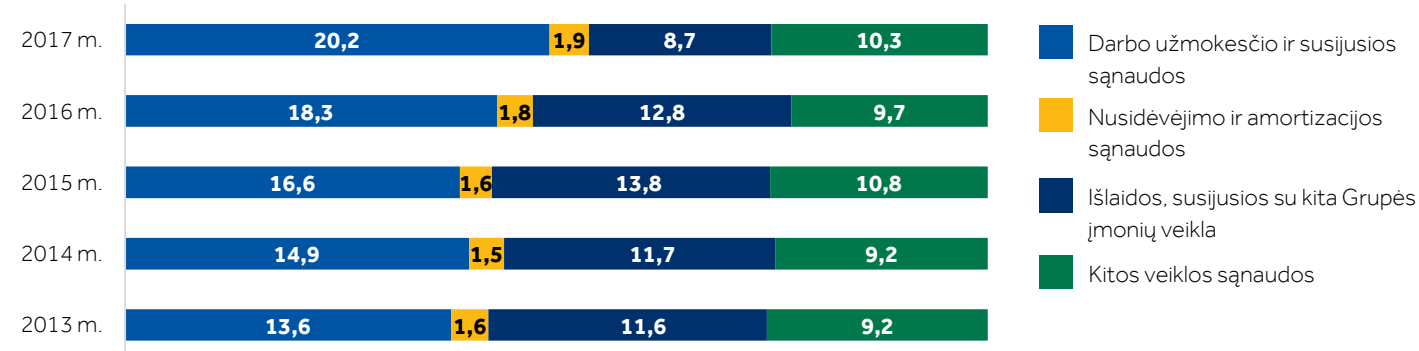
Banko grupės veiklos pajamų struktūra, (mln. Eur)

Dėl Banko akcijų kainos kilimo rinkoje augo ERPB suteiktoje subordinuotoje paskoloje numatytos konvertavimo galimybės vertė. Per 2017 metus subordinuotos paskolos vertės išaugimas davė nerealizuotą neigiamą 12,1 mln. eurų efektą kitoms pajamoms. Realizavus konvertavimo galimybę ateityje, sukauptas neigiamas efektas atitinkama suma padidintų visų Banko akcininkų nuosavybę.

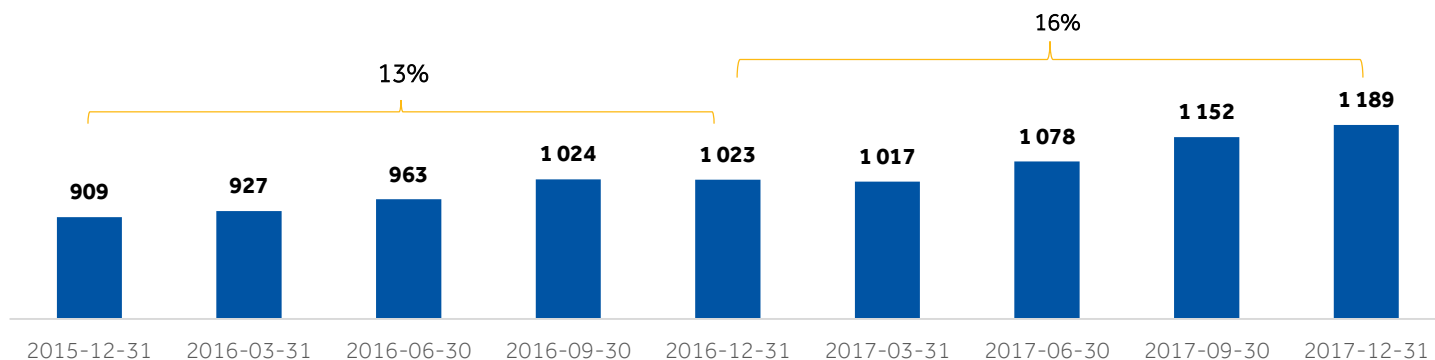
Nepaisant augančių poreikių ir didėjančio spaudimo darbo užmokesčio išlaidoms, Banko grupei pavyksta subalansuoti išlaidų augimo tempą – jos (nevertinant kitos Grupės įmonių veiklos rezultato) išaugo 9 proc.

Banko grupės veiklos išlaidų struktūra, (mln. Eur)

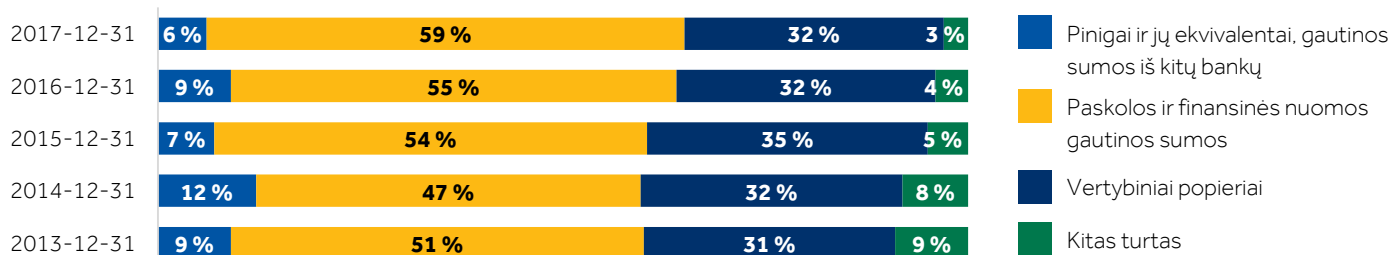
Sėkminga veikla, susijusi su probleminėmis paskolomis, ne tik lėmė bendrą paskolų portfelio kokybės rodiklių pagerėjimą, bet ir turėjo teigiamos įtakos Banko grupės veiklos rezultatams – 2017 metų pelno (nuostolių) ataskaitoje užfiksuotas 2 mln. eurų paskolų ir kito turto vertės sumažėjimo išlaidų grįžimas.

Paskolų ir išperkamosios nuomos portfelis, (mln. Eur)

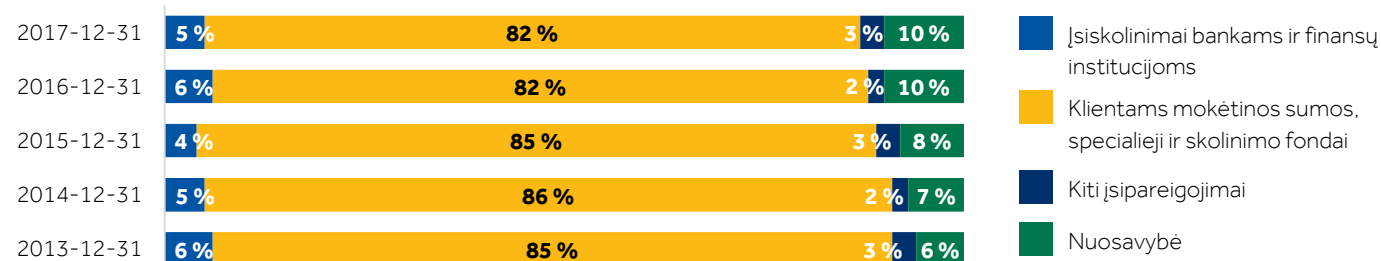
2017 metais didelis dėmesys skirtas pagrindinių Banko veiklos sričių - verslo ir vartojimo finansavimo - plėtrai bei jų kokybei gerinti. Banko grupės paskolų ir finansinės nuomos portfelis per dvylika mėnesių išaugo 16 proc. ir metų pabaigoje viršijo 1,18 mlrd. eurų. Per metus pasirašyta 650 mln. eurų vertės naujų kreditavimo sutarčių. Didėjančias kreditavimo apimtis lėmė nuolat klientams siūlomas lanksčių ir inovatyvių finansavimo sprendimų, pasirinkimas. Pavyzdžiui, metų pabaigoje Šiaulių bankas įdiegė naują automatizuotą kredito suteikimo proceso valdymo sistemą, kuri sutrumpino vartojimo kredito išdavimo klientui trukmę, o ateityje sistemos pagalba planuojama sutrumpinti ir kitų kreditų suteikimo trukmę.

Banko grupės turto struktūra, (proc.)

Banko grupės indėlių portfelis per metus išaugo 9 proc. ir 2017 m. gruodžio pabaigoje viršijo 1,6 mlrd. eurų. Prie šio augimo prisidėjo sėkmingai debiutavęs naujas taupymo sprendimas – terminuotasis indėlis su papildomomis palūkanomis, kurios susietos su tam tikro finansinio turto kainos pokyčiu - išplatintos trys tokių indėlių emisijos.

Banko grupės įsipareigojimų struktūra, (proc.)

Banko grupė išlaikė aukštą veiklos efektyvumą - išlaidų ir pajamų santykis siekė 52 proc., o kapitalo gražos rodiklis viršijo 16 proc. Duomenys apie veiklos pelningumo rodiklius pateikiami Šiaulių banko svetainėje:

[Titulinis](#) › [Apie banką](#) › [Banko investuotojams](#) › [Finansinės ataskaitos, rodikliai ir prospektai](#) › [Alternatyvūs veiklos rodikliai](#).

VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

- Siekiama išlaikyti metinę kapitalo grąžą aukščiau 15 proc., tipinės veiklos išlaidų ir pajamų santykį – žemiau 45 proc. ir kapitalo pakankamumo rodiklį – aukščiau 15 proc. ribos, atsižvelgiant į priežiūrinius reikalavimus.
- Kapitalo didinimas papildomais įnašais nenumatomas, didžioji dalis uždirbto pelno bus skirta nuosavo kapitalo bazei didinti.
- Likus mažiau nei 5 metams iki Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko subordinuotos paskolos grąžinimo, bus ieškoma sprendimų išlaikyti 2 lygio kapitalo efektyvumą.
- Toliau bus tobulinamos vidaus kontrolės ir rizikų valdymo sistemos, didelis dėmesys skiriamas veiklos procesų tobulinimui.

BANKO ĮSTATINIS KAPITALAS IR AKCININKAI

Vadovaudamasis LR įstatymais ir teisės aktais, Banko įstatais ir sudarytomis sutartimis, Bankas vykdo komerciniams bankams įprastą veiklą.

Banko įstatinis kapitalas 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 131 365 989,88 Eur. Jį sudarė 452 986 172 paprastosios vardinės 0,29 Eur nominaliosios vertės akcijos.

Banko išleistos akcijos yra įtrauktos į *Nasdaq* indeksus:

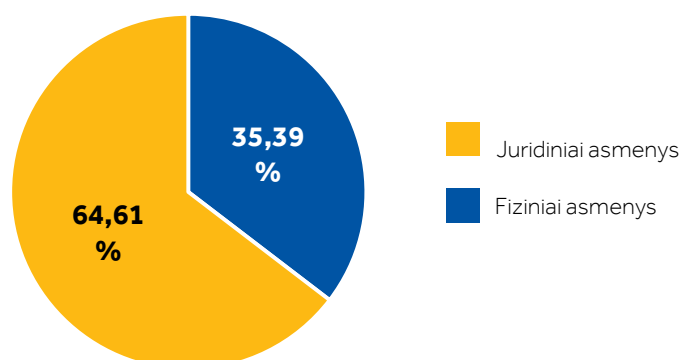
- *OMX Baltic Benchmark (OMXBB)* - Baltijos šalių akcijų lyginamąjį indeksą, kurį sudaro visų sektorių didžiausios kapitalizacijos ir likvidžiausių bendrovių akcijos, kuriomis prekiaujama *Nasdaq Baltijos* šalių vertybinių popierių biržose;
- *OMX Baltic 10 (OMXB10)* - Baltijos šalių akcijų prekybinį indeksą, kurį sudaro 10 likvidžiausių Baltijos šalių biržų prekybos sąrašuose esančių bendrovių akcijos;
- *OMX Baltic (OMXB)* – Baltijos indeksą, kurį sudaro visų Baltijos šalių vertybinių popierių biržų Oficialiajame ir Papildomajame sąraše kotiruojamos bendrovės, išskyrus tas bendroves, kuriose vienas akcininkas valdo 90 proc. ir daugiau akcijų;
- *OMX Vilnius (OMXV)* – Vilniaus indeksą, kurį sudaro visos Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame ir Papildomajame sąraše kotiruojamų bendrovių akcijos, išskyrus tas bendroves, kuriose vienas akcininkas valdo 90 proc. ir daugiau išleistų akcijų;
- *OMX Baltic Financials* – Baltijos šalių finansų įstaigų indeksą;
- *OMX Baltic Banks* - Baltijos šalių bankų indeksą.

Be to, Banko išleistos akcijos įskaičiuojamos į indeksus *STOXX All Europe Total Market*, *STOXX EU Enlarged TMI*, *STOXX Eastern Europe 300*, *STOXX Eastern Europe 300 Banks*, *STOXX Eastern Europe Small 100*, *STOXX Eastern Europe TMI*, *STOXX Eastern Europe TMI Small*, *STOXX Global Total Market*, *STOXX Lithuania Total Market*.

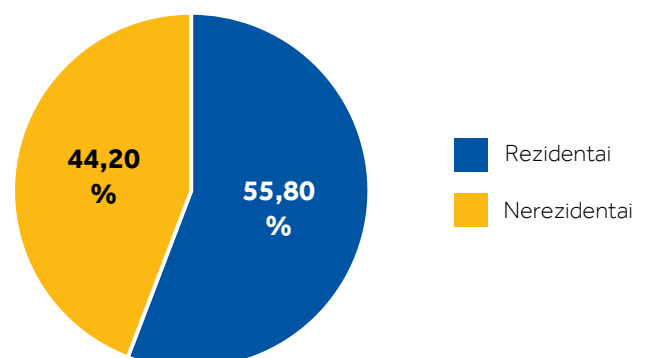
2017 m. gruodžio 31 d. Banko akcininkų skaičius buvo 4 496 (2016 m. pabaigoje – 3 401). Visos išleistos Banko akcijos suteikia akcijų turėtojams vienodas teises, numatytas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir Banko įstatuose.

Banko įstatinio kapitalo struktūra 2017 m. gruodžio 31 d. (proc.):

Pagal akcininkų tipus

Pagal rezidavimo vietą

Banko akcininkai, 2017 m. gruodžio 31 d. turėję daugiau kaip 5 proc. Banko įstatinio kapitalo:

	Nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius, vnt.	Nuosavybės teise turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Nuosavybės teise turima balsų dalis, proc.	Kartu su susijusiais asmenimis turimų balsų dalis, proc.
Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (ERPB)	82 638 438	18.24	18.24	38.52
AB „Invalda INVL“	30 749 372	6.79	6.79	-
Gintaras Kateiva	26 356 752	5.82	5.82	38.52

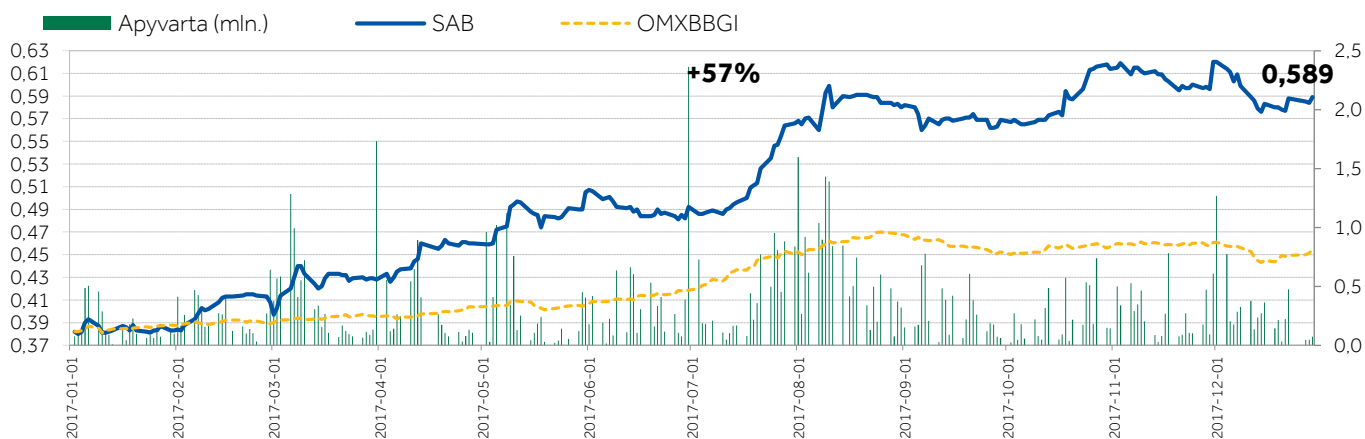
ERPB, UAB prekybos namai „Aiva“, UAB „Mintaka“, įmonių grupė AB „Alita“, Sigitas Baguckas, Algirdas Butkus, Vigintas Butkus, Vytautas Junevičius, Gintaras Kateiva, Arvydas Salda ir Kastytis Jonas Vyšniauskas, kurie yra pasirašę akcininkų sutartį, bei kiti akcininkai, kurių balsai pagal LR įstatymus skaičiuojami kartu, sudaro grupę, kuri 2017 m. gruodžio 31 d. turėjo 38,52 proc. Banko įstatinio kapitalo ir balsų.

2017 m. kovo 30 d. įvykęs visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą padidinti Banko įstatinį kapitalą 21 894 331,55 Eur iš nepaskirstytojo pelno, išleidžiant 75 497 695 paprastąsias vardines 0,29 Eur nominaliosios vertės akcijas, ir jas paskirstyti akcininkams, turintiems Banko akcijų teisių apskaitos dieną – 2017 m. balandžio 13 d. 2017 m. birželio 6 d. Juridinių asmenų registre įregistruoti įstatų pakeitimai, susiję su kapitalo padidinimu. Akcininkams, turėjusiems akcijų aukščiau paminėtą teisių apskaitos dieną, 2017 m. birželio 12 d. į asmenines vertybinių popierių sąskaitas įskaityta po 20 proc. naujų akcijų.

Įstatinio kapitalo kitimas:

	2013-05-31	2014-06-03	2015-05-26	2015-09-14	2016-05-26	2017-06-06
Kapitalo dydis, Eur	72 500 000	78 300 000	85 033 800	91 226 382	109 471 658	131 365 990

Banko akcijų kaina ir apyvarta:

Informacija apie akcijas:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kapitalizacija, mln Eur	54.2	66.5	71.8	93.7	169.5	266.8
Apyvarta, mln Eur	2.8	5.5	8.1	12.7	23.1	44.5
P/BV	0.6	0.7	0.7	0.7	1.0	1.3
P/E	14.3	12.4	6.1	3.9	3.9	8.3
Įstatinio kapitalo padidinimas iš nepaskirstyto pelno, proc.	6.5	8.0	8.6	20.0	20.0	n/d
Dividendų pajamingumas, proc.	0.6	-	0.3	0.7	1.1	n/d

Dokumente pateiktų alternatyvių veiklos rodiklių aprašymas pateiktas Banko svetainėje:

[Titulinis](#) › [Apie banką](#) › [Banko investuotojams](#) › [Finansinės ataskaitos, rodikliai ir prospektai](#) › [Alternatyvūs veiklos rodikliai](#)

Savų akcijų įsigijimas

Bankas ir jo patronuojamosios įmonės ar patronuojamųjų įmonių pavedimu veikiantys asmenys neturi Banko akcijų. Bankas ataskaitiniu laikotarpiu savų akcijų neįsigijo ir neperleido jų kitiems. Darbuotojams, kuriems pagal Banko atlygio politiką skiriamos Banko akcijos, jos yra perkamos Nasdaq Vilnius biržoje darbuotojų grupės vardu teikiamu jungtiniu pavedimu, kuris apmokamas Banko lėšomis.

Dividendai

Bankas nėra nustatęs dividendų skyrimo tvarkos. Mokėti dividendus ar ne, kasmet sprendžia visuotinis akcininkų susirinkimas, skirstydamas Banko pelną.

Duomenys apie Banko mokėtus dividendus:

<i>Dividendų paskyrimo ir išmokėjimo metai</i>	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Procentas nuo nominaliosios vertės</i>	0,50	0,00	0,25	0,69	1,72
<i>Dividendų suma, tenkanti vienai akcijai, Eur</i>	0,00145	0,00	0,000725	0,002	0,005
<i>Dividendų suma, Eur</i>	340 097	0,00	195 750	629 147	1 887 442
<i>Dividendų ir grynojo pelno santykis, proc.</i>	7,89	0,00	1,84	2,97	4,53

Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

Sutarčių su viešosios apyvartos tarpininkais dėl Banko išleistų vertybinių popierių apskaitos nėra sudaryta, šią apskaitą tvarko Banko Vertybinių popierių apskaitos skyrius. Taip pat nėra sudaryta Banko išleistų vertybinių popierių rinkos formavimo sutarčių.

Pats Bankas, būdamas viešosios apyvartos tarpininkas, pagal sutartis su vertybinius popierius išleidusiomis įmonėmis, 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis, tvarkė daugiau kaip 340 vertybinių popierių emisijų apskaitą ir pagal sutartis vykdė 13 vertybinių popierių emisijų rinkos formavimą Nasdaq Baltijos rinkoje (5 emisijų – pagal rinkos formavimo programą, 8 emisijų – pagal sutartis su emitentais).

Informacija apie žalingus sandorius

Ataskaitiniu laikotarpiu žalingų sandorių, neatitinkančių Banko tikslų, įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamos įtakos Banko veiklai ar veiklos rezultatams, sudaryta nebuvo. Taip pat nebuvo sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Banko vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bankui bei jų privačių interesų ir (arba) pareigų.

BANKO VALDYMAS

Banko organai yra Banko visuotinis akcininkų susirinkimas, Banko stebėtojų taryba, Banko valdyba ir Banko administracijos vadovas (toliau – Banko vadovas). **Banko valdymo organai** yra Banko valdyba ir Banko vadovas.

Visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas kasmet, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos. Gali būti šaukiami ir neeiliniai visuotiniai akcininkų susirinkimai. Susirinkimo sušaukimo teisę turi Banko valdyba, stebėtojų taryba, akcininkai, turintys 1/10 visų balsų. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatyti atvejai, kada visuotinį akcininkų susirinkimą gali šaukti ir kiti asmenys.

Visuotinis akcininkų susirinkimas organizuojamas, balsavimas jame vykdomas, sprendimai priimami LR acinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka. Jei susirinkimas negali vykti dėl kvorumo nebuvimo (daugiau kaip 1/2 visų balsų), šaukiamas pakartotinis akcininkų susirinkimas, kuriame galioja tik neįvykusio susirinkimo darbotvarkė.

Visuotinis akcininkų susirinkimas turi išimtinę teisę:

- keisti Banko įstatus, išskyrus įstatymuose nustatytas išimtis;
- keisti Banko buveinę;
- rinkti Banko stebėtojų tarybos narius;
- atšaukti Banko stebėtojų tarybą ar jos narius;
- rinkti ir atšaukti audito įmonę metinių finansinių ataskaitų auditui atlikti, nustatyti audito paslaugų apmokėjimo sąlygas;
- tvirtinti Banko metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- nustatyti Banko išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominaliąją vertę ir minimalią emisijos kainą;
- priimti sprendimą;
- išleisti konvertuojamąsias obligacijas;
- atšaukti visiems akcininkams pirmumo teisę įsigyti konkrečios emisijos Banko akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų;
- konvertuoti Banko vienos klasės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų konvertavimo tvarką;
- dėl pelno (nuostolių) paskirstymo;
- dėl rezervų sudarymo, naudojimo, sumažinimo ir naikinimo;
- padidinti įstatinį kapitalą;
- sumažinti įstatinį kapitalą, išskyrus įstatymų numatytas išimtis;
- Bankui įsigyti savų akcijų;
- dėl Banko reorganizavimo ar atskyrimo ir tvirtinti reorganizavimo ar atskyrimo sąlygas, išskyrus Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatyme nustatytas išimtis;
- pertvarkyti Banką;
- likviduoti Banką, atšaukti Banko likvidavimą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus;
- rinkti ir atšaukti Banko likvidatorių, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

Banko stebėtojų taryba yra kolegialus priežiūros organas, prižiūrintis Banko veiklą. Stebėtojų tarybai vadovauja jos pirmininkas. Banko stebėtojų tarybą, sudaromą iš 7 (septynių) narių, renka visuotinis akcininkų susirinkimas ketveriems metams. Stebėtojų tarybos narius susirinkimui siūlo susirinkimo iniciatoriai arba akcininkai, turintys 1/20 Banko akcijų.

Kandidatai pasiūlomi iki susirinkimo arba susirinkimo metu. Kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius praneša susirinkimui, kur ir kokias pareigas jis eina, kaip jo kita veikla yra susijusi su Banku ir su kitais juridiniais asmenimis, susijusiais Banku.

Renkant stebėtojų tarybos narius, kiekvienas akcininkas turi balsų skaičių, lygų balsų skaičiaus, kurį suteikia jam priklausančios akcijos, ir renkamų stebėtojų tarybos narių skaičiaus sandaugai. Šiuos balsus akcininkas skirsto savo nuožiūra – už vieną ar kelis kandidatus. Išrenkami daugiau balsų surinkę kandidatai.

Į šios kadencijos stebėtojų tarybą yra išrinktas 1 (vienas) nepriklausomas narys. Banko įstatai numato, kad stebėtojų tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

Stebėtojų tarybos funkcijos:

- renka Banko valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų, teikia valdybai siūlymus dėl valdybos pirmininko kandidatūros. Nustatant valdybos narių, einančių kitas pareigas Banke, Banko vadovo ir jo pavaduotojų atlyginimus ir kitas darbo sutarties sąlygas, turi būti gautas išankstinis stebėtojų tarybos pritarimas. Jeigu Bankas dirba nuostolingai, stebėtojų taryba privalo svarstyti, ar valdybos nariai yra tinkami toms pareigoms eiti;
- renka vidaus audito komiteto narius;
- prižiūri valdybos ir Banko vadovo veiklą;
- prižiūri, kaip įgyvendinami Banko veiklos planai, analizuoja Banko pajamas ir išlaidas, nuosavas investicijas, kapitalo pakankamumo klausimus;
- priima Banko stebėtojų tarybos darbo reglamentą;
- tvirtina Banko veiklos planus, metinį biudžetą;
- tvirtina bet kokią su Banko veikla susijusią politiką, įskaitant rizikos valdymo politiką;
- užtikrina, kad Banke būtų veiksminga vidaus kontrolės sistema;
- visuotiniam akcininkų susirinkimui teikia pasiūlymus ir atsiliepiamus dėl Banko veiklos strategijos, Banko metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo projekto ir Banko pranešimo, taip pat valdybos bei Banko vadovo veiklos;
- tvirtina paskolų teikimo politiką ir nustato skolinimo, kuris yra galimas tik pritarus stebėtojų tarybai, tvarką;

- teikia siūlymus valdybai ir Banko vadovui atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, Banko įstatams ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams;
- nustato sandorių ir sprendimų, kuriems sudaryti ar įgyvendinti Banko valdymo organai turi gauti stebėtojų tarybos pritarimą, sąrašą;
- priima sprendimus, priskirtus stebėtojų tarybos kompetencijai pagal stebėtojų tarybos patvirtintas tvarkas, kurias, remdamasi įstatymais, Banko įstatais ir visuotinio susirinkimo sprendimais, privalo priimti stebėtojų taryba;
- svarsto ir sprendžia kitus klausimus, kuriuos pagal įstatymus ir Banko įstatus, taip pat pagal visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus turi svarstyti ar spręsti stebėtojų taryba.

Banko valdyba yra kolegialus Banko valdymo organas, kurį sudaro 7 (septyni) nariai. Ji vadovauja Bankui, tvarko jo reikalus ir už Banko finansinių paslaugų vykdymą atsako pagal įstatymus. Valdybos darbo tvarką nustato valdybos darbo reglamentas. Valdybos narius renka, atšaukia ir prižiūri jos veiklą Banko stebėtojų taryba. Valdybos kadencija – ketveri metai, kadencijų skaičius neribojamas. Jeigu renkami pavieniai valdybos nariai, jie renkami iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos.

Banko valdyba svarsto ir tvirtina:

- Banko metinį pranešimą;
- Banko valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes, taip pat pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka;
- Banko filialų, atstovybių ir kitų atskirų Banko padalinių nuostatus;
- Banko paskolų suteikimo tvarką, vadovaudamasi Banko stebėtojų tarybos patvirtinta paskolų teikimo politika;
- Banko garantijų ir laidavimų bei kitų įsipareigojimų prisiėmimo tvarką;
- paskolų ir kitų skolinių įsipareigojimų nurašymo tvarką;
- Banko Paskolų komiteto, Rizikų valdymo komiteto nuostatus;
- taip pat renka (skiria) ir atšaukia Banko vadovą bei jo pavaduotojus. Valdyba nustato Banko vadovo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas;
- taip pat nustato informaciją, kuri laikoma Banko komercine paslaptimi ir konfidencialia informacija.

Valdyba priima:

- sprendimus Bankui tapti kitų juridinių asmenų steigėju, dalyviu;
- sprendimus steigti Banko filialus, atstovybes bei kitus atskirus Banko padalinius ir nutraukti jų veiklą;
- sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai);
- sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo, įkeitimo ir hipotekos (skaičiuojama bendra sandorių suma);
- sprendimus dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo;
- sprendimus įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo;
- sprendimus išleisti nekonvertuojamąsias obligacijas;
- valdybos darbo reglamentą;
- sprendimus kitais klausimais, kuriuos pagal įstatymus, Banko įstatus turi svarstyti ar spręsti valdyba.

Valdyba nustato:

- Banko akcijų emisijos sąlygas;
- Banko obligacijų išleidimo tvarką. Kai visuotinis susirinkimas priima sprendimą dėl konvertuojamųjų obligacijų išleidimo, valdyba turi teisę nustatyti papildomas jų išleidimo sąlygas ir tvirtinti obligacijų pasirašymo sutartis, kurias turi teisę pasirašyti Banko vadovas arba jo įgaliotas asmuo;
- priėmimo į Banką dirbti tvarką ir atvejus, kada darbuotojai į Banką priimami valdybai pritarus.

Valdyba vykdo susirinkimo ir tarybos priimtus sprendimus.

Valdyba analizuoja ir vertina Banko vadovo pateiktą medžiagą apie:

- Banko veiklos strategijos įgyvendinimą;
- Banko veiklos organizavimą;
- Banko finansinę būklę;
- ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas, inventorizacijos ir kitus turto pasikeitimo apskaitos duomenis.

Valdyba taip pat analizuoja, vertina Banko metinių finansinių ataskaitų rinkinį bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos stebėtojų tarybai bei visuotiniam akcininkų susirinkimui, taip pat sprendžia kitus Banko veiklos klausimus, jeigu jie pagal įstatymus arba Banko įstatus nepriskirti kitų Banko organų kompetencijai.

Valdyba atsako už visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimą ir rengimą laiku.

Banko vadovas yra vienasmenis Banko valdymo organas, kuris organizuoja Banko veiklą ir atlieka veiksmus, reikalingus jo funkcijoms vykdyti, Banko organų sprendimams įgyvendinti bei Banko veiklai užtikrinti.

Banko vadovo funkcijos:

- organizuoti kasdienę Banko veiklą;
- priimti į darbą ir atleisti Banko darbuotojus, sudaryti ir nutraukti su jais darbo sutartis, skatinti juos ir skirti nuobaudas. Banko vadovas turi teisę įgaluoti kitą Banko darbuotoją atlikti šiame punkte nurodytus veiksmus;
- be atskiro įgaliojimo atstovauti Bankui santykiuose su kitais asmenimis, teisme ir arbitraže;
- išduoti ir atšaukti įgaliojimus atstovauti Bankui bei prokūroms;
- leisti įsakymus;
- atlikti kitus veiksmus, reikalingus savo funkcijoms atlikti, Banko organų sprendimams įgyvendinti bei Banko veiklai užtikrinti

Banko vadovas atsako už:

- Banko veiklos organizavimą ir jo tikslų įgyvendinimą;
- metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą ir Banko metinio pranešimo parengimą;
- sutartis su audito įmone sudarymą;
- informacijos ir dokumentų pateikimą visuotiniam susirinkimui, stebėtojų tarybai ir valdybai įstatymų nustatytais atvejais ar jų prašymu;
- Banko dokumentų ir duomenų pateikimą juridinių asmenų registro tvarkytojui;
- dokumentų pateikimą Lietuvos bankui ir Lietuvos centriniam vertybinių popierių depozitoriumui;
- įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytos informacijos viešą paskelbimą šaltiniuose, kurie nurodyti Banko įstatuose;
- informacijos pateikimą akcininkams;
- kitų įstatymuose bei teisės aktuose, Banko įstatuose ir Banko vadovo pareiginiuose nuostatuose nustatytų pareigų vykdymą.

Banko vadovas veikia Banko vardu ir turi teisę vienvaldiškai sudaryti sandorius, išskyrus išimtis, nustatytas Banko įstatuose ar Banko organų sprendimuose.

Visuotiniuose Banko akcininkų susirinkimuose dalyvauja Banko vadovas bei valdybos ir stebėtojų tarybos nariai. 2016 m. vykusiam visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvavo Banko administracijos vadovas Vytautas Sinius, Banko Apskaitos ir mokesčių tarnybos vadovė Vita Adomaitytė, taip pat Banko stebėtojų tarybos nariai. Susirinkime akcininkai turėjo galimybę tiesiogiai užduoti klausimus Banko vadovams

Banko stebėtojų taryba

Arvydas Salda	Gintaras Kateiva	Valdas Vitkauskas	Ramunė Vilija Zabulienė	Darius Šulnis	Martynas Česnavičius	Miha Košak
						
Narys nuo 1991 m., pirmininkas nuo 1999 m.	Narys nuo 2008 m.	Narys nuo 2014 m.	Nepriklausoma narė nuo 2012 m.	Narys nuo 2016 m.	Narys nuo 2016 m.	Narys nuo 2017 m.
Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-05-09 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-05-09 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2017-06-26 / pabaiga 2020 m.
Nuosavybės teise turima kapitalo dalis, proc. (2017-12-31)						
2,28	5,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kartu su susijusiais asmenimis turima balsų dalis, proc. (2017-12-31)						
38,52	38,52	0,00	0,00	38,52	38,52	0,00

2017 m. kovo 30 d. Banko stebėtojų tarybos nario pareigas baigė eiti Peter Reiniger. 2017 m. kovo 30 d. vykusiame Banko visuotiniame akcininkų susirinkime Banko stebėtojų tarybos nariu buvo išrinktas **Miha Košak**, kuris Banko stebėtojų tarybos nario pareigas pradėjo eiti 2017 m. birželio 26 d., gavus Lietuvos banko leidimą.

Banko valdyba

Algirdas Butkus	Vytautas Sinius	Donatas Savickas	Daiva Šorienė	Vita Urbonienė	Jonas Bartkus	Ilona Baranauskienė
						
Pirmininkas nuo 1999 m. (1991-1999 m. banko stebėtojų tarybos pirmininkas) Administracijos vadovo pavaduotojas	Valdybos pirmininko pavaduotojas nuo 2014 m. (valdyboje - nuo 2011 m.) Administracijos vadovas	Valdybos pirmininko pavaduotojas nuo 1995 m. Administracijos vadovo pavaduotojas, Finansų ir rizikos valdymo tarnybos vadovas	Narė nuo 2005 m. Administracijos vadovo pavaduotoja, Verslo plėtros tarnybos vadovė	Narė nuo 2011 m. Vyriausioji buhalterė, Apskaitos ir mokesčių tarnybos vadovė	Narys nuo 2012 m. Informacinių technologijų tarnybos vadovas	Narė nuo 2014 m. Aktyvų pertvarkymo tarnybos vadovė
Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	Kadencijos pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.
Nuosavybės teise turima kapitalo dalis, proc. (2017-12-31)						
3,05	0,15	0,12	0,04	0,08	0,10	0,02
Kartu su susijusiais asmenimis turima balsų dalis, proc. (2017-12-31)						
38,52	38,52	38,52	38,52	38,52	38,52	38,52

Priskaičiuotos pinigų sumos bendrai ir vidutiniai dydžiai, tenkantys vienam kolegialaus organo nariui, be „Sodros“ ir garantinio fondo:

Valdymo organų nariai	Žmonių skaičius	Priskaičiuotos bendros sumos, tūkst. Eur		Vidurkis, tūkst. Eur	
		2016 m.	2017 m.	2016 m.	2017 m.
Banko stebėtojų tarybos nariai	7	205	370	29	53
Banko valdybos nariai	7	1132	1472	162	210
Admin. vadovas ir vyr. buhalterė	2	366	478	183	239

BANKE SUDARYTI KOMITETAI

Banke sudarytų komitetų funkcijas, sudarymo ir veiklos tvarką nustato Lietuvos Respublikos ir Lietuvos banko teisės aktai bei atitinkamo komiteto nuostatai, patvirtinti Banko valdybos arba Banko stebėtojų tarybos.

2017 m. gruodžio 31 d. duomenys apie komitetų narius:

Rizikos komitetas pataria Banko organams dėl bendros esamos ir būsimos Bankui priimtinos rizikos bei strategijos ir padeda prižiūrėti, kaip strategija įgyvendinama Banke, tikrina, ar siūlant Banko klientams įsipareigojimų ir turto kainas visiškai atsižvelgta į Banko verslo modelį bei rizikos valdymo strategiją, taip pat atlieka kitas jo nuostatuose nustatytas funkcijas.

Vardas, pavardė	
Pirmininkas	Darius Šulnis
Nariai:	Miha Košak Arvydas Salda

Audito komitetas sprendžia klausimus, susijusius su Banko vidaus kontrolės sistemos stiprinimu ir audito padalinio darbo gerinimu, užtikrina audito padalinio veiklos nepriklausomumą, koordinuoja audituojamų sričių paskirstymą tarp vidaus ir išorės auditorių, svarsto kitus klausimus, nustatytus priežiūros institucijos teisės aktuose ir audito komiteto nuostatuose. Vadovaujantis įstatymais bei priežiūros institucijos teisės aktais, Banko stebėtojų taryba sudaro ir kontroliuoja audito komiteto veiklą, nustato jo kompetenciją, veiklos tvarką, tvirtina komiteto nuostatus.

Vardas, pavardė	
Pirmininkas	Ramunė Vilija Zabulienė
Nariai:	Martynas Česnavičius Valdas Vitkauskas

Skyrimo komitetas siūlo kandidatus į laisvas Banko organų narių vietas ir rekomenduoja Banko organams arba susirinkimui juos svarstyti, įvertina Banko organų narių įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą Banko organe, teikia su tuo susijusius pasiūlymus ir išvadas, vertina Banko organų struktūrą, dydį, sudėtį, veiklos rezultatus, taip pat atlieka kitas jo nuostatuose nustatytas funkcijas.

Vardas, pavardė	
Pirmininkas	Valdas Vitkauskas
Nariai:	Ramunė Vilija Zabulienė Darius Šulnis

Atlygio komitetas vertina kintamojo atlygio politiką, praktiką ir paskatas, sukurtas siekiant valdyti Banko prisiimamą riziką, kapitalą ir likvidumą, prižiūri už rizikos valdymą ir atitikties kontrolę atsakingų vadovujančių darbuotojų kintamuosius atlygius, rengia sprendimų dėl kintamojo atlygio projektus ir atlieka kitas jo nuostatuose nustatytas funkcijas.

Vardas, pavardė

Pirmininkas Gintaras Kateiva

Nariai: Martynas Česnavičius
Arvydas Salda

Paskolų komitetas nagrinėja paskolų pristatymo dokumentus, sprendžia dėl paskolų suteikimo ar jų sąlygų keitimo, teikia paskolų teikimo ir administravimo procedūrų tobulinimo pasiūlymus, taip pat atlieka kitas jo nuostatuose numatytas funkcijas.

Vardas, pavardė

Pareigos

Pirmininkas Vytautas Sinius Administracijos vadovas

Nariai: Edas Mirijauskas (pavaduotojas) Kredito rizikos departamento direktorius
Giedrius Sarapinas Kredito rizikos departamento direktoriaus pavaduotojas
Daiva Šorienė Verslo plėtros tarnybos vadovė
Donatas Savickas Finansų ir rizikų valdymo tarnybos vadovas
Aurelija Geležiūnė Teisės departamento direktorė
Mindaugas Rudys Verslo plėtros tarnybos vadovo pavaduotojas
(pavaduojantis narys)

Rizikų valdymo komitetas vykdo funkcijas, susijusias su Banko patiriamų rizikų valdymo sistemos organizavimu, koordinavimu ir kontrole, rizikos lygio, atitinkančio Bankui priimtina rizikos toleranciją, vertinimu ir užtikrinimu, taip pat atlieka kitas jo nuostatuose numatytas funkcijas:

Vardas, pavardė

Pareigos

Pirmininkas Donatas Savickas Finansų ir rizikų valdymo tarnybos vadovas

Nariai: Algimantas Gaulia (pavaduotojas) Rizikos valdymo ir atskaitomybės departamento direktorius
Pranas Gedgaudas Rinkų ir išdo departamento direktoriaus pavaduotojas
Edas Mirijauskas Kredito rizikos departamento direktorius
Jolanta Dūdaitė Rizikų valdymo skyriaus vadovė
Morena Liachauskienė Operacinės rizikos departamento direktorė

RIZIKOS VALDYMAS, VEIKLOS RIZIKĄ RIBOJANČIŲ NORMATYVŲ VYKDYMAS

Pilnas visų Banko grupės patiriamų reikšmingų rizikų atskleidimas pateiktas 2017 m. finansinės atskaitomybės aiškinamojo rašto dalyje „[Finansinių rizikų valdymas](#)“.

2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Bankas laikėsi visų nustatytų veiklos riziką ribojančių normatyvų. Duomenys nuolat atnaujinami ir pateikiami Banko interneto svetainėje www.sb.lt: [Apie banką](#) → [Banko investuotojams](#) → [Finansinės ataskaitos, rodikliai ir prospektai](#) → [Veiklos riziką ribojantys normatyvai](#).

VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS

Atsižvelgiant į Bankui priimtina rizikos apetitą, yra kuriami integruoti ir visoje Banko grupėje diegiami rizikos valdymo principai. Rizikos valdymo principus reglamentuoja Banko veiklos rizikos valdymo politika.

Banko atlygio politika yra sudedamoji Banko rizikos valdymo sistemos dalis. Atlygio politika derinama su Banko veiklos strategija, prisiimamu rizikos lygiu, Banko tikslais, vertybėmis ir ilgalaikė vizija.

Banko vidaus kontrolės sistema – neatskiriama ir nenutrūkstama jo kasdieninės veiklos dalis, organizuojama taikant trijų gynybos linijų modelį. Visi Banko darbuotojai reikiamu lygiu yra atsakingi už Banko vidaus kontrolės procesų veikimą, kiekvienas darbuotojas dalyvauja vidaus kontrolės sistemoje ir gali daryti jai įtaką.

Vidaus kontrole siekiama užtikrinti Banko veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strateginių bei kitų veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą bei išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi bei su visu tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą.

Už atitikties funkcijos vykdymą Banke atsakingu paskirtas atitikties vadovas ir kiti Banke už atitikties funkcijos vykdymą jiems pavestose srityse atsakingais paskirti atitikties specialistai, kurie savo funkcijas vykdo nepriklausomai. Už atitiktį Banke, t. y. kad visų Banko darbuotojų veikla atitiktų Banko veiklą reguliuojančių įstatymų bei kt. teisės aktų reikalavimus, taip pat yra atsakingi visi Banko darbuotojai, kurie vykdydami savo funkcijas dalyvauja vidaus kontrolės sistemoje.

Banko grupės vidaus kontrolės sistemos, rizikų valdymo ir atitikties vertinimą atlieka Banko Vidaus audito tarnyba. Apie pastebėtus trūkumus ar pažeidimus ši tarnyba informuoja Banko vidaus audito komitetą ir Banko valdybą.

IŠORĖS AUDITAS

2017 m. Banko auditą atliko UAB „PricewaterhouseCoopers“ (bendrovės adresas: J. Jasinskio g. 16B, 01112 Vilnius, tel. (8 5) 2392 300, faks. (8 5) 2392 301, įmonė įregistruota 1993-12-29, Nr. UĮ 93-369, įmonės kodas 111473315).

Ši audito bendrovė pasirinkta prieš tai Banko valdybai apklausus kitas tarptautines audito bendroves ir apsvarsčius jų pateiktus pasiūlymus. Renkantis audito bendrovę, svarstoma reputacijos rizika, paslaugų kaina, kiti veiksniai.

2016 m. kovo 30 d. įvykęs Banko akcininkų visuotinis susirinkimas priėmė sprendimą išrinkti UAB „PricewaterhouseCoopers“ 2016 m. ir 2017 m. Banko konsoliduotoms metinėms finansinėms ataskaitoms bei konsoliduotam metiniam pranešimui patikrinti.

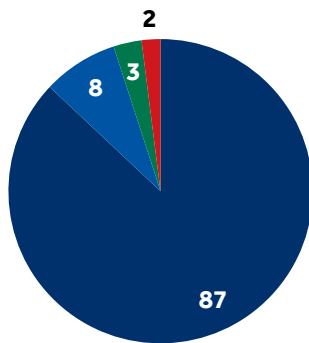
tūkst. Eur (be PVM sąnaudų)	Grupė	Bankas
Finansinių ataskaitų audito paslaugos pagal sutartis	88	56
Užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų sąnaudos	-	-
Konsultacijų mokesčių klausimais sąnaudos	1	1
Kitų paslaugų sąnaudos	18	17
Iš viso	107	74

DARBUOTOJAI

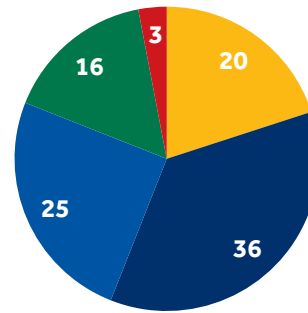
2017 m. gruodžio 31 d. Banke dirbo 702 darbuotojai, kartu su Banko grupės bendrovėmis - 805 darbuotojai. Lyginant su 2016 m. gruodžio 31 d., darbuotojų skaičius Banke sumažėjo 2,8 proc., o Banko grupės darbuotojų skaičius sumažėjo 2,9 proc.

2017 m. gruodžio 31 d. Banko grupėje dirbo 80 proc. moterų ir 20 proc. vyrų

Darbuotojų išsilavinimas (proc.):

Darbuotojai pagal amžių (proc.):

Personalo strategija

Banke siekiama sukurti aplinką, kuri leidžia pritraukti, atrinkti ir išsaugoti profesionalius, lojalius, pasiekiančius itin gerų rezultatų darbuotojus.

Santykiai su darbuotojais

Bankas puoselėja ilgalaikius darbo santykius su darbuotojais. 2017 m. gruodžio 31 datai beveik 33 proc. Banko darbuotojų dirbo ilgiau nei 10 metų. 2017 metais bendra darbuotojų kaita buvo 14,5 proc. (2016 metais bendra darbuotojų kaita buvo 13,8 proc.).

Veiklos valdymo sistema

Banke ir toliau vystoma veiklos valdymo sistema, kaip vienas iš pagrindinių vadovo įrankių efektyviam darbui su pavaldiniais. Kartą per metus atliekamas darbuotojų metinės veiklos aptarimas ir vertinimas, vadovaujantis Metinių veiklos aptarimo pokalbių tvarka. Šių pokalbių metu vadovai su savo darbuotojais aptaria ir įsivertina metinių tikslų pasiekimo rezultatus, įgyvendintus projektus, aptaria kompetencijas, išskirdami stipriąsias ir vystytinas sritis, nusimatomos konkrečios ugdymosi priemonės, karjeros galimybės. Pokalbio metu skatinama pasidalinti abipusiu grįžtamuju ryšiu, stiprinant atvirą ir vertybėmis grįstą bendravimą ir bendradarbiavimą. Kad kiekvienas darbuotojas jaustųsi savo darbu prisidedantis ir įtakojantis bendrus banko rezultatus bei visų pastangos būtų nukreiptos viena kryptimi, vadovo ir darbuotojo sutarimu pokalbio metu išsikeliami metiniai tikslai, prisidėsiantys prie bendrų veiklos rezultatų.

Organizacinė struktūra

2017 metais, siekiant, kad Banko veikla būtų efektyvesnė, buvo įgyvendinami Banko departamentų struktūriniai pokyčiai. Banko tinklo padalinių struktūra nesikeitė.

Darbuotojų ugdymas

2017 m. prioritetu išliko sėkmingas naujų darbuotojų integravimas, įvertinant šio proceso svarbą ir pasirengimo efektyviam darbui vertę. Bankas daug dėmesio skyrė sudarydamas darbuotojams visas galimybes kaupti žinias apie esamus ir naujus Banko produktus, su jais susijusius pokyčius bei naujoves. Tuo tikslu per 2017 m. organizuota 10 unikalių vidinių mokymų programų, kurias rengė ir pristatė vidiniai lektoriai. Šiais metais prasidėjo unikali dvejų sesijų (pavasario ir rudens) žinių atnaujinimo ir įgūdžių įtvirtinimo programa „Finansavimo sprendimų forumas“, skirta kreditavimo srities specialistams, projektų vadovams bei vadovams. Siekiant tvarios organizacijos raidos, 2017 metais ugdymo prioritetu laikytas - vadovų ugdymas. Tuo tikslu organizuota Vadovų akademija, kurios pagrindinės temos: efektyvus vadovavimas, profesionalios komandos ugdymas, emocinis intelektas. Šioje programoje dalyvavo Banko aukščiausios ir vidurinės grandies vadovai. Centro padalinių darbuotojai savo kompetenciją kėlė dalyvaudami išoriniuose mokymuose.

Praktikos galimybės

Bankas aktyviai bendradarbiauja su aukštojo mokslo įstaigomis, dalyvaudamas karjeros dienose, skaitydamas pranešimus, inicijuodamas studentų grupių vizitus į Banką ir sudarydamas galimybes studentams atlikti plataus pobūdžio praktiką Banke.

Praktikantų, kurie įvairiuose Banko padaliniuose visoje Lietuvoje atliko privalomąją arba savanorišką praktiką, skaičius Banke nuosekliai auga. 2017 metais praktikantų skaičius, lyginant su 2016 metais, išaugo daugiau kaip 13 proc. Daugiausia praktikantų patirties sėmėsi klientų aptarnavimo padaliniuose.

Darbuotojų motyvavimas

Už Banko, padalinio ir individualių profesinių tikslų įgyvendinimą darbuotojams mokami ketvirčio priedai. Darbuotojai, kurių profesinė veikla ir priimami sprendimai gali turėti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai, skatinami metinėmis premijomis su atidėtu išmokėjimu (plačiau šio pranešimo dalyje *Atlygio politika*).

Siekiant paskatinti darbuotojus ir įvertinti kiekvieno klientų aptarnavimo padalinio darbuotojo įsitraukimą, įgyvendinant asmeninius profesinius ir bendrus padalinio bei Banko tikslus, Banke įdiegta pardavimų skatinimo sistema, leidžianti nustatyti geriausius Banko tinklo padalinių darbuotojus ir juos motyvuoti.

Banko grupės įmonių darbuotojai turi galimybę kaupti papildomą pensiją išskirtinėmis sąlygomis, kai dalį įmokos moka pats darbuotojas, dalį skiria darbdavys. Ilgalaikio skatinimo programa „Kaupkime kartu“ parengta kartu su Banko patronuojamąja gyvybės draudimo UAB „Bonum Publicum“. Šioje programoje dalyvauja daugiau nei 26 proc. darbuotojų.

Kitos papildomos naudos Banko darbuotojams:

- galimybė dalyvauti krepšinio, tinklinio bei kartingų komandų tarpbankiniuose ir kt. turnyruose, kasmetinėje vasaros šventėje;
- asmeninių švenčių ir Bankui reikšmingų įvykių proga darbuotojai skatinami vienkartinėmis premijomis, darbuotojo šeimoje įvykus nelaimei - Bankas skiria vienkartinę išmoką (pašalpas);
- nemokamos vakcinos nuo gripo, pirmų dvejų darbuotojo nedarbingumo dienų apmokėjimas 100 proc.;
- dalies sporto klubo abonemento išlaidų kompensavimas bei kitos banko partnerių teikiamos nuolaidos.

Bankas su darbuotojais neturi susitarimų, numatančių kompensacijas, jeigu jie atsistatydintų ar būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jeigu jų darbas baigtųsi dėl Banko kontrolės pasikeitimo.

Bankas taip pat nėra šalis reikšmingų susitarimų, kurie įsigaliojė, pasikeistų ar nutrūktų, pasikeitus Banko kontrolei.

ATLYGIO POLITIKA

Informacija, susijusi su sprendimų priėmimo procesu, taikomu nustatant atlygio politiką, taip pat pagrindinio organo, prižiūrinčio atlygį finansiniais metais, rengiamų susirinkimų skaičius

Informacija parengta ir teikiama vadovaujantis 2015 m. gegužės 8 d. Lietuvos banko valdybos patvirtintu nutarimu Nr. 03-82 „Dėl minimalių kredito įstaigų ir finansų maklerio įmonių darbuotojų atlygio politikos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, AB Šiaulių banko įstatais, Banko valdybos ir stebėtojų tarybos sprendimais bei kitais Banko vidaus teisės aktais.

Atlygio komiteto sudėtį tvirtina Banko stebėtojų taryba, komiteto narių sąrašas ir funkcijos pateikiamos šio pranešimo dalyje *Banke sudaryti komitetai*. 2017 metais vyko 2 (du) Atlygio komiteto posėdžiai.

Banko stebėtojų taryba tvirtina Atlygio politiką, o už politikos įgyvendinimą yra atsakinga Banko valdyba.

2017 metais Atlygio politika buvo peržiūrėta, tačiau pakeitimai nebuvo numatyti, todėl buvo vadovujamasi 2015 m. spalio 29 d. Banko stebėtojų tarybos sprendimu, patvirtinta Atlygio politika, kuri galioja nuo 2016 m. sausio 1 d. Rengiant šią Atlygio politiką, išorės konsultantų paslaugomis nebuvo naudojamosi.

Informacija apie atlygio ir veiklos rezultatų ryšį

Kintamasis atlygis mokamas, siekiant susieti asmeninius darbuotojų veiklos tikslus su ilgalaikiais Banko interesais. Kintamojo atlygio fondas sudaromas tik įvertinus Banko veiklos rezultatus, atsižvelgus į esamą ir būsimą riziką, naudojamo kapitalo ir likvidumo palaikymo sąnaudas. Apskaičiuotas kintamojo atlygio fondas neturi riboti Banko arba Banko finansinės grupės įmonės gebėjimo stiprinti kapitalo bazę. Kintamojo atlygio dydis grindžiamas bendru darbuotojo, padalinio bei Banko rezultatų vertinimu. Kintamojo atlygio skyrimo sąlygos yra vienodos visiems darbuotojams, įskaitant darbuotojus, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai.

Banke taikomi kintamojo atlygio apskaičiavimo modeliai atitinka Banko verslo strategiją, tikslus, vertybes, ilgalaikius tęstinės veiklos interesus ir skatina patikimą bei veiksmingą rizikos valdymą, padeda išvengti interesų konflikto. Šiais modeliais siekiama, kad darbuotojai nebūtų skatinami prisimti per didelę Bankui nepriimtina riziką, kad būtų užtikrinti investuotojų ir klientų apsaugos principai Bankui teikiant paslaugas.

Svarbiausi atlygio sistemos struktūros požymiai, įskaitant informaciją apie kriterijus, naudojamus veiklos rezultatams vertinti, ir rizikos koregavimą, atidėjimo politiką bei skyrimo kriterijus

Bankas naudoja šiuos atlygio sistemos elementus:

- pastovusis, darbo sutartyje sulgytas pareiginis atlyginimas;
- kintamasis atlygis (ketvirčio priedai darbuotojams ir metinės premijos darbuotojams, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai);
- vienkartinės išmokos arba pašalpos (išmokos, nesusijusios su Banko rezultatais);
- kitos naudos.

Vertinant, kiek yra pasiekti iškelti tikslai, vadovujamasi kiekybiniais ir kokybiniais kriterijais. Vertinant darbuotojo pasiekimus, atsižvelgiama ne tik į iškeltų asmeninių tikslų pasiekimo lygį, padalinio bei banko finansinius rezultatus, bet ir į nefinansinį (kokybinį) indėlį, t. y. į santykių su klientais, kolegoms standartų laikymąsi, vidaus taisyklių, politikų ir procedūrų reikalavimų vykdymą, iniciatyvumą, atsakingumą, vadovavimąsi Banko vertybėmis, veiklos tobulinimą ir kt.

Atsižvelgiant į galimą riziką, susijusią su įvertintais darbuotojo, kurio profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai, metiniais rezultatais, ne mažiau kaip 40 proc. kintamojo atlygio mokėjimas atidedamas, išmokant jį lygiomis dalimis per 3 (trejus) metus. 50 procentų iš karto išmokamo ir atidedamo kintamojo atlygio mokama pinigais, 50 procentų – Banko akcijomis, kurioms dar yra nustatomas 12 (dvylikos) mėnesių perleidimo teisės atidėjimo laikotarpis. Šis laikotarpis nustatomas derinant ilgalaikius Banko arba Banko finansinės grupės įmonės tęstinės veiklos interesus su darbuotojų skatinimu.

Pastoviojo ir kintamojo atlygio santykis

Kintamasis atlygis negali viršyti 100 proc. pastoviojo atlygio, siekiant skatinti patikimą ir veiksmingą rizikos valdymą, išskyrus atvejus, kai visuotinis akcininkų susirinkimas padidina maksimalųjį kintamojo ir pastoviojo atlygio santykį iki 200 procentų, laikantis Direktyvos 2013/36/ES sąlygų.

Informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė į akcijas, pasirinkimo sandorius ar kintamąsias atlygio dalis

Atidėto kintamojo atlygio mokėjimas Banke taikomas pareigybėms, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali turėti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai.

Atidėta kintamojo atlygio dalis išmokama Banko valdybos sprendimu, jei vykdomi iškelti Banko, padalinio ir (ar) darbuotojo veiklos tikslai. Kintamasis atlygis, įskaitant ir atidėtą dalį, išmokamas arba suteikiamas tik esant tvariai Banko finansinei padėčiai. Kintamasis atlygis, nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų, turi būti mažinamas arba nemokamas, jei Banko veiklos rezultatai neatitinka strategijoje numatytų rodiklių arba veikla yra nuostolinga, darbuotojas veikė nesąžiningai arba jo veikla lėmė Banko ar Banko finansinės grupės įmonės nuostolį. Tikslinama ir esama kintamojo atlygio suma, ir anksčiau uždirbtos išmokamos sumos.

Teisė į Banko akcijas, kaip į kintamojo atlygio dalį, grindžiama taikant tuos pačius veiklos vertinimo kriterijus, kurie taikomi piniginei daliai.

Kintamojo atlygio dalių ir visos kitos negrynaisiais pinigais gaunamos naudos skyrimo prielaidos ir kriterijai

Negrynaisiais pinigais kintamasis atlygis skiriamas tik Banko akcijomis, darbuotojams, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali turėti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai, vykdant priežiūrinius ir Atlygio politikos reikalavimus.

Bendra kiekybinė informacija apie atlygio rezultatus

Įgyvendinant priežiūrinius reikalavimus, 2017 m. gruodžio 31 d. Banke ir jo finansinės grupės įmonėse buvo identifikuoti 34 darbuotojai, iš jų – 28 Banko darbuotojai, 4 UAB „SB lizingas“ darbuotojai, 1 UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ darbuotojas, 1 UAB „Šiaulių banko turto fondas“ darbuotojas, kurių profesinė veikla ir priimami sprendimai gali daryti didelę įtaką Banko prisiimamos rizikos pobūdžiui.

Vidutinis mėnesinis tam tikros darbuotojų grupės darbo užmokestis, neatskaičius mokesčių:

	Vadovaujantys darbuotojai		Kiti darbuotojai	
	Vidutinis darbuotojų skaičius	Vidutinis mėn. darbo užmokestis, Eur	Vidutinis darbuotojų skaičius	Vidutinis mėn. darbo užmokestis, Eur
2015	85	3058	546	836
2016	87	3528	581	921
2017	87	4274	577	972

Informacija apie Banko grupės įmonių darbuotojų, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisimamai rizikai, kintamąjį atlygį be „Sodros“ ir garantinio fondo:

	Piniginės išmokos, tūkst. Eur	Banko akcijos, tūkst. vnt.
<i>Neišmokėtas atidėtas kintamasis atlygis 2015-12-31</i>	193	598
<i>Paskirtas kintamasis atlygis už 2015 m.</i>	487	1 617
<i>Išmokėtas kintamasis atlygis per 2016 m.</i>	396	1 248
<i>Neišmokėtas atidėtas kintamasis atlygis 2016-12-31</i>	284	967
<i>Paskirtas kintamasis atlygis už 2016 m.</i>	855	1 888
<i>Išmokėtas kintamasis atlygis per 2017 m.</i>	632	1 311
<i>Likęs neišmokėtas atidėtas kintamasis atlygis 2017-12-31</i>	507	1 544

Su darbo sutarties nutraukimu susijusių išmokų skyrimas Banko grupėje, jų gavėjų skaičius ir didžiausia suma, skirta vienam asmeniui:

2017 m.	Su sutarties nutraukimu susijusios išmokos, tūkst. Eur	Didžiausia suma, skirta vienam asmeniui, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius
<i>Vadovai (valdybos nariai)</i>	0	0	0
<i>Darbuotojai, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką banko prisimamai rizikai</i>	0	0	0
<i>Kiti darbuotojai</i>	84	17	20
<i>UAB „SB lizingas“</i>	1	1	1
<i>UAB „Šiaulių banko lizingas“</i>	10	7	2
<i>Iš viso</i>	95	25	23

2016 m.	Su sutarties nutraukimu susijusios išmokos, tūkst. Eur	Didžiausia suma, skirta vienam asmeniui, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius
<i>Vadovai (valdybos nariai)</i>	0	0	0
<i>Darbuotojai, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką banko prisimamai rizikai</i>	29	29	1
<i>Kiti darbuotojai</i>	97	34	17
<i>GD UAB „Bonum Publicum“</i>	5	2	3
<i>UAB „Minera“</i>	3	3	1
<i>UAB „Šiaulių banko lizingas“</i>	2	2	1
<i>Iš viso</i>	136	70	23

Bendroji kiekybinė informacija apie atlygį pagal verslo sritis

Informacija apie Banko darbuotojų atlygį, suskirstytą pagal verslo sritis, su „Sodra“ ir garantiniu fondu:

	<i>Tradicinė bankininkystė ir skolinimas</i>		<i>Iždas ir kita veikla</i>		<i>Verslo valdymo funkcija</i>	
	Atlygis iš viso, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius	Atlygis iš viso, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius	Atlygis iš viso, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius
2016-12-31	5985	461	1 827	91	4 949	243
2017-12-31	6559	461	2 079	94	5 612	243

Informacija apie Banko grupės darbuotojų, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisimamai rizikai, atlygį, suskirstytą pagal verslo sritis:

2017 m.	Kintamoji atlygio dalis piniginėmis išmokomis, tūkst. Eur	Kintamoji atlygio dalis banko akcijomis, tūkst. vnt.	Fiksuotoji atlygio dalis piniginėmis išmokomis, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius
<i>Tradicinė bankininkystė ir skolinimas</i>	231	293	790	18
<i>Iždas ir kita veikla</i>	267	54	493	9
<i>Verslo valdymo funkcija</i>	387	481	1 204	17

2016 m.	Kintamoji atlygio dalis piniginėmis išmokomis, tūkst. Eur	Kintamoji atlygio dalis banko akcijomis, tūkst. vnt.	Fiksuotoji atlygio dalis piniginėmis išmokomis, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius
<i>Tradicinė bankininkystė ir skolinimas</i>	164	183	687	18
<i>Iždas ir kita veikla</i>	157	7	497	8
<i>Verslo valdymo funkcija</i>	215	234	1 122	17

PAGRINDINĖS PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ PADARYTOS INVESTICIJOS

Toliau lentelėje pateikiamos pagrindinės Banko grupės per ataskaitinį laikotarpį padarytos investicijos, tūkst. Eur:

<i>Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, investicinio turto įsigijimas</i>	1 450
<i>Vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, įsigijimas</i>	149 508
<i>Vertybinių popierių, laikomų parduoti, įsigijimas</i>	15 021

PRIKLAUSYMAS ASOCIJUOTOMS STRUKTŪROMS

Organizacijos, asociacijos ir asocijuotos struktūros, kurių veikloje dalyvauja Bankas:

- Lietuvos bankų asociacija
- Pasaulinė tarpbankinių finansinių telekomunikacijų organizacija (SWIFT)
- Nasdaq Baltijos vertybinių popierių biržos (Nasdaq Vilnius, Nasdaq Riga, Nasdaq Tallinn)
- MasterCard Worldwide tarptautinė mokėjimo kortelių organizacija
- „VISA Inc.“ tarptautinė mokėjimo kortelių organizacija
- ISACA
- Lietuvos darbdavių konfederacija
- Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmai
- Šiaulių pramonininkų asociacija
- Kelmės rajono verslininkų asociacija
- Klaipėdos prekybos, pramonės ir amatų rūmai
- Klaipėdos pramonininkų asociacija
- Mažeikių verslininkų asociacija
- Akmenės rajono verslininkų asociacija
- Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmai
- Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai Utenos filialas
- Tauragės apskrities verslininkų asociacija
- Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai
- Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai
- Šilalės rajono verslininkų sąjunga
- Lietuvos finansų maklerių asociacija
- Personalo valdymo profesionalų asociacija
- Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija
- BNI rekomendacijų marketingo paslauga

BANKO ĮMONIŲ GRUPĖ

	<i>Veiklos pobūdis</i>	<i>Registravimo data</i>	<i>Įmonės kodas</i>	<i>Adresas</i>	<i>Tel.</i>	<i>el. paštas, interneto svetainė</i>
AB Šiaulių bankas	komercinė bankininkystė	1992-02-04	112025254	Tilžės g. 149, LT-76348 Šiauliai	(8 41) 595 607	info@sb.lt , www.sb.lt

Tiesiogiai Banko valdomos patronuojamosios įmonės:

UAB „SB lizingas“	finansinė nuoma, vartojimo kreditai	1997-07-14	234995490	Laisvės al. 80, LT-44249 Kaunas	(8 37) 407 200	info@sbl.lt , www.sblizingas.lt
UAB „Šiaulių banko lizingas“	finansinė nuoma (lizingas) ir veiklos nuoma	1999-08-16	145569548	Vilniaus g. 167, LT-76352 Šiauliai	(8 41) 598 010, (8 5) 272 3015	lizingas@sb.lt , www.sb.lt
UAB „Šiaulių banko turto fondas“	nekilnojamojo turto valdymas	2002-08-13	145855439	Vilniaus g. 167, LT-76352 Šiauliai	(8 41) 525 322	turtofondas@sb.lt , www.sbp.lt
UAB „SBTF“	nekilnojamojo ir kilnojamojo turto valdymas, administravimas	2004-11-24	300069309	Vilniaus g. 167, LT-76352 Šiauliai	(8 41) 525 322	sbtf@sb.lt , www.sbp.lt
UAB „Minera“	nekilnojamojo turto valdymas	1992-09-30	121736330	Dvaro g. 123A, LT-76208 Šiauliai	(8 41) 399 423	info@minera.lt , www.sbp.lt , www.minera.lt
UAB „Pavasaris“	daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo plėtojimas	1992-09-25	121681115	Jonažolių g. 3-113, LT-04138 Vilnius	(8 5) 244 8096	info@pavasaris.net , www.sbp.lt , www.pavasaris.net
Gyvybės draudimo UAB „Bonum Publicum“	gyvybės draudimas	2000-08-31	110081788	Laisvės pr. 3, LT-04215 Vilnius	(8 5) 236 2723	lfe@bonumpublicum.lt , www.bonumpublicum.lt
UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“	investicijų valdymas	2000-08-31	145649065	Šeimyniškių g. 1A, LT-09312 Vilnius	(8 5) 272 2477	sbiv@sb.lt , www.sbp.lt

Netiesiogiai Banko valdomos patronuojamosios įmonės:

UAB „ŽSA 5“*	pagrindinių buveinių veikla (susijusių vienetų priežiūra ir valdymas)	2012-10-03	302878779	Jogailos g. 9, LT-01116 Vilnius	(8 688) 56660	vaidotas@minera.lt
UAB „Sandworks“*	nekilnojamojo turto valdymas	2012-10-10	302896357	Skrudynės g. 1, LT-93123 Neringa	(8 615) 34251	
UAB „Apželdinimas“**	apželdinimas, aplinkos tvarkymas	1991-02-05	132443396	A. Mickevičiaus g. 56, LT-44244 Kaunas	(8 37) 391 055	

* 100 proc. akcijų paketą valdo Banko 100 proc. valdoma įmonė „Šiaulių banko investicijų valdymas“

** 100 proc. akcijų paketą valdo Banko 100 proc. valdoma įmonė „Šiaulių banko turto fondas“

KITA INFORMACIJA, VIEŠAI SKELBTA INFORMACIJA IR SVARBIAUSI ĮVYKIAI

Sandoriai su susijusiomis šalimis

Informacija apie sandorius su susijusiomis šalimis yra pateikiama 2017 m. finansinės atskaitomybės 30 pastaboje.

Pranešimus apie esminius įvykius Bankas savo įstatuose ir LR norminiuose aktuose nustatyta tvarka skelbia Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje ir Banko interneto svetainės <https://www.sb.lt/> skiltyje „[Pranešimai apie esminius įvykius](#)“.

Kiti svarbūs įvykiai skelbiami Banko interneto svetainės <https://www.sb.lt/> skiltyje „[Svarbūs įvykiai ir datos](#)“.

Administracijos vadovas
2018 m. kovo 7 d.

Vytautas Sinius

BANKO VALDYSENOS ATASKAITA

(2017 m. konsoliduoto metinio pranešimo priedas Nr. 1)

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi ir AB Nasdaq Vilnius Listingavimo taisyklių 24.5 punktu, Bankas atskleidžia, kaip laikosi AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, ir pateikiama paaiškinanti informacija.

Valdysenos ataskaitos santrauka

Banko organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir administracijos vadovas. Visuotinis akcininkų susirinkimas renka priežiūros organą – 7 narių stebėtojų tarybą. Valdyba – kolegialus valdymo organas iš 7 narių, kuriuos skiria stebėtojų taryba. Banko administracijos vadovą skiria valdyba.

Banke yra sudaryti Rizikos, Vidaus audito, Skyrimo, Atlygio, Paskolų ir Rizikų valdymo komitetai. Šių komitetų funkcijas, sudarymo ir veiklos tvarką nustato Lietuvos Respublikos ir Lietuvos banko teisės aktai bei atitinkamo komiteto nuostatai, patvirtinti Banko valdybos arba Banko stebėtojų tarybos.

Daugiau informacijos apie Banko valdymą, akcininkų teises, stebėtojų tarybos, valdybos, administracijos vadovo ir komitetų veiklą bei Banko vidaus kontrolę ir rizikos valdymą pateikiama konsoliduotame metiniame pranešime.

Struktūrizuota atskleidimo lentelė

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU
<i>Į principas. Pagrindinės nuostatos</i>	
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.	
<p>1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.</p> <p>KOMENTARAS</p> <p>Bendrieji tikslai, kurių Bankas siekia vykdydamas savo misiją, veiklos sritys, kuriose siekiama išskirtinės kompetencijos, bei planai yra deklaruojami viešai – skelbiami Banko pranešimuose ir Banko interneto svetainėje, taip pat pristatomi susitikimuose su investuotojais.</p>	Taip
<p>1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.</p>	Taip
<p>1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.</p>	Taip
<p>1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.</p> <p>KOMENTARAS</p> <p>Banke yra gerbiamos akcininkų, darbuotojų, klientų bei kitų su Banko veikla susijusių asmenų teisės ir interesai, laikomasi Darbo kodekso reikalavimų, su klientais ir tiekėjais sudarytų sutarčių nuostatų.</p>	Taip

II principas. Bendrovės valdymo sistema

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.

<p>2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, jos vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai lemia efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Banko organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir Banko vadovas.</p>	
<p>2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei ir atlieka kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Banko valdymo funkcijas atlieka ir už Banko veiklą yra atsakinga valdyba. Už valdymo organų veiklos priežiūrą yra atsakinga stebėtojų taryba.</p>	
<p>2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t. y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo atliekamų funkcijų priežiūrą.</p>	<p>Neaktualu</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Banke yra sudaroma ir stebėtojų taryba, ir valdyba.</p>	
<p>2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Banke yra sudaroma stebėtojų taryba. Kandidatai į stebėtojų tarybos narius keliami ir už juos balsuojama, laikantis įstatymuose nustatytų procedūrų. Smulkiesiems akcininkams nevaržoma galimybė turėti savo atstovą.</p>	
<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Valdyba sudaryta iš 7 narių, stebėtojų taryboje – taip pat 7 nariai. Pagal Banko veiklos apimtį, rinkos dalį ir akcininkų skaičių toks narių skaičius yra optimalus. Kiekvienas narys, šiems organams priimant sprendimus, turi po vieną balsą.</p>	
<p>2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, suteikiant jiems galimybę būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinis patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Stebėtojų tarybos ir valdybos narių kadencijos trukmė – 4 metai. Pagal Banko įstatus kolegialių organų nariai gali būti perrinkti kitai kadencijai. Atšaukti stebėtojų tarybos ar valdybos narį gali jį išrinkęs Banko organas.</p>	
<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininkas gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Stebėtojų tarybos pirmininkas nėra buvęs Banko vadovu, buvusios ir esamos jo pareigos nėra kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti.</p>	

III principas. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.

<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujama smulkiųjų akcininkų interesams.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą. Kandidatai į stebėtojų tarybos narius keliami ir už juos balsuojama pagal Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytas procedūras. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta Banko visuotiniame akcininkų susirinkime taikoma stebėtojų tarybos narių rinkimo procedūra yra palanki smulkiesiems akcininkams susivienijus išrinkti į stebėtojų tarybą savo atstovą.</p>	
<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	<p>Taip / Ne</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Informacija apie kandidatus į stebėtojų tarybą yra pateikiama prieš akcininkų susirinkimą tais atvejais, kai kandidatai yra pasiūlyti iš anksto. Susirinkime prieš balsuojant kandidatai į stebėtojų tarybos narius prisistato, pateikia apie save įstatymų nustatytą informaciją, atsako į akcininkų klausimus. Tinkamumą eiti stebėtojų tarybos nario pareigas vertina Lietuvos bankas. Banko metiniuose ir tarpiniuose pranešimuose nurodoma atnaujinta informacija apie kolegialių organų narių išsilavinimą, profesinę patirtį ir einamas pareigas.</p>	
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	<p>Taip / Ne</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Renkant stebėtojų tarybos narius, nurodoma kandidatų darbinė ir profesinė patirtis. Banko nuomone, pakanka laikytis normų ir nuostatų, numatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose, įskaitant Lietuvos banko nutarimais įtvirtintą reikalavimą renkamiems ir skiriamiems vadovams gauti Lietuvos banko leidimus eiti tam tikras pareigas.</p>	
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą bei veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, privalėtų turėti naujausių žinių ir reikiamos patirties listinguojamų bendrovių finansų bei apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių privalėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad visi kolegialių organų nariai gauna Lietuvos banko leidimus eiti pareigas, yra laikoma juos turint reikiamų žinių ir patirties užduotims tinkamai atlikti. Stebėtojų tarybos nariai dalyvauja bendrame Banko vidaus valdymo sistemos veiksmingumo vertinimo procese. Audito komiteto nariai turi finansų srities žinių, nepriklausomas narys yra kompetentingas audito srityje. Atlygio komiteto nariai turi atlyginimų nustatymo politikos žinių ir patirties.</p>	

3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija ir veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.

Taip

KOMENTARAS

Nauji nariai individualiai susipažįsta su savo pareigomis, Banku ir jo veikla. Skyrimo komitetas analizuoja papildomų įgūdžių bei žinių poreikį ir teikia siūlymus šiuo klausimu.

3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.

Taip

KOMENTARAS

Atlikdami savo pareigas, kolegialių organų nariai siekia išvengti interesų konfliktų. Akcininkai, siūlydami kandidatus į stebėtojų tarybą ir už juos balsuodami, vadovaujasi savo požiūriu, kurie kandidatai geriausiai gali atstovauti akcininkų interesams. Stebėtojų taryboje yra 1 nepriklausomas narys.

3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklosto ilgainiui, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:

Taip

- 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;
- 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;
- 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);
- 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);
- 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;
- 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;
- 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;
- 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;
- 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugventinis), vaikai ir tėvai.

3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.

Taip

KOMENTARAS

Renkant nepriklausomą stebėtojų tarybos narį, jis įvardytas kaip nepriklausomas. Metiniame Banko pranešime taip pat paskelbta, kuris stebėtojų tarybos narys yra nepriklausomas.

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.

Neaktualu

KOMENTARAS

Nepriklausomas stebėtojų tarybos narys tenkina visus nepriklausomumo kriterijus.

3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai netenkinami visus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.

Neaktualu

3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu yra pasirašyta sutartis, numatanti atlyginimą už darbą iš Banko lėšų, tačiau atlyginimo dydžio tvirtinimas akcininkų susirinkime nėra priskirtas susirinkimo kompetencijai pagal Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatymą.

IV principas. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.

Taip

4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų:

Taip

KOMENTARAS

Visi stebėtojų tarybos nariai veikia gera valia Banko atžvilgiu, vadovaujasi Banko ir jo akcininkų, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimanč sprendimus.

- a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą;
- b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą;
- c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tai šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam organui (institucijai), nepriklausančiam bendrovei.

4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų kolegialaus organo nario pareigoms tinkamai atlikti. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.

Taip

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos nariai skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus organo nario, pareigoms tinkamai vykdyti. Ataskaitiniais metais iš viso vyko 5 posėdžiai. Vienas stebėtojų tarybos narys nedalyvavo viename posėdyje, vienas - dviejuose, o visi kiti dalyvavo visuose penkiuose.

4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.

Taip

4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių arba kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Visi sandoriai tarp Banko ir akcininkų bei priežiūros ir valdymo narių sudaromi standartinėmis sąlygomis, vykdant įprastinę Banko veiklą.

Ne visus Banko sandorius tvirtina kolegialus organas. Stebėtojų taryba nustato sandorių ir sprendimų, kuriems sudaryti ar įgyvendinti Banko valdymo organai turi gauti stebėtojų tarybos pritarimą, sąrašą.

4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Atlyginimo komitetas, naudodamasis jų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, turėtų užtikrinti, kad jie tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusiai bendrovei, vykdomajam direktoriui arba valdymo organų nariams.

Taip

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos darbui ir sprendimams nedaro įtakos juos išrinkę asmenys. Stebėtojų tarybos nariai per valdybą ir administracijos vadovą turi teisę gauti informaciją ir dokumentus, reikalingus jų pareigoms tinkamai atlikti.

4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai yra tinkamos, visam kolegialiam organui.

Taip

KOMENTARAS

Banke yra sudaryti Audito, Atlygio ir Skyrimo komitetai. Į Audito ir Skyrimų komitetus yra paskirtas nepriklausomas stebėtojų tarybos narys.

4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekiami susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas yra visiškai atsakingas už pagal savo kompetenciją priimamus sprendimus.

Taip

4.9. Kolegialaus organo sukurtus komitetus turėtų sudaryti bent trys nariai. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.

Taip/Ne

KOMENTARAS

Audito komitetas sudarytas iš 4 narių, Skyrimo ir Atlygio komitetuose yra po 3 narius. Visi šių komitetų nariai yra stebėtojų tarybos nariai. Audito ir Skyrimo komitetuose yra nepriklausomas stebėtojų tarybos narys.

4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių imtasi tam, kad būtų prieita prie tokios išvados.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Visų komitetų įgaliojimus ir atskaitomybę nustato komitetų nuostatai, patvirtinti stebėtojų tarybos. Atlygio komitetas savo veikloje vadovaujasi Atlygio politika, patvirtinta stebėtojų tarybos. Už Atlygio politikos principų ir kintamojo atlygio apskaičiavimo modelių nustatymą yra atsakinga stebėtojų taryba. Informaciją apie komitetų funkcijas, komitetų sudėtį Bankas skelbia metiniuose pranešimuose, tačiau šiame pranešime informacija apie komitetų posėdžių skaičių ir komiteto narių dalyvavimą nėra skelbiama.

4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komiteto kvietimu. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai ar ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Kuriais atvejais tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.

Taip

KOMENTARAS

Komiteto kvietimu posėdžiuose dalyvauja kiti valdymo organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, taip pat į komiteto posėdžius gali būti kviečiami darbuotojai ar ekspertai.

4.12. Skyrimo komitetas.

Taip

4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti valdymo organo įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimai atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;
- 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;
- 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;
- 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumui planuoti;
- 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.

4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus siūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti siūlymus Skyrimo komitetui.

Taip

4.13. Atlyginimų komitetas.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Atlygio komitetas Banke vertina kintamojo atlygio principus, prižiūri už rizikos valdymą ir atitikties kontrolę atsakingų vadovaujančių darbuotojų kintamuosius atlygius bei rengia sprendimų dėl kintamųjų atlygių projektus, kuriuos priima stebėtojų taryba, atsižvelgdama į Banko akcininkų ilgalaikius tikslus. Atlygio politiką ne rečiau kaip kartą per metus peržiūri stebėtojų taryba. Pareiginius atlyginimus darbuotojams ir vadovams nustato arba jiems pritaria pagal kompetenciją Banko administracijos vadovas, valdyba arba stebėtojų taryba.

4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;
- 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;
- 3) užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;
- 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) ir jos įgyvendinimą;
- 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;
- 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);
- 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis reikiama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.

4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:

Taip

- 1) apsvarstyti bendrąją tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;
- 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;
- 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos, apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.

4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.

Taip

4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų atsiskaityti akcininkams už savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

Ne

4.14. Audito komitetas.

Taip

KOMENTARAS

Banke yra sudarytas Audito komitetas iš 4 narių, tarp kurių yra nepriklausomas stebėtojų tarybos narys.

4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);
- 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;
- 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;
- 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;
- 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir pan. Siekdamas užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis, inter alia, išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais bei gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;
- 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.

Taip

4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokiai veiklai pateisinti.

Taip

4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su reikiamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.

Taip

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.

Taip

4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.

Taip

4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir reikiamiems tolesniems veiksams.

Ne

4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Audito komitetas stebėtojų tarybai teikia metines veiklos ataskaitas. Tik metinės ataskaitos teikiamos todėl, kad komitetas renkasi 4–5 kartus per metus, tad nėra atsiskaitoma kas antrą posėdį.

4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos bei darbo efektyvumo vertinimą ir vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) reikiamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.

Taip/Ne

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos nariai dalyvauja bendrame Banko vidaus valdymo sistemos veiksmingumo vertinimo procese. Informacija apie vidinę stebėtojų tarybos organizaciją (pirmininkas, pavaduotojas, nariai) skelbiama Banko interneto svetainėje, metiniuose ir tarpiniuose Banko pranešimuose. Atskirai informacija apie stebėtojų tarybos veiklos procedūras ir savęs vertinimo sąlygotus pokyčius nėra skelbiama.

V principas. Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka kolegialūs organai apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už tinkamą kolegialaus organo posėdžių sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.

Taip

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybai vadovauja tarybos pirmininkas, valdybai – valdybos pirmininkas. Šie asmenys yra atsakingi už atitinkamo kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą ir tinkamą vadovavimą posėdžiams.

5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metus ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.

Taip

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip 4 kartus per metus. Intervalas tarp dviejų posėdžių negali būti ilgesnis kaip 4 mėnesiai. Valdybos posėdžiai vyksta dažniau kaip kartą per mėnesį.

5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamiems klausimams svarstyti ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarkė susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti bendrovei svarbius klausimus.

Taip

5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą ir užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros bei valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.

Taip

VI principas. Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius ir užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Banko įstatinį kapitalą sudarančios paprastosios vardinės akcijos visiems Banko akcijų savininkams suteikia vienodas teises.</p>	
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t. y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Naujai išleidžiamų akcijų suteikiamos teisės yra aprašomos akcininkams pateikiamame vertybinių popierių prospekte, anksčiau išleistų akcijų suteikiamos teisės pateikiamos periodinėse ataskaitose.</p>	
<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	<p>Ne / Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo, įsigijimo, įkeitimo ir hipotekos bei sprendimus dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo, priima Banko valdyba. Su svarbiais sandoriais akcininkai supažindinami Bankui skelbiant pranešimus apie esminius įvykius.</p>	
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.</p>	<p>Taip</p>
<p>6.5. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto svetainėje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto svetainėje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto svetainėje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Visuotiniam akcininkų susirinkimui parengti visi dokumentai yra iš anksto paskelbiami lietuvių ir anglų kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo priimti sprendimai paskelbiami kaip esminis įvykis, pranešimai apie esminius įvykius yra prieinami ir Banko interneto svetainėje. Taip pat Banko interneto svetainėje skelbiami susirinkimo balsavimo rezultatai.</p>	
<p>6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime, asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p> <p>Banko akcininkai dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime gali tiek asmeniškai, tiek per atstovą. Balsavimas galimas užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.</p>	

6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninėmis ryšio priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galimybė nustatyti balsuotojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti naudojantis modernių technologijų priemonėmis.

Ne

KOMENTARAS

Bankas nesudaro akcininkams galimybės balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais.
Užsieniečiai akcininkai susirinkime dalyvauja per savo įgaliotinius–vietinius tarpininkus, kuriems balsavimo instrukcijas įprastai teikia SWIFT'o pranešimais.

VII principas. Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų ir užtikrinti skaidrų bei efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.

Taip

7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį ar informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.

Taip

7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytiems sandoriams sudaryti taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.

Taip

KOMENTARAS

Visi sandoriai su Banko organų nariais yra sudaromi įprastomis (standartinėmis) sąlygomis. Akcininkams informacija pateikiama metiniuose ir tarpiniuose pranešimuose.

7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.

Taip

VIII principas. Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams bei piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų viešumą bei skaidrumą.

8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti ne tik paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet skelbiama ir bendrovės interneto svetainėje.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Atlyginimų politikos ataskaita rengiama pagal Lietuvos Banko nutarimu patvirtintus reikalavimus. Informacija apie Atlygio politikos įgyvendinimą pateikiama metiniame ir tarpiniame pranešimuose tokia apimtimi, kiek numato galiojantys reikalavimai.

8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinkama – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, palyginti su praėjusiais finansiniais metais.

Taip

KOMENTARAS

Atlyginimų politikos ataskaitoje pateikiami duomenys apie visus darbuotojus ir vadovus, išskiriant fiksuotojo ir kintamojo atlygio dydžius.

8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:

Taip / Ne

KOMENTARAS

Atlygio politikos ataskaita rengiama pagal Lietuvos banko valdybos nutarimuose nurodytus reikalavimus, todėl ne visi šiame kodekse nurodyti punktai yra aprašyti. Atsižvelgiant į galimą riziką, susijusią su įvertintais darbuotojo, kurio profesinė veikla gali turėti reikšmingos įtakos Banko prisiimamai rizikai, metiniais rezultatais, ne mažiau kaip 40 proc. kintamojo atlygio mokėjimas atidedamas 3 (trejiems) metams, išmokant lygiomis dalimis.

- 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas;
- 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis;
- 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams;

KOMENTARAS

Apskaičiuojant kintamąjį atlygį, remiamasi ne mažiau kaip trejų metų darbuotojo veiklos vertinimo rezultatais. 50 proc. kintamojo iš karto išmokamo ir atidedamo atlygio išmokama Banko akcijomis, kurioms nustatytas vienu metų perleidimo apribojimo terminas.

Dėl atidėtos kintamojo atlygio dalies išmokėjimo sprendžiama kasmet, atliekant darbuotojo veiklos vertinimą. Remiantis Banko valdybos patvirtinta Atlygio politika, kintamasis atlygis, įskaitant atidėtą dalį, išmokamas tik esant tvariai Banko finansinei padėčiai. Banko vidaus tvarkose detalizuojami ir atvejai, kai kintamasis atlygis gali būti koreguojamas (mažinamas).

- 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas;
- 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius;
- 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį;
- 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai bei jų pagrindimas;
- 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką;
- 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;
- 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;
- 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį;
- 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;
- 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.

8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus bei išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais bei valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.

KOMENTARAS

Atlyginimų politikos ataskaita nerengiama šiame punkte nustatyta apimtimi.

8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai skelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.

KOMENTARAS

Pagal galiojančius Lietuvos banko reikalavimus, ataskaitoje skelbiami vidutiniai atlyginimų dydžiai. Kita informacija, nurodyta šiame punkte, nėra skelbiama.

8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: Ne

- 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;
- 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;
- 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;
- 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;
- 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;
- 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, verte, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.

8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: Ne

- 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;
- 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių ir realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;
- 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;
- 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.

8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: Ne

KOMENTARAS

Pagal galiojančius Lietuvos Banko reikalavimus, ataskaitoje skelbiami vidutiniai atlyginimų dydžiai. Kita informacija, nurodyta šiame punkte, nėra skelbiama.

- 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;
- 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.

<p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri patronuojamoji bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>	Ne
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas.</p>	Taip
<p>Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	
<p>KOMENTARAS</p> <p>Atlygio politikoje yra nustatyta, kad kintamasis atlygis negali viršyti 100 proc. pastoviojo atlygio, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas jį padidina, tačiau ne daugiau kaip iki 200 proc. Kintamasis atlygis negali sudaryti tokios svarios atlygio dalies, kuri galėtų darbuotoją skatinti nepaisyti ilgalaikių banko interesų.</p>	
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Taip
<p>KOMENTARAS</p> <p>Kintamojo atlygio dydis pagrįstas bendru darbuotojo, padalinio ir Banko veiklos rezultatų vertinimu.</p>	
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginant ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Taip/Ne
<p>KOMENTARAS</p> <p>Darbuotojų, kuriems taikomas kintamojo atlygio atidėtas mokėjimas, atidėtoji dalis yra ne mažesnė kaip 40 proc.</p>	
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>	Ne
<p>KOMENTARAS</p> <p>Atlygio politikoje numatyta persvarstyti atidėtos atlygio dalies skyrimą ir jį išmokėti tik tais atvejais, jei vykdomi išskirti tikslai ir jei Banko veiklos rezultatai atitinka strategijoje numatytus tikslus.</p>	
<p>8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.</p>	Neaktualu
<p>KOMENTARAS</p> <p>Atlygio politikoje nėra numatyti išaitinių išmokų skyrimo principai.</p>	
<p>8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>	Neaktualu
<p>KOMENTARAS</p> <p>Žr. 8.10 punktą.</p>	
<p>8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.</p>	Taip / Ne
<p>KOMENTARAS</p> <p>Pareiginius atlyginimus darbuotojams ir vadovams nustato arba jiems pritaria pagal kompetenciją Banko administracijos vadovas, valdyba arba stebėtojų taryba. Kintamojo atlygio principus prižiūri ir vertina Atlygio komitetas, kuris rengia sprendimų dėl kintamųjų atlygių projektus ir teikia juos stebėtojų tarybai tvirtinti. Jei būtų naudojamos išorės konsultantų paslaugomis, jie Atlygio politikos ataskaitoje būtų įvardyti.</p>	

8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Atlygio politikoje yra numatyta Banko vadovams ne mažiau 40 proc. kintamojo atlygio mokėjimą atidėti 3 (trejiems) metams. 50 proc. kintamojo iš karto išmokamo ir atidedamo atlygio numatyta išmokėti Banko akcijomis, kurioms nustatytas 12 (dvylikos) mėnesių perleidimo apribojimo terminas.

8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamas mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Akcijų pasirinkimo sandorių ir atlygio, pagrįsto akcijų kainos pokyčiais, Atlygio politikoje nėra numatyta. 50 proc. kintamojo iš karto išmokamo ir atidedamo atlygio numatyta išmokėti Banko akcijomis, kurioms nustatytas 12 (dvylikos) mėnesių perleidimo apribojimo terminas. Atlygio politikoje numatyta persvarstyti atidėtos atlygio dalies skyrimą ir jį išmokėti tik tais atvejais, jei vykdomi išskirti tikslai ir jei Banko veiklos rezultatai atitinka strategijoje numatytus tikslus.

8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki savo kadencijos pabaigos, atsižvelgiant į poreikį padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) verte.

Ne

KOMENTARAS

Akcijoms perleisti nustatytas 12 (dvylikos) mėnesių apribojimas. Po šio termino pabaigos nėra numatytas jokių kitų apribojimų taikymas.

8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.

Neaktualu

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos nariams atlyginimas nėra mokamas.

8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.

Ne

KOMENTARAS

Už darbą stebėtojų taryboje susirinkimas tarybos nariams gali skirti tantjemas. Atlyginimų valdybos nariams nustatymas, pagal Banko organų struktūrą, nėra akcininkų susirinkimo prerogatyva.

8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.

Ne

KOMENTARAS

Atlyginimų politika ir jos įgyvendinimas yra Atlygio komiteto bei Banko stebėtojų tarybos prerogatyva. Todėl akcininkų susirinkime dėl šio klausimo nėra balsuojama.

8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su schema, akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.

Ne

KOMENTARAS

Žr. 8.17 punktą.

8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:

Ne

KOMENTARAS

Žr. 8.17 punktą.

- 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius;
- 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos;
- 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti;
- 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia;
- 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams.

Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.

8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.

Neaktualu

KOMENTARAS

Akcijų pasirinkimo sandorių ir atlygio, pagrįsto akcijų kainos pokyčiais. Atlygio politikoje nėra numatyta.

8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios patrunuojamosios įmonės darbuotojams, turintiems teisę dalyvauti schemeje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

Neaktualu

KOMENTARAS

Banko ir patrunuojamųjų įmonių darbuotojams už darbą nėra atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų.

8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės interneto svetainėje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: reikėtų aiškiai nurodyti, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurių turės bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodytą informaciją reikėtų paskelbti bendrovės interneto svetainėje.

Neaktualu

KOMENTARAS

Žr. 8.17 punktą.

IX principas. Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

KOMENTARAS

Interesų turėtojų teisės yra gerbiamos. Bankas laikosi susitarimų su tiekėjais, kreditoriais ir klientais. Santykius su darbuotojais reglamentuoja darbo sutartys. Darbuotojai gali teikti pasiūlymus dėl darbo sąlygų ir Banko paslaugų gerinimo.

<p>9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	<p>Taip</p>
<p>9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>	<p>Taip</p>
<p>9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>	<p>Taip</p>

X principas. Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija visais esminiais bendrovės klausimais, įskaitant bendrovės finansinę situaciją, veiklą bei valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p>	<p>Taip</p>
<p>KOMENTARAS</p>	
<p>Šiame skyriuje pateikta informacija atskleidžiama Banko metinėse ir tarpinėse ataskaitose, vertybinių popierių emisijų prospektuose bei Banko interneto svetainėje.</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis, nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti vykdant neįprastinę bendrovės veiklą; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. 	
<p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p>	
<p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus.</p>	<p>Taip</p>

	Taip / Ne
<p>10.3. Atskleidžiant 10.1. rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitas pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.</p> <p>KOMENTARAS</p> <p>Banko metiniuose bei tarpiniuose pranešimuose, taip pat Banko interneto svetainėje pateikiama informacija apie stebėtojų tarybos ir valdybos narių darbinę veiklą, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, Banko akcijų turėjimą. Informacija apie konkretaus asmens gaunamą atlyginimą neskelbiama. Banko metiniame pranešime skelbiami vidutiniai išmokų dydžiai.</p>	
<p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai ir vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės žmoniškųjų išteklių politiką, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p>	Taip
<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama taip, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Nasdaq Vilnius prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai bei investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija ir priimti reikiamus investicinius sprendimus.</p>	Taip
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, laiku suteikiamą ir nebrangią, o teisės aktų nustatytais atvejais – neatlygintą prieigą prie informacijos. Rekomenduojama informacijai skleisti didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto svetainėje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir publikuoti bendrovės interneto svetainėje ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, esant galimybei bei poreikiui – ir kitomis kalbomis.</p>	Taip
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto svetainėje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį ir kitas rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma interneto svetainėje pateikti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei jos akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	Taip

XI principas. Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, jos metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo, patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	Taip
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba.</p>	Ne
<p>KOMENTARAS</p> <p>Banko audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo Banko valdyba, vadovaudamasi audito įmonių apklausos rezultatais.</p>	
<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	Taip
<p>KOMENTARAS</p> <p>Informacija apie užmokestį audito bendrovei pateikiama viešai Banko metiniuose pranešimuose. Stebėtojų taryba šia informacija disponuoja.</p>	

2017 M. SOCIALIAI ATSAKINGOS VEIKLOS ATASKAITA

Parengta pagal pasaulinės atskaitingumo iniciatyvos standartą

(2017 m. konsoliduoto metinio pranešimo priedas Nr. 2)

Apie ataskaitą

Nuo 2008 m. Šiaulių bankas yra Jungtinių Tautų inicijuoto „Pasaulinio susitarimo“ narys. Rengdamas socialinės atsakomybės ataskaitą, bankas vadovaujasi susitarimo principais, o šiais metais pirmą kartą teikia ataskaitą, paremtą „Pasaulinės ataskaitų rengimo iniciatyvos“ (angl. Global Reporting Initiative, GRI) rekomendacijomis.

Nuo 2010 m. Bankas kasmet teikia išsamias socialinės atsakomybės ataskaitas, kurios viešai skelbiamos Banko interneto svetainės skiltyje „Socialinė atsakomybė“ ir „Global Compact“ interneto svetainėje. Šioje Banko konsoliduoto metinio pranešimo dalyje „Socialinė atsakomybė“ pateikiama glausta Banko socialinės atsakomybės ataskaita už 2017 m. sausį–gruodį.

Šiaulių banko socialiai atsakingos veiklos ataskaitoje pristatoma Banko pažanga santykiuose su darbuotojais, klientais ir bendruomene, aplinkosaugos srityje.

Klausimus ir komentarus dėl socialiai atsakingos veiklos ataskaitos kviečiame teikti el. paštu komunikacija@sb.lt

Vadovo žodis

Būdami lietuvišku banku ir veikdami Lietuvoje, esame tampriais saitais susieti su aplinka, kurioje veikiamo. Ekonominė aplinka regionuose, darbo rinkos aktualijos, smulkiojo ir vidutinio verslo branda – visa tai turi tiesioginę įtaką banko veiklai. Šis dėsnis veikia ir apsuktas į kitą pusę – savo veiksmais, tiek susijusiais su tiesiogine veikla, tiek tais, kurių imamės papildomai, galime prisidėti prie šalies ekonomikos augimo, verslumo skatinimo ar stipresnių bendruomenių.

Būtent todėl socialiai atsakingą veiklą laikome neatsiejama verslo dalimi. Svarbiausia jos idėja telpa mūsų vizijoje. „Geriausi finansavimo sprendimai verslo ambicijoms ir žmonių idėjoms“ – taip skamba mintis, vedanti mus į priekį kasdienėje veikloje. Siekiame savo veikla skatinti augimą – šalies, verslo ar kiekvieno iš mūsų.

Nuo santykių su darbuotojais iki klientų aptarnavimo kokybės, nuo smulkiojo verslo plėtros skatinimo iki bendruomenių stiprinimo – augimui turime daugybę galimybių. Šioje socialiai atsakingos veiklos ataskaitoje apžvelgiame tas galimybes, kuriomis pasinaudojome per 2017 metus.

Šiaulių banko administracijos vadovas Vytautas Sinius

GRI standarto rodiklis	Aprašymas	Nuoroda
Strategija ir analizė		
102-14 Vyriausiojo sprendimus priimančio asmens pareiškimas apie tvarumo svarbą organizacijai ir jos tvarumo valdymo strategiją		Vadovo žodis
102-15 Pagrindinis poveikis, rizika ir galimybės	Svarbiausios organizacijos poveikio sritys nustatytos atsižvelgiant į grupės įmonių veiklos pobūdį ir ilgalaikę strategiją. <p>Ekonomika Bankas tiesiogiai ir netiesiogiai prisideda prie šalies ekonomikos augimo. Siūlydamas platų smulkiojo ir vidutinio verslo finansavimo priemonių spektrą, Bankas siekia skatinti tokių įmonių plėtrą ir augimą. Būdamas pagrindiniu daugiabučių renovacijos partneriu šalyje, Bankas prisideda prie energijos efektyvumo didinimo projektų.</p> <p>Socialinė sritis Siekiant skatinti šalies gyventojų verslumą, Banko darbuotojai reguliariai skaito pranešimus apie verslo plėtros galimybes. Siekdamas stiprinti bendruomenes, Bankas remia socialinius ar kultūrinius projektus ir iniciatyvas regionuose.</p> <p>Aplinka Bankas siekia nuosekliai mažinti sunaudojamų išteklių kiekį, tausoti aplinką, kurioje veikia.</p>	
Bendrovės apibūdinimas		
102-1 Bendrovės apibūdinimas	1992 m. įsteigtas Bankas yra sparčiai bei stabiliai auganti finansų įstaiga su diversifikuota akcininkų baze, pasiskirsčiusia tarp Lietuvos ir užsienio akcininkų, įskaitant Europos plėtros ir rekonstrukcijos banką, valdantį 18 proc. Banko akcijų. <p>Bankas, teikdamas profesionalias finansines paslaugas privatiems ir verslo klientams, siekia jiems būti patikimas, lankstus ir dėmesingas finansinis partneris, kuriam itin svarbu – auginti šalies potencialą, Lietuvos gyventojų ir verslo gerovę.</p>	

<p>102-2 Veikla, prekiniai ženklai, produktai ir paslaugos</p>	<p>Prioritetinės banko veiklos kryptys:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Smulkią ir vidutinį verslo finansavimas ▪ Vartojimo finansavimas ▪ Taupymas ir investavimas ▪ Kasdienės bankininkystės paslaugos <p>Privatiems ir verslo klientams Banke teikiamos šios paslaugos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ banko paslaugų planai už nustatytą mėnesio mokestį (privatiems klientams); ▪ banko sąskaitų atidarymas ir administravimas eurais bei užsienio valiuta Lietuvos ir užsienio klientams; ▪ lėšų pervedimas eurais ir užsienio valiuta į sąskaitas bankuose, veikiančiuose Lietuvoje bei užsienyje; ▪ komunalinių mokesčių ir kitų įmokų surinkimas; ▪ elektroninės sąskaitos paslauga, periodiniai ir sąlyginiai mokėjimai; ▪ sąskaitų valdymas internetinės bankininkystės sistemoje; ▪ mobiliosios bankininkystės paslaugos; ▪ mokėjimo kortelių išdavimas ir administravimas; ▪ įvairių trumpalaikių ir ilgalaikių kreditų teikimas; ▪ prekyba užsienio valiutomis; ▪ įvairių rūšių indėlių sutarčių sudarymas; ▪ investicinės paslaugos: ▪ tarpininkavimas, sudarant sandorius vertybinių popierių (VP) biržose; ▪ VP sandorių sudarymas už biržos ribų; ▪ konsultavimas VP išleidimo, įsigijimo ir perleidimo klausimais; ▪ įmonių išleistų akcijų apskaitos tvarkymas; ▪ skolos vertybinių popierių (SVP) leidimas; ▪ VP emisijų prospektų rengimas; ▪ kitos investicinės paslaugos; ▪ proginių monetų, numizmatinių rinkinių platinimas ir kt.
<p>102-3 Centrinės būstinės vieta</p>	<p>Banko pagrindinė buveinė įsikūrusi Šiauliuose.</p>
<p>102-4 Operacijų veiklos vykdymo vieta</p>	<p>Banko padaliniai veikia pagrindiniuose Lietuvos miestuose ir regionų centruose, kurie yra finansiškai aktyvūs. Banko paslaugos teikiamos visoje Lietuvoje.</p>
<p>102-5 Nuosavybė ir teisinė forma</p>	<p>Šiaulių bankas yra akcinė bendrovė. Banko išleistos akcijos yra įtrauktos į Nasdaq indeksus. 2017 m. gruodžio 31 d. Banko akcininkų skaičius buvo 4 496.</p>
<p>102-6 Aptarnaujamos rinkos</p>	<p>Banko paslaugos teikiamos Lietuvos Respublikoje.</p>

102-7
Organizacijos mastas

Tipinė/ netipinė veikla (mln. Eur)

- Tipinės veiklos pajamos
- Netipinės veiklos rezultatas
- Vertės sumažėjimo nuostoliai
- Pelno mokestis

2017 metais banko grupė uždirbo 32.1 mln. eurų, bankas – 30.9 mln. eurų neaudituito grynojo pelno. Palyginus su 2016 metais, praėjusių metų banko grupės tipinės veiklos stabilios pajamos augo 12 proc.

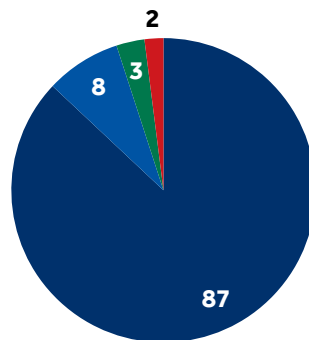
Remiantis veiklos rezultatais, kasmet Visuotinis akcininkų susirinkimas sprendžia, ar mokėti dividendus akcininkams.

Duomenys apie Banko mokėtus dividendus:

Dividendų paskyrimo ir išmokėjimo metai	2013	2014	2015	2016	2017
Procentas nuo nominaliosios vertės	0.50	0.00	0.25	0.69	1.72
Dividendų suma, tenkanti vienai akcijai, Eur	0.00145	0.00	0.000725	0.002	0.005
Dividendų suma, Eur	340 097	0.00	195 750	629 147	1 887 442
Dividendų ir grynojo pelno santykis, proc.	7.89	0.00	1.84	2.97	4.53

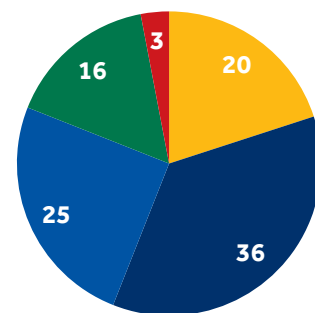
102-8
Informacija apie įdarbintus darbuotojus ir kitus darbininkus

Darbuotojų išsilavinimas (proc.):

- Aukštasis
- Aukštesnysis
- Vidurinis
- Specialus vidurinis

Darbuotojai pagal amžių (proc.):

- Iki 30 m.
- Nuo 31 m. iki 40 m.
- Nuo 41 m. iki 50 m.
- Nuo 51 m. iki 60 m.
- Virš 61 m.

2017 m. gruodžio 31 d. Banke dirbo 702 darbuotojai, kartu su Banko grupės bendrovėmis - 805 darbuotojai.

2017 m. gruodžio 31 d. Banko grupėje dirbo 80 proc. moterų ir 20 proc. vyrų.

102-11 Atsargumo principas arba metodas	Žr. 102-30 ataskaitos kriterijų.	Plačiau: 2017 m. finansinės atskaitomybės aiškinamojo rašto dalis „ Finansinių rizikų valdymas “.
102-12 Išorinės iniciatyvos	Šiaulių bankas nuo 2010 m. yra Jungtinių tautų iniciatyvos „Pasaulinis susitarimas („Global Compact“) dalyvis.	
102-13 Narystė asociacijose	Organizacijos, asociacijos ir asocijuotos struktūros, kurių veikloje dalyvauja Bankas: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pasaulinė tarpbankinių finansinių telekomunikacijų organizacija (SWIFT) ▪ „VISA Inc.“ tarptautinė mokėjimo kortelių organizacija ▪ „MasterCard Worldwide“ tarptautinė mokėjimo kortelių organizacija ▪ JT tarptautinė iniciatyva „Pasaulinis susitarimas“ (Global Compact) ▪ Lietuvos bankų asociacija ▪ Vertybinių popierių birža AB Nasdaq Vilnius ▪ Lietuvos finansų maklerių asociacija ▪ Lietuvos darbdavių konfederacija ▪ Personalo valdymo profesionalų asociacija ▪ Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija ▪ Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai ▪ Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmai ▪ Klaipėdos prekybos, pramonės ir amatų rūmai ▪ Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmai ▪ Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai ▪ Klaipėdos pramonininkų asociacija ▪ Šiaulių pramonininkų asociacija ▪ Akmenės rajono verslininkų asociacija ▪ Kelmės rajono verslininkų asociacija ▪ Mažeikių verslininkų asociacija ▪ Tauragės apskrities verslininkų asociacija ▪ Telšių rajono verslininkų asociacija ▪ Šilalės rajono verslininkų sąjunga ▪ ISACA ▪ BNI rekomendacijų marketingo paslauga 	

Etika ir integralumas

<p>102-16 Vertybės, principai, standartai ir elgesio normos</p>	<p>Kasdienėje veikloje Banko darbuotojai vadovaujasi trimis pamatiniais principų rinkiniais: Banko vertybėmis, Etikos kodeksu ir Klientų aptarnavimo standartu.</p> <p>Keturias Banko vertybes (pasitikėjimas, profesionalumas, pagarba, atsakomybė) 2014 m. vykusioje visuotinėje Banko konferencijoje kartu išgrynino visi Banko darbuotojai.</p> <p>Tam, kad Banko vertybes ir jas apibūdinančias elgsenas būtų paprasčiau suprasti ir priimti kiekvienam darbuotojui, nuo 2015 m. žaidžiamas vertybių žaidimas. Jo tikslas – identifikuoti Banko vertybines nuostatas labiausiai atitinkantį elgesį kasdienėse situacijose. Vertybių žaidimas skatina darbuotojus bendradarbiauti, keistis požiūriais ir priimti bendrą sprendimą. Tokį žaidimą kas ketvirtį rengiamose Naujokų dienose žaidžia visi nauji darbuotojai.</p> <p>Banke vadovujamasi Etikos kodeksu. Netoleruojamos jokios nelygybės, smurto, psichologinio ar pan. spaudimo apraiškos bei diskriminacijos formos darbe.</p> <p>Banke įdiegtas bendras anoniminio pranešimo atitikties pareigūnui kanalas, per kurį bet kuris darbuotojas anonimiškai gali pranešti apie bet kokio norminio reikalavimo pažeidimą, vykdomą banke. Pranešimas tiriamas, jam pasitvirtinus operatyviai imamasi reikiamų veiksmų pažeidimui pašalinti.</p> <p>Klientų aptarnavimo standartas apibrėžia darbuotojų elgesį aptarnaujant klientus.</p>
<p>102-17 Konsultacijų mechanizmai ir etikos klausimai</p>	<p>Banke galioja anoniminio pranešimo atitikties pareigūnui ir banko skyrimo komiteto pirmininkui mechanizmai. Anoniminiuos pranešimus bet kuriuo paros metu galima pateikti banko intraneto svetainėje. Pranešimo atitikties pareigūnus mechanizmas skirtas pranešti apie bet kokius Banko grupės darbuotojų (įskaitant ir vadovus) atliekamus galimai neteisėtus veiksmus - Banko, jo klientų, partnerių, darbuotojų turto vagystės, sukčiavimo atvejus, piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi, interesų konfliktus, įtarimus dėl Banko etikos kodekso nuostatų ar kitų Banko vidaus teisės aktų reikalavimų nesilaikymo ir pan. Už šį mechanizmą atsakingas banko Atitikties ir prevencijos departamentas.</p> <p>Pranešimo banko skyrimo komiteto pirmininkui priemonė suteikia galimybę konfidencialiai (norint - ir anonimiškai) pranešti apie bet kokią padarytą ar galimą įtarimą dėl atskiro Banko organo nario arba nedidelės narių grupės nuomonės, kuri gali pakenkti Banko interesams, pažeidimą.</p> <p>Visi pranešimai konfidencialūs, o pranešėjui pageidaujant, ir anonimiški. Su pranešimų kanalais naujokų mokymuose supažindinami visi nauji darbuotojai.</p> <p>Informacija apie etišką ir neetišką elgesį pateikta banko Etikos kodekse.</p>

Bendrovės valdymas

102-18 Valdymo struktūra	Visuotinis akcininkų susirinkimas Stebėtojų taryba – kolegialus priežiūros organas Valdyba – kolegialus valdymo organas Administracijos vadovas – vienasmenis valdymo organas	Išsamiau – metinio pranešimo skiltyje „ Banko valdymas “
102-22 Aukščiausiojo valdymo organo ir jo komitetų sudėtis	Banko valdybos nariai: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Algirdas Butkus – valdybos pirmininkas ▪ Vytautas Sinius ▪ Donatas Savickas ▪ Daiva Šorienė ▪ Vita Urbonienė ▪ Jonas Bartkus ▪ Ilona Baranauskienė Banke veikia Rizikos, Audito, Skyrimo, Atlygio, Paskolų, Rizikų valdymo komitetai.	Išsamiau – metinio pranešimo skiltyse „ Banko valdymas “ ir „ Banke sudarytų komitetai “
102-23 Aukščiausio valdymo organo pirmininkas	Banko valdybos pirmininkas – Algirdas Butkus.	
102-24 Aukščiausio valdymo organo nominavimas ir atranka	Valdybos narius renka, atšaukia ir prižiūri jos veiklą Banko stebėtojų taryba. Valdybos kadencija – ketveri metai, kadencijų skaičius neribojamas. Jeigu renkami pavieniai valdybos nariai, jie renkami iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos.	
102-25 Interesų konfliktai	Banko stebėtojų tarybos ir valdybos nariai veikia Banko ir akcininkų naudai, vengdami interesų konfliktų. Visi sandoriai su Banko vadovais sudaromi rinkos sąlygomis. Banko valdybos darbo reglamente yra nuostata, kad valdybos narys privalo vengti veiklos, kuri gali sukelti interesų konfliktą. Valdybos narys, prieš pradėdamas eiti savo pareigas, privalo atskleisti visą informaciją Bankui, dėl kurios gali kilti interesų konfliktas, ir šią informaciją nuolat atnaujinti. Valdybos narys neturi teisės balsuoti ir dalyvauti valdybos posėdyje, kai sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas, taip pat kai svarstomi klausimai, dėl kurių narys gali turėti interesų, arba kai dėl valdybos nario objektyvumo nebuvimo Bankui gali kilti pavojus.	Metinio pranešimo skiltis: „ Sandoriai su susijusiomis šalimis “
102-26 Aukščiausio valdymo organo vaidmuo nustatant tikslą, vertybes ir strategiją	Valdyba analizuoja ir vertina Banko vadovo pateiktą medžiagą apie Banko veiklos strategijos įgyvendinimą, Banko veiklos organizavimą.	
102-27 Aukščiausio valdymo organo kolektyvinės žinios	Valdybos nariai reguliariai dalyvauja svarbiausiose šalies ekonomikos konferencijose. Kartą per metus vyksta strateginė aukščiausio lygio vadovų sesija, kurioje valdybos ir stebėtojų tarybos nariai išklauso pranešimų įvairiomis temomis nuo globalių ekonomikos tendencijų iki socialinės ar demografinės aplinkos, inovacijų, strateginio valdymo ir t.t.	
102-28 Aukščiausio valdymo organo veiklos rezultatų vertinimas	Banko skyrimo komitetas kartą per metus vertina Banko valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklos rezultatus ir, jei reikia, teikia rekomendacijas dėl pokyčių. Valdymo organų vertinimas pateikiamas Skyrimo komiteto metinėje ataskaitoje. Viena Skyrimo komiteto funkcijų taip pat yra reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui.	
102-29 Ekonominio, aplinkosauginio ir socialinio poveikio įvardijimas ir valdymas	Ekonominis, aplinkosauginis ir socialinis poveikis vertinamas aukščiausių vadovų lygmenyje planuojant bendrovės veiklą.	

102-30 Rizikos valdymo procesų efektyvumas	Bankas analizuoja, vertina, prisiima ir valdo rizikas arba rizikų grupes, su kuriomis susiduria savo veikloje. Rizikos valdymo politika, patvirtinta Banko stebėtojų tarybos ir jos pagrindu parengtos skirtingų rizikos rūšių valdymo procedūros padeda užtikrinti rizikos valdymo proceso vientisumą Grupėje. Rizikos valdymo politikos tikslas – apibrėžti rizikas bei jų valdymo principus Grupės veikloje. Kadangi įvairios rizikos, su kuriomis susiduria Grupė, yra tarpusavyje susijusios, jų valdymas yra centralizuotas – šiuo tikslu Banke veikia Rizikų valdymo komitetas. Vienas iš pagrindinių Banko rizikos valdymo komiteto tikslų – rizikos valdymo sistemos organizavimas ir koordinavimas. Grupė peržiūri savo rizikos valdymo procedūras ir sistemas reguliariai, bent kartą į metus, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, naujus produktus ir naujai atsiradusius geriausios praktikos principus. Šiaulių banko įmonių grupė kasmet atlieka savęs vertinimą. Šio proceso metu analizuojamos rizikos rūšys, kurios gali kilti iš bankinės veiklos ir turėti Banko grupei reikšmingos įtakos. Išskiriamos svarbiausios rizikos rūšys, su kuriomis susiduria Grupė, yra: kredito, rinkos, likvidumo, koncentracijos, operacinė, IT ir atitikties rizikos.	Plačiau: 2017 m. finansinės atskaitomybės aiškinamojo rašto dalis „ Finansinių rizikų valdymas “.
102-32 Aukščiausiojo valdymo organo vaidmuo teikiant tvarumo ataskaitas	Ataskaitą peržiūri Banko Administracijos vadovas.	
Darbuotojai		
102-35 Atlyginimų nustatymo politika	Banke darbuotojų atlygį nustato Atlygio politika, priedų skyrimo tvarka, Kintamojo atlygio paskyrimo, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka, Darbo užmokesčio ir susijusių išmokų skaičiavimo ir išmokėjimo taisyklės, Darbo tvarkos taisyklės bei kiti vidaus teisės aktai.	Metinio pranešimo skiltis „ Atlygio politika “
102-36 Atlyginimo nustatymo procesas	Nuo 2017 m. banke remiamasi Korn Ferry Hay Group metodika, kai nustatant atlygį atsižvelgiama į atlygių režius konkreitiems pareigybių lygiams. Režiai nustatomi vertinant visą šalies rinką, taip pat atsižvelgiant į regioninius skirtumus (išskyrus vadovaujančias pareigybes). Tai leidžia užtikrinti vidinį ir išorinį atlygio teisingumą.	

Suinteresuotųjų šalių įtraukimas

102-40	<i>Suinteresuotosios šalys</i>	<i>Suinteresuotosios šalys</i>																
Suinteresuotųjų šalių grupių sąrašas	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="454 324 820 369"><i>Darbuotojai</i></td> <td data-bbox="826 324 1513 459"> Socialinės iniciatyvos Pasiūlymų teikimo ir įgyvendinimo galimybės Pranešimo atitikties pareigūnui galimybė Metinis veiklos aptarimo pokalbis </td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 459 820 526"><i>Akcininkai</i></td> <td data-bbox="826 459 1513 526"> Reguliarios ataskaitos Veiklos rezultatų pristatymai investuotojams </td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 526 820 616"><i>Klientai</i></td> <td data-bbox="826 526 1513 616"> Klientų aptarnavimo kokybės tyrimai Komunikacija socialiniuose tinkluose Banko interneto svetainė </td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 616 820 660"><i>Tiekėjai ir partneriai</i></td> <td data-bbox="826 616 1513 660">-</td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 660 820 728"><i>Reguliavimo institucijos</i></td> <td data-bbox="826 660 1513 728"> Reguliarios ataskaitos Dalyvavimas susitikimuose </td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 728 820 795"><i>Bendruomenės, visuomenė</i></td> <td data-bbox="826 728 1513 795"> Rėmimo ir paramos projektai Šviečiamoji veikla </td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 795 820 840"><i>Asocijuotos struktūros</i></td> <td data-bbox="826 795 1513 840">Socialinės atsakomybės ataskaita</td> </tr> <tr> <td data-bbox="454 840 820 884"><i>Žiniasklaida</i></td> <td data-bbox="826 840 1513 884"> Pranešimai Renginiai </td> </tr> </table>	<i>Darbuotojai</i>	Socialinės iniciatyvos Pasiūlymų teikimo ir įgyvendinimo galimybės Pranešimo atitikties pareigūnui galimybė Metinis veiklos aptarimo pokalbis	<i>Akcininkai</i>	Reguliarios ataskaitos Veiklos rezultatų pristatymai investuotojams	<i>Klientai</i>	Klientų aptarnavimo kokybės tyrimai Komunikacija socialiniuose tinkluose Banko interneto svetainė	<i>Tiekėjai ir partneriai</i>	-	<i>Reguliavimo institucijos</i>	Reguliarios ataskaitos Dalyvavimas susitikimuose	<i>Bendruomenės, visuomenė</i>	Rėmimo ir paramos projektai Šviečiamoji veikla	<i>Asocijuotos struktūros</i>	Socialinės atsakomybės ataskaita	<i>Žiniasklaida</i>	Pranešimai Renginiai	
<i>Darbuotojai</i>	Socialinės iniciatyvos Pasiūlymų teikimo ir įgyvendinimo galimybės Pranešimo atitikties pareigūnui galimybė Metinis veiklos aptarimo pokalbis																	
<i>Akcininkai</i>	Reguliarios ataskaitos Veiklos rezultatų pristatymai investuotojams																	
<i>Klientai</i>	Klientų aptarnavimo kokybės tyrimai Komunikacija socialiniuose tinkluose Banko interneto svetainė																	
<i>Tiekėjai ir partneriai</i>	-																	
<i>Reguliavimo institucijos</i>	Reguliarios ataskaitos Dalyvavimas susitikimuose																	
<i>Bendruomenės, visuomenė</i>	Rėmimo ir paramos projektai Šviečiamoji veikla																	
<i>Asocijuotos struktūros</i>	Socialinės atsakomybės ataskaita																	
<i>Žiniasklaida</i>	Pranešimai Renginiai																	
102-42 Suinteresuotųjų šalių nustatymas ir atranka	Suinteresuotosios šalys atrinktos įvertinus organizacijos veiklos pobūdį ir tai, kam organizacija gali daryti tiesioginį ar netiesioginį poveikį bei kas turi poveikį organizacijai.																	
102-43 Požiūris į suinteresuotųjų šalių pasitelkimą	<p>Klientų grįžtamojo ryšio siekiama atliekant Slapto pirkėjo bei Klientų rekomendavimo indekso (NPS rodiklio) tyrimus.</p> <p>Kartą per metus atliekamas Slapto pirkėjo tyrimas, kuriuo vertinama klientų aptarnavimo kokybė banko padaliniuose. Tyrimu įvertinama, kuriose srityse aptarnaudami klientus darbuotojai dar turėtų pasitempti, o kuriose dirba nepriekaištingai. Tyrimo duomenimis remiamasi rengiant kasmetinius klientų aptarnavimo vadybininkų mokymus.</p> <p>NPS rodiklio tyrimo tikslas – išsiaiškinti, kaip privatūs ir verslo klientai vertina Šiaulių banką.</p> <p>Kiti suinteresuotųjų šalių įtraukimo būdai nurodyti 102-40 rodiklio skiltyje.</p>																	
102-44 Pagrindinės temos ir iškeltos problemos	<p>Atliekant Slapto pirkėjo tyrimą 2017 m. Šiaulių banko klientų aptarnavimo kokybė įvertinta 98,1 proc. Palyginus su 2016 m. banko klientų aptarnavimo kokybė kilo 2,4 proc.</p> <p>Tyrimas atskleidė stipriąsias ir tobulintinas klientų aptarnavimo puses, geriausių rezultatų pasiekę padaliniai paskatinti apdovanojimais.</p> <p>NPS rodiklio tyrimo duomenimis, daugelis klientų buvo patenkinti Banko paslaugomis, o dažniausiai tarp tobulintinų sričių nurodytą elektroninę bankininkystę. NPS rodiklis 2017 m. siekė 57,4 (privatiųjų klientų NPS rodiklis – 62,7, verslo klientų – 51,4).</p>																	

Ataskaitos parametrai

<p>102-45 Subjektai, įtraukti į konsoliduotą finansinę atskaitomybę</p>	<p>Banko patronuojamosios įmonės</p> <p><u>Tiesiogiai valdomos patronuojamosios įmonės</u> UAB „SB Lizingas“ (finansinė nuoma, vartojimo kreditai) UAB „Šiaulių banko lizingas“ (finansinė nuoma ir veiklos nuoma) UAB Šiaulių banko turto fondas (nekilnojamojo turto valdymas) UAB „SBTF“ (nekilnojamojo ir kilnojamojo turto valdymas, administravimas) UAB „Minera“ (nekilnojamojo turto valdymas) UAB „Pavasaris“ (daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo plėtojimas) Gyvybės draudimo UAB „Bonum Publicum“ (gyvybės draudimas) UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ (investicijų valdymas)</p> <p><u>Netiesiogiai valdomos patronuojamosios įmonės</u> UAB „Sandworks“ (nekilnojamojo turto valdymas) UAB „Apželdinimas“ (apželdinimas, aplinkos tvarkymas) UAB „ŽSA 5“ (pagrindinių buveinių veikla)</p>	<p>Išsamiau – metinio pranešimo skiltyje „Banko įmonių grupė“</p>
<p>102-46 Ataskaitos turinio ir temų ribų apibrėžimas</p>	<p>Atsižvelgiant į tai, kad Šiaulių bankas socialiai atsakingos veiklos ataskaitą pagal GRI kriterijus teikia pirmą kartą, pasirinktos tos temos ir kriterijai, kuriais Banke iki šiol buvo kaupiami duomenys bei kuriuos galima tiksliai įvertinti. Kartu įvertinta, kokius duomenis organizacija galėtų kaupti ir pateikti ateityje.</p>	
<p>102-47 Svarbių temų sąrašas</p>	<p>Socialiai atsakinga veikla, kuria Bankas siekia gerinti gyvenimo kokybę Lietuvoje, skatinti darnią ekonominę plėtrą ir aplinką, yra sutelkta į sritis, kurioms Bankas gali ir siekia daryti teigiamą poveikį, t. y.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ darbuotojai; ▪ Banko klientai; ▪ aplinkosauga; ▪ bendruomenės ir plačioji visuomenė. <p>Į šią ataskaitą įtrauktos temos, susijusios su visomis šiomis sritimis.</p>	
<p>102-50 Ataskaitinis laikotarpis</p>	<p>Ataskaita pateikta už 2017 metus.</p>	
<p>102-51 Naujausios ataskaitos data</p>	<p>Socialiai atsakingos veiklos ataskaita už 2016 metus buvo pateikta Šiaulių banko grupės 2016 m. konsoliduotame metiniame pranešime. Ši ataskaita yra pirmoji, teikiama pagal Pasaulinę atskaitingumo iniciatyvą.</p>	
<p>102-52 Ataskaitų rengimo ciklas</p>	<p>Socialiai atsakingos veiklos ataskaita rengiama kasmet.</p>	
<p>102-53 Kontaktinis punktas klausimams, susijusiems su ataskaita</p>	<p>Klausimus ir komentarus dėl socialiai atsakingos veiklos ataskaitos kviečiame teikti el. paštu komunikacija@sb.lt.</p>	
<p>102-54 Pranešimai apie ataskaitų teikimą pagal GRI standartus</p>	<p>Ši ataskaita parengta pagal GRI standartų bazinį variantą.</p>	
<p>102-56 Išorinis patikrinimas</p>	<p>Ši ataskaita yra audituota.</p>	

Ekonominis veiksmingumas

201-1
Sukurta ir paskirstyta tiesioginė ekonominė vertė

Tipinė/ netipinė veikla (mln. Eur)

- Tipinės veiklos pajamos
- Netipinės veiklos rezultatas
- Vertės sumažėjimo nuostoliai
- Pelno mokesčiai

2017 metais banko grupė uždirbo 32,1 mln. eurų, bankas – 30,9 mln. eurų neaudituooto grynojo pelno. Palyginus su 2016 metais, praėjusių metų banko grupės tipinės veiklos stabilios pajamos augo 12 proc.

Remiantis veiklos rezultatais, kasmet Visuotinis akcininkų susirinkimas sprendžia, ar mokėti dividendus akcininkams.

Duomenys apie Banko mokėtus dividendus:

Dividendų paskyrimo ir išmokėjimo metai	2013	2014	2015	2016	2017
Procentas nuo nominaliosios vertės	0.50	0.00	0.25	0.69	1.72
Dividendų suma, tenkanti vienai akcijai, Eur	0.00145	0.00	0.000725	0.002	0.005
Dividendų suma, Eur	340 097	0.00	195 750	629 147	1 887 442
Dividendų ir grynojo pelno santykis, proc.	7.89	0.00	1.84	2.97	4.53

203-2
Žymus netiesioginis ekonominis poveikis

Smulkaus ir vidutinio verslo finansavimas

Siekdamas skatinti smulkią ir vidutinį verslą (SVV) plėtrą, Bankas siūlo platų finansinių priemonių pasirinkimą. Iš visų Lietuvoje veikiančių bankų Šiaulių bankas turi daugiausiai produktų su Europos Sąjungos priemonėmis. Tai leidžia rasti tinkamą finansavimo sprendimą net ir tokioms įmonėms, kurios įprasto kredito gauti negalėtų ir taip prisidėti prie jų augimo.

2017 m. rugpjūtį Šiaulių bankas su „Invega“ pasirašė naują bendradarbiavimo sutartį dėl pasidalintos rizikos paskolų SVV teikimo. Pagal šią priemonę 2017-2020 m. laikotarpiu Šiaulių bankas galės suteikti 106,8 mln. eurų pasidalintos rizikos paskolų. Bendradarbiaujant su „Invega“ taip pat teikiamos paskolos ir lizingas su portfeline „Invegos“ garantija pagal 2017 metų gegužę pasirašytą bendradarbiavimo sutartį.

Suteikta paskolų su finansinėmis priemonėmis iki 2017-12-31*

Suma (EUR)	Paskolos su portfeline garantija (2011-2017 m.)	Paskolos su portfeline garantija (2017-2020 m.)	Lizingas su portfeline garantija	Pasidalintos rizikos paskolos	Paskolos su individualia Invega garantija	Paskolos su ŽŪPGF individualia garantija (iki 2017.12.01)
	8 229 466	29 202 876	1 888 853	1 236 000	7 243 851	2 210 000

*Nurodomos paskolų pradinės sumos, nevertinant grąžinimų.

Daugiabučių renovacija ir regionų plėtra

Bankas siekia skatinti šalies regionų ūkio plėtrą ir mažinti skirtumus tarp jų.

Viena iš priemonių – daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) finansavimas. Didelė dalis daugiabučių renovacijos projektų vyksta ne didžiuosiuose miestuose. Į šiuos projektus įsitraukia juos administruojančios įmonės bei statybų rangovai ir kuriamos darbo vietos regionuose.

	Šiaulių bankas yra daugiabučių renovacijos finansavimo lyderis – 2 iš 3 visų Lietuvoje atnaujinamų daugiabučių finansuojami Šiaulių banke. Per 2017 m. pasirašyta 280 daugiabučių renovacijos kreditavimo sutarčių, priimta 300 kreditavimo sprendimų.
Skaidrumas ir korupcijos prevencija	
205-1 Su korupcija susijusios rizikos vertinimas	<p>Pinigų plovimo prevencija</p> <p>Bankas atsakingai vykdo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją, nuosekliai ir kryptingai įgyvendindamas esamas ir kurdamas naujas pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemones bei jas taikydamas savo veikloje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ klientų, klientų atstovų ir naudos gavėjų tapatybės nustatymas ▪ informacijos apie dalykinių santykių tikslą bei pobūdį surinkimas ir patikrinimas („Pažink savo klientą“ taisyklės taikymas) ▪ dalykinių santykių ir piniginių operacijų stebėseną ▪ įtartinų piniginių operacijų identifikavimas ir informacijos perdavimas Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybai ir kt. <p>Esamos ir naujos pinigų plovimo prevencijos priemonės rengiamos atsižvelgiant į: teisės aktus, reglamentuojančius LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją, FATF (Financial Action Task Force), ES, JT, JAV teisės aktų reikalavimus.</p> <p>Korupcijos ir interesų konflikto prevencija</p> <p>Veiksmai, kuriuos galima apibrėžti kaip netoleruotinus korupcijos atvejus apibrėžiami AB Šiaulių banko etikos kodekse.</p> <p>Siekiant išvengti galimų interesų konfliktų, Banko darbuotojai kiekvienais metais teikia ekonominių interesų deklaracijas.</p> <p>Bankas atsakingai moka visus mokesčius Lietuvos valstybei, laikosi galiojančių teisės aktų, skaidriai rengia ir dalyvauja konkursuose. Bankas įgyvendina Užsienio sąskaitoms taikomų mokesčių prievolių vykdymo akto (Foreign Account Tax Compliance Act – FATCA) ir Bendrojo duomenų teikimo standarto (Common Reporting Standard – CRS) reikalavimus.</p>
205-2 Bendravimas ir mokymai apie kovos su korupcija politiką ir procedūras	<p>Banko darbuotojai įsipareigoję laikytis AB Šiaulių banko etikos kodekso, kuriame kaip svarbiausi yra išskiriami šie principai:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sąžiningumo ▪ atsakomybės ir atskaitomybės ▪ pagarbos įstatymui, žmogui ir jo teisėms ▪ nešališkumo, objektyvumo ir teisingumo ▪ pavyzdingo elgesio. <p>Etikos kodekse reglamentuojama, kokie poelgiai gali būti vertinami kaip netoleruoti korupcijos atvejai. Su Etikos kodeksu supažindinami visi nauji Banko darbuotojai.</p>
205-3 Patvirtinti korupcijos atvejai ir veiksmai, kurių imtasi	2017 m. nebuvo nustatyta su korupcija susijusių incidentų.
206-1 Teisiniai veiksmai dėl konkurenciją ribojančio elgesio ir antimonopolinės praktikos	Per ataskaitinį laikotarpį tokių veiksmų nustatyta nebuvo.

Aplinkosauga

302-1 Energijos suvartojimas organizacijoje	<p><i>Degalų sunaudojimas 2017 m.</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;"><i>Degalų rūšis</i></th> <th style="text-align: right;"><i>Sunaudotas kiekis</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: left;"><i>Benzinas</i></td> <td style="text-align: right;">96,72 t</td> </tr> <tr> <td style="text-align: left;"><i>Dyzelinas</i></td> <td style="text-align: right;">67,70 t</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Elektros suvartojimas</i> Per 2017 m. viso sunaudota 2549,443 MWh elektros energijos. Iš jos – apie 1127,046 MWh buvo pagaminta iš atsinaujinančių energijos šaltinių. Iš atsinaujinančių energijos šaltinių pagaminta elektros energija sudarė apie 44 proc. visos per 2017 m. pirktos elektros energijos.</p> <p><i>Dujų suvartojimas šildymui</i> Per ataskaitinį laikotarpį suvartota 109306 kWh dujų.</p> <p><i>n.b. Organizacijoje naudojamas dviejų tipų šildymas – centrinis ir dujinis. Įvertinti centriniam šildymui sunaudotų energijos išteklių šiuo metu nėra galimybės.</i></p>	<i>Degalų rūšis</i>	<i>Sunaudotas kiekis</i>	<i>Benzinas</i>	96,72 t	<i>Dyzelinas</i>	67,70 t
<i>Degalų rūšis</i>	<i>Sunaudotas kiekis</i>						
<i>Benzinas</i>	96,72 t						
<i>Dyzelinas</i>	67,70 t						
302-4 Energijos suvartojimo mažinimas	<p>Siekiant, kad būtų sunaudota mažiau degalų ir sumažinta išmetamoji atmosferos tarša:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Banke naudojama elektroninė operatyvinių automobilių užsakymo sistema, leidžianti planuoti dalykines keliones grupėmis ir į keliones vykti kuo mažesniu skaičiumi automobilių; ▪ skatinama susitikimus, kuriuose dalyvauja skirtinguose miestuose dirbantys darbuotojai ir partneriai, organizuoti Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose įrengtose moderniose telekonferencijų salėse. <p>Siekiant mažinti sunaudojamo popieriaus skaičių, 2017 m. aktyviai vystyta vidinė dokumentų valdymo sistema, mažinanti spausdinamų dokumentų poreikį, diegtas elektroninis parašas sutarčių pasirašymui.</p>						
Kriterijus 305-1 Tiesioginės (1 taikymo sritis) ŠESD emisijos	Neskaičiuojama.						
305-2 Netiesioginės energijos (2 taikymo sritis) ŠESD emisijos	Neskaičiuojama.						
307-1 Neatitikimas aplinkosaugos įstatymams ir taisyklėms	Per ataskaitinį laikotarpį nenumatyta jokių aplinkosaugos įstatymų ir (arba) taisyklių nesilaikymo.						

Santykiai su darbuotojais

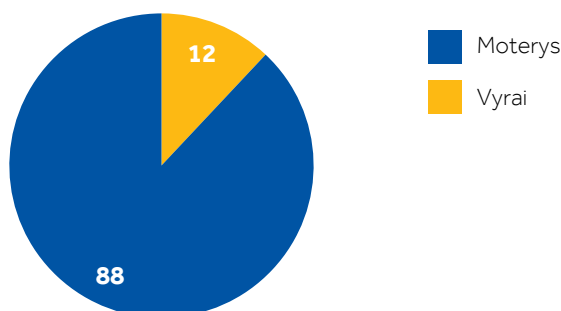
401-1
Naujų darbuotojų samda ir darbuotojų kaita

Bankas puoselėja ilgalaikius darbo santykius su darbuotojais. 2017 m. gruodžio 31 datai beveik 33 proc. Banko darbuotojų dirbo ilgiau nei 10 metų. 2017 metais bendra darbuotojų kaita buvo 14,5 proc. (2016 metais bendra darbuotojų kaita buvo 13,8 proc.).

2017 m. gruodžio 31 d. Banke iš viso dirbo 702 darbuotojai, Banko grupėje – 805 darbuotojai. Lyginant su 2016 m. gruodžio 31 d., darbuotojų skaičius Banke sumažėjo 2,8 proc., o kartu su Banko grupės bendrovėmis darbuotojų skaičius sumažėjo 2,9 proc. Bendra darbuotojų kaita 2017 m. – 14,5 proc.

2017 m. priimti 83 nauji darbuotojai, iš jų – 73 moterys ir 10 vyrų.

Nauji darbuotojai 2017 m. pagal lytį.

Naujų darbuotojų skaičius pagal regioną 2017 m.

Regionas	Naujų darbuotojų skaičius
Kauno reg.	22
Klaipėdos reg.	16
Šiaulių reg.	24
Vilniaus reg.	21
Viso:	83

401-3
Vaiko priežiūros atostogos

Pasinaudoti vaiko priežiūros atostogomis turi teisę visi darbuotojai, nepriklausomai nuo lyties.

Darbuotojai, 2017 m. pasinaudoję vaiko priežiūros atostogomis*

Lytis	Darbuotojų skaičius
Moteris	71
Vyras	2
Viso:	73

*Į šį skaičių įeina tiek 2017 m. suteiktos, tiek besitęsiosios vaiko priežiūros atostogos.

2017 metais suteiktos tėvystės atostogos

Lytis	Darbuotojų skaičius
Vyras	4

Darbuotojų, sugrįžusių į darbą po vaiko priežiūros atostogų 2017 m., skaičius pagal lytį

Lytis	Darbuotojų skaičius
Moteris	22
Vyras	1
Viso:	23

<p>404-1 Vidutinis mokymų skaičius vienam darbuotojui per metus</p>	<p>Vidutinis mokymo dienų skaičius per metus banko tinklo darbuotojams – 1,5 dienos. Centro ir regioninių padalinių darbuotojams per metus vidutiniškai teko 9,06 valandos išorinių mokymų.</p>
<p>404-2 Darbuotojų kvalifikacijos kėlimo ir pereinamojo laikotarpio pagalbos programos</p>	<p>Darbuotojų ugdymo sistema apima naujokų adaptacijos procesą, profesinius, specifinius (privalomus mokymus, reglamentuojamus LT teisės aktais), bendrųjų kompetencijų ugdymo mokymus.</p> <p>Naujokų adaptacijos programai skirtos Naujokų dienos – 2 dienų renginys, kurio metu vidiniai lektoriai supažindina naujus darbuotojus su bendrove ir joje vykstančiais procesais, padalinių funkcijomis ir atsakomybėmis. 2017 metais Naujokų dienose dalyvavo apie 70 naujų darbuotojų.</p> <p>Kasmet Banko tinklo darbuotojams – klientų aptarnavimo vadybininkams, grupių vadovams organizuojami banko produktų žinių atnaujinimo mokymai bei klientų aptarnavimo įgūdžių atnaujinimo mokymai. Šių mokymų tikslas – suteikti, įtvirtinti ir ugdyti klientų aptarnavimo, aktyvaus pardavimo įgūdžius, keisti darbuotojų nuostatas, supažindinti darbuotojus su esamais ar naujais Banko produktais ir paslaugomis. 2017 metais įvyko 12 tokių mokymų projektų.</p> <p>2017 metais startavo mokymų programa, skirta kreditų vadybininkams, kreditų projektų vadovams „Finansavimo sprendimų forumas“, kurioje dalyvavo apie 115 Banko kreditavimo srityje dirbančių darbuotojų.</p> <p>76 centro padalinių darbuotojai dalyvavo išoriniuose mokymuose, kur kėlė savo kompetenciją profesinėse srityse.</p> <p>2017 m. pradėta vadovų rengimo programa – Vadovų akademija. 94 Banko aukščiausios ir vidurinės grandies vadovai programos metu tobulina vadovavimo, emocinio intelekto, darbo su komanda įgūdžius. Programos trukmė - 64 valandos vienam darbuotojui.</p>

Bendruomenės ir plačioji visuomenė

<p>413-1 Veikla su vietos bendruomenės įtraukimu, poveikio vertinimai ir plėtros programos</p>	<p>Verslumo skatinimas Bankas aktyviai dalyvauja, organizuoja ir remia konferencijas, seminarus, mokymus, kuriuose šalies SVV ar planuojantieji pradėti verslą supažindinami su verslo finansavimo galimybėmis, pavyzdžiui:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kartu su VIPA organizuotas nemokamas seminarų ciklas apie finansines priemones Šilalėje, Varėnoje, Šilutėje, Raseiniuose; ▪ Pranešimas Lietuvos-Ukrainos verslo forume; ▪ Žemės ūkio finansavimo galimybių pristatymas parodoje ūkininkams „Agrovizija“. ▪ Pranešimas konferencijos „Jaunas verslas: nuo idėjos iki sėkmės“. ▪ 2017 m. pradžioje Bankas rengė susitikimus su verslo klientais regionuose „Verslo espresso“, kurių metu įžvalgomis klientams aktualiais klausimais dalijosi konsultantai. <p>Bendradarbiavimas su švietimo įstaigomis 2017 m. bankas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ įsteigė 300 eurų stipendiją VDU studentui ▪ dalyvavo aukštųjų mokyklų karjeros dienose ▪ recenzavo Vilniaus kolegijos studentų darbus ▪ vertino Utenos kolegijos Apskaitos krypties studijų programą ▪ surengė ekskursijas ir pristatymus moksleiviams bei studentams <p>Bendruomenių stiprinimas Būdamas lietuviško kapitalo banku, Bankas didelį dėmesį skiria šalies miestų ir miestelių bendruomenių tradicijoms puoselėti ir kultūriniam gyvenimui skatinti Lietuvos regionuose. 2017 metais Bankas skyrė 43,7 tūkst. eurų paramai, didžiąją dalį bendruomenių, kultūros ir sporto projektams:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ukmergės, Šiaulių, Plungės, Varėnos, Anykščių miesto šventėms ▪ Rokiškio teatrų festivaliui; ▪ Džiazo dienoms Tauragėje ▪ Pažaislio muzikos festivaliui ▪ Jūros šventei Klaipėdoje ▪ Tarptautinėms bėgimo varžyboms „Gintarinė Jūrmylė“ ▪ Krepšinio klubui „Šiauliai“ ▪ Ir kt. projektams. <p>Socialinės atskirties mažinimas Nuo 2013 m. bendradarbiaudamas su VŠĮ „Geros valios projektai“, Bankas suteikia galimybę klientams:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ per internetinės bankininkystės sistemą skirti norimą pinigų sumą aukok.lt socialiniams projektams; ▪ aukoti grynuosius pinigus Banko padaliniuose esančiose aukojimo dėžutėse. <p>Per 2017 m. aukojimo dėžutėse surinkta beveik 1700 eurų, kurie pervesti VŠĮ „Geros valios projektai“.</p>
<h2>Atitiktis</h2>	
<p>417-2 Neatitikimų atvejai, susiję su produktų ir paslaugų informacija bei ženklinimu</p>	<p>Banko Kontaktų centras registruoja klientų nusiskundimus ar pretenzijas dėl informacijos apie paslaugas ar produktus pateikimo. 2017 m. nebuvo registruota neatitikimų atvejų, kai Bankui ar Grupės įmonei buvo skirta bauda ar įspėjimas dėl netinkamo informavimo apie paslaugas.</p>
<p>418-1 Pagrįsti skundai dėl kliento privatumo pažeidimų ir klientų duomenų praradimo</p>	<p>Pagrįstų skundų dėl kliento privatumo pažeidimo Bankas nėra gavęs.</p>
<p>419-1 Socialinės ir ekonominės srities įstatymų ir nuostatų nesilaikymas</p>	<p>Bankas nėra nustatęs jokių socialinės ar ekonominės srities įstatymų ar nuostatų nesilaikymo atvejų.</p>

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Mes, AB Šiaulių banko administracijos vadovas Vytautas Sinius ir vyriausioji buhalterė Vita Adomaitytė, patvirtiname, kad AB Šiaulių banko 2017 m. konsoliduotos finansinės ataskaitos sudarytos pagal taikomus buhalterinės apskaitos standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB Šiaulių banko ir Grupės įmonių turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, veiklos rezultatą ir pinigų srautus, kad konsoliduotame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, Banko ir Grupės įmonių būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Administracijos vadovas

Vytautas Sinius

Vyriausioji buhalterė

Vita Urbonienė

2018 m. kovo 7 d.